

SLOVENSKA AKADEMIJA
ZNANOSTI IN UMETNOSTI V LJUBLJANI

5539/6

LETOPIS

SLOVENSKE AKADEMIJE ZNANOSTI IN UMETNOSTI

ŠESTA KNJIGA

1954

ZALOŽILA SLOVENSKA AKADEMIJA ZNANOSTI IN UMETNOSTI
V LJUBLJANI

1955

LETOPIS

VI

LETOPIS

SLOVENSKE AKADEMIJE ZNANOSTI IN UMETNOSTI

SESTA KNJIGA

1954

ZALOZILA SLOVENSKA AKADEMIJA ZNANOSTI IN UMETNOSTI
V LJUBLJANI

1955

Sprejeto na seji predsedstva Akademije
dne 29. aprila 1955

539/6

XI/1799

Uredil akademik Milko Kos

Tiskala Triglavsko tiskarna v Ljubljani

I

PRAVILNIKI

PRAVILA
KEMIČNEGA INŠTITUTA »BORISA KIDRIČA«
SLOVENSKE AKADEMIJE ZNANOSTI IN UMETNOSTI

Na podlagi 19. člena temeljne uredbe o finančno samostojnih zavodih (Uradni list FLRJ, št. 51/53) izdaja Slovenska akademija znanosti in umetnosti

PRAVILA
Kemičnega inštituta »Borisa Kidriča«
Slovenske akademije znanosti in umetnosti

1. člen

Kemični inštitut »Borisa Kidriča« Slovenske akademije znanosti in umetnosti (v nadaljnjem besedilu: inštitut) je finančno samostojen zavod s sedežem v Ljubljani.

2. člen

Inštitut je pravna oseba. Za svoje obveznosti odgovarja s sredstvi svojega predračuna dohodkov in izdatkov ter sklada za nagrade delavcev in uslužbencev.

3. člen

Za zadeve in naloge inštituta je pristojna Slovenska akademija znanosti in umetnosti.

Naloge inštituta

4. člen

Namen inštituta je omogočiti priznanim znanstvenikom eksperimentalno delo na znanstvenih in znanstveno tehničnih problemih zaradi poglobitve kemijske znanosti in njene uporabe ter dati možnost mladim diplomiranim kemikom, da se

seznanijo z metodiko kemično znanstvenega dela in izvršujejo raziskave, ki jim morejo služiti kot doktorske disertacije ali kot habilitacijska dela.

Razen tega izvršuje inštitut uporabno znanstvena raziskovanja, s katerimi pomaga industriji in gospodarstvu pri reševanju njenih proizvodnih problemov.

Organizacija inštituta

5. člen

Inštitut je podrejen predsedstvu Slovenske akademije znanosti in umetnosti po razredu za matematične, fizikalne in tehnične vede.

6. člen

Inštitut vodi upravnik inštituta, ki ga postavi na predlog razreda za matematične, fizikalne in tehnične vede predsedstvo Akademije. Upravnik prejema za svojo funkcijo nagrado, ki jo določi predsedstvo Akademije.

7. člen

Pri inštitutu je znanstveni svet, ki ga sestavljajo upravnik in s sklepom predsedstva Akademije določeni člani. Znanstveni svet obravnava, usmerja in določa specialno znanstveno delo inštituta.

8. člen

V organizacijskem pogledu se inštitut deli na:

- upravno pisarno in
- znanstveno raziskovalni sektor.

9. člen

Upravna pisarna ima:

- administracijo,
- finančno komercialno službo in
- prometno službo.

Upravne posle opravlja upravni direktor z dodeljenimi uslužbenci.

10. člen

Znanstveno raziskovalni sektor ima znanstveno raziskovalne skupine, biblioteko in tehnične pomožne obrate (delavnice).

Znanstveno raziskovalne skupine so:

- skupine za anorgansko kemijo in analitiko;
- skupine za organsko kemijo;
- skupine za biokemijo in mikrobiologijo;
- skupine za premog in koks.

Po potrebi lahko upravnik ustanovi tudi druge znanstveno raziskovalne skupine izven gornjega okvira.

Znanstveno raziskovalnim skupinam načeljujejo vodje skupin, ki odgovarjajo za svoje delo upravniku.

Biblioteko vodi bibliotekar, ki je za svoje delo odgovoren upravniku inštitutu.

Znanstveno raziskovalne skupine imajo polindustrijske obrate, ki jih ustanovi upravnik po potrebi dela.

Vodje znanstveno raziskovalnih skupin morajo imeti visokošolsko izobrazbo.

11. člen

Tehnični pomožni obrati (delavnice) sestavljajo posebno skupino, katero vodi obratovodja, ki je za svoje delo odgovoren upravniku inštituta. Delavnice vodijo šefi delavnic.

12. člen

Delo polindustrijskih obratov vodijo praviloma vodje znanstveno raziskovalnih skupin, ki so problem obravnavale laboratorijsko; upravnik pa lahko poveri to vodstvo tudi drugemu uslužbencu.

Delo teh skupin se praviloma financira samo iz sredstev, ki se stekajo v inštitut na podlagi naročil in pogodb, ali posebnih subvencij.

13. člen

Upravnik ima svoj posvetovalni organ, inštitutski kolegij, ki ga sestavljajo poleg upravnika in upravnega direktorja še predstavniki znanstveno raziskovalnih skupin, katere imenuje vsako leto upravnik inštituta.

Sejam kolegija lahko prisostvujejo na vabilo upravnika tudi drugi strokovnjaki.

14. člen

Kolegij inštituta se sestavlja na posvetovanja predvsem o:
predlogu letnega programa dela;
predlogu predračuna dohodkov in izdatkov;
predlogu za porabo sredstev iz skladov;

predlogu za organizacijo dela v inštitutu in sistemizacijo delovnih mest;

letnem poročilu.

Seje inštitutskega kolegija sklicuje in vodi upravnik inštituta, ali za to posebej pooblaščen uslužbenec.

Finančno poslovanje

15. člen

Inštitut ima samostojen predračun dohodkov in izdatkov.

Redni dohodki inštituta so dohodki od storitev in dotacije iz državnega proračuna.

Redni izdatki inštituta so osebni in materialni (operativni ter funkcionalni).

Inštitut ima lahko izredne dohodke n. pr. dotacije izven okvira rednega državnega proračuna, darila in podobno.

16. člen

Za svoje usluge zaračuna inštitut dejanske stroške za porabljeni material in plače osebja, pogonske stroške in režijo, poleg tega pa lahko zaračuna tudi 25 % pribitek za raziskovalno delo.

17. člen

Odredbodajalec za izvrševanje predračuna dohodkov in izdatkov inštituta je upravnik inštituta.

18. člen

Inštitut ima pri Narodni banki FLRJ svoj tekoči račun. Nanj vlaga svoje dohodke in z njimi samostojno razpolaga po veljavnih predpisih.

19. člen

Inštitut ima tele sklade:

a) sklad za nagrade delavcev in uslužbencev (sklad za nagrade);

b) sklad za nadomestitev in dopolnitev osnovnih sredstev in za velika popravila (sklad za nadomestitev in dopolnitev).

V sklada se vplačujejo sredstva po vsakokratnih veljavnih predpisih.

20. člen

Delavcem in uslužbencem se izplačujejo nagrade iz sredstev, ki so vnešena v sklad za nagrade, po potrjenem zaključnem računu.

Nagrade iz tega sklada določi upravnik inštituta po zaslisanju sindikalne podružnice. Nagrade se praviloma podeljujejo sorazmerno s prejemki uslužbencev in delavcev, vendar upoštevajoč tudi uspeh dela posameznikov.

Premoženje inštituta

21. člen

Premoženje inštituta sestavljajo osnovna in obratna sredstva.

22. člen

Osnovna sredstva inštituta so: nepremičnine, stroji, laboratorijska oprema, inventar in vozila.

Obratna sredstva inštituta so: material, potrošni inventar ter gotovina.

Konec vsakega leta mora inštitut izvršiti popis vseh osnovnih in obratnih sredstev po veljavnih predpisih.

Plače

23. člen

Plače uslužbencev in delavcev se določijo po predpisih o plačah in o napredovanju uslužbencev državnih organov in uslužbencev v prosvetno znanstveni službi ter po predpisih o plačah delavcev, zaposlenih pri državnih uradih in ustanovah.

Sistemizacija delovnih mest

24. člen

Delovna mesta uslužbencev in delavcev so sistemizirana. Sistemizacija delovnih mest, ki jo potrdi Slovenska akademija znanosti in umetnosti v sporazumu s pristojnim državnim organom za sistemizacijo, je kot priloga sestavni del teh pravil.

Zunanji sodelavci

25. člen

Inštitut ima lahko tudi zunanje znanstvene in strokovne sodelavce, ki se volijo po veljavnih predpisih na predlog upravnika inštituta.

26. člen

Ta pravila veljajo od 1. januarja 1954 dalje.

Ta pravila so bila sprejeta na skupščini Akademije dne 30. junija 1954.

PRAVILNIK

FIZIKALNEGA INSTITUTA »JOŽEFA STEFANA« SLOVENSKE AKADEMIJE ZNANOSTI IN UMETNOSTI

1. člen

Fizikalni inštitut »Jožefa Stefana« Slovenske akademije znanosti in umetnosti je znanstvena ustanova s sedežem v Ljubljani.

2. člen

Naloga inštituta je, da opravlja znanstveno raziskovalno delo na področju fizike, predvsem jedrske fizike in tehnike, poleg tega pa raziskovalno delo na vseh mejnih področjih, ki so potrebna za reševanje glavnih nalog iz fizike.

3. člen

Inštitut vodi upravnik inštituta v okviru nalog iz 2. člena pravilnika v skladu z letnim delovnim načrtom in nalogami, ki jih prejme inštitut poleg letnega načrta od Komisije za pomoč v znanstvenih raziskovanjih Zveznega izvršnega sveta. Za svoje delo odgovarja upravnik predsedstvu Slovenske akademije znanosti in umetnosti, za delo v zvezi z nalogami, prejetimi od komisije, pa tej komisiji.

Upravnika inštituta voli na predlog predsednika Slovenske akademije znanosti in umetnosti skupščina Akademije. Predsedstvo se predhodno posvetuje z inštitutskim svetom.

4. člen

Upravnik inštituta

- a) predstavlja inštitut navzven,
- b) daje v skladu z delovnim programom inštitutu smer-nice in navodila za delo inštituta v znanstvenem, strokovnem in upravnem oziru,
- c) koordinira delo v inštitutu in skrbi za njegov razvoj,
- č) daje predsedstvu Slovenske akademije znanosti in umetnosti in Komisiji za pomoč v znanstvenih raziskovanjih poročila in predloge v zvezi z delom in potrebami inštituta,
- d) sklicuje inštitutski svet, zbor in letno skupščino in jim predseduje,
- e) za določene posle v inštitutu pooblašča in obvezuje vodje laboratorijev ter po potrebi tudi ostale nameščence inštituta,
- f) ocenjuje delo inštitutskih znanstvenih in strokovnih delavcev, vodij inštitutskih laboratorijev in ostalih vodilnih uslužbencev.

5. člen

V času odsotnosti nadomešča upravnika inštituta namestnik, ki ga za vsak konkreten primer postavi upravnik izmed članov inštituta po posvetovanju z inštitutskim svetom.

6. člen

Za opravljanje svojih nalog in za administrativno poslovanje ima inštitut potrebno število znanstvenih, strokovnih, administrativnih in pomožnih uslužbencev ter delavcev, katerih odnose urejajo predpisi, veljavni za uslužbence in delavce v državnih ustanovah.

Inštitut more imeti tudi zunanje znanstvene sodelavce v smislu 20. člena statuta SAZU.

Člane inštituta (znanstvene in strokovne sodelavce ter asistente) voli inštitutski svet in jih predlaga predsedstvu Akademije v imenovanje.

7. člen

Znanstveno raziskovalno delo inštituta se vrši v laboratorijih, ki so osnovne delovne enote. Knjižnica, delavnice, skladišča in uprava omogočajo strokovno kvalitetno in uspešno delo laboratorijev.

8. člen

Laboratorije vodijo vodje laboratorijev.

Knjižničar vodi knjižnico in skrbi za dokumentacijo.

Upravo vodi tajnik inštituta.

Na sejah inštitutskega sveta zastopajo po več laboratorijev skupaj zastopniki skupin laboratorijev.

Vodje laboratorijev, skupin laboratorijev, knjižničarja ter vodje delavnic in skladišč imenuje iz vrst uslužbencev oziroma sodelavcev upravnik inštituta.

Tajnika inštituta imenuje na upravnikov predlog predsedstvo Slovenske akademije znanosti in umetnosti.

Vodje laboratorijev, delavnic in skladišč, knjižničar in tajnik inštituta so za svoje delo odgovorni upravniku inštituta. Poslovanje knjižnice, delavnic, skladišč in uprave določajo ustrezni poslovniki.

9. člen

Znanstveni svet, ki ga v smislu 44. člena statuta Akademije voli skupščina Akademije, usmerja specialno znanstveno delo inštituta in pomaga upravniku pri reševanju posebnih znanstvenih nalog inštituta.

10. člen

Upravniku inštituta pomagata kot posvetovalna organa

- a) inštitutski svet in
- b) inštitutski zbor.

Inštitutski svet sestavljajo upravnik, tajnik in zastopniki skupin laboratorijev. V vseh vprašanjih, ki se tičejo sodelovanja s fizikalnima inštitutoma Prirodoslovno matematične fakultete in Tehniške visoke šole, se vabi na sejo predstavnik skupnega šolskega odbora teh dveh inštitutov.

Inštitutski zbor sestavljajo upravnik inštituta, vodje laboratorijev, vodje mehanične in elektronske delavnice in konstrukcije, knjižničar, tajnik inštituta in predstavnik inštitutske sindikalne organizacije. V zadevah, ki se tičejo sodelovanja s fizikalnima inštitutoma Prirodoslovno matematične fakultete in Tehniške visoke šole sodelujejo na sejah zbora tudi vsi redni predavatelji (profesorji in docenti) fizike teh dveh inštitutov, kolikor niso že člani zbora.

11. člen

Inštitutski svet skliče upravnik inštituta vsak mesec na posvetovanje. Inštitutski svet razpravlja o:

- a) letnem delovnem načrtu, njegovih dopolnitvah ali izpremembah,
- b) letnem delovnem poročilu,
- c) predlogih zaboljšanje, izpremembo ali dopolnitev in organizacijo znanstvenega in strokovnega dela v inštitutu,
- č) predlogih za ustanovitev novih in ukinitvev obstoječih laboratorijev in skupin laboratorijev v inštitutu,
- d) predlogih za nastavitve članov inštituta, ki se naj predložijo predsedstvu Akademije v imenovanje (čl. 6, odst. 3),
- e) aktualnih strokovnih problemih, ki jih postavljajo upravnik oziroma člani sveta na dnevni red,
- f) objavi del inštitutskih članov in o objavi del drugih nameščencev, ki delajo v inštitutu, kolikor so bila ta dela izdelana v inštitutu oziroma z inštitutskimi sredstvi,
- g) udeležbi na kongresih, konferencah, študijskih bivanjih ter štipendijah,
- h) sodelovanju s fizikalnima inštitutoma Prirodoslovno matematične fakultete in Tehniške visoke šole,
- i) sodelovanju z drugimi inštituti in ustanovami,
- j) letni skupščini, kjer se poroča o delu inštituta vsem uslužbencem in sodelavcem inštituta.

12. člen

Inštitutski zbor se sestaja vsaj četrtletno na vabilo upravnika in se posvetuje o:

- a) programu dela inštituta, kot ga je obravnaval svet in o njegovi konkretni izvedbi v laboratorijih,
- b) poročilih upravnika, posameznih laboratorijev in skupin laboratorijev, knjižnice, delavnic in uprave,
- c) medsebojni pomoči in podpori posameznih laboratorijev za izvedbo posebnih nalog,
- č) predlogih zaboljšanje, izpremembo, dopolnitve in organizacijo dela v knjižnici, delavnicah, skladiščih in upravi,
- d) problemih, ki jih je sicer že pretresel svet, ki so pa po svoji naravi potrebni obravnave pred širšim forumom,
- e) samostojnem praktiku, diplomskih delih in počitniški praksi študentov v posameznih laboratorijih in delavnicah,
- f) aktualnih problemih, ki jih postavlja upravnik oziroma člani zbora na dnevni red.

13. člen

O sejah inštitutskega sveta in zbora se pišejo zapisniki. Zapisnik potrjuje isti organ na prihodnji seji.

Vsak član sveta in zbora ima pravico in dolžnost, da pove svoje mnenje o obravnavanih problemih in prevzame odgovornost za vsako v zapisniku formulirano mnenje, kolikor ni ob posvetovanjih izrecno zavaroval svojega osebnega mnenja, kar mora biti v zapisniku izrecno ugotovljeno. Upravnik pa ne more izvršiti nekega predloga, proti kateremu so vsi ostali člani inštitutskega sveta. V tem primeru se zadeva odstopi v dokončno odločitev predsedstvu Akademije.

14. člen

Enkrat na leto skliče upravnik letno skupščino inštituta, na kateri poročajo upravnik inštituta, zastopniki skupin laboratorijev, tajnik inštituta, vodje delavnic in zastopnik inštitutske sindikalne organizacije o delu inštituta v preteklem letu in o programu za prihodnje leto. Na skupščino se vabijo vsi uslužbenci in delavci ter zunanji sodelavci inštituta, ki imajo pravico postavljati vprašanja in pripombe k poročilom in zahtevati odgovor od poročevalca.

15. člen

V inštitutu so redni znanstveni in strokovni sestanki na katerih obravnavajo člani inštituta probleme s svojih delovnih področij in poročajo o rezultatih svojega dela. Za tisk zrela dela se objavljajo v inštitutskih in drugih znanstvenih in strokovnih publikacijah (gl. čl. 11 f).

16. člen

Zastopniki skupin laboratorijev

a) predstavljajo laboratorije svoje skupine, poročajo o njihovem delu in predlagajo publikacije za tisk na inštitutskem svetu,

b) skrbijo za strokovne sestanke v okviru skupine,

c) poročajo o delu skupine kot celote na zboru in na letni skupščini.

17. člen

Vodje laboratorijev vodijo svoj laboratorij po navodilih upravnika inštituta.

Oni

- a) aktivno sodelujejo v delu laboratorija,
- b) skrbijo za pravilno razdelitev dela med člane laboratorija,
- c) predlagajo upravniku ukrepe v zvezi z delom v laboratoriju,
- č) dostavljajo upravniku mesečna poročila o delu laboratorija,
- d) poročajo na zboru o delu laboratorija,
- e) predlagajo preko zastopnika svoje skupine laboratorijev inštitutskemu svetu objavo del članov laboratorija,
- f) predlagajo upravniku nabavke laboratorijske opreme, literature in ostalih potrebščin,
- e) vzgajajo svoje sodelavce.

18. člen

Vsak član inštituta ima sledeče pravice in dolžnosti:

- a) da aktivno sodeluje pri znanstvenih in strokovnih sestankih v okviru laboratorija, laboratorijske skupine in inštituta, kolikor se tam obravnava njemu dostopna problematika,
- b) da referira na inštitutskih sestankih o rezultatih in problematiki svojega dela, zrelejše stvari pa publicira, kolikor ne obstoja na določenih področjih nasproten sklep (gl. čl. 11 f),
- c) da se pri svojem delu v inštitutu pokorava predpisom tega pravilnika, hišnemu redu in inštitutskim poslovnikom,
- č) da na letni skupščini stavlja vprašanja in pripombe k poročilom.

19. člen

Člani inštituta so razen tega dolžni:

- a) da delajo v laboratoriju po navodilih vodje laboratorija in
- b) da ne začenjajo v inštitutu nobene raziskave in dela, za katerega nimajo dovoljenja vodje laboratorija.

20. člen

Komisija za pomoč v znanstvenih raziskovanjih

- a) daje inštitutu na razpolago sredstva in določa program porabe teh sredstev,

b) izposluje potrditev odločb o uslužbenskih razmerjih od organa za oceno zakonitosti za tiste uslužbence, ki so plačani iz sredstev komisije,

c) nadzoruje porabo sredstev, ki jih daje inštitutu na razpolago.

21. člen

Inštitut ima svoj predračun dohodkov in izdatkov. Upravnik inštituta je odredbodajalec za izvajanje predračuna.

Inštitut lahko sprejema dotacije, darila in plačila za opravljanje dela.

22. člen

Ta pravilnik stopi v veljavo, ko ga sprejme skupščina Akademije, ki mora potrditi tudi vsako kasnejšo spremembo.

Ta pravilnik je bil sprejet na skupščini Akademije dne 30. junija 1954.

PRAVILA

INSTITUTA ZA TURBINSKE STROJE SLOVENSKE AKADEMIE ZNANOSTI IN UMETNOSTI

Na podlagi 19. člena temeljne uredbe o finančno samostojnih zavodih (Uradni list FLRJ, št. 51/53) izdaja Slovenska akademija znanosti in umetnosti.

PRAVILA

Inštituta za turbinske stroje Slovenske akademije znanosti in umetnosti

1. člen

Inštitut za turbinske stroje Slovenske akademije znanosti in umetnosti (v nadaljnjem besedilu: inštitut) je finančno samostojen zavod s sedežem v Ljubljani.

2. člen

Inštitut je pravna oseba. Za svoje obveznosti jamči s sredstvi svojega predračuna dohodkov in izdatkov ter sklada za nagrade delavcev in uslužbencev.

3. člen

Za zadeve in naloge inštituta je pristojna Slovenska akademija znanosti in umetnosti.

4. člen

Inštitut opravlja teoretična in uporabno znanstvena raziskovalna dela iz področja strujanja. Njegove naloge so zlasti:

1. izdelovanje hidravličnih in aerodinamičnih osnovnih projektov za vse vrste turbinskih strojev, njih opreme in odgovarjajočih naprav;

2. predlaganje tipizacije na osnovi rezultatov raziskovanj teh strojev in njihove opreme;

3. izvrševanje hidravličnih in aerodinamičnih preizkusov pri prevzemu teh strojev in odgovarjajočih naprav, po potrebi tudi onih, ki so v obratu;

4. dajanje strokovnih mnenj za vse vrste turbinskih strojev in odgovarjajočih naprav;

5. praktično znanstvena raziskovanja na turbinskih strojih in odgovarjajočih napravah z namenom, da se izboljša stopnja koristnosti in varnosti v obratu;

6. izpopolnjevanje strokovnih kadrov iz področja hidravlične in aerodinamične tehnike.

5. člen

Inštitut je podrejen predsedstvu Slovenske akademije znanosti in umetnosti po razredu za matematične, fizikalne in tehnične vede.

6. člen

Inštitut vodi upravnik inštituta neposredno ali po odgovornih uslužbencih v smislu veljavnih predpisov.

Upravnika postavi predsedstvo Slovenske akademije znanosti in umetnosti na predlog razreda za matematične, fizikalne in tehnične vede.

7. člen

Upravnik inštituta ima zlasti te pravice in dolžnosti:

1. vodi in nadzoruje znanstveno raziskovalno delo inštituta, skrbi in daje smernice za njegov razvoj;

2. predstavlja inštitut in ga zastopa pred državnimi organi in tretjimi osebami ter izdaja polnomočja drugim v ta namen;

3. skrbi za tesno sodelovanje inštituta z drugimi sorodnimi ustanovami in gospodarskimi organizacijami;

4. predstavlja inštitut na domačih in mednarodnih konferencah odnosno kongresih znanstvenega značaja;
5. sprejema in razrešuje delavce inštituta;
6. predlaga predsedstvu Akademije sprejem, razrešitev in napredovanje uslužbencev inštituta;
7. daje poročila pristojnemu razredu o delu in razvoju inštituta.

Organizacija inštituta

8. člen

V organizacijskem pogledu se inštitut deli na:

- splošni oddelek,
- tehnično organizacijski oddelek,
- znanstveno raziskovalni oddelek.

Splošni oddelek ima:

- tajništvo,
- računovodstvo,
- komercialo,
- knjižnico.

V tehnično organizacijski oddelek spadajo:

- priprava dela,
- delavnica,
- kapitalna izgradnja,
- skladišče.

V znanstveno raziskovalni oddelek spadajo:

- referat za turbine,
- referat za črpalke,
- referat za aerodinamiko,
- referat za hidromehansko opremo,
- konstrukcijski biro,
- laboratorij.

Po potrebi se lahko ustanovijo še drugi referati za raziskovalna dela iz področja strujanja.

O nalogah in delu posameznih oddelkov odnosno skupin se sestavijo posebni poslovniki, ki jih potrdi upravnik inštituta.

9. člen

Upravnik inštituta ima svoj posvetovalni organ, kolegij inštituta. Kolegij sestavljajo poleg upravnika še štiri člani, katere voli v začetku vsakega leta delovni kolektiv inštituta. Kolegij se sestaja vsak mesec enkrat.

10. člen

Kolegij inštituta se sestaja na posvetovanje o:

1. sestavljanju osnutka pravil inštituta, njegovih sprememb in dopolnitev, ki jih predlaga Akademiji v sprejem in odobritev;

2. predlogu dohodkov in izdatkov;

3. delovnem načrtu inštituta;

4. nagrajevanju delavcev in uslužbencev inštituta;

5. uporabi finančnih sredstev in skladov inštituta;

6. načinu, kako se zaračunavajo usluge (raziskovalna dela, preizkusi, študije itd.), ki jih inštitut izvršuje po naročilu drugih ustanov ali podjetij;

7. sprejemu ali razrešitvi delavcev in uslužbencev inštituta.

11. člen

Upravniku inštituta pomagata pri njegovem delu upravni direktor in vodja znanstveno raziskovalnega oddelka.

12. člen

Upravni direktor nadomešča upravnika inštituta v splošnih in tehnično organizacijskih poslih. Odgovoren je za delo splošnega in tehnično organizacijskega oddelka.

13. člen

Vodja znanstveno raziskovalnega oddelka pomaga upravniku inštituta pri znanstveno raziskovalnem delu. Vodi neposredno znanstveno raziskovalni oddelek.

Znanstveni in strokovni svet

14. člen

Znanstveni svet, ki ga imenuje predsedstvo Akademije na predlog razreda za matematične, fizikalne in tehnične vede, pomaga upravniku inštituta pri reševanju posebnih znanstvenih nalog inštituta.

15. člen

Strokovni svet razpravlja in daje zaključke o važnejših strokovnih vprašanjih iz področja dela inštituta.

16. člen

Člane strokovnega sveta imenuje za dobo treh let predsednik Akademije na predlog razreda za matematične, fizikalne in tehnične vede. Število članov ni omejeno.

17. člen

Strokovni svet se sestane vsaj enkrat na leto, sicer pa po potrebi in na poziv upravnika inštituta, ki mu predseduje. Na posvetovanje lahko vabi upravnik inštituta samo omejeno število članov sveta, ali pa tudi druge strokovnjake.

Finančno poslovanje inštituta

18. člen

Inštitut ima samostojen predračun dohodkov in izdatkov.

Za svoje usluge zaračuna inštitut dejanske stroške za porabljeni material in izplačane mezde, poleg režije pa zaračuna 25 % pribitka za raziskovalno delo.

Za kritje svojih izdatkov, ki jih ne more kriti s lastnimi dohodki, prejema dotacijo iz proračuna.

Redni izdatki inštituta so: osebni in materialni (operativni in funkcionalni).

Inštitut ima lahko izredne dohodke kot n. pr. dotacije iz zveznega proračuna, od zveznega ali republiškega gospodarskega odbora, darila in podobno.

19. člen

Odredbodajalec za izvrševanje predračuna dohodkov in izdatkov inštituta je upravnik inštituta.

20. člen

Inštitut ima pri Narodni banki FLRJ svoj tekoči račun. Nanj vlaga svoje dohodke in z njimi samostojno razpolaga po veljavnih predpisih. Sredstva za sklade vplačuje, posamič za vsak sklad, na posebne (namenske) račune pri banki.

21. člen

Inštitut ima tele sklade:

— sklad za nagrade delavcev in uslužbencev (sklad za nagrade);

— sklad za nadomestitev in dopolnitev osnovnih sredstev in za velika popravila (sklad za nadomestitev in dopolnitev).

V sklada se vplačujejo sredstva po vsakokratnih veljavnih predpisih.

22. člen

Iz sklada za nagrade se dodeljujejo nagrade delavcem in uslužbencem inštituta za njihovo prizadevanje in dosežene uspehe pri delu. Višino nagrade določi upravnik v sporazumu s sindikalno podružnico.

Sklad za nadomestitev in dopolnitev uporablja inštitut za nabavo ter zamenjavo opreme laboratorija in za druge manjše investicije.

Premoženje inštituta

23. člen

Premoženje inštituta sestavljajo osnovna in obratna sredstva.

24. člen

Osnovna sredstva inštituta so: nepremičnine, stroji, laboratorijska oprema, inventar in vozila.

Obratna sredstva inštituta so: material, potrošni inventar, gotovina in vrednostni papirji.

25. člen

Konec vsakega leta mora inštitut izvršiti popis vseh osnovnih in obratnih sredstev po veljavnih predpisih.

Plače delavcev in uslužbencev inštituta

26. člen

Uslužbenci inštituta so razvrščeni in plačani po predpisih o plačah in o napredovanju uslužbencev državnih organov in uslužbencev v prosvetno znanstveni službi.

Delavci inštituta so razvrščeni in plačani po posebnih predpisih, ki jih izda Slovenska akademija znanosti in umetnosti.

Pomožno osebje inštituta je razvrščeno in plačano po pravilniku o plačah voznikov motornih vozil, zaposlenih pri državnih uradih in ustanovah in pravilniku o plačah delavcev, zaposlenih pri čiščenju prostorov pri državnih uradih in ustanovah.

Sistemizacija delovnih mest inštituta

27. člen

Delovna mesta uslužbencev in delavcev so sistemizirana. Sistemizacija delovnih mest, ki jo potrdi Slovenska akademija znanosti in umetnosti v sporazumu s pristojnim državnim organom za sistemizacijo je kot priloga sestavni del teh pravil, prav tako tudi pravilnik o plačah delavcev, zaposlenih v inštitutu.

Čuvanje imovine in službena tajnost

28. člen

Imovina inštituta je del splošnega ljudskega premoženja, katerega so dolžni vsi zaposleni delavci in uslužbenci inštituta čuvati. Oni odgovarjajo tudi za škodo, ki bi nastala zaradi njihove malomarnosti ali krivde.

29. člen

Vse zaposleno osebje je dolžno čuvati podatke o inštitutu, o njegovem delu in izsledkih kot službeno tajnost.

Zunanji sodelavci

30. člen

Inštitut ima lahko tudi zunanje znanstvene in strokovne sodelavce, ki se volijo po veljavnih predpisih na predlog upravnika.

31. člen

Ta pravila veljajo od 1. januarja 1954 dalje.

Ta pravila so bila sprejeta na skupščini Akademije dne 30. junija 1954.

PRAVILNIK

INSTITUTA ZA SLOVENSKI JEZIK PRI SLOVENSKI AKADEMIJI ZNANOSTI IN UMETNOSTI

1. člen

Inštitut za slovenski jezik pri Slovenski akademiji znanosti in umetnosti v Ljubljani ima nalogo, da zbira celotno slovensko jezikovno gradivo (iz sedanjih živih govorov, iz sedanjih in vseh prejšnjih rokopisov in tiskov, iz jezikovnih odnošajev slovenskega jezika do drugih jezikov in substratov), da uporablja zbrano gradivo za pripravo in izdelavo temeljnih del o slovenskem jeziku in da na podlagi zbranih podatkov in dognanj pomaga k pravilnemu razvoju slovenskega pismenega jezika.

2. člen

Zaradi načrtne razdelitve dela in lažje izpolnitve postavljene naloge je Inštitut organiziran v dve sekciji:

- I. slovníško-filološko in jezikovno-geografsko sekcijo;
- II. slovarsko sekcijo.

3. člen

Slovníško-filološka in jezikovno-geografska sekcija ima nalogo, da zbira in uporablja gradivo za naslednja dela:

1. temeljna slovníška dela, in zlasti:
 - a) slovnico slovenskega pismenega jezika;
 - b) zgodovinsko slovnico slovenskega jezika (dokončanje in dopolnitev Ramovševe zgodovinske slovnice);
 - c) slovnice posameznih slovenskih govorov in narečij;
 - č) monografije oziroma študije iz posameznih slovníških področji (fonetika, morfoloģija, sintaksa);
2. vsa dela, spadajoča k jezikovnemu atlasu Slovenije, in zlasti:
 - a) jezikovni atlas Slovenije, fonetično-morfološki del;
 - b) jezikovni atlas Slovenije, morfološko-sintaktični del;
 - c) jezikovni atlas Slovenije, semantični del;
 - č) jezikovne atlante posameznih jezikovno-geografskih področij in jezikovno-geografske monografije o posameznih slovenskih govorih in narečjih;

3. zbirke tekstov in filološke študije, zlasti:

a) zbirke jezikovno zgodovinskih in literarnih tekstov s komentarji in analizami (v zvezi Inštitutom za literature);

b) zbirke govornjenih tekstov iz posameznih narečij s komentarji in analizami;

c) fonogramski arhiv slovenskih narečij, pismenega in pogovornega jezika ter otroškega govora;

č) monografije oziroma študije o zgodovini slovenskega pismenega jezika, o socialni razčlenjenosti slovenskega jezika (skupinski govori in strokovni jeziki), o otroškem govoru, o stilistiki, poetiki itd.

4. fonetične in fonološke razprave na osnovi eksperimentalno fonetičnega študija v inštitutskem laboratoriju za eksperimentalno fonetiko.

4. člen

Slovarska sekcija ima nalogo, da zbira in uporablja gradivo za naslednja dela:

1. temeljna splošna slovarska dela, in zlasti:*

a) veliki akademski besednjak slovenskega jezika (zajemajoč vse slovensko besedno gradivo z vseh vrst imeni vred od najstarejših tekstov do najnovejših in vsa slovenska narečja);

b) mali akademski besednjak slovenskega jezika (upoštevajoč vse tisto zgodovinsko in dialektično gradivo, ki ima živo zvezo s sedanjim pismenim jezikom in je pomembno za njegov nadaljnji razvoj);

c) etimološko-zgodovinski besednjak slovenskega jezika (z vsemi viri za izvir, zgodovino in geografsko razširjenost slovenskih besed);

2. temeljna specialna slovarska dela, in zlasti:

a) besednjake posameznih slovenskih govorov in narečij;

b) besednjake posameznih zgodovinskih dob in posameznih pisateljev;

c) onomastične besednjake vseh vrst;

č) besednjak sinonimov, stilistični besednjak, terminološki besednjak in podobna dela;

3. monografije oziroma študije o slovenskem besednem zakladu.

5. člen

V okviru inštituta sta organizirani Komisija za pisavo in izgovarjavo slovenskega pismenega jezika in Komisija za strokovno terminologijo slovenskega jezika, in sicer prva v okviru I. sekcije, druga pa v okviru II. sekcije. Komisija za strokovno terminologijo ima svojo centralno terminološko kartoteko, ki ji odstopajo dvojnike svojih zbirk vse posamezne strokovne terminološke komisije, delujoče v okviru Akademije.

Po potrebi se lahko ustanovijo pri inštitutu še druge komisije.

6. člen

Inštitut je upravno podrejen predsedstvu Akademije po razredu za filološke in literarne vede.

7. člen

Inštitut vodi upravnik, sekciji pa načelnika. Komisije vodi bodisi upravnik ali načelnik sekcije, v okviru katere se nahajajo. Komisije imajo tajnika, ki je uslužbenec inštituta in skrbi za izvršitev sklepov komisije ter vodi ustrezno tehnično delo. Upravnika in načelnika sekcij voli izmed članov Akademije ali tudi iz vrst priznanih znanstvenih delavcev na predlog razreda za filološke in literarne vede predsedstvo Akademije. Upravnik in načelnika prejema za svojo funkcijo nagrado, ki jo določi predsedstvo Akademije.

8. člen

Pri Inštitutu za slovenski jezik je znanstveni svet, ki ga sestavljajo upravnik inštituta, načelnika sekcij in s sklepom skupščine določeni člani sveta. Znanstveni svet obravnava, usmerja in določa specialno znanstveno delo inštituta.

9. člen

V inštitutu delajo znanstveni, tehnični in pisarniški delavci, ki so uslužbenci Akademije in imajo naziv in plačo pisarniških uslužbencev, laborantov, asistentov, strokovnih in znanstvenih sodelavcev. Poleg njih ima inštitut zunanje sodelavce, ki prejema honorar po veljavnih predpisih. Znanstvene delavce predlagajo v izvolitev razredu za filološke in literarne vede upravnik inštituta in načelnika sekcij.

10. člen

Inštitut ima v predračunu dohodkov in izdatkov Slovenske akademije znanosti in umetnosti za vsako sekcijo svojo kreditno postavko. Načelnika sekcij predlagata načrt predračuna sekcije in podajata obračun o porabi kredita predsedstvu Akademije po upravniku in razredu za filološke in literarne vede.

11. člen

Upravnik inštituta in načelnika sekcij podajajo poročila razredu Akademije za filološke in literarne vede, redna letna, izredna na zahtevo razreda.

12. člen

Inštitut prireja posebne znanstvene sestanke in predavanja ter izdaja skupaj z Inštitutom za literature svoj strokovni časopis.

13. člen

Pravilnik o notranji organizaciji Inštituta izdelajo upravnik in načelnika sekcij v sporazumu z razredom za filološke in literarne vede, potrjuje pa ga predsedstvo Akademije.

Ta pravilnik je bil sprejet na skupščini Akademije dne 30. junija 1954.

PRAVILNIK ZA TISK PUBLIKACIJ SLOVENSKE AKADEMIJE ZNANOSTI IN UMETNOSTI

1. Publikacije Akademije so splošne in razredne. Katere so splošne in katere razredne določa statut Akademije (49. čl.), v dvomljivih primerih ali po potrebi pa more o tem odločiti tudi predsedstvo Akademije, pri čemer upošteva zadevne predloge ali mnenje razreda.

2. Splošne publikacije se dajo v tisk potem, ko jih je sprejelo na svoji seji predsedstvo Akademije.

3. Razredne publikacije se dajo v tisk potem, ko jih je na svoji seji sprejel pristojni razred in je na to na svoji seji pristalo predsedstvo Akademije.

4. V kompetenco predsedstva spada strokovna ocena predloženih splošnih publikacij, v kompetenco razreda pa strokovna ocena predloženih razrednih publikacij.

Predsedstvo more zavrniti natis spisa ali publikacije, ki jo je razred že sprejel, če ta po obrazloženem mnenju enega ali več članov predsedstva v strokovnem pogledu ni zadovoljiv. Sicer ima pa predsedstvo pravico zavrniti tudi sprejem in natis spisa ali publikacije, če zanjo ni na razpolago dovolj finančnih sredstev, če bi izdatki za publikacije preveč obteževali proračun Akademije, če se spisu ali delu, ki je v strokovnem oziru sicer neoporečno, more upravičeno prigovarjati iz drugih tehtnih razlogov, ki jih predsedstvo utemelji.

5. Za tisk predložene spise izroči predsedstvo ali razred vsaj enemu svojih članov kot referentu v oceno, ki se mora pismeno opraviti najkasneje v 3 mesecih po zadevnem sklepu.

V sporazumu s predsedstvom oziroma z razredom more referent določiti tudi strokovnega referenta izven Akademije, če v okviru razreda ali Akademije ni za to po stroki pristojnega člana.

6. Vse predložene spise tako članov kot nečlanov Akademije mora pregledati urednik, ki ga za razredne publikacije določi razred in ki je za splošne publikacije glavni tajnik Akademije. Urednik določi ali naj gre spis v jezikovni pregled ali ne, skrbeti mora, da bo spis poslan v tiskarno že povsem prirejen za natis, mora pa tudi opozoriti na nedostatke nestrokovnega značaja, zaradi teh stopiti v stik z avtorjem in spis eventualno zopet predložiti predsedstvu oziroma razredu.

7. Akademijske publikacije se tiskajo po avtorjevi želji v slovenskem, srbohrvatskem ali makedonskem jeziku. Po sklepu razreda in v sporazumu s predsedstvom se lahko tiska razprava tudi v tujem jeziku, mora pa v tem primeru imeti povzetek v domačem jeziku. Povzetki razprav (publikacij) in krajša strokovna poročila se lahko tiskajo po avtorjevi želji v tujem jeziku tudi brez posebnega sklepa razreda ali predsedstva.

8. Višino naklade, format in tisk določa za vsako publikacijo predsedstvo na predlog razreda oziroma v soglasju z njim in avtorjem.

9. Pisec dobi brezplačno 25 posebnih odtisov svoje razprave. Posebni odtisi so kot taki označeni na naslovnem listu. Pisec oziroma prireditelj posebnega izdanja Akademije dobi 20 primerkov izdanja.

10. Posebna naročila za risarje, kartografe, fotografe itd. morajo izvršiti avtorji v dogovoru z razredom ali predsedstvom oziroma z urednikom publikacij; obveznosti, ki nastanejo iz takih nalogov, plača Akademija.

11. Korekture mora opravljati avtor sam; če jih iz kakršnega koli razloga ne more opraviti, preskrbi predsedstvo strokovnjaka za avtorske korekture; stroške nosi avtor. Po pravilu sta določeni dve nelomljeni korekturi, ena lomljena in revizija.

12. Naknadne manjše spremembe in dopolnitve rokopisa so dovoljene samo v nelomljenih odtisih. V lomljenih odtisih gredo korekture, če povzročijo ponovno lomljenje, na avtorjev račun. Za neopravičeno zavlacavanje korekture odgovarja avtor.

Korekturne odtise pošilja tiskarna predsedstvu Akademije, ki jih dostavlja avtorju. Korigirane odtise vrača avtor predsedstvu. Končni imprimatur dasta urednik publikacije in predsedstvo Akademije ali njegov pooblaščenec.

13. Avtorski honorarji se ravnaajo po veljavnih uredbah.

14. Referentom, urednikom in jezikovnim korektorjem gre honorar, ki ga določi razred po veljavnih uredbah. Pri jezikovnih korekturah, ki gredo preko meje navadnih korektur mora po predlogu urednika nositi del stroškov avtor.

15. Če imajo spisi povzetke v tujih jezikih ali spisi, spisani v tujih jezikih, povzetke v domačem jeziku, se zanje računa honorar takole:

a) za povzetke v domačem ali tujem jeziku, če jih sestavi avtor sam, enako kot za glavni tekst;

b) za povzetke, ki jih sestavi kdo drug, se izplača honorar po dogovoru med njim in avtorjem ob pristanku predsedstva;

c) za naročene prevode, domače in tujejezične, gre honorar po uredbi o avtorskih honorarjih;

č) v izrednih primerih odloča glede honorarja za povzetke predsedstvo.

16. Avtorske pravice ostanejo avtorju, ki ima pravico za dogovor s kako drugo založnico za drugo izdajo ali za prevode svojega dela v tuje jezike. Treba pa je predsedstvo o tem obvestiti, če si je Akademija izgovorila prvenstveno pravico.

17. Ta pravilnik stopi v veljavo, ko ga sprejme skupščina Akademije.

Ta pravilnik je bil sprejet na skupščini Akademije dne 30. junija 1954.

II

ORGANIZACIJA

PREDSEDSTVO

- Predsednik: Josip Vidmar.
Podpredsednik: Božidar Lavrič.
Glavni tajnik: Milko Kos.
Razredni tajniki: 1. v razredu za zgodovinske in družbene vede Francè Stelè;
2. v razredu za filološke in literarne vede Ivan Grafenauer;
3. v razredu za matematične, fizikalne in tehnične vede Milan Vidmar;
4. v razredu za prirodoslovne in medicinske vede Jovan Hadži;
5. v razredu za umetnosti Anton Lajovic.

Nadzorni odbor

Člani: Anton Melik, Josip Plemelj, Janko Polec;
namestnik: Ivan Rakovec.

Isti so bili po preteku dvoletne funkcijske dobe na skupščini Akademije dne 30. junija 1954 izvoljeni ponovno za člane nadzornega odbora za naslednjo funkcijsko dobo.

Delegati v Akademijskem svetu FLRJ

Redni: Milko Kos, Francè Stelè, Milan Vidmar;
namestnika: Anton Melik, Anton Peterlin.

Isti so bili po preteku triletne funkcijske dobe na skupščini Akademije 30. junija 1954 izvoljeni ponovno za delegate Akademijskega sveta FLRJ za naslednjo funkcijsko dobo.

VODILNI USLUŽBENCI UPRAVE AKADEMIJE

(po stanju 31. decembra 1954)

I. UPRAVNA PISARNA

Upravnik — višji referent: dr. Leo Ba e b l e r.

Administrator: Nada J e s s e.

Vodja računovodstva — računski referent: Franjo Mi-
h e l č i č.

II. ZNANSTVENA PISARNA

Upravnik — znanstveni sodelavec: dr. Matej Š m a l c.

III. BIBLIOTEKA

Upravnik — bibliotekar: Primož R a m o v š.

IV. KEMIČNI INŠTITUT »BORISA KIDRIČA«

Upravni direktor — referent: Ciril P o l a j n a r.

Vodja računovodstva — računski referent: Rožica Š t o k-
M e d v e š č e k.

V. FIZIKALNI INŠTITUT »JOŽEFA STEFANA«

Upravni direktor — honorarni uslužbenec: Karel K a j f e ž.

Vodja računovodstva: Božidar P a u e r.

VI. INŠTITUT ZA ELEKTRISKO GOSPODARSTVO

Upravni direktor — višji referent: Josip A r h.

Vodja računovodstva — računski referent: Adolf P a u č-
n i k.

VII. INŠTITUT ZA TURBINSKE STROJE

Upravni direktor — višji referent: Ferdinand H l a d n i k.

Vodja računovodstva — računski referent: Hinko F l o r-
j a n č i č.

UPRAVA INŠTITUTOV IN KOMISIJ

(po stanju 31. decembra 1954)

1. KEMIČNI INŠTITUT »BORISA KIDRIČA«

Upravnik: akad. dr. Maks S a m e c.

Znanstveni svet: akad. dr. Anton P e t e r l i n, akad. dr. Josip
P l e m e l j, akad. dr. Maks S a m e c, akad. dr. ing. Milan
V i d m a r.

Sistemizirano znanstveno osebje:

Znanstveni sodelavci: ing. Karel Andreč, dr. Marta Blinc, ing. Miroslav Dermelj, ing. Rajko Kaučič, ing. Boris Lavrenčič.

Svetnik: ing. Riko Repič.

Redni honorarni sodelavec: docent dr. Dušan Hadži.

Strokovni sodelavec: ing. Štefan Skledar.

Asistenti: Savo Bratož, ing. Miroslav Čeh, ing. Stazika Černič-Simič, ing. Božidar Hočevar, ing. Andrej Hribar, ing. Ljuboslava Klemenec, ing. Jelka Komar, ing. Damjan Kozak, Bogomir Koželj, ing. Aleksander Novak, ing. Živa Paulič, ing. Darinka Perko, ing. Marko Reisner, ing. Tatjana Sernec-Avšič, ing. Ludvik Strauch, Tatjana Strauch.

Mr. ph.: Marija Kreč, Helena Sočič.

Inštitut je organiziran na principu raziskovalnih skupin, ki se formirajo po značaju in potrebi dela. V letu 1954 so se tako formirale naslednje delovne skupine:

a) Skupina za anorgansko in analitično kemijo, vodja znanstveni sodelavec ing. Miroslav Dermelj, sodeluje ing. Štefan Skledar, strokovni sodelavec.

b) Skupina za biokemijo, vodja znanstveni sodelavec dr. Marta Blinc.

c) Skupina za premog in koks, vodja ing. Boris Lavrenčič, znanstveni sodelavec. V tej skupini sodelujejo naslednje delovne skupine, ki sicer delajo popolnoma samostojno:

Struktura premoga in koks, vodja redni honorarni sodelavec docent dr. Dušan Hadži.

Kemična predpriprava premogov za koksanje, vodja znanstveni sodelavec ing. Rajko Kaučič.

Ekstrakcijski produkti goriv, vodja občasni honorarni sodelavec prof. dr. Salvislav Jenčič.

č) Skupina za kemijo steroidov, vodja znanstveni sodelavec ing. Karel Andreč.

d) Skupina za kemijo alkaloidov, vodja ing. Riko Repič.

2. FIZIKALNI INŠTITUT »JOZEFA STEFANA«

Upravnik: akad. dr. Anton Peterlin.

Pomočnik upravnika: ing. Milan Osredkar.

Inštitutski svet: akad. dr. Anton Peterlin, dr. Franjo I. Havliček, ing. Lado Kosta, docent Anton Moljk, ing. Milan Osredkar.

Inštitutski zbor: akad. dr. Anton Peterlin, ing. Joško Battestin, dr. ing. Branko Brčić, ing. Franc Bremšak, ing. Edvard Cilenšek, Milan Čopič, ing. Janez Dekleva, dr. Franjo I. Havliček, Darko Jamnik, Karel Kajfež, ing. Lado Kosta, dr. ing. Ljubo Knop, Velibor Marinković, ing. Gorazd Mohorčič, docent Anton Moljk, ing. Milan Osredkar, ing. Anton Pečnikar, ing. Ivan Perman, Rudolf Petkovšek.

Inštitutski plenum tvorijo vsi nameščenci inštituta.

Sistemizirano znanstveno osebje:

Znanstvena sodelavca: dr. Franjo I. Havliček, ing. Lado Kosta.

Strokovni sodelavci: ing. Joško Battestin, ing. Edvard Cilenšek, ing. Janez Dekleva, ing. Gorazd Mohorčič, ing. Miro Pirš.

Asistenti: ing. Franc Bremšak, Nada Brišnik-Vene, Milan Čopič, dr. Alenka Dekleva, Bibijana Dobovišek, ing. Vladimir Furman, Darko Jamnik, ing. Franc Krašovec, ing. Janez Kristan, Velibor Marinković, ing. Majda Ostanek, ing. Anton Pečnikar, ing. Janez Perman, Lovro Pičman, Marjan Ribarič, Marjan Senegačnik, ing. Peter Zazula, Črtomir Zupančič.

Višji referent: ing. Milan Osredkar.

Honorarni znanstveni sodelavci: dr. ing. Branko Brčić, dr. ing. Ljubo Knop, doc. Anton Moljk.

Razdelitev inštituta na laboratorije

R-1 Analizni laboratorij — vodja ing. Lado Kosta.

R-2 Spektrografski laboratorij — vodja ing. Ivan Perman.

R-3 Laboratorij za uranove fluoride — vodja dr. ing. Branko Brčić.

- R- 4 Laboratorij za težko vodo — vodja dr.ing. Ljubo K n o p.
- R- 5 Laboratorij za reaktivno tehniko — vodja dr. Franjo I. H a v l i č e k.
- R- 6 Laboratorij za masno spektrometrijo — vodja ing. Janez D e k l e v a.
- R- 7 Laboratorij za nevtronske meritve — vodja doc. Anton M o l j k.
- R- 8 Laboratorij za elektroniko — vodja ing. Franc B r e m š a k.
- R- 9 Laboratorij za preiskavo materiala — vodja Velibor M a r i n k o v i č.
- A- 1 Laboratorij za gradnjo akceleratorjev — vodja ing. Edvard C i l e n š e k.
- A- 2 Laboratorij za jedrske raziskave — vodja Darko J a m n i k.
- K- 1 Laboratorij za velemolekulsko fiziko — vodja Milan Č o p i č.
- K- 2 Optični laboratorij — vodja dr. Franjo I. H a v l i č e k.
- K- 3 Laboratorij za velemolekulsko kemijo — vodja ing. Gorazd M o h o r č i č.

5. INŠTITUT ZA ELEKTRIŠKO GOSPODARSTVO

Upravnik: akad. dr. ing. Milan V i d m a r.

Namestnik upravnika: ing. Ožbolt G r o s.

Ustanova ima kolegij in plenum, ki fungirata kot posvetovalni organ upravnika. Kolegij sestavljajo poleg upravnika in namestnika vsi načelniki strokovnih skupin. Plenum pa tvorijo poleg upravnika in namestnika načelniki strokovnih skupin, znanstveni sodelavci inštituta, načelniki pomožnih skupin ter imenovani zunanji znanstveni sodelavci. Člani plenuma so lahko tudi gosti, ki jih povabi upravnik ter vidni zunanji strokovnjaki, ki jih v ta namen imenuje na predlog upravnika predsednik Slovenske akademije znanosti in umetnosti.

Člani inštitutskega kolegija:

1. upravnik akad. dr. ing. Milan V i d m a r,
2. namestnik upravnika ing. Ožbolt G r o s,
3. načelniki strokovnih skupin: ing. Miloš B r e l i h, ing. Edvard H ö f l e r, ing. Janko R u d o l f, ing. Srečko S a j o v i c, ing. Branko V a j d a.

Člani inštitutskega plenuma:

1. upravnik akad. dr. ing. Milan Vidmar,
2. namestnik upravnika ing. Ožbolt Gros,
3. načelniki strokovnih skupin: ing. Miloš Brelih, ing. Edvard Höfler, ing. Janko Rudolf, ing. Srečko Sajovic, ing. Branko Vajda.
4. znanstveni (strokovni) sodelavci, asistenti inštituta: ing. Jurij Detiček, ing. Franc Mlakar, dr. ing. Marjan Plaper, ing. Bogdan Remše, ing. Joško Rosina, ing. Milan Vidmar, ing. Franc Curk, ing. Vida Tišler.
5. načelniki pomožnih skupin: upravni direktor Josip Arh; v. d. vodja dokumentacije in strokovne literature Nina Škodlar,
6. imenovani zunanji znanstveni sodelavci: univ. prof. dr. ing. Bratislav Bedjanič; ing. Vekoslav Korošec, direktor ELES-a; ing. Jože Voršič, obratni inženir tovarne glinice in aluminija, Strnišče; ing. Vladimir Žepič, univ. prof. v Zagrebu.

Sistemizirano znanstveno osebje:

Znanstveni sodelavci: ing. Ožbolt Gros, ing. Edvard Höfler, dr. ing. Marjan Plaper, ing. Janko Rudolf, ing. Srečko Sajovic, ing. Branko Vajda, ing. Milan Vidmar.

Svetnik: ing. Miloš Brelih.

Strokovni sodelavci: ing. Jurij Detiček, ing. Franc Mlakar, ing. Bogdan Remše, ing. Joško Rosina, ing. Franc Špiler.

Asistenta: ing. Franc Curk, ing. Vida Tišler.

Inštitut je razdeljen na naslednje oddelke:

- I. Proučevanje proizvodnje električne energije:
načelnik ing. Ožbolt Gros,
referent ing. Milan Vidmar.
- II. Proučevanje transformiranja in preusmerjanja električne energije:
načelnik akad. dr. ing. Milan Vidmar,
referent dr. ing. Marjan Plaper.
- III. Proučevanje prenosa in razdeljevanja električne energije:
načelnik ing. Janko Rudolf,
referent ing. Joško Rosina.

- IV. Analiza potrošnje in tarifiranje električne energije:
načelnik ing. Srečko Sajovic.
- V. Proučevanje zaščite elektrotehniških naprav:
načelnik ing. Edvard Höfler,
referent ing. Jurij Detiček — vodja kemičnega laboratorija,
referent ing. Franc Špiler,
asistent ing. Vida Tišler.
- VI. Skupina za meritve:
načelnik ing. Branko Vajda,
referent ing. Franc Mlakar,
referent ing. Bogdan Remše,
asistent ing. Franc Curnk.
- VII. Skupina za energetska ekonomiko:
načelnik ing. Miloš Brelih.

4. INSTITUT ZA TURBINSKE STROJE

Upravnik: akad. dr. ing. Anton Kuhelj.

Znanstveno in raziskovalno osebje: dr. ing. Ivo Vušković,
honorarni znanstveni sodelavec; ing. Miroslav Pečornik,
svetnik; ing. Marijan Dolgan, strokovni sodelavec; ing.
Vladislav Šimnic, strokovni sodelavec; ing. Ljubo Bizjak,
asistent; ing. Franc Schweiger, asistent; ing. Miloš Sfiligoj, asistent.

Organizacija inštituta:

- a) Splošni oddelek (tajništvo, računovodstvo, komerciala in knjižnica).
- b) Tehnično organizacijski oddelek (priprava dela, delavnica, kapitalna izgradnja in skladišče).
- c) Znanstveno raziskovalni oddelek (referat za turbine, referat za črpalke, referat za aerodinamiko, referat za hidromehaniško opremo, konstrukcijski biro in laboratorij).
Vodja: ing. Marijan Dolgan.

Vodje posameznih referatov: za turbine ing. Marijan Dolgan,
za črpalke ing. Vladislav Šimnic, za aerodinamiko ing.
Miroslav Pečornik.

5. INSTITUT ZA RAZISKOVANJE KRASA V POSTOJNI

- Upravnik: akad. dr. Srečko Brodar;
vršilec dolžnosti upravnika: znanstveni sodelavec dr. Roman Savnik.
- Znanstveni svet: akad. dr. Srečko Brodar, akad. dr. Jovan Hadži, akad. dr. Anton Melik, akad. dr. Ivan Rakovec, univ. prof. dr. Albin Seliškar, znanstveni sodelavec dr. Roman Savnik.
- Strokovni sodelavec: Egon Pretner.
- Asistent: Franc Hribar.
- Honorarni znanstveni sodelavec: dr. Valter Bohinec.
- Honorarni strokovni sodelavec: Ivan Michler.

6. INSTITUT ZA GEOGRAFIJO

- Upravnik: akad. dr. Anton Melik.
- Znanstveni svet: akad. dr. Milko Kos, akad. dr. Anton Melik, akad. dr. Ivan Rakovec, univ. prof. dr. Svetozar Ilešič.
- Honorarni znanstveni sodelavec: univ. prof. dr. Svetozar Ilešič.
- Asistenti: Ivan Gams, Drago Meze, Milan Šifrer.

V okviru Inštituta za geografijo je tudi Zavod za kartografijo.

Kartograf: Vilko Finžgar.

7. INSTITUT ZA GEOLOGIJO

- Upravnik: akad. dr. Ivan Rakovec.
- Znanstveni svet: akad. dr. Srečko Brodar, akad. dr. Jovan Hadži, akad. dr. Anton Melik, akad. dr. Ivan Rakovec, univ. prof. dr. ing. Jože Duhovnik.
- Strokovni sodelavec: Cveto Germovšek (umrl 8. julija 1955).
- Honorarni znanstveni sodelavec: univ. prof. dr. ing. Jože Duhovnik.
- Inštitut ima naslednje sekcije:
- geološko-paleontološko sekcijo: načelnik akad. dr. Ivan Rakovec;
 - mineraloško-petrografska sekcijo: načelnik univ. prof. dr. ing. Jože Duhovnik;
 - prazgodovinsko sekcijo: načelnik akad. dr. Srečko Brodar.

8. INSTITUT ZA BIOLOGIJO

Upravnik: akad. dr. Jovan Hadži.

Znanstveni svet: akad. dr. Jovan Hadži, univ. prof. dr. Albin Seliškár, univ. prof. dr. Miroslav Zei, univ. docent dr. Ernest Mayer.

Honorarni znanstveni sodelavci: univ. prof. dr. Miroslav Zei, univ. prof. dr. Albin Seliškár, dr. Maks Wraber.

Asistenta: Janez Matjašič, Ljerka Godičl.

Inštitut za biologijo ima še dva laboratorija:

Speleobiološki laboratorij v Postojni, vodja univ. prof. dr. Albin Seliškár.

Marinobiološki laboratorij v Rovinju, vodja univ. prof. dr. Jovan Hadži.

9. ODBOR ZA UREJEVANJE FAVNE, FLORE IN GEJE SLOVENIJE

Predsednik: akad. dr. Jovan Hadži.

Znanstveni svet: akad. dr. Srečko Brodar, akad. dr. Jovan Hadži, akad. dr. Anton Melik, akad. dr. Ivan Rakovec.

10. INSTITUT ZA MEDICINSKE VEDE

Upravnik: akad. dr. Igor Tavčar.

Znanstveni svet: akad. dr. Bogdan Brečelj, akad. dr. Božidar Lavrič, akad. dr. Igor Tavčar.

11. INSTITUT ZA ZGODOVINO

Upravnik: akad. dr. Milko Kos.

Znanstveni svet: akad. dr. Ivan Grafenauer, akad. dr. Milko Kos, akad. dr. Janko Polec, akad. dr. Francè Stelè, univ. prof. dr. Josip Korošec.

a) Sekcija za občo in narodno zgodovino.

Načelnik akad. dr. Milko Kos.

Honorarni znanstveni sodelavec: dr. Melita Pivec-Stelè.

b) Sekcija za zgodovino umetnosti.

Načelnik akad. dr. Francè Stelè.

Asistent: dr. Emilijan Cevc.

Strokovni svet: akad. dr. Izidor Cankar, akad. dr. Francè Stelè, asistent dr. Emilijan Cevc.

c) Sekcija za arheologijo.

Načelnik: univ. prof. dr. Josip Korošec.

Asistenti: ing. Demetrij Brodar, Stanislav Jesse, Alojzij Šercelj.

Strokovni svet: akad. dr. Srečko Brodar, upravnik Narodnega muzeja dr. Jože Kastelic, univ. prof. dr. Josip Klemenc, univ. prof. dr. Josip Korošec, univ. prof. dr. Božo Škerlj.

12. INSTITUT ZA SLOVENSKI JEZIK

Upravnik: akad. dr. Ivan Grafenauer.

Namestnik upravnika: znanstveni sodelavec dr. Rudolf Kolarič.

Znanstveni svet: akad. dr. Ivan Grafenauer, akad. dr. Karel Oštir, akad. Anton Sovrè, znanstveni sodelavec dr. Rudolf Kolarič, znanstveni sodelavec Božo Vodušek, univ. prof. dr. Anton Bajec.

Znanstveni sodelavci: dr. Rudolf Kolarič, Božo Vodušek, dr. Tine Logar.

Asistenti: Joža Meze, Saša Sernec, Jakob Rigler.

Honorarna sodelavca: dr. France Bezljaj, dr. Vaso Suyer.

Inštitut je po čl. 2 svojega pravilnika organiziran v dve sekciji:

I. slovniško-filološko in jezikovno-geografsko sekcijo, načelnik: znanstveni sodelavec dr. Rudolf Kolarič;

II. slovarsko sekcijo, načelnik: znanstveni sodelavec Božo Vodušek.

Prva sekcija ima še Komisijo za pisavo in izgovarjavo slovenskega pismenega jezika, druga sekcija pa Komisijo za strokovno terminologijo slovenskega jezika.

13. INSTITUT ZA LITERATURE

Upravnik: akad. Josip Vidmar.

Znanstveni svet: akad. dr. Ivan Grafenauer, akad. dr. Janko Polec, akad. Josip Vidmar, dopisni član dr. Fran Lukman.

Strokovna sodelavca: Dušan Pirjevec, dr. Milena Uršič.

Honorarni znanstveni sodelavci: prof. Akademije za igralsko umetnost dr. France Koblar, univ. prof. dr. Anton Ocvirk, univ. prof. dr. Anton Slodnjak.

14. INSTITUT ZA SLOVENSKO NARODOPISJE

Upravnik: akad. dr. Ivan Grafenauer.

Znanstveni svet: akad. dr. Milko Kos, akad. Anton Lajovic, akad. dr. Anton Melik, prof. Matija Tomc.

Strokovna sodelavca: Niko Kuret, Milko Matičetov.

Honorarna znanstvena sodelavca: univ. prof. dr. Jakob Kelemina, dr. France Kotnik (umrl 6. februarja 1955).

Honorarni strokovni sodelavci: Alojzij Bolhar, profesor na II. gimnaziji v Celju, dr. Vilko Novak, asistent na univerzi v Ljubljani, dr. Sergij Vilfan, upravnik Mestnega arhiva v Ljubljani.

15. TERMINOLOŠKA KOMISIJA

Predsednik: akad. dr. Janko Polec.

Strokovni svet, univ. profesorji: dr. Alija Košir, dr. Rudolf Sajovic, ing. Albert Struna.

a) Pravna sekcija.

Načelnik: honorarni znanstveni sodelavec univ. prof. dr. Rudolf Sajovic.

Člani sekcije: univ. profesorji dr. Avgust Munda, dr. Albin Ogris, dr. Leonid Pitamic in akad. dr. Janko Polec.

Strokovni sodelavec: dr. Vladimir Kukman.

b) Tehniška sekcija.

Načelnik univ. prof. ing. Albert Struna.

Strokovni sodelavci: univ. docent ing. Boris Černigoj (za strojništvo); univ. prof. dr. Črtomir Nučič (za kemijo); univ. prof. Vinko Sadar (za agronomijo); ing. Srečko Sajovic in ing. Franc Mlakar (za elektrotehniko); ing. Viktor Skaberne (za gradbeništvo); univ. prof. dr. ing. Matija Žumer (za rudarstvo in metalurgijo); ing. Lojze Žumer (za gozdarstvo in lesno predelovalno stroko); ing. Lev Pipan (za varilno tehniko in raziskavo materiala); akad. univ. prof. dr. Anton Peterlin (za fiziko in matematiko).

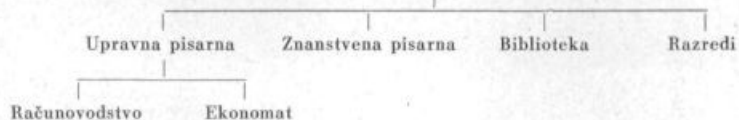
Jezikovni svetovalec: znanstveni sodelavec Inštituta za slovenski jezik dr. Rudolf Kolarič.

c) Medicinska sekcija.

Načelnik univ. prof. dr. Alija Košir.

Strokovni sodelavec: Mudr. Franc Smerdù.

SKUPŠČINA
PRESEDSTVO

RAZREDI

Preglednica organizacije Slovenske akademije znanosti in umetnosti

III

ČLANI

ČASTNI ČLANI

Josip Broz-Tito, predsednik FLRJ, maršal Jugoslavije, izvoljen 9. avgusta 1948.

Gl. Letopis III, 79—115.

Edvard Kardelj, podpredsednik Zveznega Izvršnega sveta FLRJ, izvoljen 6. decembra 1949.

Gl. Letopis III, 119—132.

I. RAZRED

Za zgodovinske in družbene vede

Redni člani

Izidor Cankar, rojen 22. aprila 1886, dr. phil., redni profesor za zgodovino umetnosti na univerzi v Ljubljani v pokoj, redni član 2. junija 1953. — Glej Letopis V, 67—73.

Milko Kos, rojen 12. decembra 1892, dr. phil., redni profesor za občo zgodovino srednjega veka in historične pomožne

Po neljubi pomoti je na strani 49 v spisku rednih članov I. razreda v tisku izpadel tale odstavek:

Janko Polec, rojen 19. avgusta 1880, dr. iur., redni profesor za narodno in primerjalno pravno zgodovino na univerzi v Ljubljani v p.: redni član 7. oktobra 1938; načelnik pravnega razreda od 23. februarja 1942 do 30. septembra 1949; predsednik Terminološke komisije pri Akademiji. — Glej Letopis I, 97 do 101.

Francè Stelè, rojen 21. februarja 1886, dr. phil., redni profesor za umetnostno zgodovino na univerzi v Ljubljani; redni član 16. maja 1940; načelnik filozofsko-filološko-historičnega razreda od 1. julija 1942 do 2. oktobra 1945; tajnik razreda za zgodovinske in družbene vede od 24. julija 1948 dalje; načelnik Sekcije za zgodovino umetnosti pri Inštitutu za zgodovino; dopisni član Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti v Za-

grebu; član Mednarodnega odbora za umetnostno zgodovino; član dopisnik Mednarodnega komiteja za spomenike pri UNESCO; član AICA pri UNESCO; član Instituta für österreichische Geschichtsforschung na Dunaju. — Glej Letopis I, 113—123.

Dopisni člani

Ljudmil Hauptmann, rojen 5. februarja 1884, dr. phil., redni profesor za občo zgodovino srednjega veka na univerzi v Zagrebu (od leta 1948 v pokoju); dopisni član 16. maja 1940; dopisni član Srpske akademije nauka v Beogradu in Královské české společnosti nauk v Pragi. — Glej Letopis I, 166—167.

Marko Kostrenčić, rojen 21. marca 1884, dr. iur., redni profesor za zgodovino države in prava narodov FLRJ do 19. stoletja na vseučilišču v Zagrebu, dopisni član 2. junija 1953, pravi član Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti v Zagrebu in njen glavni tajnik, dopisni član Srpske akademije nauka v Beogradu, častni doktor Karlove univerze v Pragi. — Glej Letopis V, 74—75.

Zdeněk Nejedlý, rojen 10. februarja 1878, profesor muzikologije na Karlovi univerzi v Pragi; predsednik České akademie věd a umění v Pragi; dopisni član 7. novembra 1947; dopisni član Akademije nauk SSSR v Moskvi.

Boris Zihherl, rojen 25. septembra 1910, ljudski poslanec, redni profesor za teorijo družbenih ved na univerzi v Ljubljani; dopisni član 6. decembra 1949. — Glej Letopis III, 165—171.

Fran Zwitter, rojen 24. oktobra 1905, dr. phil., redni profesor za občo zgodovino novega veka na univerzi v Ljubljani, dopisni član 2. junija 1953, prorektor univerze in predsednik Zgodovinskega društva za Slovenijo v Ljubljani. — Glej Letopis V, 76—82.

II. RAZRED

Za filološke in literarne vede

Redni člani

Ivan Grafenauer, rojen 7. marca 1880, dr. phil., profesor v pokoju; dopisni član 16. maja 1940; redni član 21. decembra 1946; tajnik razreda za filološke in literarne vede od 30. decembra 1949 dalje; upravnik Inštituta za slovensko narodopisje in Inštituta za slovenski jezik pri Akademiji; častni član Slavističnega društva v Ljubljani. — Glej Letopis I, 161—165.

Rajko Nahtigal, rojen 14. aprila 1877, dr. phil., redni profesor za slovansko filologijo in primerjalno gramatiko slovanskih jezikov v pokoju in častni predstojnik Slovanskega inštituta na univerzi v Ljubljani; redni član 7. oktobra 1938; prvi predsednik Akademije od 4. januarja 1939 do 27. junija 1942; načelnik razreda za zgodovinske in zemljepisne vede, filozofijo in filologijo od 2. oktobra 1945 do 30. septembra 1949; predsednik Znanstvenega društva za humanistične vede 1921—1939; predsednik Slavističnega društva 1935 in njegov častni član 1937; dopisni član Srpske akademije nauka v Beogradu in Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti v Zagrebu. — Glej Letopis I, 71—75.

Karel Oštir, rojen 13. oktobra 1888, dr. phil., redni profesor za primerjalno jezikoslovje na univerzi v Ljubljani, redni član 2. junija 1953. — Glej Letopis V, 83—85.

Anton Sovrè, rojen 4. decembra 1885, redni profesor za grščino na univerzi v Ljubljani, redni član 2. junija 1953. — Glej Letopis V, 86—88.

Josip Vidmar, rojen 14. oktobra 1895; redni član 6. decembra 1949; od 27. oktobra 1952 predsednik Akademije; upravnik Inštituta za literature pri Akademiji; ljudski poslanec LRS, predsednik odbora za prosveto in kulturo Ljudske skupščine LRS. — Glej Letopis III, 172—184.

Dopisni člani

Aleksandar Belić, rojen 2. avgusta 1876, dr. phil., profesor srbskega jezika na univerzi v Beogradu; predsednik Srpske akademije nauka v Beogradu; dopisni član 7. novembra leta 1947; dopisni član akademij znanosti v Zagrebu, Sofiji, Pragi, Krakovu, Moskvi in Kopenhagenu; častni doktor univerz v Pragi in Glasgowu; častni profesor univerze Lomonosova v Moskvi.

Franc Ksav. Lukman, rojen 24. novembra 1880, dr. theol., dr. phil., redni profesor za historično dogmatiko, za zgodovino starokrščanskega slovstva in za zgodnjo cerkveno zgodovino na teološki fakulteti v Ljubljani v pokoju, dopisni član 16. maja 1940. — Glej Letopis I, 168—169.

Kazimierz Nitsch, rojen 1. februarja 1874, profesor poljskega jezika na univerzi v Krakovu; dopisni član 7. novembra 1947; dopisni član Akademije nauk SSSR v Moskvi, Srpske

akademije nauka v Beogradu in Bolgarske akademije znanosti v Sofiji.

Petar Skok, rojen 1. marca 1881, dr. phil., redni profesor za romansko filologijo na vseučilišču v Zagrebu v pokoju, dopisni član 2. junija 1953, pravi član Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti v Zagrebu, dopisni član Srpske akademije nauka v Beogradu, Rumunske akademije znanosti v Bukarešti, Královske české společnosti nauk v Pragi in Académie des Sciences et de Belles-Lettres v Toulousu. — Glej Letopis V, 89—91.

III. RAZRED

Za matematične, fizikalne in tehnične vede

Redni člani

Anton Kuhelj, rojen 11. novembra 1902, dr. ing., redni profesor mehanike na tehniški fakulteti univerze v Ljubljani; redni član 6. decembra 1949; upravnik Inštituta za turbinske stroje pri Akademiji. — Glej Letopis III, 185.

Feliks Lobe, rojen 14. oktobra 1894, redni profesor za obče strojeslovje na tehniški fakulteti univerze v Ljubljani; redni član 6. decembra 1949. — Glej Letopis III, 186—187.

Anton Peterlin, rojen 25. septembra 1908, dr. sci. nat., redni profesor za fiziko na univerzi v Ljubljani; dopisni član 21. decembra 1946; redni član 6. decembra 1949; upravnik Fizikalnega inštituta »Jozefa Stefana«; član American Association for the Advancement of Science (Washington); American Physical Society (Washington); American Chemical Society (Washington); Kolloid Gesellschaft (Köln); Société mathématique de France (Paris); član Makromolekulske sekcije Mednarodne unije za čisto in uporabljeno kemijo; član International Committee of Rheology (Amsterdam). — Glej Letopis II, 45—46.

Josip Plemelj, rojen 11. decembra 1873, dr. phil., redni profesor za matematiko na univerzi v Ljubljani, redni član 7. oktobra 1938; načelnik matematično-prirodoslovnega razreda oziroma razreda za matematične, prirodoslovne, medicinske in tehnične vede od 16. julija 1942 do 30. septembra 1949; dopisni član Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti v Zagrebu, Srpske akademije nauka v Beogradu in Bavarske akademije znanosti v Münchenu. — Glej Letopis I, 93—94.

Maks Samec, rojen 27. junija 1881, dr. phil., redni profesor za kemijo na univerzi v Ljubljani od 1919 do 1945; upravnik Kemičnega inštituta »Borisa Kidriča« pri Akademiji, redni član 6. decembra 1949; dopisni član Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti v Zagrebu; član Leopoldinsko-karolinške akademije prirodoslovcev v Halle a/d Saale; častni član Avstrijskega kemičnega društva; odlikovan s Sare medaljo od Arbeitsgemeinschafts-Getreideforschung E. V. Detmold; ponovna doktorska diploma filozofske fakultete na univerzi na Dunaju. — Glej Letopis III, 188—198.

Milan Vidmar, rojen 22. junija 1885, dr. ing., redni profesor za elektrotehniko na tehniški fakulteti univerze v Ljubljani; redni član 16. maja 1940; načelnik matematično-prirodoslovnega razreda od 10. oktobra 1940 do 16. julija 1942; predsednik Akademije od 27. junija 1942 do 2. oktobra 1945; tajnik razreda za matematične, fizikalne in tehnične vede od 30. septembra 1949 dalje; upravnik Inštituta za elektriško gospodarstvo od 1. junija 1948; častni doktor tehniške fakultete univerze v Ljubljani; predsednik Nacionalnega komiteta CIGRE; dopisni član Zveze nemških elektrotehnikov v Berlinu od 1950 in Češke elektrotehnične zveze v Pragi od 1958. — Glej Letopis I, 139 do 142.

Dopisni član

Venče Koželj, rojen 17. septembra 1901, dr. techn., redni profesor za teoretično elektrotehniko na tehniški fakulteti univerze v Ljubljani, dopisni član 2. junija 1953. — Glej Letopis V, 95—97.

IV. RAZRED

Za prirodoslovne in medicinske vede

Redni člani

Bogdan Breclj, rojen 6. maja 1906, dr. med., redni profesor za ortopedijo in vodja ortopedske klinike na univerzi v Ljubljani; redni član 6. decembra 1949; član Mednarodnega društva za ortopedsko kirurgijo in travmatologijo; član Francoskega ortopedskega društva; član Zveznega odbora za rehabilitacijo invalidov. — Glej Letopis III, 199—200.

Srečko Brodar, rojen 6. maja 1895, dr. phil., redni profesor za prazgodovino človeštva na univerzi v Ljubljani; dopisni član 6. decembra 1949; redni član 2. junija 1953; upravnik Inšti-

tuta za raziskovanje krasa v Postojni; dopisni član H. Obermaier Gesellschaft für die Erforschung des Eiszeitalters und seiner Kulturen (Bonn). — Glej Letopis III, 205—206 in Letopis V, 98—100.

Jovan Hadži, rojen 22. novembra 1884, dr. phil., redni profesor za zoologijo na univerzi v Ljubljani; redni član 7. oktobra 1938; načelnik matematično-prirodoslovnega razreda od 28. januarja 1939 do 10. oktobra 1940; tajnik razreda za prirodoslovne in medicinske vede od 30. septembra 1949; upravnik Inštituta za biologijo pri Akademiji; predsednik Odbora za urejevanje favne, flore in geje Slovenije; dopisni član Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti v Zagrebu in Srpske akademije nauka v Beogradu. — Glej Letopis I, 29—37.

Božidar Lavrič, rojen 10. novembra 1899, dr. med., redni profesor za kirurgijo na univerzi v Ljubljani, vodja kirurgične klinike; redni član 6. decembra 1949; od 21. marca 1950 podpredsednik Akademije; dopisni član Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti v Zagrebu in Srpske akademije nauka v Beogradu; častni član Češkoslovaškega kirurgičnega društva v Pragi in Bolgarskega kirurgičnega društva v Sofiji; član Internacionalnega kirurgičnega društva, dopisni član Association of Surgeons of Great Britain and Ireland, dopisni član Société de chirurgie v Lyonu. — Glej Letopis III, 201—202.

Anton Melik, rojen 1. januarja 1890, dr. phil., redni profesor za geografijo na univerzi v Ljubljani, dopisni član 16. maja 1940; redni član 21. decembra 1946; upravnik Inštituta za geografijo pri Akademiji; predsednik Slovenske Matice in Geografskega društva v Ljubljani. — Glej Letopis I, 170—171.

Ivan Rakovec, rojen 18. septembra 1899, dr. phil., redni profesor za geologijo in paleontologijo na univerzi v Ljubljani; dopisni član 21. decembra 1946; redni član 6. decembra 1949; upravnik Inštituta za geologijo pri Akademiji. — Glej Letopis II, 47—53.

Igor Tavčar, rojen 2. novembra 1899, dr. med., redni profesor interne medicine in vodja interne klinike na univerzi v Ljubljani; redni član 6. decembra 1949. — Glej Letopis III, 203—204.

Dopisni člani

Franjo Kogoj, rojen 13. oktobra 1894, dr. med., redni profesor za dermatovenerologijo in predstojnik dermato-venerološke klinike na vseučilišču v Zagrebu, dopisni član 2. junija

leta 1953, pravi član Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti v Zagrebu in tajnik njenega IV. oddelka za medicinske vede; dopisni član Srpske akademije nauka v Beogradu; častni član oziroma dopisnik berlinskega, bolgarskega, dunajskega, francoskega, hamburškega, italijanskega, madžarskega, nemškega, poljskega in švedskega dermatološkega društva ter francoskega alergološkega društva. — Glej Letopis V, 101—102.

Siniša Stanković, rojen 26. marca 1892, dr. phil., redni profesor za zoologijo na univerzi v Beogradu in predsednik Akademije sveta FLRJ, dopisni član 2. junija 1953, pravi član Srpske akademije nauka v Beogradu, dopisni član Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti v Zagrebu. — Glej Letopis V, 103—104.

Andrija Štampar, rojen 1. septembra 1888, dr. med., redni profesor higijene in socialne medicine na univerzi v Zagrebu; predsednik Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti v Zagrebu; dopisni član 7. novembra 1947; pravi član Srpske akademije nauka; častni član Ameriškega društva za narodno zdravje in Akademije za medicino v New Yorku.

Alojz Tavčar, rojen 2. marca 1895, redni profesor za genetiko in žlahtnenje rastlin na vseučilišču v Zagrebu, dopisni član 2. junija 1953, pravi član Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti v Zagrebu, redni član Masarykove akademije pracé v Pragi, častni član Scientific Society Sigma X, Cornell University, New York. — Glej Letopis V, 105—106.

Kosta Todorović, rojen 5. julija 1887, dr. med., redni profesor za infekcijske bolezni in upravnik infekcijske klinike na univerzi v Beogradu, dopisni član 2. junija 1953, redni član Srpske akademije nauka v Beogradu in tajnik njenega razreda za medicinske vede, dopisni član Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti v Zagrebu. — Glej Letopis V, 107.

Vale Vouk, rojen 21. februarja 1886, dr. phil., redni profesor za botaniko na vseučilišču v Zagrebu, predstojnik Botaničnega inštituta in vrta prirodoslovno - matematične fakultete, direktor Inštituta za eksperimentalno biologijo Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti v Zagrebu, dopisni član 2. junija 1953, pravi član Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti v Zagrebu in tajnik njenega tretjega oddelka za prirodne vede, dopisni član Srpske akademije nauka v Beogradu, dopisni član Poljske akademije znanosti v Krakovu in Kralovské české společnosti nauk v Pragi. — Glej Letopis V, 108—109.

V. RAZRED

Za umetnosti

Redni člani

France Bevk, rojen 17. septembra 1890, književnik, redni član 2. junija 1953. — Glej Letopis V, 110—115.

Fran Sal. Finžgar, rojen 9. februarja 1871, književnik; redni član 7. oktobra 1938; od 28. januarja 1939 do 30. septembra leta 1949 načelnik razreda za umetnosti. — Glej Letopis I, 23 do 25.

Pavel Golia, rojen 10. aprila 1887, književnik in upravnik Slovenskega narodnega gledališča v pokoju, redni član 2. junija 1953. — Glej Letopis V, 116—120.

Božidar Jakac, rojen 16. julija 1899; redni profesor na Akademiji upodablajočih umetnosti v Ljubljani; redni član 6. decembra 1949. — Glej Letopis III, 207—213.

Boris Kalin, rojen 24. junija 1905, redni profesor za kiparstvo in rektor Akademije upodablajočih umetnosti v Ljubljani, kipar-mojster, redni član 2. junija 1953. — Glej Letopis V, 121—122.

Gojmir Anton Kos, rojen 24. januarja 1896; redni profesor na Akademiji upodablajočih umetnosti v Ljubljani; redni član 6. decembra 1949. — Glej Letopis III, 214—215.

Marjan Kozina, rojen 4. junija 1907; izredni profesor na kompozicijskem oddelku Akademije za glasbo v Ljubljani, redni član 2. junija 1953. — Glej Letopis V, 123—124.

Miško Kranjec, rojen 15. septembra 1908, književnik, direktor Slovenskega knjižnega zavoda v Ljubljani, redni član 2. junija 1953. — Glej Letopis V, 125—132.

Anton Lajovic, rojen 19. decembra 1878, komponist in muzikolog; redni član 16. maja 1940; tajnik razreda za umetnosti od 30. septembra 1949 dalje. — Glej Letopis I, 63—67.

Jože Plečnik, rojen 23. januarja 1872, častni doktor univerze v Ljubljani in tehniške visoke šole na Dunaju; redni profesor za arhitekturo na univerzi v Ljubljani; redni član 7. oktobra 1938. — Glej Letopis I, 87—89.

Lucijan Marija Škerjanc, rojen 17. decembra 1900; redni profesor za kompozicijo na Akademiji za glasbo v Ljubljani; upravnik Slovenske filharmonije v Ljubljani; redni član 6. decembra 1949. — Glej Letopis III, 216—220.

Dopisni člani

Ivo Andrić, rojen 10. oktobra 1892, književnik, dopisni član 2. junija 1953, redni član Srpske akademije nauka v Beogradu, dopisni član Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti v Zagrebu. — Glej Letopis V, 133—134.

Milan Bogdanović rojen 4. januarja 1894, književni in gledališki kritik ter esejist, profesor za novejšo jugoslovansko književnost na univerzi v Beogradu do 1949, od takrat upravnik Narodnega gledališča v Beogradu, dopisni član 2. junija 1953; dopisni član Srpske akademije nauka v Beogradu. — Glej Letopis V, 135—136.

Lojze Dolinar, rojen 19. aprila 1893, redni profesor na Akademiji za umetnost v Beogradu, dopisni član 2. junija 1953. — Glej Letopis V, 137—138.

Miroslav Krleža, rojen 7. julija 1893, književnik, dopisni član 2. junija 1953, prvi član in podpredsednik Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti v Zagrebu. — Glej Letopis V, 139—141.

SPREMEMBE

v članstvu Akademije

Dne 6. decembra 1954 je umrl dopisni član v razredu za filološke in literarne vede, profesor za primerjalno jezikoslovje na univerzi v Montpellieru, Lucien Tesnière.

NOVI ČLAN

PAVEL LUNAČEK

Rojen 31. januarja 1900 v Št. Rupertu na Dolenjskem. Redni profesor za ginekologijo in porodništvo, predstojnik ginekološko-porodniške klinike na medicinski fakulteti univerze v Ljubljani. Redni član v razredu za prirodoslovne in medicinske vede je postal dne 30. junija 1954.

Ljudsko šolo je obiskoval in dokončal v Št. Rupertu na Dolenjskem, od l. 1911 do 1918 pa realko v Ljubljani. V šolskem letu 1918/19 je bil vpisan na gozdarski akademiji v Zagrebu. V šolskem letu 1919/20 je obiskoval in z uspehom dokončal latinski tečaj na filozofski fakulteti v Zagrebu. Od

leta 1920 do 1922 je bil vpisan na medicinski fakulteti v Ljubljani, v letu 1922/23 pa na medicinski fakulteti v Gradcu, kjer je tudi opravil prvi rigoroz. V sedmi semester se je vpisal na medicinsko fakulteto v Zagrebu, kjer je medicinske študije dokončal 31. marca 1927.

Leta 1928 (6. julija) je bil nameščen za sekundarija v bolnici v Brežicah, ob koncu julija 1930 pa je bil imenovan za sekundarija v nekdanji bolnici za ženske bolezni v Ljubljani, kjer se je specializiral, dokončal specializacijo in postal primarij 21. junija 1939. V tej bolnici je ostal še nadalje do odhoda v partizane. Doba službovanja v bolnici za ženske bolezni je bila prekinjena z dvomesečnim študijskim dopustom v letu 1932 na rentgenskem inštitutu v Zagrebu in z dvomesečnim študijskim potovanjem po Franciji, Belgiji, Nizozemski, Italiji in Angliji od 2. novembra 1937 do 31. avgusta 1938. V tem času se je zadrževal največ v Parizu, kjer je praktical v raznih porodnišnicah in na Curiejevem zavodu zaradi študija zdravljenja raka.

Junija 1941 je postal član zdravniškega matičnega odbora OF za Ljubljano, v katerem je deloval do odhoda v partizane 28. maja 1942. V tem času je organiziral zbiranje, sortiranje, vskladiščenje in odpošiljanje okoli dveh ton sanitetnega materiala za partizane. Ves material je dospel na osvobojeno ozemlje in je služil kot materialna baza za razvoj partizanskih bolnic v Sloveniji. Mimo tega je bila dr. Lunačku poverjena naloga pridobivati zdravnike za OF. Dobrih štirinajst dni po prihodu v partizane, to je 16. junija 1942, je že začela delovati centralna vojna partizanska bolnica, katere upravnik je bil dr. Lunaček do 25. decembra 1943. S tem datumom je bil imenovan za šefa sekcije za bolnice pri SOGŠS (sanitetni oddelek glavnega štaba Slovenije) in je opravljal to funkcijo do osvoboditve. Maja 1943 je bil imenovan od Glavnega štaba Jugoslovanske armade za sanitetnega polkovnika.

Po osvoboditvi je postal dr. Lunaček leta 1945 redni profesor za ginekologijo in porodništvo na takrat ustanovljeni medicinski visoki šoli v Ljubljani in predstojnik njene ginekološko-porodniške klinike. V letih 1953—1954 je bil rektor medicinske visoke šole, v letih 1950—1953 pa dekan.

Dr. Lunaček je bil odlikovan s spominskim znakom 1941, z redom partizanske zvezde II. razreda, z redom zaslug za narod II. razreda, z redom dela I. razreda, z redom bratstva in edinstva II. razreda in z redom za hrabrost. Prešernovo nagrado je prejel leta 1949 za organizacijo ginekološke in porodniške klinike v Ljubljani, 1950 pa za knjigo Porodniške operacije, prvi del.

Dr. Lunaček je objavil naslednje publikacije iz ginekologije in porodništva (ZV = Zdravniški vestnik):

1. Novorojenček z nedoločenim spolom in razvojno anomalijo spolovila — ZV 1931.
2. Sectio caesarea — ZV 1933.
3. Vaginalna preiskava in paerperalne infekcije — ZV 1935.
4. Sectio caesarea v zborniku »Poročilo o ginekološkem in porodniškem delu v letih 1920—1936 (1937).
5. Placenta praevia — izšlo v istem zborniku.
6. Peritonitis ljubljanske porodnišnice s posebnim ozirom na perforativno peritonitis — izšlo v Delo II. kongresa jugoslovanskega kirurškega društva, 1937.
7. Hernia uteri — ZV 1938.
8. Porodništvo in babištvo — ZV 1946.
9. Terapija prečne lege — ZV 1946.

10. Porodniške operacije I. del — Učbenik za študente medicine in zdravnike — 1950.
11. »Porodilište — organizacija, zadaci i sadržina rada« — referat v Komiteju za zaščito ljudskega zdravstva.
12. »Jedinstvena i permanentna analiza i dokumentacija svih porodaja i najvažnijih porodajnih komplikacija u svim rodilištima FNRJ« — eden od treh glavnih referatov na I. kongresu ginekologov in porodničarjev Jugoslavije l. 1950 v Zagrebu — objavljen je v kongresni knjigi: »Zbornik radova I. naučnog sastanka ginekologa«, str. 145—152.
13. Indikacije za arteficialni abortus — skupaj z dr. Vitom Lavričem — ZV 1950.
14. »Abortus artificialis« — eden od dveh glavnih referatov na II. kongresu ginekologov in porodničarjev Jugoslavije v Beogradu leta 1953. Referat je objavljen v Zborniku radova kongresa 1953.

Poljudno-znanstvena dela:

Mimo raznih člankov v periodičnem tisku je napisal za publikacijo:

1. »Mati in dete« (1947): Kvarne posledice umetnega splava.
2. »Mati in dete« (1952): Razvoj porodništva v Sloveniji (str. 9—20).
V isti knjigi: Kvarne posledice namernega splava (str. 70—83).

V okviru komisije za obveščanje javnosti, ki jo je dr. Lunavec vodil, je napisal za periodični tisk:

3. Zdravstveni delavci od pradavnine do danes (v dveh nadaljevanjih).
4. Bolnišnica nekdaj in danes.
5. Kako je z razvojem bolnišnic pri nas?
6. Glavne pomanjkljivosti naše zdravstvene službe (v enem nadaljevanju).
7. Odnos bolnikov do zdravstvenih ustanov (v enem nadaljevanju).
8. Zdravstvena zaščita matere in naraščaja (v enem nadaljevanju).
9. Kaj naj ukrenemo, da bomo zmanjšali umrljivost mater in otrok (v enem nadaljevanju).

Članki, ki imajo zgodovinsko-dokumentarni pomen

1. Slovenski zbornik 1945: »Kako sem prišel v partizane« (str. 115 do 150).
2. Spomini na partizanska leta: Naše partizanske bolnišnice (str. 151 do 159).
3. Vojno-sanitetni pregled, l. 1951: »Udeo slovenačkog saniteta u NOB i njegov značaj za razvoj medicinskog fakulteta« (str. 91 do 99, št. 3—4).

Spisi dr. Lunačka kažejo v celoti veliko sistematiko, tako v obdelavi, kakor tudi v razvrstitvi in pedagoški ilustraciji. Dr. Lunaček ima rad točen pregled, analizira vsak problem preprosto in jasno do podrobnosti, pa naj si bo to iz področja njegove ožje stroke, ali pa glede organizacije dela samega. Njegovi poljudni spisi so posvečeni predvsem organizaciji in propagandi zdravega, higienskega in sodobnega načina poroda.

Zlasti je poudariti, da v spisih dr. Lunačka ne najdemo tako imenovanih kazuističnih primerov; vse njegove publikacije, tudi že izpred druge svetovne vojne, zajemajo porodniške probleme na široko. Dokumentacija je popolna, zlasti kar se tiče statistike, ki je minuciozno natančna in so zaključki v mejah dokazanega.

Posebno naj omenimo tri spise dr. Lunačka:

1. *Porodniške operacije*. Učna knjiga, ki je po vsebini in didaktični razdelitvi svojstvena; delo, ki sloni na piščevih bogatih in dolgoletnih izkušnjah. Knjiga je v našem jeziku edinstvena in pomeni za našo državo tehten prispevek glede osamo-svojitve tudi na tem medicinskem področju.

2. Jugoslovanska akademija znanosti in umetnosti v Zagrebu je objavila referat dr. Lunačka, ki ga je imel na prvem znanstvenem sestanku jugoslovanskih ginekologov. Ta referat »*Jedinstvena i permanentna analiza i dokumentacija svih porodjaja i najvažnijih porodjajnih komplikacija u svim rodilištima FNRJ*« je prvi realen predlog za dokumentacijo, ki bi nas šele lahko vodila do znanstvene analize naše patologije pri porodih. S tem referatom je dr. Lunaček pripravil široko reorganizacijo vse porodniške službe.

3. »*Abortus artificialis*«. Referat, ki ga je dr. Lunaček imel na II. kongresu ginekologov in porodničarjev v Beogradu leta 1953. Analizira vse komplikacije in posledice artificialnega abor-

tusa. Ob velikem materialu opozarja na današnje razmere glede tega vprašanja in na koncu predlaga indikacije, ki jih osvetljuje z raznih gledišč, vse da bi naš naraščaj ostal zdrav in sposoben za življenje in delo. Upošteva tuje avtorje, toda svoje mnenje gradi na lastnih izkušnjah in opazanjih.

Dr. Lunačka moremo smatrati za organizatorja in voditelja sedanjega slovenskega porodništva. Kot zdravnik in organizator naših partizanskih bolnic si je pridobil velike zasluge za vojno saniteto vobče. Vse njegovo delo je povezano z moderniziranjem naše zdravstvene službe, za katero je prispeval tisto znanstveno osnovo iz svojega področja, na kateri bodo še dolgo lahko gradili znanjci.

*
* *
*

Dne 2. aprila 1955 je redni član Akademije profesor doktor Pavel Lunaček umrl. V prihodnji knjigi Letopisa bo Akademija počastila njegov spomin in ocenila njegove zasluge in delo v posebnem članku.

IV

UMRLI ČLANI

UMRLI ČLANI

Rado Kušej, rojen 21. julija 1875, umrl 10. maja 1941. Dr. iur., redni profesor za cerkveno pravo na univerzi v Ljubljani, redni član pravnega razreda od 7. oktobra 1938.— Glej Letopis I, 185—190.

Metod Dolenc, rojen 19. decembra 1875, umrl dne 10. oktobra 1941. Dr. iur., redni profesor kazenskega prava na univerzi v Ljubljani; redni član pravnega razreda od 7. oktobra 1938, načelnik tega razreda od 28. januarja 1939 do smrti 10. oktobra 1941; dopisni član Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti, častni doktor univerze v Bratislavi. — Glej Letopis I, 193—197.

Gregor Krek, rojen 27. junija 1874, umrl 1. septembra leta 1942. Dr. iur., redni profesor rimskega in državljanskega prava na univerzi v Ljubljani, redni član pravnega razreda od 7. oktobra 1938; prvi generalni sekretar Akademije od 28. januarja 1939 do 11. julija 1942; dopisni član Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti. — Glej Letopis I, 201—238.

Alfonz Pavlin, rojen 14. septembra 1853, umrl 1. decembra 1942. Gimnazijski profesor v pokoju, strokovnjak za floristiko, fitogeografijo in botanično sistematiko; dopisni član matematično-prirodoslovnega razreda od 16. maja 1940. — Glej Letopis I, 241—257.

Ferdinand Seidl, rojen 10. marca 1856, umrl dne 1. decembra 1942. Realčni profesor v pokoju, strokovnjak za meteorologijo, klimatologijo, seizmologijo in geologijo, dopisni član matematično-prirodoslovnega razreda od 16. maja 1940; dopisni član Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti v Zagrebu. — Glej Letopis I, 261—290.

Rihard Jakopič, rojen 12. aprila 1869, umrl dne 21. aprila 1943. Akademski slikar; redni član umetniškega razreda od 7. oktobra 1938. — Glej Letopis I, 41—45; II, 75—89.

Anton Breznik, rojen 26. junija 1881, umrl dne 26. marca 1944. Dr. phil., gimnazijski ravnatelj, jezikoslovec;

dopisni član filozofsko - filološko - historičnega razreda od 16. maja 1940. — Glej Letopis I, 157—160; II, 61—74.

Matija Jama, rojen 4. januarja 1872, umrl 4. aprila 1947. Akademski slikar, redni član umetniškega razreda od 7. oktobra 1938. — Glej Letopis I, 47—49; II, 90—103.

Ivan Regen, rojen 9. decembra 1868, umrl 27. julija 1947. Dr. phil., gimnazijski profesor v pokoju; strokovnjak za živalsko fiziologijo in občo biologijo; dopisni član matematično-prirodoslovnega razreda od 16. maja 1940. — Glej Letopis I, 175—176; II, 104—105.

Milan Škerlj, rojen 4. septembra 1875, umrl 8. decembra 1947. Dr. iur., redni profesor za trgovinsko, menično in čekovno pravo na univerzi v Ljubljani; redni član pravnega razreda od 16. maja 1940. — Glej Letopis I, 127—130; II, 106 do 125.

Oton Župančič, rojen 23. januarja 1878, umrl dne 11. junija 1949. Književnik; redni član od 7. oktobra 1938; častni doktor univerze v Ljubljani, odlikovan s častnim naslovom »ljudski umetnik« od Prezidija Ljudske skupščine LRS, pravi član Srpske akademije nauka v Beogradu, dopisni član Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti in School of Slavonic and East European Studies v Londonu. — Glej Letopis I, 151—153; III, 225—256.

France Kidrič, rojen 23. marca 1880, umrl dne 11. aprila 1950. Dr. phil., redni profesor za starejše slovanske in slovensko literaturo na univerzi v Ljubljani, višji znanstveni svetnik Akademije; redni član od 7. oktobra 1938; od 28. junija 1941 do 1. julija 1942 načelnik filozofsko-filološko-historičnega razreda; od 2. oktobra 1945 do smrti predsednik Akademije; pravi član Srpske akademije nauka, dopisni član Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti, Bolgarske akademije v Sofiji, Kralovské české společnosti nauk v Pragi, častni član Slavističnega društva v Ljubljani. — Glej Letopis I, vložek 51—62; II, 34—44; III, 257—266; IV, 86—100.

Sergej Ivanovič Vavilov, rojen leta 1891, umrl 25. januarja 1951. Prezident Akademije nauk SSSR v Moskvi; dopisni član razreda za matematične, prirodoslovne, medicinske in tehnične vede od 7. novembra 1947; član znanstvenih akademij v Beogradu, Zagrebu in Sofiji ter Indijske akademije znanosti.

Janko Šlebing, rojen 19. oktobra 1876, umrl 3. februarja 1951. Dr. phil., upravnik Narodne in univerzitetne

knjižnice v Ljubljani (v pokoju), slovenski bibliograf; dopisni član razreda za zgodovinske in zemljepisne vede, filozofijo in filologijo od 21. decembra 1946. — Glej Letopis II, 54—58; IV, 101—124.

Matija Murko, rojen 12. februarja 1861, umrl dne 11. februarja 1952. Dr. phil., redni profesor za slovansko filologijo na Karlovi univerzi v Pragi (v pokoju); dopisni član filozofsko-filološko-historičnega razreda od 16. maja 1940; častni doktor univerze v Ljubljani in Karlove univerze v Pragi; dopisni član Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti, Srpske akademije nauka, Češke akademije znanosti in umetnosti v Pragi, Akademije znanosti v Krakovu, Akademije nauk SSSR v Moskvi, School of Slavonic and East European Studies v Londonu. — Glej Letopis I, 172—174; V, 168—177.

Fran Ramovš, rojen 14. septembra 1890, umrl 16. septembra 1952. Dr. phil., redni profesor za fonetiko in za zgodovino slovenskega jezika na univerzi v Ljubljani; redni član od 7. oktobra 1938; načelnik filozofsko-filološko-historičnega razreda od 28. januarja 1939 do 31. januarja 1940; generalni sekretar Akademije od 11. julija 1942 do 19. maja 1950; predsednik Akademije od dne 19. maja 1950 do smrti 16. septembra 1952; upravnik Inštituta za slovenski jezik; dopisni član Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti v Zagrebu, Srpske akademije nauka v Beogradu, Poljske akademije znanosti v Krakovu, Kralovské české společnosti nauk v Pragi, School of Slavonic and East European Studies v Londonu; član The modern Language association of America (New York); častni član Slavističnega društva v Ljubljani. — Glej Letopis I, 105—110; III, 55 in 280; V, 148—160.

Boris Kidrič, rojen 10. aprila 1912, umrl 11. aprila 1953. Predsednik Gospodarskega sveta FLRJ; redni član od 6. decembra 1949. — Glej Letopis III, 156—164; V, 161—167.

Lucien Tesnière, rojen 15. maja 1893, umrl 6. decembra 1954. Redni profesor za primerjalno jezikoslovje na univerzi v Montpellieru; dopisni član v razredu za filološke in literarne vede od 2. junija 1953. — Glej Letopis V, 92—94.

Pavel Lunaček, rojen 31. januarja 1900, umrl 2. aprila 1955. Dr. med., redni profesor za ginekologijo in porodništvo, predstojnik ginekološko-porodniške klinike na medicinski fakulteti univerze v Ljubljani; redni član v razredu za prirodoslovne in medicinske vede od 30. junija 1954. — Glej to knjigo Letopisa, str. 61—65.

V

POROČILO O DELU AKADEMIJE

DELO AKADEMIJE V LETU 1954

(Poročilo glavnega tajnika na skupščini 24. junija 1955)

Člani in funkcionarji Akademije

Število članov se je v letu 1954 pomnožilo z enim; na skupščini dne 30. junija 1954 je bil za rednega člana v razredu za prirodoslovne in medicinske vede izbran profesor Medicinske visoke šole in predstojnik ginekološko-porodniške klinike v Ljubljani dr. Pavel Lunaček. Žal je morala Akademija tega po vstopu med člane Akademije najmlajšega člana že tudi izgubiti, dne 2. aprila 1955 je dr. Lunaček umrl.

Dne 6. decembra 1954 je umrl v Montpellieru dr. Lucien Tesnière, profesor na univerzi prav tam, dopisni član v razredu za filološke in literarne vede.

Ob koncu leta 1954 je štela Akademija dva častna člana, 34 rednih članov in 20 dopisnih članov.

Sprememb med funkcionarji v predsedstvu Akademije v letu 1954 ni bilo.

Predavanja in obiski

Tudi v letu 1954 se je Akademija prizadevala seznaniti širše kroge zainteresirancev s svojim delom, poglobiti in navezati stike z domačimi in tujimi znanstvenimi ustanovami in posamezniki, vobče naši javnosti posredovati izsledke svojega delovanja. Mimo publikacij, o katerih bo še govora, je Akademija ta stik z javnostjo skušala doseči tudi z javnimi predavanji domačih in tujih znanstvenikov.

Uspešno so se pod vodstvom akademika Hadžija nadaljevala redna predavanja domačih znanstvenikov, namenjena širše zainteresiranim krogom. V letu 1954 so v akademijski dvorani na Novem trgu 5 predavali:

Dne 14. januarja akad. prof. dr. Milan Vidmar, Tehnika in socializem.

Dne 28. januarja univ. prof. dr. M. Rostohar, Razvoj predstavljalivosti pri otrocih, odraslih in umetnikih.

Dne 3. marca akad. prof. dr. I. Tavčar, Sodobni klinični pogledi na patologijo človeka.

Dne 25. marca univ. prof. dr. A. Košir, O pljučnem raku.

Dne 8. aprila akad. prof. dr. I. Grafenauer, Problematika pripovedke — balade z motivom stave na ženino zvestobo.

Dne 20. maja akad. prof. dr. B. Breclj, Klinične izkušnje s homoiotransplantacijami konserviranega kostnega tkiva.

Dne 21. oktobra akad. prof. M. Kozina, Ludvik van Beethoven in njegov opus 31.

Dne 4. novembra docent dr. E. Mayer, Problemi raziskovanja flore slovenskega ozemlja.

Dne 18. novembra znanstveni sodelavec dr. R. Kolarič, Slovenski govori na Pivki.

Dne 2. decembra dr. F. Čelešnik, Plastične korekture ustne sluznice za protezino bazo.

Dne 17. decembra znanstveni sodelavec dr. R. Savnik, Razvoj naše speleologije in nekatere njene naloge.

Mimo teh so na sedežu Akademije predavali v letu 1954 kot gostje še naslednji:

Dne 15. februarja podpolkovnik Slobodan Kručićanin, Beograd, Drhtenje na lopaticah.

Dne 26. aprila dr. h. c. Ejnar Dyggve iz Kopenhagena, Svetišča na Danskem v zgodnjem srednjem veku.

Dne 25. maja prof. Sidney Chapman, London (gost Unesco in Akademije sveta FLRJ), Zemeljski magnetizmi in njihov izvor in

dne 27. maja isti, Rakete kot raziskovalno sredstvo v znanosti.

Razen omenjenih so v nekaterih inštitutih imeli kot njihovi gostje strokovna predavanja še nekateri domači in tuji znanstveniki. V poročilih o delu inštitutov je to posebej omenjeno.

Študij in bivanja v inozemstvu

S sredstvi, ki so ji bila na razpolago je Akademija v celoti ali delno podprla bivanje v inozemstvu,

na kongresih, zborovanjih, proslavah in podobnem:

akad. J. Plemelj (stoletnica rojstva matematika Poincaréja v Parizu);

akad. dr. M. Samec (kongres strokovnjakov za škrob v Detmoldu);

akad. F. Stelè in akad. M. Kos (stoletnica Instituta für österreichische Geschichtsforschung na Dunaju);

akad. J. Vidmar (odkritje Jagičevega spomenika na Dunaju);

akad. M. Vidmar (šestdesetletnica École supérieure d'électricité v Parizu).

V študijske namene so se mudili v inozemstvu:

znanstveni sodelavec dr. M. Blinc (Danska, Švedska, Norveška), akad. dr. I. Cankar (Avstrija), asistent dr. E. Cevc (Avstrija), asistent ing. M. Čeh (Avstrija), strokovni sodelavec C. Germovšek (Avstrija), znanstveni sodelavec ing. E. Höfler (Združene države Amerike), asistent S. Jesse (Švica), dr. J. Kastelic (Zahodna Nemčija), prof. dr. J. Korošec (Italija), akad. prof. dr. A. Kuhelj (Švica), strokovni sodelavec M. Matičetov (Zahodna Nemčija), honorarni znanstveni sodelavec dr. M. Pivec-Stelè (Francija), asistent A. Ramovš (Avstrija), znanstveni sodelavec ing. J. Rudolf (Francija), znanstveni sodelavec ing. M. Vidmar (Francija).

Na inozemskih univerzah in visokih šolah so predavali:

akad. B. Lavrič na medicinskih fakultetah univerz v Londonu in Lyonu;

akad. M. Vidmar na Eidgenössische Technische Hochschule v Zürichu.

Skupščine, seje, sveti, komisije, odbori, nameščenci

V letu 1954 sta bili na Akademiji dve skupščini, redna letna skupščina dne 30. junija in 20. novembra svečana skupščina v počastitev akademika Hadžija ob njegovi sedemdesetletnici.

Predsedstvenih sej je bilo v letu 1954 pet (19. I., 9. IV., 15. VI., 29. VI., 26. XI.).

Razrednih sej je bilo: v I. razredu 1, v II. razredu 5, v III. razredu 3, v IV. razredu 4, v V. razredu 4.

Znanstveni sveti inštitutov in komisij, plenumi in kolegiji inštitutov ter razni delovni odbori in kolektivi v inštitutih so se sestajali po potrebi.

V Akademijskem svetu FLRJ so bili delegati naše Akademije akademiki dr. M. Vidmar, dr. Fr. Stelè in dr. M. Kos, namestnika pa akademika dr. A. Melik in dr. A. Peterlin.

V Komisiji za kulturne zveze z inozemstvom FLRJ je Akademijo zastopal akademik dr. I. Cankar. Akademik Cankar je

bil tudi delegat naše Akademije decembra meseca v Gradcu pri razpravljanju s tamošnjim društvom za znanstveno izmenjavo z Jugoslavijo, ki mu je poglobitni namen izmenjava gostov-predateljev med Jugoslavijo in republiko Avstrijo.

Tudi v letu 1954 je število uslužbencev in sodelavcev Akademije narastlo. Ob koncu leta 1954 je bilo pri Akademiji zasedenih 392 sistemiziranih delovnih mest (od teh je bilo 99 prosvetno-znanstvene stroke, 145 upravnih oziroma laborantskih mest, 26 honorarnih uslužbencev in 122 delavcev). Zunanjih sodelavcev je bilo skupaj 25. V letu 1954 je bilo na novo sprejetih v službo pri Akademiji 69 uslužbencev in 52 delavcev, iz službene razmerja je pa izstopilo 37 uslužbencev in 18 delavcev.

Inštituti

Kakor v prejšnjih je bila tudi v letu 1954 ena glavnih brig Akademije izgraditev in spopolnitev njenih inštitutov, tako glede osebja, v njih zaposlenega, kot glede primernih stavb in delovnih prostorov, pa seveda tudi briga pridobiti in dati inštitutom na razpolago materialna sredstva, potrebna za nabavo knjig, instrumentarija in drugega. Znanstveno in strokovno delo v inštitutih je podrobno opisano v posebnem delu tega poročila. Na tem mestu naj predložimo o inštitutih le nekaj splošnih podatkov.

Ob koncu leta 1954 je štela Akademija 13 inštitutov. Nekateri so se delili v več sekcij. Poleg inštitutov je omeniti še Terminološko komisijo s tremi sekcijami, Odbor za urejevanje favne, flore in geje Slovenije in v območju Inštituta za geografijo Zavod za kartografijo. Inštituti s samostojnim finansiranjem in lastnimi računovodstvi so: Kemični inštitut »Borisa Kidriča«, Fizikalni inštitut »Jožefa Stefana«, Inštitut za elektriško gospodarstvo in Inštitut za turbinske stroje. Za ostale inštitute opravlja zadevne posle osrednje računovodstvo na Akademiji. Zavod za raziskovanje krasa v Postojni je bil s sklepom skupščine z dne 30. junija 1954 preimenovan v Inštitut za raziskovanje krasa.

Kemični inštitut, Fizikalni inštitut in Inštitut za elektriško gospodarstvo, ki so se v teku leta vselili v svoje velike nove stavbe na Mirju, so te po potrebi in možnostih dograjevali, jih opremljali s potrebnimi napravami, instrumenti, knjigami, nastavljali potrebno osebje itd., kakor povedo to podrobna poročila o teh inštitutih. Fizikalni inštitut »Jožefa Stefana«, ki že od l. 1953 ni bil več v proračunskem sestavu Akademije je s 1. januarjem 1955 prešel povsem iz sklopa Akademije v pristojnost Zvezne komisije za znanstvena raziskovanja, ki je že poprej v

finančnem oziru imela zanj brigo. Inštitut za turbinske stroje je dograjeval svojo novo stavbo v Šentvidu, v katero se namerava vseliti v letu 1955.

Za akademijske inštitute, vseljene in nameščene v dvoriščni stavbi ob Gosposki ulici in v hiši na Novem trgu 4 se je pridobitev in ureditev teh prostorov pokazala glede na njihovo delo in razvoj za kaj plodno. Kaže se pa povsod že pomanjkanje prostorov. Hiša na Novem trgu 4 se postopoma obnavlja (streha, preureditev podstrešnih prostorov, stopnišče itd.). V letu 1955 bo ta stara, nekdanj močno zanemarjena stavba dostojno obnovljena. Posamezni inštituti v tej hiši in v stavbi ob Gosposki ulici dobivajo oziroma bodo dobili novo opremo. Mnogo brige in stroškov ima Akademija s svojo hišo v Postojni, v kateri je naš Inštitut za raziskovanje krasa. Stara stavba terja veliko popravil in obnovitvenih del. Ko bodo ta končana, ki so še v teku, bo mogoče bogate zbirke inštituta odpreti tudi širši javnosti.

Biospeleološki laboratorij pri Postojnski jami je pridobil nov delovni prostor v poslopju jamske restavracije ob vhodu v jamo.

Inštitut za slovenski jezik je bil s sklepom skupščine z dne 30. junija 1954 organiziran v dve sekciji: I. slovniško-filološko in jezikovno-geografsko, II. slovsko.

V zvezi z inštituti naj še omenimo, da se je v dneh od 21. do 24. januarja 1954 vršil z uspehom v Postojni prvi jugoslovanski speleološki kongres. Organiziral ga je Inštitut za raziskovanje krasa skupaj z Društvom za raziskovanje jam. Akademija je o kongresu in njegovem delu izdala v tisku posebno publikacijo.

Končno naj omenimo, da je bil pri Akademiji ustanovljen foto-laboratorij z lastnim fotografom; služi naj potrebam Akademije in njenih inštitutov. Deluje od srede leta 1954 in se postopoma opremlja s potrebnim.

Počitniški dom Akademije na Bledu (bivša vila Šverljuga) je bil s pohištvom in drugim na novo opremljen ter je na razpolago članom Akademije za delo in oddih. Pri tem domu so bila potrebna razna večja gradbena in druga popravila, pri počitniškem domu v Ratečah-Planici pa nekatera manj obsežna.

Publikacije

Akademija je v letu 1954 objavila v tisku 14 knjig publikacij v skupnem obsegu okoli 175 tiskovnih pol. Z vštetimi prilogami je to okoli 2800 strani. Publikacije so naslednje:

Splošna izdaja. Letopis Akademije, peta knjiga.

Izdaje razreda za zgodovinske in družbene vede

Dela, 9. knjiga. (Stare, Ilirske najdbe železne dobe v Ljubljani).

Dela, 10. knjiga. (Hauptmann, Staroslovenska družba in obred na knežjem kamnu).

Viri za zgodovino Slovencev, III (Kos, Urbarji Slovenskega Primorja, drugi del).

Arheološki vestnik, V/1, V/2.

Izdaje razreda za filološke in literarne vede

Dela, 7. knjiga (Rupel, Nove najdbe naših protestantik XVI. stoletja).

Dela, 8. knjiga (Nahtigal, Staroruski ep Slovo o polku Igofevě).

Izdaje razreda za matematične, fizikalne in tehnične vede

Razprave, serija A, matematične, fizikalne in kemične vede, VI. knjiga (avtorji Brčić, Hadži, Havliček, Plaper).

Izdaje razreda za prirodoslovne in medicinske vede

Razprave, II. knjiga (avtorji Beier, Brodar, Germovšek, Hadži, Kochanský-Devidé, Mayer, Kühn, Rakovec, Ramovš).

Dela, 6. knjiga (Krušič, Karies pri starih Slovanih).

Geografski zbornik, II (avtorji, Melik, Lipoglavšek-Rakovec, Planina, Vrišer).

Inštitut za slovenski jezik pri Akademiji je skupaj s Slavističnim društvom soizdajatelj Slavistične revije.

S tiskom svojih publikacij ima Akademija še vedno težave. Triglavska tiskarna stavi in tiska večji del naših knjig, ki so na tisti višini njenih izdelkov, za katero je ta officina dobila že večkrat zaslužen javno priznanje. Vendar je pa tudi pri tej tiskarni možnost za tisk naših publikacij omejena. Kot komercialno podjetje se mora tiskarna ozirati tudi po takem tisku, ki ji more lažje kot akademijski zagotoviti potrebna obratna sredstva. Druga ovira je pomanjkanje izvežbanih kadrov in zastarelost ter pomanjkanje strojev te tiskarne. Glede tiskarskega materiala za znanstveni stavek se je v letu 1954 stanje toliko izboljšalo, da je Triglavska tiskarna s pomočjo Akademije nabavila oziroma

dala izdelati nekaj tiskarskega materiala za kompliciranejši znanstveni stavek, zlasti lingvistični.

Zaradi težav pri plasiranju tiska v ljubljanskih in vobče slovenskih tiskarnah je Akademija iskala možnosti natisa svojih knjig v Zagrebu. Res sta dve zagrebški tiskarni (tiskarna Izdavaškega zavoda Jugoslavenske akademije in Grafički zavod) izvršili oziroma imata v delu tisk nekaterih naših publikacij. Zagrebški tiskarni sta nam s prevzemom nekaterih naših publikacij v tisk ustregli, vendar ne bo pri tem moglo obstati. Zaradi stalno potrebnih potovanj v Zagreb, pošiljanja rokopisov, korektur in drugega v Zagreb in nazaj je tisk neprimerno dražji, da ne omenimo težave s korekturami v tiskarni, ki je daleč od bivališča avtorjevega.

Tisk naših publikacij je eden perečih problemov naše Akademije. Povezan je s krizo, v kateri so vobče tiskarne v Sloveniji. Potrebno ga bo nujno rešiti. Vkljub težavam s tiskom pa se je Akademiji posrečilo, da je prišla z zastankom svojih rokopisov, godnih za natis, v letu 1954 v glavnem na tekoče.

Tudi zaradi zamenjalnih zvez bo morala Akademija skrbeti za ekspeditivnejši natis svojih publikacij. Saj imamo danes zameno s preko 500 naslovi, od katerih je preko 400 v inozemstvu. Velike množine publikacij pritekajo na ta način v biblioteko Akademije in njenih inštitutov, za katere bi sicer morali, če bi jih hoteli nabaviti, dajati dragocene devize. Zamejstvo bo pa seveda vztrajalo pri zameni le, če bo za svoje publikacije redno kaj prejemale; tudi za to je potrebno redno funkcioniranje tiska akademijskih publikacij.

Drugi prav tako pereč problem je prodaja in publiciteta naših publikacij. Res, da je večina starejših akademijskih izdaj že razprodana, pa tudi nekaterih novejših ni več na knjižnem trgu (od dosedanjih publikacij naše Akademije je razprodanih 32), vendar je po drugi strani poudariti, da ima Akademija vskladiščenih preko 40.000 izvodov svojih publikacij. Prodaja naših publikacij se je v zadnjih letih sicer razširila, pošiljamo jih v knjigarne v Sloveniji in izven Slovenije, skušamo jih — s težavo sicer — prodati v inozemstvo, vendar je v tem oziru še premalo storjenega. Ureditev posebne knjigarne za akademijski in eventualno ostali slovenski znanstveni tisk, ki bi tudi mogla opravljati danes že zelo razširjeni ekspedit naših publikacij je problem, katerega rešitev se nam zdi na tak ali drugačen način nujna.

Akademijski svet

Preko svojih delegatov je Akademija sodelovala v Akademijskem svetu FLRJ. Zasedanja sveta so bila v letu 1954 tri: v Beogradu 6. marca, v Ljubljani 28. in 29. maja in v Zagrebu 29. in 30. oktobra.

Ena glavnih točk dnevnega reda pri zasedanjih Akademijskega sveta je bilo pošiljanje delegatov na znanstvene kongrese v inozemstvo. Na predlog naše Akademije so se po sklepih Akademijskega sveta iz LR Slovenije v letu 1954 zamejskih kongresov udeležili naslednji delegati, ki so povečini imeli na kongresih tudi referate:

Akad. dr. S. Brodar, Kongres »Društva Hugo Obermaier« za raziskovanje ledene dobe in njenih kultur, Reutlingen.

Akad. dr. F. Stelè, Mednarodni komite za zgodovino umetnosti, Bern.

Akad. dr. A. Peterlin, Mednarodni kongres za velike molekule, Torino.

Znanstveni sodelavec dr. F. Havliček, Kongres za vprašanja optike, Firenze.

Akad. dr. A. Kuhelj, Mednarodni kolokvij za fotoelastičnost in fotoplastičnost, Bruxelles.

Akad. dr. B. Brecelj, Mednarodni kongres za kirurgijo, ortopedijo in travmatologijo, Bern.

Akad. prof. dr. I. Tavčar, Mednarodni kongres za interno medicino, Stockholm.

Univ. prof. dr. F. Avčin, Generalna konferenca za mere in uteži, Pariz.

V letu 1954 so izšli štirje zvezki znanstvenega Biltena Akademijskega sveta, ki prinaša v tujih jezikih izvlečke iz znanstvenih publikacij naših akademij in poročila o znanstvenem delu v Jugoslaviji. Urednik Biltena je bil naš redni član prof. dr. A. Peterlin.

Pri nekaterih znanstvenih proučevanjih, ki jim je dal iniciativo Akademijski svet, sodelujejo tudi člani in znanstveni sodelavci naše Akademije, tako pri znanstvenem proučevanju glede širjenja plevela, pri historičnem atlasu Jugoslavije, pri besednjaku srednjeveške latinščine, pri Odboru FLRJ za fauno, floro in gejo Jugoslavije. Naša Akademija sodeluje tudi v koordinacijskih odborih prirodno-matematičnih in medicinskih razredov oziroma oddelkov jugoslovanskih akademij.

Proračun

Podrobne podatke o uporabi kreditov za 1954 obsega zaključni račun, ki bo predložen današnji skupščini.

Omenim naj, da so bile v proračunu LRS za 1954 odobrene Akademiji naslednje globalne postavke:

Osební izdatki	20,920.065 din
Materialni izdatki a) operativni	6,633.286 din
b) funkcionalni	18,525.696 din
Skupaj	46,079.047 din

Poleg tega še posebej za inštitute, ki so finančno samostojni zavodi:

Kemični inštitut	28,193.000 din
Inštitut za elektriško gospodarstvo	16,983.760 din
Inštitut za turbinske stroje	9,697.000 din

Skupaj je v letu 1954 imela Akademija iz rednega kredita LRS na razpolago vsoto 100,952.807 din.

Investicijskih kreditov je Akademija v letu 1954 porabila 81,533.690 din.

DELO V INSTITUTIH V LETU 1954 IN DELOVNI NAČRT ZA LETO 1955

KEMIČNI INŠTITUT »BORISA KIDRIČA«

V letu 1954 se je vršilo delo inštituta docela v novi zgradbi v Hajdrihovi ulici, četudi zgradba še ni bila dovršena. Predvsem velja to za napeljavo odduhov in ventilacijskih jaškov iz podstrešja in napravo zračne kurjave. Nedovršena je tudi druga polindustrijska hala, neurejeno je dvorišče in okolica inštitutske zgradbe.

Raziskovalno delo je bilo usmerjeno v sledeče glavne smeri:

1. Premog in koks.
2. Katran, bitumeni in smole.
3. Izraba pirita.
4. Biokemični in mikrobiološki problemi.
5. Vprašanje digitalisa.
6. Študij strukture nekaterih organskih molekul s pomočjo spektroskopije.

Vse raziskave so uspešno podpirale inštitutske delavnice, ki so urejene za običajno mehanično delo, fino mehanično delo in steklopihaštvo.

Navedemo naj nekaj podrobnosti.

Analitične preiskave iz raznih omenjenih področij so se vršile v analitskem oddelku pod vodstvom ing. Dermelja. Bila so to deloma pogodbeno dela, deloma preiskave za druge oddelke inštituta, deloma pa so bile posvečene znanstvenim študijam.

Med pogodbeno dela spada problem lignita Kosovo, to pa posebno glede na uporabnost tega premoga oziroma pepela revnih frakcij tega premoga kot dodatka koksnim mešanici, in to z ali brez predhodnega polkoksanja. Važno je bilo v okviru teh del karakterizirati delno in popolnoma hidriran premog in izdelati bilanco za žveplo pri desulfuraciji premoga iz premogovih mešanic.

Drugo pogodbeno delo je bilo vprašanje oplemenitenja lignita iz bazena Kičevo. Preiskave so tekle v smislu uporabnosti tega premoga v koksne namene. Na podlagi več kot 400 vzorcev, ki naj bi omogočali občo karakteristiko kičevskega premoga, smo študirali pran in nepran premog, njegovo ponašanje pri polkoksanju v laboratorijskem obsegu in v Fischerjevi rotacijski peči ter izpremembo pri hidriranju.

V zvezi s študijami o uporabljivosti iz domačih premogovnih mešanic dobljenega metalurškega koksa v železarni Sisak smo preiskovali žlindro iz enega tamošnjih plavžev.

Projekt nove železniške proge Lašva—Split je bil povod za študij premogov Orgus, Tušnica in Duvno. Izvrševali smo imediatno analizo, določevali razne oblike žvepla, organsko elementarno analizo, kalorično vrednost in sestavo pepela.

Preiskava premoga Kočevje je obsegala vse sortimente tega premoga, pa tudi separacijske jalovine. Uporabljali smo kemične analize, sejalne analize, pranje v težkih tekočinah, laboratorijsko polkoksanje in flotacije. Izvršene so analize koksov iz mešanic kočevskega premoga z domačimi in inozemskimi premogi. Del premoga je bil vplinjen v generatorjih Cinkarne Celje. Pri tem smo izvrševali tekoče preiskave vsakodnevnih vzorcev premoga in generatorskega leša. Ta leš smo študirali, uporabljaje sejalne, pralne in flotacijske postopke v smislu popolnega izkoriščanja premogovih ostankov.

Po principu, ki je tu opisan, smo preiskovali tudi premoga Kanižarica in Timav. V tej skupini znaša število preiskanih vzorcev nad 1500.

Enostavnejše preiskovalno delo s pomočjo osnovnih analitičnih postopkov smo izvršili na premogih Makole, več vzorcih premogov Raša, Sečovlje, Plevlje, Tešanj, Teslić in na raznih vzorcih iz Metalurškega inštituta.

V zadnjih mesecih smo se posvetili lignitu Velenje, v zvezi s projekti oplemenitenja tega lignita in izdelavo investicijskega programa za sušilnico in veleplinarno.

Poleg teh del je vzdrževal analitični oddelek nekak analitični servis za razne druge raziskovalne skupine našega inštituta, deloma pa delal analize tudi po naročilu zunanjih interesentov.

Vkljub opisani ogromni obremenitvi smo študirali v okviru tega oddelka vrednost standardiziranih analitičnih metod in nalogo njihove prilagoditve našim premogom.

Tu naj navedemo: sušenje in vlaženje lignitov, opazovanje vpliva zrnovitosti premogovih komponent v koksni mešanici,

kontrola metod za določanje dušika, potenciometrična titracija kot zaključna operacija pri določanju celokupnega žvepla po metodi Seuthe in Grothe-Krekeler ter potenciometrična titracija v zvezi z določevanjem celokupnega žvepla v raztopinah. Študirali smo izločevanje kremenice s pomočjo gelatine, reaktivnost koksov na podlagi diferencialno termističnih meritev in končno uporabnost flotacije za čiščenje tistih premogov, ki se z anorganskimi raztopinami ne perejo zadovoljivo.

V oddelku za premog in koks, ki mu načeljuje ing. Lavrenčič, smo predvsem izpopolnjevali v prejšnjih letih pričete preiskave glede koksanja raznih premogovih mešanic v polindustrijski peči in sistematično zasledovali vpliv nasipne teže vložka in režima koksanja na trdnost dobljenih koksov.

Pričeli smo v večjem obsegu prevzemati naloge za kompleksne preiskave posameznih premogovnih bazenov. V tesnem sodelovanju z analitičnim oddelkom smo na podlagi laboratorijskih in delno polindustrijskih poizkusov izdelali predloge za najbolj primerne tehnološke postopke oplemenitenja premogov. Sem spada predvsem lignitni bazen Kosovo in Kičevo. Preiskave manjšega obsega smo izvrševali na premogih Livanjskega ter Duvanjskega polja, Plevlje (Črna gora) in Vrška Čuka (Srbija).

V generatorjih Cinkarne v Celju smo študirali uporabnost premogov Kočevje, Kanižarica in Timav.

Nadaljevali smo s sodelovanjem pri poizkusih v Koksarni Lukovac ter pri industrijski porabi domačega koksa v Železarni Sisak.

Proti koncu leta smo prevzeli od rudnika lignita Velenje ter termoelektrarne Šoštanj nalogo izvršiti kompleksno kemijsko, fizikalno in petrografsko preiskavo premogovnega bazena v Šaleški dolini, dati izčrpen pregled tehnološke uporabnosti velenjskega lignita ter izdelati v sodelovanju z drugimi inštituti in zunanji sodelavci investicijske programe za sušilnico in veleplinarno.

V okviru gornjih raziskav smo dobili mnoge tudi teoretično važne izsledke, in to pri polindustrijskih poizkusih uporabnosti predhodno karboniziranih lignitov v mešanicah s koksno vezivnimi premogi (M. Reisner), pri uvajanju nekaterih načinov reometrije plastičnega stanja mešanic raznih premogov (D. Kozak), pri študiju koksnih lastnosti raznih slojev premoga v bazenu Raša (S. Černič, D. Kozak, M. Reisner) in pri laboratorijskih poizkusih desulfuracije tekom karbonizacije raznih premogov in njih mešanic (S. Černič).

V neki povezanosti z navedenimi študijami o premogih je delo laboratorijske skupine za katran in bitumene, ki jo vodi prof. Jenčič.

V prejšnjem letu pričeta preiskava zemeljske smole Pičan v revirju Raša je zaključena in so rezultati predloženi v tisk.

Glavno delo je bilo posvečeno bitumenu iz raznih slojev v premogovniku Raša. Iz 12 slojev tega premogovnika smo z benzenskim ekstrahiranjem dobljene bitumene frakcionirali po metodi Fischer-Peters-Cremer v »oljni« in »trdni« bitumen. Glavni zaključki so, da je bitumen iz raznih slojev različno sestavljen, kar nas posebno zanima glede na dejstvo, da je koksna sposobnost v različnih slojih ležečega premoga Raša tako različna.

Druga skupina preiskav je bila posvečena montanskemu vosku, ki smo ga pridobili iz premoga Kosovo.

Nadalje smo študirali nizko temperaturne katrane, ki smo jih dobili iz premoga Kičevo v rotacijski peči po Fischerju in pa tri vzorce generatorskega katrana, ki smo jih dobili pri poizkusih v Cinkarni Celje.

Poleg manjših informativnih analiz za posamezne interese, smo izvršili obsežno preiskavo bučnega semena, bučnega olja in bučnih pogač po metodah, ki so običajne v industriji maščob.

Mnogo pozornosti smo posvetili študiju huminskih kislin. Naravne in umetno pripravljene zastopnike te skupine smo metilirali in določevali razmerja fenolnih in karboksilnih skupin v omenjenih kislinah (Čeh).

Na področju anorganske kemije je nadaljeval ing. Skledar svoje študije o smotrnem izkoriščanju jugoslovanskih železovih sulfidčnih rud. Zasedil je nove možnosti za predelavo piro-tina. Raziskal je proces za pridobivanje elektrolitskega železa in elementarnega žvepla ob uporabi domačih sulfidčnih rud.

V oddelku za biokemijo in mikrobiologijo, ki ga vodi dr. M. Blinc, je bil v prvi vrsti problem konserviranja kruha. Uspelo nam je očuvati kruh pred okvaro sluzavosti in plesni. Rezultati so bili v eni izmed pekarn v večjem obsegu kontrolirani (Klemenc).

Problem uporabe sulfitne lužine kot hraniva za gojenje krmilnega kvasa je v laboratorijskem postopku predelan do kraja in prenesen v polindustrijske dimenzije. Fermentacija z glivo *torula utilis* daje zelo ugodne rezultate. Postopek obvladamo tudi toliko, da ga moremo prenesti v industrijo, kar naj bi se zgodilo še v teku leta 1955. Nekatere motnje, ki se pojavljajo včasih pri tem procesu, predvsem nastajanje žve-

plovega dioksida in žveplovodika, so predmet nadaljnjih raziskav. Preiskujemo tudi nastopajočo motnjo pri izrabljivosti pentoz (Hočevnar).

Študirali smo fermentacijo odpadne koruzne vodice iz tovarn za škrob ter jo primerjali s koruzno vodico, ki smo jo pripravili sami. Iz industrije prihajajoča koruzna vodica je često okužena z bakterijami in plesnimi in je deloma tako malo koncentrirana, da jo v prvotni obliki ne moremo uporabiti za fermentacijo. Ta odpadni material je zelo neenakomeren in bo potrebna v tovarnah pri režimu namakanja koruze posebna previdnost. Vsekakor pomenja ta vodica odličen dodatni material pri drugih fermentacijah in pa pri fabrikaciji antibiotikov (Pavlič).

Zelo podrobno smo se ukvarjali s študijem vsladkorjenja slame, stebel in drugih delov koruzne rastline. Hidroliza z razredčeno kislino pod tlakom poteka zelo dobro in vsladkorjen material je odličen substrat za krmilni kvas. Pred prenosom tega postopka v industrijske dimenzije stojimo pred nalogo premostiti težkoče pri perkulaciji slame, ki smo jih že opazovali pri zadevnih poizkusih v neki švicarski tovarni. S tega vidika bi bilo treba načrte za polindustrijsko perkulacijsko napravo prilagoditi novim nalogam (Komar).

Vzporedno s poizkusi hidrolize koruzne slame z razredčeno kislino teko poizkusi glede vsladkorjenja z mrzlo koncentrirano kislino. Po vpogledu, ki ga imamo do sedaj, je v kemičnem oziru pričakovati zelo dobre uspehe, težkoče pa bodo ostale — kar velja tudi za hidrolizo lesa — v odparivanju solne kisline in izbiri materiala aparature, ki naj bi bil v velikem obratu obstojen napram koncentrirani kislini (Strauch).

Specialno mikrobiološko delo je orientirano na zbiranje in izolacijo mikrobov, ki jih še nimamo v naši zbirki, ter izolacijo antibiotikov, zlasti iz gliv domačega izvora (Koželj).

V skupini ing. Andreča smo študirali sledeča vprašanja na področju steroidov:

Papirno kromatografska metoda za čiščenje estrogenov iz urinskega ekstrakta, če so navzoči vsaj v koncentraciji kakršna je v urinu nenoseče ženske.

Več elektroforetskih metod za frakcioniranje beljakovin hipofize.

Kromatografska metoda za čiščenje estrogenov na jonskem izmenjalcu. Eksperimenti za njeno aplikacijo v industriji so v teku.

Študirali smo diferenčne spektre estrogenov in možnost njihove uporabe za hitro določanje teh v urinu.

Dalje smo študirali preparativne metode za frakcioniranje raznih komponent urina s pomočjo jonskih izmenjalcev, posebno glede na estron sulfat. V teku so polindustrijski eksperimenti.

V letu 1955 se bo nadaljevalo delo na vseh omenjenih problemih.

Dr. Hadži je s svojimi sotrudniki študiral s pomočjo infra- rdeče spektroskopije sulfinske kisline, hidroksan kisline, kisle soli karbonskih kislin, grafitov oksid ter naravne in spektroskopske fenomene vodikove vezi.

Eksperimentatorji te skupine so študirali nihanje kelatnih obročev na novo metodo računanja nihajnih spektrov v poli- atomskih molekulah, asignacije v petčlenskih heterociklih, strukturo fenolovih in naftolovih derivatov ter huminske ki- sline (S. Detoni, D. Prevorsek, A. Novak, S. Bratož, M. Čeh).

V prihodnjem letu se bodo te pričete preiskave nadaljevale.

Zaključena oziroma v letu 1954 objavljena dela:

M. Blinc-B. Koželj, Prispevki k spoznavanju nekaterih plesnj iz okolice Ohrida in njihovih antibiotičnih lastnosti I, II. Vestnik Slovenskega kemijskega društva 1954.

M. Blinc-B. Koželj, Prispevki k spoznavanju nekaterih plesni iz okolice Ohrida in njihovih antibiotičnih lastnosti, III. Vestnik Slovenskega kemijskega društva (v tisku).

S. Bratož, An approximate method of calculating vibrational frequencies of polyatomic molecules, J. Chem. Phys. (v tisku).

D. Hadži, Prispevek k spoznavanju tvorbe trdnega koksa (doktorska disertacija, v tisku pri SAZU).

D. Hadži, La structure des intermédiaires dans la formation du carbone, J. de physique et le radium 15, 194, 1954.

D. Hadži-N. Sheppard, The infra-red spectra and hydrogen bonding in chelated hydroxyquinones. Trans. Faraday Soc. 50, 911, 1954.

D. Hadži-A. Novak, Les spectres infrarouges et la structure des sels acides de quelques acides carboxyliques. Nuovo Ci- mento (v tisku).

D. Hadži-A. Novak, Infra-red spectra of graphite oxide. Bull. Sci. Youg. (v tisku).

D. Hadži-A. Novak, Omočitvene toplote žveplénih pre- mogov iz Istre in nekaterih drugih jugoslovanskih premogov. Vestnik Slovenskega kemijskega društva (v tisku).

D. Hadži-S. Detoni, Infra-red spectra and structure of sulphinic acids. Bull. Sci. Youg. (v tisku).

D. Hadži, Nekatere novosti iz praktične rabe infrardeče spektroskopije. Nova proizvodnja (v tisku).

S. Jenčič, O bitumenu iz jame Pičan. Vestnik Slovenskega kem. društva (v tisku).

J. Komar-M. Samec, Amilaze glive *Mucor mucedo*. Vestnik Slovenskega kem. društva (v tisku).

B. Lavrenčič-M. Samec, Verschiedenheiten zwischen Mustern der Raša-Kohle aus verschiedenen Flözen. Bull. Scient. Youg., Tome 2, No. 1, 1954.

B. Lavrenčič-M. Reisner, Prispevki k problemu tvorbe koksov iz mešanic premogov. Vestnik Slovenskega kem. društva, 1954.

B. Lavrenčič-S. Černič, Beiträge zur Entschwefelung von Kohlen während der Verkokung. Bull. Scient. Youg. (v tisku).

A. Novak-M. Štrbenk, Termoregulator za reguliranje temperature v električnih laboratorijskih pečeh. Vestnik Slovenskega kem. društva (v tisku).

M. Samec, Retrogradation der Stärke und Ultrarotspektrum. Die Stärke, 6, 87, 1954.

M. Samec, Über die Veredelung der Stärke. Österr. Chemiker Zeitung, 1954.

M. Samec, Entschwefelung von Koks. Bull. Scient. Youg. (v tisku).

Delo v laboratorijih

Reaktorska skupina

1. *Analizni laboratorij* (R-1, L. Kosta). V prvi vrsti so bile analize urana, ki so sedaj v glavnem zaključene. Izdelane so tudi metode za cirkon, germanij in kadmij. Začelo se je delati na toriju. Letos se je tudi izvedla radiometriška metoda za uranovo rudo in sicer na podlagi merjenja žarkov beta in gama, tako da je mogoče določevati eventualno prisotnost torija oziroma ugotavljati neravnotežno stanje urana z njegovimi razpadnimi produkti. Med posebno vidne uspehe spada delo ing. Pirša, ki je bistveno sodeloval pri odkritju novih uranovih ležišč. S temi zalogami je postal jugoslovanski reaktorski program realen, tako da lahko resno začnemo s planiranjem reaktorjev za naslednjih 10—15 let.

2. *Spektrografski laboratorij* (R-2, I. Perman). Izvršena je bila umeritev velikega hilgerjevega spektrografa.

3. *Laboratorij za fluoriranje* (R-3, B. Brčić) je uspel v svoji osnovni nalogi. Izdelana je metodika za uranov tetrafluorid in heksafluorid in pripravljene prve količine UF_6 po tem postopku, tako da se lahko pričnejo poskusi na izotopski koncentraciji urana, kar spada med posebne reaktorske naloge tega inštituta.

4. *Laboratorij za težko vodo* (R-4, L. Knop). V polindustrijskih pogojih elektrolize in rektifikacije so določili ločitvene faktorje, izmerili izmenjavo vodik-voda pri raznih temperaturah in katalizatorjih, zlasti pa preizkusili razne izhodne vode, ki pridejo v poštev za fabrikacijo težke vode.

5. *Laboratorij za koncentracijo UF_6* (R-5, F. I. Havliček). Prva poskusna kolona za koncentracijo je bila preskušena z vodo pri pogojih, ki odgovarjajo frakcionirani destilaciji uranovega heksafluorida.

6. *Laboratorij za masno spektrometrijo* (R-6, J. Dekleva) spada poleg laboratorija za analizo med najboljše organizirane laboratorije na inštitutu. Izdelali so nov spektrometer po Ben-

nettu in na njem znatno izboljšali ločljivost sistema. Nierov masni spektrometer je pred montažo. Lep uspeh je dosegel tov. Stane Vrščaj pri stabilizaciji magnetnega polja za omegatron z jedrsko indukcijo. Dosežena je stabilnost 1 : 100.000. Postavljena uporovna mreža služi za računanje elektronskih leč v masnih spektrometrih. Pred dovršitvijo je merilnik za določevanje koncentracije devterija na podlagi toplotne prevodnosti.

7. *Laboratorij za razvoj in perspektive* (R-7, M. Osredkar) je pripravil referat o reaktorskem programu za medinštitutski sestanek v Zagrebu.

8. *Laboratorij za reaktorsko fiziko* (R-8, I. Kuščer). V pripravi so aparature za nevtronske meritve ter izdelana je naprava za določevanje razpadne konstante kratkoživih izotopov. Teoretične raziskave so s področja anizotropnega stresanja.

9. *Laboratorij za reaktorsko tehniko* (R-9, F. I. Havliček). Sestavljena je obširna študija o možnostih realizacije majhnega homogenega reaktorja.

10. *Laboratorij za jedrske meritve* (R-10, A. Moljk) zaradi odsotnosti vodje ni deloval. Isto velja za *laboratorija za dozimetrijo* (R-12) in *tracersko tehniko* (R-14).

11. *Laboratorij za jedrsko elektroniko* (R-11, F. Bremšak) je izdelal celo vrsto dekadnih števecv ter delilnikov iz domačega materiala, ki bi prišli v poštev za zunanje interesente: biologe, medicinece, kemike. Izdelan je monitor za odčitavanje na daljavo.

12. *Laboratorij za preiskavo materiala* (R-13, V. Marinković). V njem so z rentgenom raziskavali razne rudne vzorce, ki jih je prejel analizni laboratorij, in izhodne substance ter produkte iz laboratorija za UF₆. Elektronski mikroskop je bil montiran šele v oktobru in se je doslej uredil le del aparature za pripravljanje preparatov.

13. *Laboratorij za električne meritve* (R-15, F. Štrukelj) je izdelal merilnik za meritev magnetne poljske jakosti. V glavnem pa je opravljal servisno službo.

Akceleratorjska skupina

14. *Elektrostatični pospeševalnik* (A-1, E. Cilenšek). Prvi vidni uspeh je bil dosežen s postavitvijo mehanskega in električnega dela Van der Graaffa. Pri poskusnem obratovanju so dosegli napetost 500 kV, to je napetost, ki jo mora dati aparat po svoji konstrukciji pri tlaku 1 atmosfere.

15. *Betatron* (A-2, D. Jamnik). Montaža je bila dovršena junija. Vendar je potrebno vložiti še veliko dela, predvsem izdelati aparature za stabilizacijo, predno bo betatron res mogel služiti za jedrske meritve. Pač pa so že izvršene tiste osnovne meritve žarkovnega ozadja in ozadja nevtronov, ki so nekako vstopna legitimacija instrumenta. Poleg tega je asist. Doboviškova delala na nuklearnih ploščah in izvršila lepo primerjavo metod za določevanje mase delcev.

16. *Nevtronski generator* (A-3, F. I. Havliček) je bil sestavljen in preskušen pri projektirani napetosti 140 kV, a zaenkrat še brez tarče.

Splošna skupina

17. *Laboratorij za velemolekule* (K-1, M. Čopič) ima instrumentarij za meritve strujnega dvojnega loma, sipanje svetlobe, viskoznosti in osmoze. Poleg meritev na polivinilkloridu raznih izdelkov so bile izvršene meritve na polistirolu in izdelana ustrezna teorija o vplivu topila na optične lastnosti makromolekul.

18. *Optični laboratorij* (K-2, F. I. Havliček). Izdelan je bil Fabry-Perotov etalon. V okviru sistematskih proračunov mikroobjektivov je bila letos končana tretja grupa, to je grupa objektivov velikih apertur. Raziskovalno delo na področju uporabne optike se je nadaljevalo v smeri uporabe Seidlove teorije in valovnoteoretske ocenitve kvalitete optičnih sistemov.

19. *Laboratorij za organsko kemijo* (K-3, G. Mohorčič) se je največ ukvarjal z delom za druge laboratorije v inštitutu, s pripravljanjem organskih preparatov za R-1 in R-3, s čiščenjem topil in podobnim. Poleg tega je bilo izvršenih nekaj polimerizacij in vsa frakcionirna dela na preparatih PVC, polistirola, poliisobutilena za raziskave v laboratoriju za velemolekule.

Inštitut je v letu 1954 dobil dva velika instrumenta — junija je bil montiran betatron, oktobra pa elektronski mikroskop.

Kar se tiče notranje aktivnosti inštituta je omeniti v prvi vrsti predavanja. Predavalo je 7 zunanjih predavateljev: P. Debraine iz Pariza, D. Popović iz Vinče, Koffoed-Hansen iz Kopenhagena, von Arx iz Badena, J. A. Staverman iz Delfta, Hernegger z Dunaja in Schluge iz Oberkochena (Zeiss). Interni kolokviji, ki jih je bilo v tem letu 39, spadajo sedaj že k normalnemu programu inštitutskih sodelavcev. Devet članov inštituta je pre-

davalo na kongresu matematikov in fizikov v Zagrebu. Na inštitutu je bil ob koncu junija organiziran tečaj o uporabi radioaktivnosti v medicini, ki ga je vodil ing. Kosta in na katerem je sodelovalo 5 zdravnikov in 1 tehnik iz ljubljanskih klinik.

Publikacije. Letos je inštitut izdal prvi zvezek Reports, v katerem je objavljeno 9 prispevkov inštitutskih članov. Razen tega je bilo še 10 znanstvenih člankov priobčenih v drugih revijah. Poljudnoznanstvenih in strokovnih člankov v domačih revijah je bilo osem.

V teku letošnjega leta je bilo 8 sodelavcev v inozemstvu na daljšem bivanju, poleg teh pa so trije sodelovali z referati na mednarodnih kongresih. Vsi inštitutski kemiki so se udeležili kongresa avstrijskih kemikov v Celovcu. Od uspehov, ki so jih naši ljudje dosegli zunaj, je predvsem važno delo Č. Zupančiča na kulombškem vzbujanju v Kopenhagenu in delo A. Moljka na spektroskopiji beta v Glasgowu.

Seznam znanstvenih publikacij

1. E. Cilenšek: Eine Hochfrequenzionenquelle guter Ionenausbeute. — Reports »J. Stefan« Inst. Phys., 1, 45—48 (1953).
2. M. Čopič: An Instrument for the Measurement of Streaming Birefringence. — Reports »J. Stefan« Inst. Phys., 1, 57—64 (1953).
3. M. Čopič: The Shape Dependence of the Optical Anisotropy of Long Chain Molecules. — Bull. Sci. Youg., 1, 105—104 (1953).
4. J. Dekleva: Das Bennett-sche Hochfrequenz-Massenspektrometer in Metallaufführung. — Reports »J. Stefan« Inst. Phys. 1, 35 do 44 (1953).
5. B. Dobovišek: Splitting of a Heavy Cosmic Ray Particle. — Reports »J. Stefan« Inst. Phys., 1, 49—56 (1953).
6. F. I. Havliček: Zur wellentheoretischen Behandlung schiefer Bündel. — Reports »J. Stefan« Inst. Phys. 1, 74—76 (1953).
7. F. I. Havliček: Zur Beurteilung des Korrektionszustandes von Strahlenbündeln. — Optik, 11, 249—251 (1954).
8. L. Kosta: Uranium Determination in Low Grade Ores. — Reports »J. Stefan« Inst. Phys., 1, 12—22 (1953).
9. I. Kuščer: Penetration of Radiation through a Thick Slab of Isotropically Scattering Material. Canad. J. Phys. 31, 1187—1188 (1953).
10. G. Mohorčič: Über die Züchtung grosser Naphtalinkristalle. — Reports »J. Stefan« Inst. Phys., 1, 77—81 (1953).
11. A. Moljk, S. C. Curran: Beta Spectra of C 14 and S 35. — Phys. Rev. 96, 395—398 (1954).
12. J. Perman: Unterwasserregung von Lösungsspektren. — Reports »J. Stefan« Inst. Phys., 1, 23—30 (1953).

13. A. Peterlin: The Viscous Behaviour of Moderately Concentrated Macromolecular Solutions. — Proc. II. Int. Congr. Rheol., 343 do 459 (1955).

14. A. Peterlin, M. Čopič: Streaming Birefringence of Moderately Concentrated Solutions of Polyisobuthylene. — Reports »J. Stefan« Inst. Phys., 1, 65—75 (1955).

15. A. Peterlin: Viscosity and Streaming Birefringence in the Non-linear Concentration Range of Macromolecular Solutions. — J. Polymer Sci., 12, 45—51 (1954).

16. A. Peterlin: Einfluss des Lösungsmittel auf die optische Anisotropie des Makromoleküls. — Makromol. Chem., 13, 102 (1954).

17. A. Peterlin: Viskoses Verhalten von Hochpolymeren. — Physikertagung Innsbruck 1954, 75—88.

18. O. Beckman, T. Huus, Č. Zupančič: Excitation Curves for α Particles from B 11 Bombarded with Protons. — Phys. Rev., 91, 606 do 609 (1953).

19. Č. Zupančič, T. Huus: Emission of δ - and X-Rays from Targets Bombarded by Accelerated Ions. — Phys. Rev., 94, 205—206 (1954).

INŠTITUT ZA ELEKTRIŠKO GOSPODARSTVO

I.

I. Tudi v letu 1954 je inštitut predvsem skrbel za dokončanje glavne inštitutske zgradbe. Z večjim delom razpoložljivih sredstev pa je opremljal svoje laboratorije in delavnice. Za prihodnje leto je predvidena izgradnja stavbe visokonapetostnega laboratorija ter oprema laboratorijev, ki je večinoma izdelana v lastni delavnici.

II. Gradnja laboratorijev

Največ dela je posvetil inštitut izgradnji analizatorja. Končani so elementi — predali — in pripravljena ohmska in kapacitivna bremena ter avtotransformatorji. Za dušilke so izdelani in preizkušeni prototipi. Za generatorske omare so pripravljene in montirane merilni instrumenti s potrebnimi pretikalni in vezavo, vendar brez indukcijskih regulatorjev. Montirane so merilne zbiralnice in zveze relejev z merilnim pultom. Končan je napetostni ojačevalnik. V strojnici sta postavljena oba motor-generatorja s pripadajočima stikalnima omarama ter usmernik.

Za prihodnje leto je v programu dokončanje indukcijskih regulatorjev, projekt in izdelava ojačevalnikov za wattmetre, stabilizatorjev in dela, ki so s tem v zvezi.

Merilni laboratorij je priredil in povečal merilne mize. Strojnica je urejena za preizkušanje električnih strojev do 25 kW.

Elektrolitsko korito je v projektu gotovo in je zanj pripravljen prostor z vso potrebno instalacijo.

Laboratorij za visoke napetosti je nadaljeval z izdelavo svoje opreme, predvsem preskusnega transformatorja 200 kV. Izgotovljen je regulacijski transformator, aparat za merjenje prebojne trdnosti olja in 4 izolirane preskusne mize za razne napetosti. Nabavljeni in deloma preurejeni so stroji za napajalni agregat 20 kVA.

Delavnica si je za izvršitev zadanih nalog morala izdelati motorsko utorno stiskalnico, ročno stiskalnico za 20 ton, valjni stroj, suportni brusilni stroj itd. Tako je kljub malemu obsegu omogočila važen del opreme laboratorijev.

III. Organizacijski pregled

Proti koncu leta je bila osnovana nova »Skupina za energetska ekonomika«, da bo obravnavala energetske in gospodarske probleme, ki so za operativo danes tako važni.

Ob koncu leta je bilo v inštitutu razen upravnika naslednje strokovno osebje: 1 svetnik, 7 znanstvenih sodelavcev, 5 strokovnih sodelavcev, 2 asistenta, 1 knjižničar; v laboratorijih, delavnici in pri konstrukciji 9 kvalificiranih nameščencev; v upravi in administraciji skupno z vsem pomožnim osebjem 17 oseb.

IV. Opravljeno delo

1. Ekspertize:

Št. 56. Prof. dr. Milan Vidmar, Dr. ing. Marjan Plaper: Recenzije knjige prof. dr. Vidmarja: »Die Gestalt der elektrischen Freileitung«.

Št. 57. Prof. dr. Milan Vidmar: »Tehnika in socializem«.

Št. 59. Prof. dr. Milan Vidmar: »Nova smer v gradnji daljnovodov«.

Št. 60. Prof. dr. Milan Vidmar: »Osnutek 220 kV daljnovoda z novovrstnimi aluminijškimi vodniki«.

Št. 61. Prof. dr. Milan Vidmar: »Politični, gospodarski in tehnični problemi Jugoelekспорта«.

Št. 62. Prof. dr. Milan Vidmar: »Osnutek 380 kV daljnovoda z novovrstnimi aluminijškimi vodniki«.

2. Laboratorijsko delo in preiskave:

Laboratorij za energetska kemija je l. 1954 opravil 150 analiz izolirnih olj, 27 analiz turbinskih olj in 5 drugih analiz. Laboratorij se je lotil tudi poskusov in analiz v zvezi z regeneracijo turbinskih polj na HE Dravograd, ki so se uspešno končali in omogočili izdatne prihranke.

Visokonapetostni laboratorij je opravil 7 preizkušenj po naročilu.

Merilni laboratorij je izvršil 15 meritev za umerjanje instrumentov in preizkušnjo materiala po zunanjih naročilih. Glavno delo pa je bilo v zvezi z gradnjo analizatorja.

3. Predavanja:

Prof. dr. ing. Milan Vidmar na Tehniški visoki šoli v Zürichu 6. maja 1954: »Elektrizitätsversorgung Jugoslawiens«.

Ing. Edvard Höfler pri Društvu inženirjev in tehnikov v Celju 27. maja 1954: »O zaščiti električnih strojev«.

Ing. Edvard Höfler pri Elektrotehniškem društvu v Ljubljani 9. decembra 1954: »O kongresu IEC v Filadelfiji«.

4. Knjige, publikacije in članki:

Prof. dr. ing. Milan Vidmar: »Transformatorenkurzschlüsse«, 2. Auflage, Vieweg, Braunschweig.

Prof. dr. ing. Milan Vidmar: »Wirbelstromwärme im Grosstransformatorenkupfer«, Elektrotechnik und Maschinenbau 1954, zv. 9.

Prof. dr. ing. Milan Vidmar: »Irrlichter im Freileitungsbau«, Österreichische Zeitschrift für Elektrizitätswirtschaft 1954, zv. 5.

Prof. dr. ing. Milan Vidmar: »Reinaluminium in Starkstromleitungen«, Elektrizitätsverwertung, Zürich 1954, zv. 7.

Razen tega je prof. dr. Vidmar spisal prvo tretjino nove izdaje svoje knjige »Die Transformatoren«, ki bo izšla v založbi Birkhäuser, Basel.

Ing. Ožbolt Gros: »Nekaj opozoril k montaži vodnikov daljnovidov«, Elektrotehniški vestnik 1954, št. 1-2.

Prof. dr. ing. Milan Vidmar: »Fizikalno osnovana geometrijska soredja pri transformatorjih in dušilkah«, Elektrotehniški vestnik 1954, št. 3-4, 5-6.

Ing. Franc Mlakar: »Kotiček elektrotehniškega izrazja«, Elektrotehniški vestnik 1954, št. 3-4, 5-6.

Dr. ing. Marjan Plaper: »Vpliv ohmske upornosti na idealno sliko prenašanja električne energije z naravno močjo«, Elektrotehniški vestnik 1954, št. 5-6.

Prof. dr. ing. Milan Vidmar je priobčil 13. januarja 1954 v beograjski »Politiki« članek »Perspektive naše elektrifikacije«, kjer je načel vprašanja z zvezi z Jugoeleksportom. Članek je sprožil vrsto razprav in sestankov glede tega tako važnega problema.

5. Sodelovanje članov inštituta v komisijah in na konferencah:

V mesecu maju je bilo v Parizu zasedanje CIGRE, na katerem sta bila sprejeta referata ing. Janka Rudolfa in ing. Milana Vidmarja (gl. »Letopis«, 5, str. 278). Oba sta bila prisotna pri diskusiji teh referatov.

Prof. dr. ing. Milan Vidmar se je udeležil na posebno povabilo jubileja pariške École supérieure d'électricité.

Po nalogu Sekretariata za gospodarstvo sta sodelovala pri reviziji projektov ing. Gros in ing. Höfler, ravno tako sta oba sodelovala v strokovni komisiji »Elektroprojekta«. Ing. Gros je sodeloval tudi v strokovnem svetu Uprave za vodno gospodarstvo LRS glede izkoriščenja vodnih sil Čabranke in pri Zavodu za gospodarsko planiranje glede akumulacijskih elektrarn. Ing. Gros je sodeloval v komisiji, ki je pregledala havarirani generator v Brestanici in vodil komisijo, ki je preiskovala vzrok za havarijo v Vuzenici. V tej komisiji je sodeloval ing. Rosina kot tajnik.

Jugosl. nacionalni komitet CIGRE je imel v inštitutskih prostorih maja sestanek št. 4, ki mu je načeloval ing. Gros. Rednega zasedanja tega komiteja v Sarajevu sta se udeležila ing. Rudolf in ing. Vajda.

Ing. Höfler je v okviru Jugoslovanskega elektrotehniškega komiteja (JEK) kot sekretar tehniškega odbora št. 28 (koordinacija izolacije) opravljal tekoče delo odbora in se udeležil 50. jubilarnega zasedanja IEC (International Electrotechnical Commission) od 1. do 16. septembra 1954 v Filadelfiji.

Pri zborovanjih Zveze jugoslovanskega elektriškega gospodarstva je sodeloval na štirih sestankih ing. Gros. V komisiji za tarifna in pravna vprašanja pa je kot stalni sodelavec bil udeležen ing. Sajovic na petih daljših konferencah. V tarifni komisiji Elektrogospodarske skupnosti Slovenije sodeluje ing. Sajovic.

V tehniški sekciji Terminološke komisije Slovenske akademije znanosti in umetnosti, ki se sestaja vsakih 14 dni, sta člana ing. Sajovic in ing. Mlakar.

Pri meritvah v hidroelektrarnah je na poziv operative sodeloval ing. Rosina.

6. Študijska potovanja v inozemstvo:

Ing. Jurij Detiček je maja 1954 potoval kot sekretar tehniškega odbora št. 10 Jugoslovanskega elektrotehniškega komiteja na sestanek Tehniškega komiteja št. 10 pri International Elec-

trotechnical Commission v Parizu, udeležil pa se je tam tudi zasedanja CIGRE in obiskal večje institucije, ki imajo opravka z izolirnimi olji. V isti problematiki je potoval po Angliji in Švici. Jeseni se je ing. Detiček udeležil še kongresa avstrijskih kemikov v Celovcu.

Ing. Kuhljeva je bila na praksi v Švici za usposabljanje pri delu v laboratoriju za energetske kemije.

Ob koncu septembra je skupina 7 članov inštituta potovala za 4 dni v Švico na obisk v dve tovarni, v preizkuševališče švicarskega elektriškega društva in je obiskala Tehniško visoko šolo.

INŠTITUT ZA TURBINSKE STROJE

Inštitut je deloval še vedno v svojem začasem laboratoriju na Celovški cesti. Poleg tekočih preizkusov na vodnih turbinah, črpalkah in ventilatorjih za našo industrijo je inštitut opravil sledečo delo:

1. študij teoretičnega obravnavanja tokov skozi kaskade s singularitetno metodo in konformnim preslikavanjem;

2. eksperimentalna študija lastnosti kaplanovega tekača za $n_s = 550$ pri zmanjšanem številu lopatic;

3. študij in meritve na pripravah za določanje pretočnih količin skozi turbinske spirale in cevovode (Moodyjeva, Aichele-nova in Winter-Kennedyjeva metoda);

4. primerjevalne raziskave dveh spiral za črpalko z $n_s = 80$ po metodi konstante pretočne hitrosti oziroma po metodi prostega vrtinca;

5. študij in konstrukcija radialnega ventilatorja pri raznih oblikah spiral;

6. študij in proračun aksialnega ventilatorja po raznih metodah (Zweifel-Vušković, Eck in Eckert).

Načrt dela za leto 1955

Zaradi omejenih možnosti raziskovanja se bomo v začasnih prostorih na Celovški cesti omejili na rutinske preiskave vodnih turbin, črpalk in ventilatorjev.

Glavno delo bo inštitut v tem letu posvetil izdelavi novih preizkusnih postaj v novem laboratoriju v Šentvidu, kjer bodo v teku leta dovršena glavna gradbena dela. V tem letu predvidevamo dovršitev

1. zračnega kanala za preizkušanje kaskad.

2. zračne postaje za preizkušanje vodnih turbin.

3. zračne postaje za preizkušanje radialnih črpalk in ventilatorjev in

4. zračne postaje za preizkušanje aksialnih črpalk in ventilatorjev.

Na novih postajah bomo lahko pričeli z nekaterimi raziskavami v zvezi s problematiko proračuna aksialnih in radialnih turbinskih strojev, in sicer:

1. eksperimentalna kontrola teoretskega obravnavanja tokov skozi kaskade;

2. eksperimentalna kontrola raznih proračunov aksialnih črpalk in ventilatorjev, predvsem proračuna izpeljanega iz rezultatov poizkusov na kaskadah;

3. študij tokovnih razmer v spiralah in vodilnikih črpalk.

Poleg omenjenih eksperimentalnih del bo inštitut nadaljeval s teoretskim študijem tokov skozi kaskade.

INSTITUT ZA RAZISKOVANJE KRASA

Organizacijsko delo. Akademija se je lotila prvih temeljitih popravil svojega poslopja in tistih notranjih prostorov, kjer je nameščen Zavod za raziskovanje krasa, ki je bil to leto preimenoval v Inštitut za raziskovanje krasa. Od 21. do 24. I. 1954 je zasedal v Postojni prvi jugoslovanski speleološki kongres, ki ga je organiziral naš Inštitut skupno z Društvom za raziskovanje jam Slovenije. Na kongresu je bil sprejet osnutek štatuta bodoče Jugoslovanske speleološke zveze. Pravila te zveze so bila sprejeta 24. X. 1954 na sestanku delegatov iz ljudskih republik v Ljubljani. Kongresni zbornik z referati je pred izidom. S tem so se poglobili in navézali novi stiki našega Inštituta z znanstvenimi ustanovami v naši državi. Posebej so nas pozneje obiskali geografi iz Sarajeva in Skopja, biologi iz Sarajeva in Dubrovnika, speleologi iz Zagreba in geologi iz Beograda. Tudi znanstveni osebnosti s tujino so narastli. Po našem Krasu smo spremljali posamezne znanstvenike ali tudi skupine iz Anglije, Avstrije, Danske, Finske, Francije, Indije, Italije, Nizozemske, Švice in Zahodne Nemčije. S tržaškimi speleologi smo navezali obojestranske stike pri proučevanju terena. Tržaški speleološki klub Carlo Debeljak je hkrati z ondotno speleološko sekcijo Planinskega društva delal na našem Krasu, naš Inštitut pa v bližnjem okolišu Trsta.

Znanstveno delo. To leto je bilo 61 terenskih ekskurzij. Izvedli smo jih deloma sami, deloma v povezavi z Društvom za raziskovanje jam Slovenije, zlasti z njeno podružnico v Postojni, z Upravo hidrometeorološke službe Slovenije, z Geološkim zavodom Slovenije, s Projektom za nizke gradnje, z Vodnim gospodarstvom za gornjo Savo in z Upravo kraških jam Slovenije. Zadnji dve ustanovi sta tudi gmotno pomagli Inštitutu pri nekaterih večjih terenskih delih. Terensko delo je bilo deloma nadaljevanje preje še nedokončanih raziskav, deloma pa je zajelo nova območja in nove probleme.

V okolišu Predjame smo nadaljevali z raziskovanjem ondotnega jamskega sistema. Tu je bilo razen tega obdelanih 6 jam. V okolišu Prestranka in Slavine smo raziskali 8 jam. V območju podzemeljske Pivke je bil s pomočjo potapljačev iz Šibenika

pregledan odtočni sifon Pivke v Pivki jami. Na istem sektorju je bilo obdelanih 5 jam, raziskana cela vrsta podornih dolin, ugotovljenih več še neznanih dihalnikov, pa tudi preiskava same podzemeljske Pivke je napredovala. Tu so bili najdeni novi rovi. V delu je težavno prodiranje v zatrpno brezno v Hrenovških talih, kjer obstaja upanje prodreti do še neznanega toka Pivke v smeri proti Planini. Na področju Sežane smo registrirali novih 6 jam. Študij toplinskih razmer in vegetacije v globokih dolih na Trnovski planoti se je nadaljeval. Novi sektorji kraškega študija so bili naslednji: okoliš Strmice severno od Planine, kjer smo začeli z raziskovanjem jam in voda; Koševnik nad Idrijo, ki je prinesel zlasti dragocene rezultate v zvezi z raziskovanjem Habečkovega brezna; razen tega je študij podzemlja in kraških voda na dobri poti okrog Čepovana, Matajurja in Košane.

Na temelju izsledkov terenskega dela smo izdelali podrobna poročila, študije, skice in načrte. Izdelali smo kataster kraških objektov Slovenije. Ta obsega v celoti 1576 števil, od teh je 1077 jam, 261 voda in 58 ostalih kraških objektov.

Znanstveni sodelavec dr. Valter Bohinec je z izpisovanjem kraške bibliografije dosegel 4350 števil. V imenu Društva za raziskovanje jam Slovenije je kot njegov predsednik z našim Inštitutom vodil priprave za prvi speleološki kongres Jugoslavije in za sestanek delegatov iz ljudskih republik v mesecu oktobru. Za omenjeni kongres je pripravil dva referata in pomagal pri urejevanju zbornika o tem kongresu.

Priložnostni strokovni sodelavec Ivan Michler je sodeloval pri raziskavah vodnih pretokov v sistemu podzemeljske Pivke in Raka; hkrati je prevzel vodstvo pri dokončni podrobni raziskavi Križne jame.

Delovni načrt za leto 1955

Organizacijsko delo. Popravili in uredili bomo notranje inštitutske prostore. Poglobili bomo strokovne stike z društvi in ustanovami, ki zasledujejo podobne znanstvene cilje, tako v Sloveniji kot v ostalih delih Jugoslavije, s čimer bomo skušali čim več prispevati k aktivnosti porajajoče se Speleološke zveze Jugoslavije.

Znanstveno delo. Težišče terenskega dela bomo prenesli na območje podzemeljske Pivke in od tod dalje proti Predjami in Orehku. Nadaljevali bomo z registracijo jam, ki jih navajajo Italijani pod izmišljenimi imeni, in s študijem kraških pojavov v Trnovskem gozdu, v zgornji Soški dolini in v okolišu Divače in Sežane. Izdali bomo prva tiskana poročila o znanstvenih izsledkih našega Inštituta.

INSTITUT ZA GEOGRAFIJO

Večina dela je potekala v smernicah, ki smo si jih zastavili v programu ob začetku leta. Razen programskega dela smo se lotili Novomeške kotline. S tem smo prvič naslonili znanstveno raziskovalno delo na pobudo in specializirane potrebe lokalnih oblasti. Na iniciativo in s pomočjo okrajnega ljudskega odbora Novo mesto smo skupno z Geografskim inštitutom univerze s številno ekipo regionalno-geografsko proučili okraj. Med številnim zbranim gradivom so za znanstveno geografijo posebno dragoceni podatki o morfogenezi, o toplinskem obratu v kraških depresijah, o preskrbi naselij z vodo in o gospodarski ter populacijski problematiki.

V letu 1954 smo bistveno izpopolnili sliko o morfološkem razvoju panonskega obrobja Slovenije, predvsem v severovzhodni Sloveniji. Podrobna morfološka raziskavanja so zajela poleg Prekmurja še vzhodne in zapadne Slovenske gorice, Dravinjske gorice in vzhodno Kobansko. Primerjava rezultatov bo dala, kot kaže, važne zaključke in napotke za bodoče delo. Vzporedno je teklo proučevanje Jelovice in Šavrinov. Raziskave s težiščem na kvartarnem dogajanju smo omejili na porečje Tolminke in Zadlašce ter južnega pobočja Krna, kjer smo naleteli na pomembne glacialne in periglacialne sledove, ter na območje slovenskih kraških polj, ki imajo specifično problematiko. Da bi osvetlili razmerje med kvartarnim dogajanjem na poledenelem ozemlju in periglacialnim svetom na slovenskih tleh, je v teku študija o razmerju med akumulacijo Save in njenih pritokov v Ljubljanski kotlini. Študijo bomo naslonili na raziskave s pelodno metodo, ki jih vršimo poskusno že sami.

V okviru rednih opazovanj smo tudi letos imeli budno mrežo opazovalcev za registracijo snežnih plazov ter proučili poletno stanje na Triglavskem ledeniku in na ledeniku pod Skuto.

V okviru gospodarsko geografskega proučevanja Slovenije smo v letu 1954 zajeli v regionalni študij Šavrino, Vremščico, Slavnik in okolico, kjer se odpira zanimivo historično-geografsko in sedanje prepletanje mediteranskega gospodarstva z gospo-

darstvom gorskega sveta. Dokončali smo proučevanje področja med Savo in Sotlo in pripravili elaborat za publikacijo.

Številne študije, ki smo jih začeli ali izvršili v tem letu, zajemajo specifične geografske probleme nekaterih pokrajin. Podrobneje smo osvetlili sezonsko izseljeništvu v Prekmurju v vsej historični in geografski pogojenosti. Pretežno demografski problematiki je posvečena študija o poreklu prebivalstva na Kočevskem. Na podlagi izvirnega popisnega gradiva, ki smo ga dobili v last, smo pričeli proučevati v sodelovanju z Geografskim inštitutom na univerzi poreklo prebivalstva Slovenije po krajih rojstva. Upamo, da bomo s tem delom osvetlili številne antropogeografske probleme posameznih slovenskih pokrajin. Važnih rezultatov si obetamo tudi od študija o razmerju med krajem dela in bivanjem delavstva in uslužbenstva oziroma njegovem vsakodnevnem prihajanju na delo.

Kot smo predvideli, smo ob koncu leta v povezavi z Narodnim muzejem v Ljubljani s terenskim izkopavanjem osvetlili razvoj gospodarstva na planini Lipanci za zgodnje-zgodovinsko dobo.

Delovni načrt za leto 1955

Od del, ki smo jih začeli v preteklih letih, so v zaključni fazi ali že pripravljene za tisk naslednji elaborati: o plazovih na Slovenskem, o naših ledenikih, o pleistocenskem preoblikovanju v porečju Tolminke in Zadlašce ter na južnem pobočju Krna, o morfologiji Prekmurja in Slovenskih goric, regionalni opis Pohorskega Podravja, o morfogenezi Globodola, o gospodarski geografiji naselij na področju med Savo in Sotlo in o sezonskem izseljevanju v Prekmurju. Nadaljnega dela bodo še zahtevala naslednja pričeta dela: geografija Novomeške kotline, morfologija Šavrinov, gospodarska geografija v porečju Notranjske Reke in okolice, notranja migracija med slovenskimi kraji, preskrba z mlekom v nekaterih slovenskih mestih in izvor prebivalstva na Kočevskem. V okviru geomorfološkega proučevanja krasa bomo letos pričeli s terenskim raziskovanjem Bele Krajine. Nadaljevali bomo s proučevanjem slovenskih opekarn. Ker zahaja študija na eni strani v genezo in razprostranjenost glin in ilovic, na drugi strani pa v antropogeografsko področje, v problematiko potrebe po opeki kot gradbenem materialu, bo delo dolgotrajno in posebno pomembno za raziskavo povezave glacialnega in periglacialnega dogajanja na slovenskih tleh. Izpolniti nameravamo sredstva za polodne raziskave, tako da bi vršili take raziskave v bodoče sami.

Podobno kot lansko leto v Novomeški kotlini se nameravamo tudi letos vključiti v regionalno geografsko proučevanje Slovenskega Pomurja z namenom, da bi prispevali k regionalnemu planiranju. Tako kot za Pomurje nameravamo v bodoče pripraviti geografske monografije za ostale pokrajine, ki tega še niso bile deležne, najprej za tiste, ki so vsled gospodarskega zaostajanja najbolj potrebne skupne pomoči.

Poleg teh del nameravamo nadaljevati študije, ki smo jih nakazali v programih preteklih let, a jih doslej nismo mogli izvesti ali ne dokončati. Kot vsako leto bomo tudi letos beležili eventualne snežne plazove in proučili poletno stanje na Triglavskem ledeniku ter na ledeniku pod Skuto. Proučevanje Triglavskega ledenika nameravamo izpopolniti z opazovanjem čez zimo in v ta namen sodelovati z vremenoslovci.

Kartografski zavod

Delo v Kartografskem zavodu v l. 1954 je dobilo značaj postopnega prehajanja k izvrševanju nalog, zaradi katerih je bil zavod ustanovljen. Vendar pa je bilo vse kartografsko delo še vedno izvrševano zgolj s honorarnimi močmi ali pa smo dajali delo kartografom izven našega zavoda. Šele proti koncu leta nam je uspelo pridobiti laboranta za fotografski oddelek. S 1. januarjem 1955 pa smo dosegli namestitev stalnega kartografa.

V tem letu smo dovršili in pripravili za tisk vrsto kart za razpravo o snežnih plazovih na Slovenskem ter za razpravo o Triglavskem ledeniku in ledeniku pod Skuto.

Za samostojno delo akademika dr. Antona Melika so bile izdelane karte nekaterih kraških polj na Slovenskem.

Lotili smo se obsežnega dela kartografske ponazoritve razmerja med krajem dela in krajem bivanja delavcev in nameščenecv v industrijskih podjetjih Slovenije. Za to delo smo pritegnili dvoje pomožnih risarskih moči, ki ju plačujemo honorarno iz razpoložljivih kreditov.

Na podlagi proučevanj, ki jih je v tem letu opravila ekipa geografov v Novomeški kotlini, smo pričeli s kartografskim upodabljanjem rezultatov raziskovanja.

Pričeli smo tudi s karto glacialnih sledov ob Tolminki in Zadlašci in južnem pobočju Krna, kar spada k proučevanju kvartarne glaciacije v naših Alpah.

V konceptu imamo pripravljene osnove za karte o geomorfoloških proučevanjih v Prekmurju, v Slovenskih in Dravinjskih gorah in drugod na panonskem obrobju. S kartografskimi

ponazoritvami smo opremljali študije Inštituta za geografijo tako v prirodnem kot v gospodarskem in populacijskem področju.

V tem letu je pričel z rednim delom tudi naš fotografski oddelek, kjer smo izdelovali fotografske osnove za kartografsko delo, kolikor je to z našo nezadostno opremo sploh mogoče. Večina dela je odpadla na izdelavo slik iz negativov, ki so se nam v teku let nabrali na raznih proučevanjih na terenu in predstavljajo pokrajinske, geomorfološke, naselbinske, gospodarske in druge geografske slike s področja Slovenije. To gradivo se zbira in sistematično razporeja v geografski fototeki. V to zbirko se stekajo tudi geografsko pomembne ilustracije iz drugih virov širom Slovenije.

V okviru skromnih proračunskih možnosti smo se tudi v letu 1954 opremljali s tehničnimi pripomočki za kartografsko in fotografsko delo.

Delovni načrt za leto 1955

Velik in najtežji problem našega Kartografskega zavoda predstavlja kartografsko-risarski kader. V letu 1955 nameravamo pridobiti vsaj še eno stalno delovno moč, v perspektivni bodočnosti pa zbrati zunanje pomočnike ter jih pritegniti k sodelovanju v Kartografskem zavodu.

V letu 1955 bomo nadaljevali in dokončali karte o razmerju med krajem zaposlitve in krajem bivanja industrijskega delavstva v Sloveniji. Izdelali bomo karte o proučevanjih v Novomeški kotlini in druge manjše, ki jih predvidevamo. Obdelati bo treba konceptno gradivo s panonskega obrobja. Veliko delo predstavlja tudi pričetek izdelovanja razvojnih kart slovenskih mest. V načrtu so nekatere potamografske karte in karte o rezultatih proučevanj Inštituta za geografijo Slovenske akademije znanosti in umetnosti in Geografskega inštituta univerze. S tem v zvezi bo treba izdelati osnovne risbe kot podlago za kartiranje pri bodočih proučevanjih, ki so v načrtu obeh inštitutov ter nato po kartiranjih dokončno kartografsko obdelati zbrano gradivo.

Za fotografsko delo bi si radi nabavili zmogljivejšo aparaturo. Prav tako nam je potrebna osnovna aparatura večjega formata za kartografsko delo. Naš fotografski laboratorij, ki še vedno gostuje na univerzi, bomo preselili v prostore Akademije.

Izvedli bomo akcijo za pridobivanje geografskih slik za geografsko fototeko iz vseh dosegljivih virov. Tako naj naša fototeka postane zakladnica, iz katere bo mogoče črpati ilustrativno gradivo za geografske publikacije. V načelu pa se bomo naslonili na lastno fotografiranje na terenu, kar je zlasti za specifično geografsko-znanstvene študije nenadomestljivo.

INŠTITUT ZA GEOLOGIJO

Geološki inštitut ima v dvoriščni stavbi Akademije 4 prostore ter zaposluje 1 strokovnega sodelavca in 1 laboranta. Vsi ostali so zunanji sodelavci. Inštitut še nima svojega inštrumentarija in je primoran izposojati si od časa do časa mikroskop in drugo opremo od sorodnih ustanov, zaradi česar je laboratorijsko delo zelo otežkočeno.

Geološko-paleontološka sekcija

Upravnik inštituta akademik I. Rakovec je zaključil obdelavo slonovih ostankov iz Slovenije. Najpomembnejši med njimi, *Mammonteus trogontherii* z Janževega vrha v Dravski dolini je prvič ugotovljen na našem ozemlju. Njegova razvojna stopnja in degenerativni znaki govore za starejšo polovico riške ledene dobe. Mamut iz Bobovka pri Kranju je po primitivni razvojni stopnji sodeč živel pri nas proti koncu riške dobe. Dalje je bil obdelan mamutov molar iz Limbuša, ki ga je treba prav tako uvrstiti v riško dobo, in pomanjkljivo ohranjene slonove kosti iz Kostanjevice, ki verjetno pripadajo vrsti *Mammonteus primigenius*.

Dovršil je preiskavo kosti in zob povodnega konja iz Pivške kotline, ki jih pripisuje pritlikavi vrsti *Hippopotamus pentlandi* H. v. Meyer. Ostanke izhajajo iz mindelsko-riške medledene dobe in kažejo na to, da se je takrat v Pivški kotlini razprostiralo precejšnje jezero, ki se je odtekalo v Postojnsko jamo.

Nadalje je obdelal ostanke staropleistocenskega losa z viškega Brda pri Ljubljani, ki pripadajo rodu *Libralces*. Los je živel v okolici Ljubljane v mindelski ledeni dobi, ko je bilo Barje ojezerjeno in so se okrog njega razprostirale stepe. Na ledeno dobo kažejo tudi plasti jezerskega železovca v viškem Brdu.

V obdelavi ima mladopleistocenske in holocenske ostanke evropskega losa, in to iz Betalovega spodmola, Parske golobine, z Ljubljanskega barja in iz okolice Beograda.

Nadalje preiskuje ostanke proboscidov s Štajerskega, ki jih je poslal v določitev Pokrajinski muzej v Mariboru, in sicer iz neogenskih plasti pri Zgornjih Verjanah v Slovenskih goricah najdeni spodnji molar dinoterija ter mamutov molar z Meljskega hriba pri Mariboru, ki pripada zelo mladi živali in ki bi ga bilo po razvojni stopnji uvrstiti v zadnjo (würmsko) ledeno dobo.

Slednjič raziskuje še fragmentarno ohranjene kosti pleistocenskih bovidov s Police pri Kranju, ki jih je poslal v določitev Mestni muzej v Kranju, iz Zagorja ob Savi, ki jih je poslal v obdelavo Prirodoslovni muzej v Ljubljani, ter iz Betalovega spodmola in Parske golobine. Kolikor je mogel doslej ugotoviti, pripadajo ostanki večinoma turu (*Bos primigenius* Boj.) in izvirajo deloma iz riško-würmske dobe, deloma iz würmske dobe.

Za dokončno obdelavo bobrov iz mostiščarske dobe na Ljubljanskem barju je treba naročiti še nekaj literature.

Za arheološko sekcijo Akademije oziroma za splitski muzej in za nekatere muzeje v Sloveniji je določeval živalske ostanke iz neolitika in kasnejših dob.

Na I. jugoslovanskem geološkem kongresu, ki je bil na Bledu konec maja 1954, je imel dva referata, o tektonski razčlenitvi slovenskega ozemlja s posebnim ozirom na doslej manj raziskane njegove dele in o razvoju pleistocena na Slovenskem, pri čemer je izvedel kronološko vzporeditev ledenodobnih plasti v soškem, savskem in dravskem porečju ter doslej odkritih plasti v naših kraških jamah.

Strokovni sodelavec Cveto Germovšek je končal s preiskavo prve skupine titonskih hidrozoov iz okolice Novega mesta. Nabral je nad 300 kosov novega fosilnega materiala iz raznih krajev Dolenjskega, v katerih prevladujejo hidrozoji, korale, spongije in alge. Okoli 50 kosov hidrozoov ima v obdelavi. Pokazalo se je, da so med njimi nekatere že znane vrste, večina pa pripada novim vrstam. Začel je določevati tudi korale in druge niže organizirane fosilne vrste oz. skupine, vendar delo zaradi pomanjkanja literature počasi napreduje.

Pri geološkem raziskovanju na Dolenjskem je nabral deloma sam, deloma s sodelavci večje število triadnih amonitov, katere je poslal v določitev prof. dr. O. Kühnu na Dunaj.

Na stroške Geološkega zavoda v Ljubljani je nadaljeval z geološkim raziskovanjem lista Novo mesto, sekcija 1 in 2. Končal je s terenskimi preiskavami na prvem listu in začel obdelovati drugi list.

Na I. jugoslovanskem geološkem kongresu na Bledu je predaval o mezozoiku Slovenije, po kongresu pa vodil ekskurzijo po mezozoiku Dolenjske.

Na stroške Slovenske akademije znanosti in umetnosti se je v avgustu 1954 udeležil kongresa paleontologov na Dunaju in nekaterih ekskurzij, ki so se vršile po zaključku kongresa.

Anton Ramovš, asistent Geološko-paleontološkega inštituta na univerzi, je raziskoval belerofonske sklade v okolici Črnega vrha nad Polhovim gradcem, okoli Valterskega vrha, okrog Sv. Ožbolta in na prostoru med Sv. Barbaro in dolino Ločnice. Na površju je mogel ugotoviti samo najmlajši člen belerofonskega profila v Loških in Polhograjskih hribih. Precejšen del nekdanjih belerofonskih skladov (po Kossmatovi geološki karti) pripada tam werfenskim plastem z dobro ohranjenimi werfenskimi fosili, zlasti na Kopačevem višju.

Nadalje je pregledal po Kossmatu kot belerofonske sklade označene plasti med Žirmi in Otaležem ter ugotovil, da je njih precejšen del v dolini Idrijce (zahodno od Otaleža) werfenske starosti, kar dokazujejo tudi oolitni apneneci.

Nadaljeval je z raziskavanjem in nabiranjem kostnih breč na otokih Ižu in Ravi ter zbral precej sesalskega fosilnega materiala.

Na stroške Slovenske akademije znanosti in umetnosti se je udeležil kongresa paleontologov na Dunaju ter geološke ekskurzije po Karnijskih Alpah.

Zaradi pomanjkanja domačih strokovnjakov-specialistov je bil inštitut primoran obrniti se tudi na druge strokovnjake, da obdelajo del fosilnega materiala, nabranega na številnih ekskurzijah. Vsi so se povabilu rade volje odzvali.

Tako je doc. dr. Vanda Kochansky-Devidé z zagrebške univerze preiskala in določila permske fuzulinide iz raznih krajev Slovenije, nekaj pa jih ima še v obdelavi.

Asistentka Valerija Kostić-Podgorska z beograjske univerze je prevzela v obdelavo permske korale iz raznih krajev Slovenije.

Prof. dr. Othmar Kühn z dunajske univerze je na prošnjo inštituta določil in opisal več triadnih amonitov z Dolenjskega ter prevzel novo skupino amonitov v obdelavo.

Doc. dr. A. Papp z dunajske univerze preiskuje neogenske gastropode iz Slovenskih goric.

Doc. dr. H. Flügel z graške univerze je na prošnjo inštituta prevzel v obdelavo predkarbonsko favno (korale, brahiopode, krinoide) iz okolice Podlipoglava.

Mineraloško-petrografska sekcija

Načelnik sekcije honorarni znanstveni sodelavec prof. dr. ing. Jože Duhovnik preiskuje domnevne metamorfne kamenine iz okolice Blegoša ter iz Selške doline.

Na I. jugoslovanskem geološkem kongresu na Bledu je imel referat o magmatskih in metamorfnih kameninah v Sloveniji.

Strokovni sodelavec C. Germovšek je nadaljeval z laboratorijskimi preiskavami spodnještajerskih prodornin. Potreba po številnih kemičnih analizah je dovršitev dela nekoliko zavlekla. Na stroške Geološkega zavoda v Ljubljani je sodeloval pri terenskih raziskavah pohorskih serpentinov ter pri geološkem raziskavanju in preiskavah kremenovih peskov na listu Novo mesto, sekcija 3 in 4. S sodelavci je pregledal precejšnje ozemlje okoli Mokrega polja, Birčne vasi in Ratja.

Sodeloval je v komisijah, ki so pregledale slovenska nahajališča boksita in preiskala rudne pojave okoli Loga pod Mangartom. Izdelal je več obsežnejših inženirsko-geoloških poročil z geološkimi kartami.

Valerija Žerjav, asistentka Mineraloškega inštituta prirodoslovno-matematično-filozofske fakultete univerze, raziskuje aktivnost iz Košina v Makedoniji. Razen tega sestavlja bibliografijo za mineralogijo in petrografijo za leta 1952—1954.

Ivanka Trdan-Duhovnik, diplomirana mineraloginja, preiskuje hausmanit iz Cera v Makedoniji.

Prazgodovinska sekcija

Načelnik sekcije akademik S. Brodar je vodil od 3. julija do 17. avgusta izkopavanja v Parski golobini. Pri izkopavanju so sodelovali asistent arheološke sekcije Inštituta za zgodovino ing. Demetrij Brodar, asistent Inštituta za prazgodovino človeka na univerzi Franc Osole, študenta Ladislav Sekereš in Tine Žagar ter laborant Speleološkega inštituta v Postojni Janez Gantar.

Sistematično je bil izkopen ves levi del predjamskega prostora do 3. metra v notranjost jame. Pravokotno na profil 3. metra v jami je bil nato v dolžini 8 m izkopen do 2 m globok in 2 m širok jarek. Pred profilom 3. metra je bila izkopana še sonda v izmeri 2×3 m, ki je v globini 6—7 m pod prvotno površino dosegla jamsko dno.

Bazalni horizont naplavljenih flišnih ilovic z vmesnimi avtohtonimi gruščnatimi plastmi ni vseboval določljivih ostankov

favne. Naslednji horizont stalagmitnih skorij in nad njimi ležeče močno rdeče ilovice pripada verjetno riško-würmski medledeni dobi. V rdeči ilovici so bili kostni in prav tako ogljeni drobci zelo redki. Ker ni bilo odkritih nobenih kamenih artefaktov, je v tej dobi računati le z mimoidočim obiskom paleolitskega človeka. Vse više ležeče plasti: a) apnenčev grušč z rdečkasto ilovnato primesjo, b) apnenčev grušč z rumenkasto eolsko primesjo, c) poilovljen eolski sediment, d) apnenčev grušč, pomešan z rdečo ilovico, in e) čista rdeča ilovica, v katero se je zarilo večje, zelo korodirano skalovje, pripadajo würmski poledenitvi. V plasti a) še redko, potem pa v vseh višjih plasteh zelo pogosto so bili odkriti kostni fragmenti jamskega medveda. V plasti b) je ležala tudi lobanja pritlikavega jamskega medveda z arktoidnimi znaki. Navzočnost moustierskega človeka v času tvorbe te plasti dokazujejo odkriti kremenasti artefakti. Nekaj artefaktov in precej razpršenih ogljenih drobcev je bilo odkritih tudi še v eolskem sedimentu c), kar kaže na ponovne kratkotrajne obiske jame. Zelo številni so bili fragmenti pleistocenske favne (*Ursus spelaeus*, *Hyaena spelaea*, *Canis lupus*, *Canis vulpes*, *Meles meles*, *Felis sp.*, *Alces alces*, *Cervus megaceros*, *Cervus elaphus*, *Bos primigenius*, *Marmota marlota*, *Hystrix(?)*, *Equus sp.* in dr.), oddani geološko-paleontološki sekciji inštituta v določitev in obdelavo, v rdečilovnatih plasteh d) in e). Prav tako so bili v teh plasteh številni drobci lesnega oglja. Omembe je vredna glodalska mikrofavna iz rdeče ilovice. Število kamenih artefaktov, ki so v splošnem zaradi slabega materiala le malo tipični, toda glede na posamezne tipe poznopaleolitskega značaja, je v teh plasteh znatnejše (okrog 100). Vse to kaže, da je bila naselitev jame ob koncu würmske dobe pogostnejša. Značilno je, da segajo kulturni ostanki le malo metrov v notranjost jame. Kot poseben periglacialen pojav v jami je treba omeniti ugotovljeno kongeliflukcijo v würmskih plasteh.

Izkopani material se preiskuje. V konceptu so že narisani vsi prečni in podolžni profili ter vanje vnesene najdbe favne, artefaktov, oglja in drugih značilnosti. Granulometrično je material posameznih plasti že skoro predelan.

Ugotovljeno je že domnevano nadaljevanje jame. Z arheološkega vidika je njeno raziskovanje zaključeno. V predjamskem in v vhodnem delu jame so ostali le še kontrolni ostanki plasti, ki slike ne morejo več bistveno spremeniti. Pač pa bi bilo mogoče izkopati v jami še mnogo paleontološkega gradiva.

Na I. jugoslovanskem speleološkem kongresu, ki je bil v januarju 1954 v Postojni, je imel akad. Brodar referat o kraškem paleolitiku.

Na stroške arheološke sekcije Inštituta za zgodovino je asistent ing. Demetrij Brodar izvršil prvo izkopavanje v Mokriški zijalki v Savinjskih Alpah. O rezultatih tega izkopavanja glej poročilo arheološke sekcije.

Publikacije članov in sodelavcev Geološkega inštituta

- S. Brodar, Historičen in kritičen pregled domnevnih paleolitskih najdišč na jugu Jugoslavije. Razprave II. Razred za prirodoslovne vede, 1954.
- S. Brodar, Kraški paleolitik. Prvi jugoslovanski speleološki kongres. 1954.
- S. Brodar, Ein Beitrag zum Kartspaläolithikum im Nordwesten Jugoslawiens. Inqua, Roma 1954.
- C. Germovšek, Zgornjejurski hidrozoi iz okolice Novega mesta. Razprave II, Razred za prirodoslovne vede. 1954.
- C. Germovšek, Obvestilo o preiskavah štajerskih in nekaterih gorenjskih vulkanskih kamenin. Geologija, 2.
- C. Germovšek, Poročilo o petrografskih preiskavah na Pohorju I. 1952. Geologija, 2.
- V. Kochansky-Devidé - A. Ramovš, *Palaeofusulina nana* Licharew v zgornjepermjskih skladih v Volaki in primerjava z mikrofavno nekaterih drugih najdišč v zahodni Sloveniji. Razprave II. Razred za prirodoslovne vede, 1954.
- O. Kühn, Cephalopoden der Trias in Unterkrain. Prav tam.
- I. Rakovec, O fosilnih slonih Slovenije. Prav tam.
- I. Rakovec, *Libralces* aff. *gallicus* Azzaroli z viškega Brda pri Ljubljani. Prav tam.
- I. Rakovec, Povodni konj iz Pivške kotline. Prav tam.
- I. Rakovec, O novi najdbi mastodontovih ostankov na Slovenskem. Geologija, 2.
- A. Ramovš, *Edmondia permiana bisulcata* n. subsp. v zgornjepermjskih skladih pri Zažarju. Razprave II. Razred za prirodoslovne vede, 1954.
- A. Ramovš, Karbonski konglomerati na vzhodnem obrobju Ljubljanskega polja. Geologija, 2.
- A. Ramovš, Novoodkriti permjski skladi na Konjiški gori. Geologija, 2.
- A. Ramovš, O reambulaciji manuskriptne geološke karte Ljubljana. Geologija 2.

Načrt dela za leto 1955

Geološko-paleontološka sekcija

Nadaljnja obdelava pleistocenske sesalske favne iz Parske golobine.

Nadaljnje proučevanje hidrozoov, koral, spongiij, briozoov in alg iz okolice Novega mesta.

Geološko raziskovanje ozemlja, obseženega na specialki Novo mesto, sekcija 2 in 3 (s podporo Geološkega zavoda v Ljubljani).

Preiskava mlajšega paleozoika v Karavankah.

Obdelava paleogenske favne iz raznih krajev Slovenije, Istre in Dalmacije.

Mineraloško-petrografska sekcija

Dokončna obdelava štajerskih prodornin.

Nadaljnja preiskava domnevnih metamorfnih kamenin v Loških hribih.

Raziskava zeolitov s Smrekovca.

Preiskava dvojčičnih zakonov pri plagioklazih.

Sestavljanje mineraloško-petrografske bibliografije za leta 1940—1945.

Prazgodovinska sekcija

Nadaljnja obdelava arheološkega gradiva iz Parske gobline.

Zaključno izkopavanje v Betalovem spodmolu, toda le v primeru, če bodo krediti, dodeljeni od Geološkega inštituta, arheološke sekcije Inštituta za zgodovino ter Inštituta za prazgodovino človeka na univerzi, dosegli vsaj vsoto 1.000.000.— din. V tem primeru bi odpadla spodaj navedena dela.

Sondiranje v kraških jamah, predvsem na Hrušici, pri Podkraju in pri Razdrtem.

Rekognosciranje in morebitno sondiranje v jamah na Dolenskem (Koblarjeva jama, Frauenloch pri Kočevju in dr.).

Raziskovanja, ki jih bo narekovala nujna potreba.

Nadaljnje raziskovanje Mokriške zijalke (s podporo arheološke sekcije Inštituta za zgodovino).

BIOLOŠKI INŠTITUT

I.

Število prostorov Biološkega inštituta se ni spremenilo. Laboratorij za biologijo morja v Rovinju je bil bolje opremljen. Oprema in ureditev laboratorija za biospeleologijo v Postojni zaostaja zaradi počasnega izvrševanja že določenih del; isto velja glede opreme delovnih prostorov v inštitutu samem. V inštitutu samem se že kaže tesnost prostorov; nujno sta potrebna vsaj še dva prostora, ne glede na potrebo prostora za »Odbor za urejevanje flore, favne in geje Slovenije«. Vprašanje delovnih prostorov za limnobiološki laboratorij na Bledu se ni premaknilo, vkljub ponovni intervenciji vodje Biološkega inštituta.

Število kadrov se je znatno povečalo. Inštitut je pridobil kot honorarnega znanstvenega sodelavca prof. dr. Maksa Wraberja, botanika-fitocenologa, strokovnjaka za raziskovanja naših gozdov. S sodelovanjem dr. M. Wraberja se bo področje dela Biološkega inštituta bistveno razširilo. Medtem so bili že storjeni koraki, da dobi inštitut delovno moč tudi za področje limnobiologije, ob tesnem sodelovanju z enakim laboratorijem pri Inštitutu za zdravstveno hidrologijo na tehniški fakulteti ljubljanske univerze.

Pomembna je pridobitev tov. Jana Carneluttija, ki kot laborant opravlja ne le vsa potrebna laboratorijska in terensko-raziskovalna, temveč tudi strokovna dela. Zelo koristna je pomoč prostovoljnih sodelavcev: tov. Štefana Michielija kot entomologa, ki je zlasti raziskoval žuželke, privabljene od neonske razsvetljave ljubljanskega nebotičnika, tov. Sava Breliha in nekaterih drugih starejših študentov biologije. Pri speleobiološkem laboratoriju v Postojni mora prof. A. Seliškar še naprej naporno delati sam in pogostoma potovati; nujno potrebno je čim prej oskrbeti mu pomočnika. Glavna ovira je stanovanjska stiska v Postojni. Bolj počasi napreduje oprema Biološkega inštituta z instrumenti in aparati. Posrečilo se je nabaviti napravo za fazni kontrast (firme Reichert, Dunaj), ki je bila nujno potrebna. Zelo se čuti pomanjkanje dobrega mikrotoma, ki si ga moramo izpo-

sojati. Nabavljen je pisalni stroj in razmeroma veliko drobnejše opreme v steklovini, barvilih, kemikalijah in majhnih instrumentih. Nabavljen je šotor za kampiranje v prosti naravi, v krajih oddaljenih od naselij.

II.

Raziskovalno delo Biološkega inštituta se je ugodno razvijalo. Vsi laboratoriji so bili aktivni in tudi terensko delo je bilo intenzivno in obsežno. Vodja Biološkega inštituta in honorarni znanstveni sodelavec prof. dr. Miro Zei sta nadaljevala z raziskovanjem favne Jadrana v Rovinju. Ker se je že nabralo dovolj rezultatov, bodo ti kmalu objavljeni. Glavno delo je osredotočeno na raziskovanje epifitske favnule na podmorskih tratah posidonije in zostere; raziskovanja se morajo vršiti v vseh sezijah. Asistent inštituta Janez Matjašič je raziskoval, med drugim, jadranske pantopode in je že dosegel lepe rezultate. Vodja Biološkega inštituta je razširil delo na ktenofore glede na pravi značaj njihovih tako imenovanih rozetnih organov, z domnevo, da gre za nekoliko spremenjene protonefridije; predhodna objava o tem je že v tisku (*Bulletin scientifique*).

Sodelavec Biološkega inštituta univ. docent dr. Ernest Mayer je nadaljeval sistematično raziskovanje cvetnične flore v različnih manj raziskovanih delih Slovenije. Del rezultatov je objavil v dveh razpravah v »Razpravah« IV. razreda Akademije; dva nadaljna prispevka pripravlja.

Honorarni sodelavec univ. prof. dr. A. Seliškar nadaljuje svoje mučno delo v podzemskem laboratoriju v Postojnski jami.

Asistent inštituta Janez Matjašič dela v inštitutskem laboratoriju na problemu vpliva življenja v jamah na organizacijo živali, kar naj bi mu bila tudi téma za disertacijo. Razen tega obdeluje, kot omenjeno, pantopode in zelo aktivno sodeluje pri raziskovanju biologije klopotov (glej o tem spodaj).

Ekipa mladih zoologov (Carnelutti, Michieli, Breljih, Ahlinova) je izvršila tri večje ekskurzije z namenom raziskati malo proučeno favno zgornje Soške doline. Iz prinesenega materiala in podrobnega poročila je razvidno, da so ekskurzije bile zelo uspešne ter so bistveno doprinesle k boljšemu poznavanju tamkajšne favne. Ugotovljeno je, da gredo mediteranske vrste precej na južna pobočja hribov in da je favna glede na favnistične elemente izredno mešana; tudi alpske vrste segajo daleč dol v doline. Zbran material je deloma že obdelan, deloma pa v delu. Raziskovanja se bodo nadaljevala.

Vodja Biološkega inštituta je v »Razpravah« IV. razreda akademije objavil dve obširni razpravi; eno na temelju obdelave materiala suhih južin iz družine ishiropsalidov, zbranega na terenu oziroma v obdelavo dobljenega, drugo pa splošno morfološko: o pravem značaju pnevmatofora pri sifonoforah. Razen tega je imel referat o značaju speleobiologije za speleologijo in biologijo na I. kongresu speleologov Jugoslavije v Postojni (januar 1954), ki je objavljen v tiskanem poročilu o tem kongresu. Teoretsko razpravo o novejših poizkusih modernizacije lamarizma je objavil v »Naučnem zborniku« Matice Srpske v Novem Sadu.

III

Posebej je poročati o sodelovanju članov Biološkega inštituta v skupnem delu s sorodnimi inštituti. V prvi vrsti je omeniti sodelovanje z Inštitutom za medicinska raziskovanja (KOMNIS) in s Centralnim higienskim zavodom v Ljubljani glede proučevanja zvez med epidemijo meningoencefalitisa in klopmi v naših gozdovih. Od strani Biološkega inštituta sodelujejo z delom na terenu in v laboratoriju tovariši Matjašič, Carnelutti in Brelih. Gre za raziskovanje vseh vrst mikromalij in njihovih zunanjih parazitov, ki so vir infekcij s specifičnim virusom.

Drugo sodelovanje se nanaša na limnološko raziskovanje zlasti limnoloških razmer Blejskega jezera, za kar je dal iniciativo vodja Biološkega inštituta. S pomočjo Direkcije za vodno gospodarstvo in Hidrotehniškega inštituta je organizirana večja delovna ekipa, ki je pretekle jeseni izvršila prva sistematična raziskovanja, o čemur so rezultati v obliki podrobnega poročila že napisani. Delo se nadaljuje.

Aktivno sodelujejo člani Biološkega inštituta tudi pri delu »Odbora za urejevanje flore in favne«, kakor tudi v internacionalni organizaciji (FAO) za pobiranje plevela; tu sodeluje naš stalni sodelavec doc. E. Mayer. Vodja Biološkega inštituta je vodil prvo sejo »Odbora za urejevanje flore in favne Jugoslavije« v okrilju Akademijskega sveta v Zagrebu ter imel glavni referat o načrtu organizacije dela. Razen tega je sodeloval v seji nacionalnega odbora IUBS-a (Mednarodne unije za biološke vede) v Beogradu. Biološki inštitut tesno sodeluje z Zoološkim, Botaničnim in Biološkim inštitutom univerze (Munda, Bole) ter Prirodoslovnim muzejem v Ljubljani (Savo Brelih).

Inštitutska knjižnica, čeprav nima primernih prostorov in omar, se dnevno širi in je toliko urejena, da jo morejo uporabljati številni strokovnjaki. Knjižnica je vsakemu interesentu dostopna.

ODBOR ZA UREJEVANJE FLORE, FAVNE IN GEJE SLOVENIJE

Medtem ko se v Biološkem inštitutu Akademije, s katerim je Odbor za urejevanje flore, favne in geje Slovenije ozko povezan, nadaljuje z izpisovanjem elementov favne, flore in geje različnih rastlinskih, živalskih in fosilnih vrst, zaenkrat na začasnih lističih, je na področju organizacije dela Odbora tako v republiškem kot v zveznem merilu narejen pomemben korak naprej.

Vodja Odbora pri Slovenski akademiji znanosti in umetnosti je 25. oktobra 1954 sklical sestanek članov Odbora in še nekaj aktivnih delavcev na interesnih področjih prirodoznanstva. Naloga posvetovanja je bila pripraviti potrebni material za sestanek v zveznem merilu, to je pri upravi Akademijskega sveta FLRJ.

Predsednik odbora prof. Hadži je podal pregled dosedanjega dela v tej smeri in nakazal problematiko, okrog katere naj bi se razvila diskusija in prišlo do sklepov.

Po obsežni debati je bilo sklenjeno:

1. Ker je lažje obdelati neko širšo skupino organizmov na teritoriju Slovenije, kakor ožjo sistematsko skupino za celotno Jugoslavijo, je ustreznije, da se izdelajo najprej sezname za posamezne republike (obsegajo naj tako najdišča kot ključne za določanje), potem šele, ko je stvar zrela, tudi za celotno Jugoslavijo.

2. Glede na vprašanje, ali naj se jemljejo v poštev le politične sedaj veljavne meje, ali pa etnografske, je bilo mnenje, kolikor se nanaša na LR Slovenijo, deljeno; glede FLRJ naj bi veljale državne meje.

3. Na vprašanje, ali naj se popisuje ločeno kopenska, sladkovodna in morska favna ter flora, ali pa naj se pri tem ravna delo po sistematskih enotah, je bilo dogovorjeno, da se ne more uporabljati za vse sistematske skupine isti način dela.

Insekte na primer se bo popisovalo ne glede na kopno in morje; za ribe, sesalce itd. pa pride v poštev le ločen popis. Morje se more lažje ločiti od kopnega in sladke vode, kot pa kopno in sladka voda. Paleontologi se ne morejo ozirati na življenjsko okolje, pa tudi jamska favna naj bi bila enotno obdelana.

4. Naš Odbor ima v svojem programu obdelavo tudi fosilnih vrst, v zveznem Odboru je program omejen na le recentne vrste organizmov.

5. Za način dela ni mogoče izdelati enotnih smernic. Načelno naj bi se naredili poleg seznama vrst tudi popisi vseh obstoječih zbirk, herbarijev in literature o domači favni, flori in geji. Vtem ko je predsednik zastopal mnenje, naj se najprej omejimo na sestavljanje čim popolnejših seznamov vseh pri nas znanih vrst organizmov z najnujnejšimi podatki in naj bi se z objavljanjem počakalo, je prof. Seliškar zastopal mnenje, da naj se čimprej objavijo razpoložljivi podatki iz zbirk in literature. Prof. Zei je bil mnenja, naj bi popisovanje izvrševali starejši študenti (diplomske naloge). Obrazci listkov ne morajo biti nujno enaki, zlasti ne za živali in rastline.

6. Prof. Wraber je predlagal (pismeno), naj bi središče za popis flore bil Botanični inštitut univerze. Delo naj vodi glavni urednik (predlaga doc. Mayerja); ta naj izbere sodelavce po sistematskih skupinah; izdelajo naj ustrezni obrazec (za živali je Brelih po nasvetih predsednika izdelal in predložil osnutek kartona-listka), ki bi vseboval vse potrebne podatke; zbirajo naj se tudi krajevni ljudski izrazi (nazivi); poseben ožji odbor naj izdela smernice za obravnavo zbranega materiala.

Smernice in sklepe našega odbora je prof. dr. Hadži predložil zveznemu Odboru, ki je bil sklican v Zagreb 28. oktobra 1954. leta. Sestanku je predsedoval prof. Hadži. Sodelovali so predstavniki vseh ljudskih republik, razen Črne gore; predstavnik Makedonije pa zaradi zamude vlaka ni utegnil priti.

Na celodnevni seji so bila prediskutirana vsa vprašanja na osnovi smernic in sklepov ljubljanskega Odbora. Natančnejše poročilo bo verjetno objavila uprava Akademijskega sveta FLRJ. Glavni sklepi se nanašajo na organizacijo republiških odborov za urejevanje flore in favne (v Sloveniji ga že imamo pri Akademiji). Iz republiških naj se razvije zvezni pri Akademiskem svetu. Za kritje izdatkov naj skrbe v glavnem republiški odbori, kjer to ni mogoče naj skrbi zanje Akademijski svet. Tov. Matvejevu (za živalstvo) in tov. Horvatiću

(za rastlinstvo) se poveri izdelava obrazcev za kartone, ki jih naj uprava Akademijskega sveta razmnoži in pošlje republiškim odborom. Ko se to izvrši, naj se skličejo republiški odbori k sejam, da začnejo s podrobnim delom. Takoj, ko dobimo izdelane vzorce, se bo naš odbor sestal k delovni seji.

Z izpisovanjem listkov se bo nadaljevalo tudi v letu 1955. Ekskurzijske ekipe bodo preskrbele podatke o še neraziskanih delih Slovenije, zlasti Slovenskega Primorja in Prekmurja. Ko dobimo obrazce, bo začelo izpisovanje definitivnih kartonov s kopijami za osrednjo kartoteko pri Akademijskem svetu.

INŠTITUT ZA MEDICINSKE VEDE

Interni oddelek

1. *Humoralna zaščita endokarda desnega srca.* Program za leto 1954 glede kvalitativnega in kvantitativnega dokaza substanc v venozni hepatalni krvi v zvezi s problemom humoralne zaščite desnega srca ni bil izvršen zaradi pomanjkanja ustrezne aparature in metodike dela. V letu 1955 se bodo poskusi nadaljevali spričo boljše opreme našega biokemičnega laboratorija.

2. *Diagnostična in biokemična raziskovanja beljakovin kro-nega seruma.* Biokemični laboratorij Interne klinike je opravil do sedaj okoli 2000 elektroforeznih preiskav, dopolnjenih v značilnih primerih s flokulacijskimi reakcijami serumov (Weltmann, Timol, Kadmij, Takata Ara). — Primerjava izsledkov s konstelacijskimi tipi po Wuhrmann-Wunderlyju je pokazala, da je delitev konstelacij glede na aplikacijo klinične diagnoze v večini primerov neustrezna, nadaljnje razširjenje konstelacij nepotrebno in nesmiselno, marveč da je v beljakovinski sliki analogno kot v korpuskularni krvni sliki potrebno gledati odraz bolezenskega procesa v organizmu (celotna zadevna študija, podprta s študijskimi podatki in tipičnimi krivuljami, bo izšla v letu 1955 v Zdravniškem vestniku). — Na osnovi zgornjega gradiva se naša klinika pridružuje nekaterim drugim v tem, da so Kadmijeva reakcija, Weltmannov koagulacijski trak in Takata Ara reakcija le malo specifične, kot take lahko zabrisane (WeR), dalje, da so le kvalitativne, za rutinsko delo dokaj zahtevne (WeR), pri odčitavanju večkrat zelo subjektivne (Kadmij itd.). Zaradi vsega tega je laboratorij v soglasju s kliniko sklenil opustiti zgornje reakcije in jih nadomestiti z Goldsol reakcijo in sublimatnim testom (Keller-Bačoka). Ti dve reakciji skupno z že vpeljanim Timolovim testom dajeta točno informacijo o eventualnem porušenju pravičnega razmerja krvnih beljakovinskih frakcij, kar dopolnjuje izvide elektroforeze. — Popisana obdelava serumskih beljakovin bo vpeljana sistematično v vseh hepatitis, po dogovoru med vodstvi Interne klinike in KOMNIS-a. — V pri-

hodnjem letu se bo omenjena skupina posvetila proučevanju lipoproteinov z elektroforezo. Metodika ločitve posameznih lipoproteinov, barvanih s Sudan-črnim in oljno-rdečim, z elektroforezo na filtrirnem papirju je osvojena, prilagojena in izdelana. Z njo nameravamo študirati metabolizem lipidov pri arteriosklerozi, diabetesu, nefrozah in kroničnih kardiopatijah. — Kolikor bo uspelo dobiti standarde aminokislin, bo vpeljana tudi hromatografija (papirna) aminokislin v urinu in nameravamo to preiskavo aplicirati na študij urina pri anemiji perniciozi (Taurin, predvsem pa pri akutnem hepatitisu, tirozin, leucin in ostale aminokisliline).

3. *Študij megaloblastnih anemij* se je v letu 1954 sistematično nadaljeval. Verjetno bodo naša opažanja, o katerih smo že poročali v lanskem letu, v drugi polovici leta 1955 objavljena.

4. *Delo z izotopi* (Jod_{131}). V juniju nam je posredoval Fizikalni inštitut »Jožefa Stefana« radioaktivni jod. Ta jod smo uporabili za ugotavljanje funkcijske sposobnosti predsapnice, to je v diferencialni diagnostiki eutireoze, hipo-hipertireoze. Jod_{131} smo aplicirali intravenozno v dozi 16 mikro kirijev, nakar smo določali koncentracijo izotopa v tirozi v polurnih presledkih 2 do 3 ure ter koncentracijo radioaktivnega joda v urinu. Merili smo z Geigerjevim števcem, ki je last Fizikalnega inštituta. Žal smo zaradi majhne količine odstopljenega radioaktivnega joda lahko izvršili le 4 diagnostične teste, tako da ne moremo povzeti nikakih lastnih zaključkov. — V načrtu imamo ponovna testiranja z J_{131} . Medtem ko smo v dosedanjih poizkusih zajeli le jodidno-anorgansko presnovo radioaktivnega joda, bomo v bodoče s testi zajeli tudi organsko presnovo joda, s čimer bo možna natančnejša diferencialna diagnostika obolenj predsapnice. Te preiskave se že vrše od februarja 1955 dalje in je bilo doslej izvršenih 50 testov. Mnenja smo, da bi z ureditvijo izotopnega laboratorija (do sedaj delamo v na hitro improviziranem »laboratoriju« z izposojenimi instrumenti in izposojenim jodom $_{131}$, zaradi česar trpi seveda načrtnost dela) lahko vršili ambulantno testiranje z J_{131} za teritorij LRS, hkrati pa koristili radioaktivni jod za eksperimentalno delo. Z ureditvijo tega laboratorija pa bi lahko uporabljali tudi radioaktivne izotope joda, zlata in fosfora razen v diagnostiki tudi v terapiji, pri čemer so zainteresirane tudi druge klinike medicinske fakultete. Ker imamo za začetno delo primerno strokovno osebje, so potrebna gmotna sredstva za opremo laboratorija.

Alkoholizem in poškodbe. Poroča prof. dr. Janez Milčinski. Potem, ko smo v decembru 1954 prejeli potrebne aparature, smo takoj začeli z analizami krvi, ki so jo po prej dogovorjenem načrtu jemali zdravniki na nezgodni postaji in ambulantah poliklinike (z odobrenjem v. d. šefa-zdravnika dr. Prezlja). Tem zdravnikom dajemo na razpolago potrebno število garnitur za odvzem krvi, ki jih je pripravilo osebje na Inštitutu za sodno medicino, ki tudi opravlja analizo. — V sedanjem okviru dela preiskujemo kri vseh zavarovancev, ki so se poškodovali pri delu ali na poti na kraj oziroma s kraja dela. Sedanji obseg preiskav ima zaenkrat še bolj informativen značaj, ker zajemajo preiskave samo področje Ljubljane, in se bo v nekaj tednih pokazalo, na kakšni bazi, zlasti glede na sodelovanje z ambulantnimi zdravniki, bi bilo mogoče raziskovanja razširiti na vso Slovenijo. — Do danes opravljenih 55 analiz seveda ni gradivo, ki bi dopuščalo kakršnekoli sklepe. Ker pa material za analize stalno priteka, bo s časom tudi ta, čeprav zbran v omejenem področju, predstavljal zanimivo raziskovalno gradivo.

Ortopedski in travmatološki oddelek

1. *Sinovialni eksudati.* Raziskave sinovialnih eksudatov, ki tečejo že več let, so se tudi v letu 1954 nadaljevale. Izvrševali smo jih kot v preteklem letu na Ortopedski kliniki in na Inštitutu za kemijo na medicinski fakulteti. Bili sta izdelani dve precizni metodi za kvantitativno določanje hialuronske kisline v eksudatih, ki slonita na reakcijah različnih komponent te spojine. S tem je bila dana možnost za ugotovitev in proučevanje nihanj v sestavi hialuronske kisline pri različnih obolenjih sklepov. Pričeli smo z raziskovanji teh nihanj oziroma razlik v sestavi, ki imajo za cilj pojasniti njihov vpliv na fizikalno-kemijske lastnosti hialuronske kisline in njihovo zvezo z obolenji, pri katerih nastopajo. To delo je še v teku. Prav tako se nadaljujejo v preteklem letu pričete sistematične analize sinovialnih eksudatov in ustrežajočih serumov.

Izvršili smo tudi priprave za fizikalnokemijske meritve (jonoforeza), ki naj bi služile za kontrolo z analitskimi metodami dobljenih rezultatov in naj bi olajšale njih pravilno interpretacijo.

Delo v zvezi s hialuronsko kislino in metodiko njenega kvantitativnega določanja opravlja docent inž. Dušan Stucin, analize izvaja inž. Maja Hudnik, pri delu je v pomoč en laborant.

2 *Konserviranje in uporaba kostnih homoio-transplantatov v ortopedski kirurgiji.* Delo na problemu konserviranja kostnega tkiva, ki smo ga pričeli v letu 1952, smo tudi v letošnjem letu sistematično nadaljevali. S sintezo Na-soli etilmerkuri-tiosalicilne kisline, ki se že proizvaja pri nas pod imenom »Mertiosal«, smo dobili sredstvo za konserviranje kostnega in drugih tkiv, ki po svojih lastnostih ustreza zahtevam. Kostni material smo nadalje pridobivali izključno od svežih mrličev in se striktno držali prej opisane metode.

Število operacij, pri katerih je bil uporabljen po tej metodi konserviran kostni material, je naraslo na 225. Opravljamo točna opazovanja, klinične in rentgenološke registracije, s katerimi se spremlja usoda transplantata v novem okolju. Namen teh opazovanj je, pridobiti boljši vpogled v pogoje vraščanja kostnih homoio-transplantatov nasploh, posebej pa še na čimvečjem številu primerov potrditi primernost kemičnega načina konserviranja le-teh.

Vzporedno s tem smo v letu 1954 pričeli uporabljati metodo konserviranja kostnega tkiva pri nizkih temperaturah. Globoko hlajenje uporabljajo v svetu že dalj časa kot metodo konserviranja predvsem za kostno tkivo. Na ta način je pričela vzporedna serija opazovanj, tako v pogledu konserviranja, kot v pogledu kirurške uporabe homoio-transplantatov, ki se, pod enakimi pogoji odvzeti, hranijo stalno na temperaturi -28°C . Nadaljnja opazovanja in primerjavo kliničnih rezultatov prve in druge metode nadaljujemo.

Sodelavci: doc. inž. Dušan Stucin, serijski bakteriološki pregledi: prof. dr. M. Valentinčič, tehnično vodstvo: Bone-Banka, kartoteka in registracija: s. Slavica Marinič.

Publikacije: Konserviranje i upotreba koštanih homoio-transplantata od leševa u ortopedskoj hirurgiji. B. Breclj, D. Stucin, I. Belič, Acta Med. Jugosl. Vol. VIII. 1954, Fasc. 2 (129 do 148).

3. *Problem travmatizma v naši državi.* Koordinacijski odbor medicinskih razredov treh naših akademij je med drugimi nalogami prevzel kot eno najnujnejših proučevanje travmatizma v naši državi. Izdelan je bil program proučevanja tega problema in medicinski razredi posameznih Akademij so prevzeli določene teme. Priprave za delo na temi »pozne posledice travmatizma in ocena delazmožnosti«, s katero je bil zadolžen oddelek, so pričele v letu 1954 z obširno anketo, ki je bila razposlana vsem kirurškim klinikam in kirurškim oddelkom v državi. Anketa bo služila za orientacijo predvsem v vprašanju

principov in kriterijev za oceno delazmožnosti, za kar pri nas še nimamo enotnih gledišč.

4. *Sledovi kongenitalnih deformacij in drugih patoloških sprememb na okostjih praslovanskih grobišč.* V letošnjem letu je bilo sestavljenih dvoje okostij praslovanskega grobišča na Bledu (Bled št. 167 in Bled št. 282/1949). Okostji sta bili relativno dobro ohranjeni in napravili smo rentgenograme medenic z obema kolčnima sklepoma. Na prvem okostju so opazni zanesljivi znaki kongenitalne displazije obeh acetabulov in deloma tudi glavic, medtem ko kaže drugo okostje tipično ankilozo kot posledico prebolelega coxitisa.

Preiskave vodi: doc. dr. Ivan Pintar, predstojnik Inštituta za zgodovino medicine.

Tematika, ki je nakazana v navedenih štirih točkah, predstavlja program za nadaljnje delo v letu 1955.

INŠTITUT ZA ZGODOVINO

Sekcija za občo in narodno zgodovino

Sekcija je v prvi polovici leta nadaljevala z delom pri *Leksikonu gospodarske in socialne zgodovine Slovencev*. Iz agrarne skupine, ki naj jo leksikon najprej obdela, so bili prediskutirani načini izdelave tekstov in teksti sami; predvsem teksti, ki se nanašajo na gesla zemljiška razdelitev, kmetijska naselja, poljedelski delavci in svilarstvo. Podana so bila tudi poročila o delu pri geslih gozd, lov in ribolov.

V zvezi z delom pri leksikonu je znanstveni sodelavec Ekonomske fakultete dr. J. Žontar predelal in spopolnil že v poročilih za leto 1955-omenjeni rokopis o zgodovini svilarstva na Slovenskem, ki ga je predložil za objavo pri Akademiji; nadaljeval je tudi z raziskavami o zgodovini komerčnega konseisa na Kranjskem. Upravnik muzeja v Mariboru prof. B. Teply je nadaljeval z obdelavo in izpisovanjem Valvasorjeve Ehre v namene leksikona.

Od *Srednjeveških urbarjev za Slovenijo* so izšli Urbarji Slovenskega Primorja v objavi akad. M. Kosa (Viri za zgodovino Slovencev III). V pripravah je edicija urbarjev za briksenško posest okoli Bleda in v Bohinju (M. Kos) ter za freisinško posest na Gorenjskem in Dolenjskem (P. Blaznik). Med drugim v zvezi z objavo le-teh je dr. P. Blaznik delal ponovno v arhivih v Münchenu, kjer je zlasti omeniti najdbo novega teksta fevdne knjige za freisinško posest okoli Škofje Loke. V zvezi s freisinško zemljiško posestjo na Dolenjskem je razprava dr. P. Blaznika, ki jo je prvi razred sprejel za objavo v svojih Razpravah.

Nadaljevali smo delo o gradovih na Slovenskem, ki se preko že obstoječe zbirke slik in zunanje podobe gradov usmerja v obdelavo gradov in taborov z vidikov njihove gradnje, lastništva ter vobče njihove vloge v našem zgodovinskem razvoju in izročilu.

Za *Historično-topografski leksikon Slovenije* je akad. M. Kos izpisal nekaj novega gradiva v Deželnem arhivu v Gradcu. Docent dr. Ferdo Hauptmann v Sarajevu pa je imel v obdelavi

topografsko gradivo, ki se nanaša na nekdanjo slovensko Štajersko. Ekscerpiran je za dobo 1300 do 1500 Zahnov Ortsnamenbuch (okoli 4650 listkov), razen tega pa so bila ekscerpirana, pregledana in uporabljena še nekatera starejša in novejša dela (Martin, Regesten der Erzbischöfe und des Domkapitels von Salzburg, II, III; Lang, Die Salzburger Lehen in Steiermark, I, II; Kos, Urbarji Salzburške nadškofije; Zgodovinski zbornik 1888—1908; Lamprecht, Die Wüstungen im Raume Spielfeld-Radkersburg).

V *knjižnici* so bili katalogizirani doslej še nekatalogizirani deli knjižnice nekdanje Kmetijske družbe za Kranjsko, tekoči prirastek in del Robidove knjižnice.

Za *kartoteko inozemskih zgodovinskih del* v znanstvenih knjižnicah Slovenije je bilo pregledanih nadaljnjih 5000 signaturnih števil v Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani in pregledani Mestna knjižnica v Kopru ter Muzejska knjižnica v Ptujju.

Za *retrospektivno slovensko zgodovinsko bibliografijo* je pet honorarnih sodelavcev oddalo nadaljnjih 4100 listkov, opremljenih z gesli za stvarni katalog. S tem so sedaj pregledane slovenske knjige do 1900 (po Simoničevi bibliografiji) in od 1919 do 1927, zgodovinski časopisi nekdanje Kranjske v celoti, nekdanje Štajerske pa povečini.

Delo pri katalogizaciji knjižnice, kartoteki inozemskih zgodovinskih del in retrospektivni slovenski zgodovinski bibliografiji vodi oziroma opravlja honorarni znanstveni sodelavec dr. M. Pivec-Stelè, katalogizacijsko delo pa opravlja honorarni knjižničarski tehnik Slava Pipp.

Mikrofilmski oddelek se je povečal z nadaljnimi posnetki iz arhivov na Dunaju, v Gradcu, Innsbrucku in Münchenu. Osredotočen je v glavnem na urbarialne in sorodne vire.

Mimo že omenjenih urbarjev Slovenskega Primorja je izšlo v seriji Del Akademije in njenega Inštituta za zgodovino delo Ljudmila Hauptmanna, Staroslovenska družba in obred na knežjem kamnu.

Za leto 1955 je v načrtu pospešeno delo pri Leksikonu gospodarske in socialne zgodovine Slovencev, pri ediciji freisinških in briksenških urbarjev, pri Historično-topografskem leksikonu Slovenije in pri obdelavi gradov na Slovenskem. Nadaljevali bomo s pregledom znanstvenih knjižnic Slovenije za kartoteko inozemskih zgodovinskih del in z retrospektivno slovensko zgodovinsko bibliografijo (pregled štajerskih in koroških zgodovinskih časopisov). V knjižnici bomo začeli s končnim spisovanjem stvarnega kataloga.

Sekcija za zgodovino umetnosti

Terenska raziskavanja

Raziskavanje na Krasu v okolici Komna je poleg splošnih topografskih rezultatov razkrilo tudi nekaj važnejših podrobnosti. Med te spada predvsem ugotovitev večjega števila doslej neznanih slik baročnega slikarja Antona Čebeja (posebno v cerkvi Marije Obršljanske pri Komnu), nadalje je bilo na naših tleh prvič ugotovljeno na napisni plošči; vzdani na cerkvi v Volčjem gradu, doslej le s stolpa v Poreču znano ime tržaškega arhitekta »Magister Johannes de Pairi« iz leta 1449. — Za primorsko renesančno arhitekturo je izredno pomembna oktogonalna cerkev s prizidanim in v gotski tradiciji še s tremi stranicami zaključenim prezbiterijem v Svetem pri Komnu. Cerkev je brez stropa, ima pa dekorativno izredno učinkovito strešno konstrukcijo. Datirana je na portalu pod zvonikom z letom 1576. To je poleg protestantovske molilnice v Govčah pri Celju, ki pa je bila porušena, edina na naših tleh znana centralna cerkvena stavba iz 16. stoletja. Barok ji je 1748 prizidal nov prezbiterij in jo preorientiral. — Za primorski kamnoseški slog srede 15. stoletja so zajemljivi tudi kamnoseški fragmenti, vzdani v zunanjščino župne cerkve v Štjaku.

V Ptujju, na Ptujski gori in v Ljutomeru smo začeli proučevati tamošnjo arhitekturno plastiko iz 14. in 15. stoletja. Obenem smo posneli te objekte tudi fotografsko. To raziskovanje še ni zaključeno.

V Škofji Loki je bila dognana lokalna kiparska delavnica iz konca 15. in začetka 16. stoletja. Vse kaže, da je bil njen vodja rezbar in kamnosek Jakob Snitzer von Lack, ki ga omenja okoli leta 1517 računska knjiga ljubljanskega trgovca Mospacherja.

Topografsko je bilo preiskano delno področje Slovenskih goric, ki obeta zajemljive, toda za zdaj še ne zaključene rezultate za arhitekturo pozne gotike in posebne »renesančne« variante srede in druge polovice 16. stoletja. Ta raziskavanja so segla delno tudi še v Haloze.

Študijsko potovanje dr. Emilijana Cevca, asistenta Sekcije, v Avstrijo (od 18. septembra do 21. oktobra 1954) je dalo; posebno v zvezi z našo srednjeveško plastiko, nekaj lepih rezultatov. Problem koroške poznogotske plastike še ni do kraja razrešen, kažejo pa se zelo zajemljive zveze z gradivom; ki je ohranjeno na naših tleh. Ob študiju pri nas nedostopne stro-

kovne literature in z ogledom graške »Leechkirche« se je izkazalo, da je zgodnjegotska skupina plastik Solčava-Gornji grad-Ljubljana (krakovska kapelica)-Graz (Leechkirche) ne samo resnično enotnega liva, temveč da segajo njene stilne korenine do »Porta de la Gloria« v Santiagu de Compostela v Španiji, kasneje pa na odmeve francoskih katedralnih plastik (Reims, Amiens itd.). Tako torej tudi pri nas že sredi 13. stoletja odmeva vpliv za evropsko umetnostno zgodovino tako važnega španskega umetnostnega spomenika.

Raziskovanje poznogotske plastike v Linzu in okolici je pokazalo, da izvira doslej zamegljeni lik kiparja, ki ga imenujemo »Mojster škofa Rauberja« iz okolice gornjeavstrijskega mojstra Lienharda Astla, čigar delo srečamo predvsem v dolini reke Enns. Tu se je srečal s to delavnico ljubljanski škof Rauber kot admontski opat in enega njenih članov pač povabil na delo na naša tla, kjer srečamo največjo skupino spomenikov te vrste v vrsti nagrobnikov in v Andrejevem oltarju v Gornjem gradu. (Ti spomeniki so bili letos tudi ponovno preiskani na kraju samem.) Raziskovanje v tej smeri še ni zaključeno.

Uspelo nam je navezati stike in knjižno zameno z vrsto avstrijskih umetnostno zgodovinskih ustanov, med drugim tudi z Umetnostno zgodovinskim inštitutom univerze na Dunaju.

Na Reki smo ugotovili vrsto doslej neevidentiranih oltarnih slik slikarja Valentina Metzingerja.

Med delom za revizijo srednjeveškega slikarstva pa naj omenimo le raziskavo fresk na fasadi in podstrešju cerkve sv. Florijana nad Sopotnico.

Kabinetno delo

Začeli smo sestavljati — v zvezi s pripravami za izdajo slovenskih umetnostno zgodovinskih virov — regeste in ekscerpte ljubljanskega Diecezanskega arhiva. Delo opravlja in nadaljuje dipl. phil. Modest Golia.

Nadaljevali smo s sestavljanjem strokovne slovenske bibliografije.

Izpopolnjevali smo stalno fototeko slovenskih umetnostno zgodovinskih spomenikov in topografsko kartoteko naših spomenikov.

Sekcija je sodelovala kakor lani tudi letos pri delu za Leksikon likovnih umetnosti in Enciklopedijo Jugoslavije.

Delovni načrt za leto 1955

Nadaljevali bomo s programom, ki smo ga začeli izvajati že lansko leto, kar velja posebno za kabinetno delo (topografska kartoteka, bibliografija, terminologija, fototeka, ekscerpiranje arhivov itd.).

Tudi terensko delo se bo nadaljevalo z načrtanim programom — raziskava srednjeveške arhitekturne plastike, revizija srednjeveških fresk, topografske raziskave terena. Posebno pozornost nameravamo letos posvetiti raziskavi Koprščine.

Vse kaže, da bomo sodelovali tudi pri sestavljanju Corpusa predromanskih pletenin, ki bo izhajal v Erlangenu pri Inštitutu za umetnostno zgodovino merovinške in karolinške dobe.

Ker se bo verjetno začelo delo pri sestavljanju in pripravljanju za tisk slovenske umetnostne topografije, bo Sekcija pri tem delu angažirana.

Kakor doslej bomo še naprej sodelovali pri leksikonskih edicijah Leksikografskega zavoda v Zagrebu.

Sekcija za arheologijo

Sekcija za arheologijo je v letu 1954 opravljala tako znanstvena kakor terenska dela. Poleg tega je nudila strokovno in včasih materialno pomoč drugim sorodnim ustanovam.

Terenska dela. Terenskih raziskovanj smo v letu 1954 imeli znatno manj kakor prejšnja leta. Vzrok temu leži delno v vremenskih razmerah, ki so ponekod, kakor na Ljubljanskem barju, izključila skoraj vsako delo oziroma terensko raziskovanje. Delno pa leži vzrok tudi v finančnih težavah zaradi novih predpisov o socialnem zavarovanju.

Akademik prof. Srečko Brodar je nadaljeval raziskovanja v *Parški golobini* pri Pivki, ki jih je finansiral Geološki inštitut Akademije.

Poskusna raziskovanja v *Mokriški jami* v Kamniških alpah (1500 m visoko) je vodil asistent sekcije inž. Mitja Brodar. Napravljena je bila sonda v obliki jarka pri vhodu v jamo. Za način dela je bila izbrana kombinirana navpično-vodoravna metoda. Največja dosežena globina pod prvotnim tlom jame je okoli 4 metre, vendar še ni bilo doseženo dno jame. Doslej je ugotovljenih 11 plasti, od katerih pripadajo zgornje štiri holocenu, ostalih sedem pa pleistocenu. V vseh pleistocenskih plasteh je najdenih mnogo kosti jamskega medveda,

zvečine razbitih. Edina sled ostalega živalstva je kočnik volka. Pravih artefaktov ni bilo odkritih, čeprav je bilo najdenih dokaj primerov protolitske kostne kulture. Pri raziskovanjih niso bila najdena niti ognjišča niti oglje. Nekako 3 m pod površjem je bil najden košček skrilavca, za katerega smatra asistent Brodar, da je moral biti v jamo prinešen od drugod. Možnost, da se bodo našli tudi razni kulturni ostanki obstoja, vendar jama za sedaj še ne predstavlja paleolitske postojanke. Vsekakor so pa pomembni tako geološki kakor paleontološki izsledki.

Predzgodovinska raziskovanja so se opravljala v O r m o ž u. Vodil jih je dr. France Starè, sodelovali so pa člani arheološkega seminarja Filozofske fakultete v Ljubljani. Raziskovanja so opravljali južno od nekdanje sodnije na tamkajšnji planoti. Tudi ta dela spadajo v vrsto sondažnih del, pri katerih je bil v prvi vrsti namen ugotoviti značaj tamkaj nekdanje obstoječe naselbine, pa debelino in delitev kulturnih plasti. Raziskovanja so pokazala, da je planota južno od nekdanje sodnije srednjeveškega izvora in da je nastala (po mnenju dr. Stareta) pri planiranju za grajski »Turnierplatz«. Predzgodovinska naselbina se je potemtakem morala nahajati na nekdanjem padajočem grebenu, ki je bil šele kasneje v srednjem veku izravnán. Kulturne ostaline, ki pripadajo predzgodovini zajemajo, kakor je mogel dr. Starè ugotoviti, dve periodi, in sicer Reineckeov halštat »B« in halštat »A« obdobje. To se ujema tudi s kolikor toliko še intaktnimi plastmi, v katerih so bili najdeni tudi še ostanki ilovnatnega hišnega ometa. Starejših period pa za sedaj ni bilo mogoče ugotoviti, pa tudi ne mlajših od halštat »B« periode, kolikor se ne upošteva srednji vek.

S finančno pomočjo, ki jo je sekcija dala Pokrajinskemu muzeju v Mariboru, je asistent Stane Pahič raziskoval nekatera najdišča. Na Brinjevi gori pri Konjicah so bile odkrite antične stavbe in drugi objekti. Odkrito je bilo tudi slovansko grobišče. Na Zbelovem pri Poljčanah pa so bile izkopane samo sonde, po katerih sodeč je bila ondod neka poznoneolitična postojanka.

Najpomembnejša raziskovanja so bila tudi letos v Šempetru ob Savinji. Po času spadajo v antično dobo. Vodil jih je tudi tokrat prof. dr. Klemenc, a sodelovali so kustos Mestnega muzeja v Celju Alojzij Bolta in nekateri člani Arheološkega seminarja. Dela so precej ovirale padavine in visoko stanje talne vode, to zlasti glede na veliko globino, v kateri

se še vedno nahajajo spomeniki. Površina raziskanega zemljišča se je relativno precej povečala, ni pa še povsod dosežena končna globina. Na jesen se je začelo tudi prekopavanje dela ceste. Tudi tu so bili odkriti novi marmorni bloki. Na dveh mestih so se raziskovanja že povsem približala tamkaj stoječim hišam. Kakor kažejo profili, se pod hišami nahajajo celi skladi novih marmornih blokov in spomenikov, ki bi pripadali novim grobnim edikulam ali pa kaki drugi kulturni stavbi. Potrebno bo razmisliti, kako priti do gradiva izpod ondod stoječih hiš. Na vsak način je vrednost znanstvenega in umetniškega gradiva, ki se nahaja pod hišami, tolikšna, da se ga bo moralo izkopati, ne glede na stroške, ki bodo s tem nastali.

Poleg večjega števila arhitektonskih kosov je letos omembe vreden, glede na arheološko in umetniško ter znanstveno vrednost, nov baldahin, sedaj tretji po vrsti in največji, od katerega je ohranjen krasno kasetiran strop in stranska stena s tremi grifoni v visokem reliefu. Dalje je bilo najdeno marmornato sleme druge grobnice, ki se končuje z zelo lepo izdelano Meduzino glavo. Fragment napisa, ki je bil letos najden, pripada že poprej najdenemu napisu Tutorine, tako da sedaj manjkata le še dve vrstici teksta in portret Secundianusa. Nekaj drugih letos najdenih napisov ima ohranjene le posamezne črke. Med reliefi ima letos prvenstvo krasno izdelan relief Ganimeda in del kamnite skrinjice za pepel, medtem ko ostali deli skrinjice še vedno manjkajo in se verjetno nahajajo pod eno tamkaj stoječih hiš. Izredno zanimiv je tudi relief, na katerem je upodobljena grobna edikula v obliki baldahina. Ta upodobljeni baldahin ima ravno streho, tako da je sedaj popolnoma jasna oblika ondod najdenih baldahinov in bo možna povsem točna rekonstrukcija njihove strehe. Dalje je bilo najdenih več kapitelov in podnožij za stebre, večji fragment lepo kaneliranega stebra itd.

Poleg del pri izkopavanjih so se v Šempetru nadaljevala tudi laboratorijska dela, to je odlivanje spomenikov v miniaturi, opravljeno zaradi lažje kombinacije pri kasnejši rekonstrukciji. Nadalje se je podzidal in rekonstruiral tudi že temelj prve grobne edikule, tako da bo mogoče postopoma preiti na rekonstrukcijo tega objekta, ker je dvomljivo, da bi se na ostalem terenu mogel najti še kak njegov kos.

Stroške pri delih v Šempetru je krila Akademija delno iz razpoložljivih rednih sredstev, delno z izrednimi dotacijami. Velik del stroškov je prevzel OLO Celje.

Od drugih bolj naključnih terenskih najdb, ki jih je izvršila sekcija s svojim osebjem, je ugotovitev kolišča pri Igu

na Ljubljanskem barju, ki leži okoli 150 do 170 m od izliva Resnikovega kanala v Iščico, to je med Iščico in cesto Ig—Škofljica. Po poročilu asistenta Jesseta so koli segali v globino preko dveh metrov in so bili prišiljeni. Potekali so v vrstah od vzhoda proti zahodu, ki so bile med seboj oddaljene po 1 m. Tamkaj najdena keramika je v glavnem neornamentirana ali pa ornamentirana s plastično dekoracijo. Karakteristični so trakasti ročaji. Domneva o obstoju kolišča nekje v okolici Resnikovega kanala, kjer so bili najdeni nekateri fragmenti keramike, se je s tem potrdila.

Drugo, tudi sedaj odkrito kolišče pa leži pod Kamnikom pri Preserju. Po vsem kaže, da bo to kolišče precej sorodno prejšnjemu, nima pa za sedaj stičnih točk s koliščem pri Blatni Brezovici. Razporeditev kolov je podobna kakor pri Igu in v Blatni Brezovici. Le les je uporabljen tu popolnoma drug.

Notranje znanstveno delo. V letu 1954 se je v sekciji nadaljevala izdelava arheološke karte Slovenije. V glavnem so sedaj zbrani že vsi podatki iz literature; začelo se bo s kontrolo gradiva v muzejih in delno topografijo, kolikor bodo na razpolago sredstva. Ob tej priliki naj bo omenjeno, da imajo nekateri pokrajinski in mestni muzeji, kakor Pokrajinski muzej v Mariboru, Mestni muzej v Celju itd. popolno razumevanje in nam pošiljajo podatke o novo ugotovljenih najdiščih, kakor tudi poročila o pomembnejših najdbah, tako da je mogoče izpopolnjevati arheološko karto.

Nadaljevala se je znanstvena obdelava koliščarskega gradiva iz Blatne Brezovice, odkritega leta 1953, in obdelava gradiva iz Predjame. Dalje se je raziskavalo gradivo, odkrito leta 1953 v Danilu pri Sibeniku, in drugo gradivo, ki se nahaja v prostorih sekcije.

Nekaj gradiva, odkritega pri raznih znanstvenih raziskovanjih financiranih od Akademije, je v veliki meri ne samo obdelanega, marveč pogostoma tudi že objavljenega. Kljub temu so pa marsikateri izsledki raziskovanj še neobdelani in neobjavljeni. Med take spadajo: zgodnjesevrednjeveško grobišče na Bledu (raziskavano leta 1949), gomila pri Stični (izkopavana že leta 1946 in v nekaterih kasnejših letih), rimski del najdb na Panorami v Ptujju (izkopan 1948), raziskovanje zemljišča pri III. mitreju v Ptujju (1951), raziskovanja rimskih objektov na Sadnikovem vrtu v Celju (1950 in 1951), raziskovanje latenske naselbine na Vintarjevcu pri Litiji (1951), raziskovanja v Predjami pri Postojni (1951), raziskovanja pri Blatni Brezovici na Ljubljanskem barju (1953). Omenjena pa

tu niso raziskovanja iz dobe paleolitika, od katerih je tudi nekatera finansirala Arheološka sekcija, in pa raziskovanja v Šempetru v Savinjski dolini, ki so še vedno v teku.

Antropološki oddelek Arheološke sekcije je ob začetku leta nadaljeval z merjenji nekaterih lobanj in izpolnjevanjem kartotečnih listov, je pa kasneje zaradi pomanjkanja kreditov moral delo začasno ustaviti. Vendar pa zaenkrat zaradi izgube prostora, v katerem se je doslej nahajal, z delom ne more nadaljevati, ker nima za to niti najmanjše možnosti.

Paleobotanična raziskovanja so se omejevala na ugotovitve lesa iz predzgodovinskih najdišč na barjanskem področju in na pelodne analize pleistocenskih plasti. Z nastavitvijo Alojzija Šerclja kot asistenta za paleobotaniko pri Arheološki sekciji se bo šele moglo uspešno razviti delo pri raziskavah paleobotanike.

Laboratorijska dela. Intenzivno se je delalo na preparaciji keramičnih objektov, izkopanih pri Blatni Brezovici in na preparaciji objektov iz Danila pri Šibeniku. Zadnje finansira Jugoslavenska akademija v Zagrebu. Na konservaciji lesenih objektov za sedaj še ni bilo mogoče delati, ker manjkajo ustrezajoče aparature, ki se bodo instalirale šele leta 1955. Nadaljevalo se je tudi z risanjem objektov barjanskega gradiva s kolišč pri Igu.

Za paleobotanični laboratorij so se nabavili razni instrumenti in drugo potrebno orodje. Za arheološka terenska dela pa razno orodje in postelje. Tako more sekcija danes poslati na teren vsaj tri opremljene ekipe, med njimi eno za jamska raziskovanja s potrebnim orodjem.

Publikacije in zamenjava knjig. V letu 1954 so izšli trije zvezki Arheološkega vestnika (IV/2, V/1, V/2). Zvezek VI/1 je pa oddan v tisk. Dotiskane so bile tudi Razprave razreda za zgodovinske in družbene vede III, z razpravami le arheološke vsebine in delo F. Starè: Ilirske najdbe železne dobe v Ljubljani.

Poleg Arheološkega vestnika VI/1 sta za tisk predloženi Akademiji razpravi: S. Gabrovec, Ilirska gomila v Volčjih njivah in Z. Dolinar-Osole: Ilirska okostja iz gomile v Volčjih njivah.

V zvezi s publicistično dejavnostjo članov Arheološke sekcije je v veliki meri odvisna zamenjava arheoloških publikacij doma in v inozemstvu. Poleg knjižnih zamen, ki jih vrši Akademija vobče, ima danes sekcija že tudi nad 150 svojih lastnih zamenjav s sorodnimi institucijami v inozemstvu.

Biblioteka sekcije ima 1002 inventarnih števil s preko 3100 zvezki. Zaradi selitve in delno zasedene biliotheke ni bilo mogoče inventarizirati še vseh dospelih knjig, tako da bo njihovo število dokaj večje.

Fototeka se je znatno povečala. Zbirka klišejev obsega 1655 inventarnih števil.

Zveze s tujino. Od zvez s tujino so predvsem plodni stiki s posameznimi arheološkimi institucijami v Nemčiji, Italiji in Švici, manj za sedaj z drugimi deželami.

S pomočjo Akademije je od članov sekcije obiskal nekatere muzeje in arheološke seminarje na univerzah v Italiji prof. J. Korošec. Zadržal se je v Benetkah, Firenzi, Rimu, Siracusi, Padovi, Čedadu in Vidmu. Asistentu S. Jesetu je Akademija omogočila enotedensko bivanje v Zürichu v Švici zaradi študija načina konserviranja lesenih predmetov v tamkajšnjem Deželnem muzeju. Akademija je dala tudi pomoč J. Kastelicu za krajše bivanje v Nemčiji zaradi študija tamkajšnjega zgodnjerednjeveškega gradiva.

Kot gost muzeja v Varese (Italija) se je prof. Korošec udeležil mednarodnega kongresa predzgodovinarjev; bil je v Varese ob priliki prve stoletnice raziskovanja predzgodovinskih kolišč. Ob tej priliki je imel tudi predavanja o najnovejših raziskovanjih na Ljubljanskem barju.

Načrt dela za leto 1955

Terensko in znanstveno delo v letu 1955 je odvisno največ od finančnih sredstev, ki jih bo imela sekcija, pa tudi od drugih faktorjev. Po dogovoru članov sekcije, kolikor bodo finančna sredstva zadostovala, bi se vršila sledeča terenska raziskovanja:

1. Prof. J. Klemenc bo nadaljeval z izkopavanji na antičnem grobišču v Šempetru ob Savinji.
2. Akad. S. Brodar namerava dokončati raziskovanje Beta-lovega spodmola pri Postojni.
3. Asist. M. Brodar namerava nadaljevati raziskovanja Mokriške jame v Kamniških Alpah in Srednjega kevdra pri Grosupljem.
4. Dr. Jos. Kastelic namerava nadaljevati raziskovanje ilirske gomile pri Stični.
5. Prof. J. Korošec namerava raziskovati Ljubljansko barje.
6. Dr. Fr. Starè bo izkopal ilirsko naselbino pri Krškem.
7. Asist. S. Pahič namerava raziskovati ilirsko-rimsko naselbino na Brinjevi gori in naselbino na Zbelovem.

Notranje znanstveno delo

Sekcija namerava nadaljevati z:

1. izdelavo arheološke karte Slovenije;
2. inventarizacijo izkopanega gradiva raznih najdišč;
3. proučevanjem in risanjem barjanskega gradiva;
4. proučevanjem gradiva iz Danila (na račun Jugoslavske akademije);
5. proučevanjem možnosti rekonstrukcije objektov v Šempetru;
6. prepariranjem v laboratoriju nahajajočega se gradiva;
7. polodnimi analizami zemeljskih sedimentov arheoloških najdišč;
8. preizkušati razne metode pri konservaciji lesa in kovine;
9. dokončati nekatera proučevanja že poprej odkritega gradiva.

INŠTITUT ZA SLOVENSKI JEZIK

I. Lingvistična sekcija

Inštitut za slovenski jezik se je z novim pravilnikom, ki ga je odobrila glavna skupščina Akademije 30. junija 1954, razdelil na dve sekciji, lingvistično in slovarsko. Zato podajamo letos ločeni poročili po nalogah sekcij, kot so predvidene v novem pravilniku.

1. Za temeljna slovniška dela je ob koncu leta 1954 stanje tako:

a) *Velika slovnica slovenskega jezika* ni prišla preko splošnega načrta in razmišljanja o metodah za zbiranje gradiva zanjo, tako iz knjižnega jezika, kakor tudi iz dialektov. Za to delo nam še manjka ljudi, tudi za pripravljalna dela.

b) Dokončanje *Ramovševe zgodovinske slovnice* slovenskega jezika se mora odložiti, dokler ne bodo naša narečja podrobno preiskana, vsaj fonetično.

c) Za *slovnice* posameznih slovenskih *govorov* se je nadaljevalo zbiranje gradiva v prleških govorih ob Muri do Slatine Radinec in ob Ščavnici med Žihlavo in Krabonošem, to je do meje goričanskega narečja (R. Kolarič).

Na novo je ob koncu 1954 začel zbirati gradivo za celoten opis ribniškega narečja asistent Jakob Rigler.

2. Delo za *Lingvistični atlas Slovenije* (LAS). Fonetično-morfološki del je eksplorator T. Logar nadaljeval z istim tempom kot doslej.

Zapisal je 13 govorov, hkrati pa ugotovil osnovne glasovne značilnosti (vokalizem, konzonantizem) še v kakih 70 krajih okoli eksploracijskih točk, ki jih predvideva Ramovševa mreža Lingvističnega atlasa Slovenije. Na ta način se mu ni izmuznil noben glasoslovni pojav na področjih, kjer je raziskoval.

Na štajerskem dialektičnem ozemlju je bilo zapisanih 7 govorov: Zgornja Sušica in Pišece na Bizeljskem, Kozje, Dobrina pri Žusmu, Vrh (Št. Lenart) nad Laškim, Breze (Št. Rupert) pri Šentjurju, Podčetrtek ob Sotli.

Na Primorskem je zapisal 6 govorov: Štjajak, Komen, Miren pri Gorici, Opatja sela, Sežana in Solkan.

O svojem delu je sproti podajal poročila in zaključke Inštitutu za slovenski jezik pri Akademiji. Za tisk pa je pripravil nekaj študij:

1. O razmerju med gorenjščino in horjulskim govorom;
2. Karakteristika štajerskih govorov južno od Konjiške gore in Boča;
3. O razvoju in nekaterih posebnostih avške govornice;
4. Zanimiv problem iz solkanskega govora.

V Prlekiji je za Lingvistični atlas zapisal prleški obmurski govor v Križevcih in vsej okolici do Slatine Radinec in spodnješčavniški govor Vidma (Sv. Jurij ob Ščavnici) do goričanskega govora pri Krabonošu R. Kolarič.

Skupno je bilo torej za fonetično-morfološki del atlasa zapisanih lani 15 govorov.

Asistentka Saša Ser nec je vse gradivo sproti prenesla v kartoteko.

Tudi za *morfološko-sintaktični del* Lingvističnega atlasa Slovenije smo v preteklem letu začeli zbirati gradivo. Ko je inštitutska ekipa od 5. do 20. julija na drobno raziskovala govore na Pivki med Slavino pri Postojni in Šembijami pri Ilirski Bistrici, se je pri tej priložnosti prvič v dialektu obdelal problem stopnjevanja slovenskih pridevnikov in zbralo narečno gradivo za vso sintakso. To gradivo se odlično dopolnjuje z gradivom, ki smo ga prepisali z magnetofonskega traka. Obravnava tega gradiva bo zahtevala veliko časa.

Za *semantični del* Lingvističnega atlasa glej poročilo slovarske sekcije.

3. Zbirka *narečnih tekstov* se je letos pomnožila s prepisi tekstov z magnetofonskega traku iz govorov na Pivki (za približno 3 tiskovne pole). Izsledki raziskovanja pivških govorov (tudi tekstov z magnetofonskega traku) in teksti sami bodo objavljeni v posebnem zborniku.

S trakom iz pivških govorov se je v inštitutu tudi začel fonogramski oziroma magnetofonski arhiv slovenskih narečij. Problema, kako te tekste trajno ohraniti, pa še nismo rešili.

4. Sestavljanje *bibliografije vse slovenistike* se je nadaljevalo. Asistentka Saša Ser nec je ekscerpirala: LZ 1921—1941, Carniola 1—2, Carniola, nova vrsta 1—6; IMDK 1891—1908, ZN 1, LMS 1866—1898, Veda 1—6, Slovan 1—17, ZMS 1899—1912; Knezova knjižnica, Kopitarjeva spomenica, Sodobnost (v ce-

loti), Obzorja (v celoti), Popotnik 1880—1949, Učiteljski tovariš 1862—1925.

Honorarna sodelavka Zlatka Zajec pa je ekscerpirala: Etnolog 10—17; Arhiv za arbanasku starinu, jezik i etnologiju 3; DS 1—16; Rad JAZU 1, 4, 9, 11—15, 17—21, 23, 24.

Delo se bo v letu 1955 po možnosti nadaljevalo.

Načrt dela sekcije za prihodnje leto:

Vsa začeta dela se bodo v okviru kreditnih možnosti proračuna za leto 1955 nadaljevala in še poglobila. Zlasti pa name-rava sekcija razširiti delo na terenu v ekipah, ker se je poizkus v letu 1954 dobro obnesel in dal odlične rezultate. Od lanske raziskovalne baze na Pivki nameravamo nadaljevati začeto delo v treh smereh: na jug do hrvaške jezikovne meje, na jugozahod do čičkih govorov v smeri proti Trstu, na severozahod do rov-tarskih in kraških govorov.

Knjižni program za leto 1955 je v glavnem isti kot je bil za daljšo dobo nakazan že v poročilu za leto 1952. Za nadaljevanje izdaje *Kopitarjevih zbranih spisov* so se v letu 1954 prepisali tudi vsi tisti teksti, ki so na razpolago v Ljubljani. Gradivo je sedaj popolno in ga je treba urediti in pripraviti za tisk.

V okviru obeh sekcij se pripravlja *zbornik razprav* o razis-kovanih slovenskih govorov na Pivki.

II. Slovarska sekcija

Slovarska sekcija je bila kot samostojen oddelek v okviru Inštituta za slovenski jezik ustanovljena šele s sklepom glavne skupščine Akademije konec junija 1954. Vendar zajema zaradi popolnosti pregleda to poročilo podatke o vsem delu na leksiko-grafskem področju, ki je bilo opravljeno v Inštitutu za slovenski jezik od začetka leta 1954 do konca januarja 1955.

I

A.

S splošnim slovarskim delom so bili zaposleni: načelnik sekcije Božo Vodušek, asistentka Joža Meze in pisarniška uslužbenka Marija Himmelreich. Razen tega sta deloma sode-lovala tudi asistenta Jakob Rigler in Saša Serneč in več hono-rarnih izpisovalcev, katerih število je konec leta 1954 znašalo 12.

Sedanji načelnik, ki je bil imenovan za znanstvenega sode-lavca inštituta konec leta 1953, se je takoj ob svojem nastopu, še pred oživitvijo slovarskega izpisovanja, ki je v letu 1953

nekoliko zastalo, lotil pregleda obstoječih zbirk, izdelave načrta za nadaljnje sistematično delo in hkrati s tem neizogibne reorganizacije glede postavljenih leksikografskih ciljev in metod.

Na podlagi poročil filološko-literarnemu razredu Akademije in znanstvenemu svetu je bilo določeno, da se preneha s prakso dvotirnega izpisovanja po eni strani za Slovar knjižnega jezika in po drugi strani za Historični besednjak in da se odzdej vse izpisovalno delo vodi enotno po strogem načelu izpisovanja iz prvih (originalnih, nepopravljenih) izdaj. Obe glavni leksikografski publikaciji, ki jih ima Akademija v načrtu, to je Veliki akademski in Priročni akademski besednjak slovenskega jezika, naj se ločita v prvi vrsti le po svojem obsegu, ne ločita pa naj se po strogo znanstvenem načinu obdelave.

V zvezi s tem je bilo nadalje ustanovljeno načelo, da je treba tudi za Priročni akademski besednjak ugotoviti vsaj poglavitne podatke glede krajevne razširjenosti in zgodovinskega razvoja posameznih besed in da je treba v ta namen poleg stilističnega in frazeološkega izpisovanja začeti tudi s sistematično zgodovinsko in geografsko raziskavo našega besednega zaklada.

B.

V skladu s temi načeli je šlo splošno slovarsko delo v letu 1954 v trojni smeri:

1. Izpisovali so se pomembni starejši in novejši teksti: Dalmatinova Biblija, Pohlina knjiga Kmetam za potrebo inu pomoč, Japljevo Svetu pismu stariga testamenta, Prešernove Poezije (na novo), Novice 1843—1845, Cankarjeve Podobe iz sanj, Župančičeve, Kettejeve, Murnove in Gradnikove pesmi, Zorčevi Beli menihi in nekaj malega drugih knjig. Dalmatinova Biblija, Prešernove Poezije in Cankarjeve Podobe iz sanj so se izpisovale tako, da je bila izpisana vsaka beseda ne glede na to, kolikokrat se ponavlja, Pohlina knjiga tako, da se je izpisovala vsaka beseda v vsakem pomenu samo enkrat, drugi teksti pa so bili izpisani samo deloma.

Razen tega se je izpisoval tudi Cigaletov Nemško-slovenski besednjak (v stilistične in frazeološke namene zaradi sestavljenih izrazov, ki jih Pleteršnik ni prevzel), Barletovi Prinosi slovenskim nazivima bilja in Pretnarjev Rusko-slovenski slovar.

Skupaj je bilo iz vseh tekstov, besednjakov in besednih zbirk, omenjenih pod to točko, do konca januarja 1955 izpisanih okrog — 120.000 kartotečnih listkov.

2. Za ugotovitev zgodovinskega nastanka našega novejšega, izposojenega in umetnega besednega zaklada in pa za zbiranje

sinonimov so se izpisovali na podlagi Pleteršnika nemško-slovenski besednjaki Murka, Cigaleta in Janežiča. Izpisala se je tudi Breznikova knjiga Jezik naših časnikarjev in pripovednikov.

Skupaj je bilo iz teh besednjakov oziroma knjig izpisanih okrog 14.000 kartotečnih listkov.

3. Za ugotovitev krajevne razširjenosti našega besednega zaklada in za zbiranje sinonimov je bilo organizirano zapisovanje besed iz slovenskih dialektov. Besede so se nabirale na Pivki, v ribniški okolici in v Sopotnici v Poljanski dolini nad Škofjo Loko.

Skupaj je bilo na ta način zapisanih okrog 6000 kartotečnih listkov.

Celotno število kartotečnih listkov, s katerimi so se pomnožile obstoječe zbirke v času, na katerega se nanaša poročilo, znaša torej okrog 140.000, kar pomeni precejšen narast v primeri s številom okrog 10.000 kartotečnih listkov, ki so bili izpisani v letu 1953, in to vkljub temu, da je bilo treba velik del časa posvetiti pregledu poprejšnjega slovarskega dela in pripravam za njegovo preureditev pa pouku in kontroli izpisovalcev.

C.

Pregled celotnega prejšnjega slovarskega dela, ki se je opravljalo v Inštitutu za slovenski jezik od leta 1947 dalje, je pokazal številčno tole podobo:

Po stanju z dne 30. januarja 1954 je znašalo število do takrat nabranih kartotečnih listkov v celoti okrog 1.150.000.

Od tega je odpadlo na splošno zbirko, ki se je zbirala za Slovar knjižnega jezika in ki je obsegala z majhnimi izjemami zgolj izpiske tekstov od leta 1890 dalje, približno 950.000 kartotečnih listkov.

Približno 200.000 kartotečnih listkov pa so znašale posebne zbirke, ki so bile namenjene v glavnem za Historični besednjak in katerih tri četrtine se nanašajo na besednjake in tekste od 16. do 18. stoletja.

Ker se splošna zbirka v letu 1954 ni dopolnjevala in se je vložilo vanjo le okrog 2000 kartotečnih listkov iz skupnega zneska, omenjenega zgoraj pod točko 1, je številčna podoba vseh kartotečnih zbirk, obstoječih v Inštitutu za slovenski jezik, po stanju konec januarja 1955 naslednja:

Splošna kartotečna zbirka (od leta 1890 do 1950) nad 950.000 listkov.

Posebne kartotečne zbirke (od začetka naše literature do danes) nad 340.000 listkov.

Vse kartotečne zbirke skupaj okrog 1.300.000 kartotečnih listkov.

Č.

V zvezi s pregledom obstoječih kartotečnih zbirk se je v letu 1954 pospešilo tudi njihovo urejevanje. Od splošne kartotečne zbirke je bilo ob začetku leta 1954 alfabetsko popolnoma urejenih le okrog 300.000 listkov. Do konca januarja 1955 je bilo alfabetsko urejenih nadaljnjih 550.000 listkov, tako da ostane v tej zbirki neurejenih zaenkrat le še okrog 100.000 listkov. Zbirka pa se ni urejala samo alfabetsko, ampak so se sproti upoštevali tudi že najbolj splošni orisi njene pomenske ureditve.

D.

Priprave za zgodovinsko raziskavo besed in za ugotovitev njihove krajevne razširjenosti so obojne terjale izdelavo posebnih vprašalnic, na podlagi katerih so člani slovarske sekcije in še nekateri drugi sodelavci zapisovali ljudski besedni zaklad ob priliki znanstvene ekskurzije na Pivko in na podlagi katerih se je nabiral tudi ljudski besedni zaklad v okolici Ribnice in v Sopotnici. Prav tako se je začela januarja 1955 razpošiljati priglašnim prostovoljnim sodelavcem v različnih krajih Slovenije posebna vprašalnica za ugotovitev posameznih besed in njihovih sinonimov. Vendar so glede na začetni štadij tega dela in glede na pomanjkanje znanstvenih pripomočkov vse omenjene vprašalnice zaenkrat samočasne in bo terjala sestava dokončne vprašalnice za semantični del Lingvističnega atlasa Slovenije še precej časa.

To delo je namreč v veliki meri odvisno od istočasne sestave vzporednih vprašalnic za zgodovinsko raziskavo umetnih in izposojenih besed našega novejšega besednega zaklada in terja najprej sistematično ločitev obeh teh poglavitnih plasti našega knjižnega jezika. Vendar je bilo tudi na tem področju delo že zastavljeno in se je izpisovanje v ta namen, ki se je opravljalo po Pleteršniku, Murku, Čigaletu in Janežiču, naslajalo na posebej izdelane sezname verjetno izposojenih in umetnih besed.

II

Z etimološkim in onomastičnim delom sta bila zaposlena znanstveni sodelavec dr. France Bezljaj in honorarni strokovni sodelavec dr. Vaso Suyer.

Dr. France Bezljaj je v letu 1954 nadaljeval z dopolnjevanjem kartoteke za slovenski etimološki besednjak (s pridruženim toponomastičnim gradivom), ki mu je narasla za okrog 7000 listkov, tako da znaša konec januarja 1955 nad 65.000 listkov. Sproti je izpisoval vso novodošlo strokovno literaturo in skrbno pregledoval tudi vso literaturo, ki jo je potreboval sicer pri svojem delu.

Največ delovnega časa pa je posvetil študiju toponimičnih baz v slovenščini. Posebej se je ukvarjal s problemi predslavonskega substrata, romanskih substitucij in slovanske imenske geografije. V glavnem je že dokončal in pripravil za tisk prvi del monografije »Slovenska vodna imena« (okrog 25 avtorskih pol) in tudi že vrsto imen iz drugega dela.

V Slavistični reviji V—VII in v Slavističnem zborniku (ki se še tiska) je priobčil približno za 10 avtorskih pol člankov, kritik in poročil, največ s področja besedne in imenske etimologije.

Dr. Vaso Suyer je skupaj z nekaterimi tehničnimi sodelavci nadaljeval v letu 1954 z izpisovanjem kartotečnih listkov slovenskih priimkov, ki jih je bilo do konca januarja 1955 izpisanih skupaj 59.456. S tem je bilo dokončano izpisovanje priimkov za celo LRS, na podlagi ljudskih štetij iz leta 1951 oziroma 1948; zaenkrat ni obdelana samo še Slovenska Istra. Hkrati z izpisovanjem kartotečnih listkov so se prenašali podatki teh listkov na posebno imensko kartoteko, na kateri so združeni vsi podatki za vsak posamezen priimek. Po stanju konec januarja 1955 je treba prenesti v to imensko kartoteko še okrog 50.000 listkov.

Razen omenjenega dela je bil na področju preiskovanja slovenskih priimkov izpisan urbar Kapelj 1582. Honorarni strokovni sodelavec dr. A. Bartol, ki opravlja to delo, je bil skoraj vse leto 1954 na bolniškem dopustu.

III

Načrt za delo slovarske sekcije v prihodnjem letu obstoji v nadaljevanju dela v začelih smereh, ki so razvidne iz samega poročila in prejšnjih poročil načelnika sekcije z dne 30. marca 1954 (poročilo filološko literarnemu razredu) in 12. oktobra 1954 (poročilo znanstvenemu svetu). Z imenovanjem novega strokovnega sodelavca dr. Lina Legiša bo sicer delo na splošno slovarskem področju nekoliko olajšano, vendar še zmeraj manjka sodelavcev in zlasti prostorov, da bi se moglo delo dovolj raz-

širiti in poglobiti. Za leto 1955 je od še ne omenjenih nalog posebej v načrtu sestava natančnega izpisovalnega načrta za celotno izpisovalno delo, ki je do zdaj manjkal.

Dr. France Bezljaj bo v letu 1955 predvidoma dokončal svojo monografijo o slovenskih vodnih imenih, tako da bo pripravil za tisk tudi drugi del svoje obsežne študije, vzporedno pa bo nadaljeval svoje delo za slovenski etimološki in zgodovinski besednjak.

Po dokončanju kartotečne zbirke in imenske kartoteke slovenskih priimkov se bo dr. Vaso Šuyer lotil zgodovinskega izpisovanja slovenskih priimkov oziroma imen po navodilih vodstva sekcije in posebne onomastične komisije, ki se ima ustanoviti v okviru Akademije s sodelovanjem vseh v poštev prihajajočih inštitutov.

INŠTITUT ZA LITERATURE

V letu 1954 je Inštitut za literature dobil primerne prostore, kamor je postavil tudi svojo biblioteko, ki jo bo v letu 1955 uredil po modernih bibliotečnih načelih. S tem bo dana možnost za obsežnejše in sistematičnejše delo v Inštitutu. Delo v Inštitutu je v letu 1954 zajemalo predvsem naslednja področja:

I. Slovenska bibliografija

1. *Retrospektivna knjižna bibliografija*: Bibliografska ekipa je v letu 1954 pod vodstvom Janeza Logarja opravila 1504 delovne ure za popis knjig in časopisja, decimalno klasifikacijo in revizijo listkov. Na novo je bilo v kartoteko vloženih 5294 glavnih in 1501 pomožni listek, od tega je bilo 75 oziroma 65 časopisnih enot.

Stanje kartoteke slovenske retrospektivne bibliografije je bilo dne 30. decembra 1954 naslednje:

a) glavnih listkov	18.074, od tega 520 časopisov
b) pomožnih listkov (kazalk)	6.097, od tega 65 časopisov
	<hr/>
	Skupaj: 24.171, od tega 585 časopisov

Listki za časopisje so vloženi v poseben alfabet.

2. Alfabetiranih in vloženih je bilo okrog 300.000 listkov *retrospektivne bibliografije člankov in leposlovnih prispevkov*, izpisanih iz časopisja in zbornikov za dobo do leta 1945. Listki so urejeni po sistemu, ki ga je Leksikografski zavod FLR J prevzel od zagrebške Sveučilišne knjižnice (44 glavnih strok), v okviru pa je alfabetiski red.

Vse to gradivo je sedaj že dostopno splošni uporabi in izredno dobro služi znanstvenim delavcem, študentom in dr.

Gradivo pa še vedno doteka in ga je treba, ko se listki naberejo, sproti alfabetirati in vlagati.

3. Na to gradivo se kronološko navezujejo bibliografije, ki jih po letu 1945 izdaja Narodna in univerzitetna knjižnica. Ker

pa je ta začela objavljati članke šele z letom 1951, je nastala vrzel za leta 1945 (osvoboditev) do 1950. Da bi to vrzel odpravili, so se po sklepu seje Inštituta za literature (junij 1953) lotili Janez Logar, Štefka Bulovec in Ančka Posavec naloge, da pripravijo za tisk bibliografijo člankov za to razdobje; to bibliografijo člankov za 1945—1950 naj bi izdal Inštitut za literature Akademije v obliki, kot jo ima Slovenska bibliografija za leti 1951 in 1952.

V letu 1954 je bilo za to bibliografijo popisane, klasificiranega, revidiranega in vložene približno polovico gradiva: obdelanih je bilo okrog 50 časnikov in časopisov za naznačeno obdobje.

4. V letu 1954 je spet napredovalo delo za *Prešernovo bibliografijo*. Obdelano, to je popisano in revidirano je bilo prešerno-slovje do vključno 1932. To bibliografijo pripravljata Štefka Bulovec in Janez Logar.

Program dela za leto 1955

1. Nadaljevati delo za retrospektivno slovensko bibliografijo v dosedanjem obsegu.
2. Urejati sproti novo gradivo za bibliografijo člankov do leta 1945.
3. Končati popis člankov in leposlovnih prispevkov za dobo 1945—1950. Rokopis te bibliografije bo predvidoma dokončan v prvi polovici 1956.
4. Končati popis in ureditev Prešernove bibliografije (do vključno 1954). Rokopis bo predvidoma pripravljen do konca leta 1956.

II. Slovenski biografski leksikon

Uredniško delo za nadaljevanje SBL opravlja poleg profesorja A. Gspana prejšnji urednik prof. dr. Fr. Ks. Lukman s sodelovanjem strokovne sodelavke dr. Milene Uršičeve. Glavni urednik se po potrebi posvetuje s člani uredniškega odbora, ki ga sestavljajo poleg dr. Lukmana še akad. prof. dr. France Stelè, rektor Akademije za igralsko umetnost dr. France Koblar, upravnik Narodne in univerzitetne knjižnice dr. Mirko Rupel in ravnatelj Tehniškega muzeja Franjo Baš. Delo obsega naslednja področja in poteka takole:

1. *Izpopolnitev alfabeta* za III. zvezek. Prvotni alfabeta iz leta 1922 je obsegal za črke R do Ž vsega 910 gesel. Poslej

se je priložnostno izpopolnjeval po predlogih sodelavcev tako, da je ob spremembi uredništva leta 1953 štel okoli 1500 gesel. Po smernicah, ki so bile sprejete na seji uredniškega odbora dne 21. oktobra 1953 in odobrene na seji Inštituta za literature dne 21. decembra istega leta, je bila potrebna revizija, zlasti pa dopolnitev tedanjega alfabeta. Z ekscerpiranjem različnih literarnih pripomočkov je narastlo število gesel na okrog 2180. Ta izpopolnjeni alfabeta bo odslej služil za podlago vsem nadaljnjim pripravam publikacije za tisk.

Hkrati je bil izdelan načrt, kako naj izhaja nadaljnji III. zvezek SBL. Članki naj bi bili razporejeni v petih snopičih, in sicer v glavnem takole:

1. snopič: RAAB Alojzij—SCHMID H. P. (ok. 436 člankov),
2. snopič: SCHMID Walter—SUPANEK Jožef (ok. 436 člankov),
3. snopič: SUPAN Jožef—TRAVNER Vladimir (ok. 436 člankov),
4. snopič: TRČEK Franc—VODLAK Jakob (ok. 436 člankov),
5. snopič: VODLAN—ŽVEGELJ Marija (ok. 436 člankov).

2. *Razdelitev dela posameznim piscem.* Na več sestankih sta zdajšnji in prejšnji urednik ob urejanju alfabeta razdelila gesla na 75 avtorjev. Izdelana je posebna kartoteka, iz katere so bili pretipkani sezname, ki smo jih poslali vsem piscem. Sezname smo priložili okrožnico z vsemi potrebnimi navodili. Dali smo natisniti tudi nove vprašalne pole, ki bodo podlaga za pisanje člankov o še živčih osebnostih. Kakor hitro bodo zbrani naslovi, bomo začeli v etapah razpošiljati vprašalne pole.

Uredništvo je v stalnih stikih s sodelavci. Za 1. snopič III. zvezka je doslej zbralo okoli 150 člankov, drugi so večinoma v delu. Hkrati se zbirajo tudi članki za naslednje snopiče.

Prispeli članki se sproti pregledujejo, po potrebi dopolnjujejo ter pripravljajo za tisk. To delo opravljata urednik in dr. Uršičeva, ki tudi sproti preverja v člankih navedene podatke po arhivskih in drugih virih.

3. *Izdelava delovnih pripomočkov.* Doslej sta bila ekscerpirana oba izšla zvezka SBL. Ekscerpico sta opravila profesor Ivan Tominec (II. zv.) in dipl. fil. Marijan Osvald (večino I. zv.), ekscerpico I. zv. je dokončala dr. Uršičeva. Ta ekscerpt obsega okrog 6000 kartotečnih listkov in predstavlja osebno kazalo k obema zvezkoma. Obseženi so tudi vsi psevdonimi in šifre z njih razrešitvami. To kazalo bo objavljeno hkrati z gradivom iz III. zv., služilo pa bo tudi piscem člankov, da bodo podatke kontrolirali z že objavljenimi, jih v nadaljevanju vsklajali ali pa tudi popravljali.

V inštitutu se ekscerpirajo revije, časopisi, bibliografije in drugi pomembni tiski. Tako nastaja v obliki kartoteke gradivo za dokumentacijo in dopolnjevanje člankov in v njih navedene literature. Na razpolago imamo tudi podobno gradivo profesorja Lukmana in gradivo iz zapuščin prof. Kidriča, dr. J. Glonarja in dr. A. Pirjevca. Za ekscerpacijo smo dobili na razpolago od lavantinskega kapiteljskega arhiva biografsko in bibliografsko gradivo o štajerskih javnih delavcih, ki ga je zbral pokojni dr. J. Pajek, medtem ko se za takšno gradivo o zgodovini tiskarstva in založništva na Slovenskem, ki ga je zapustil dr. J. Šlebinger, šele pogajamo z dediči. Sodelavcem leksikona je na vpogled še rokopišno kazalo h Kidričevemu Prešernu in Dimitzovi Zgodovini Kranjske, ki ju je sestavila dr. Uršičeva.

4. *Dela za Dodatek k SBL*. Vzporedno z delom za III. zv. se sestavlja tudi alfabetařij za Dodatek. Po zamisli pok. prof. Kidriča naj bi po zaključku III. zv. izšla dva Dodatka. Prvi naj bi obsegal imena, ki so bila zaradi drugačnih kriterijev izpuščena, po pomoti spregledana, ali pa ki ob času izida posameznih zvezkov še niso bila aktualna. Drugi suplement naj bi obsegal imena iz Narodnoosvobodilne borbe. Alfabetařij za III. zv. se stalno izpopolnjuje in vsebuje danes že okrog 1100 gesel. Toda zgodovinski oddelek pri CK KPS je predlagal, naj bi ne zasnovali posebnega Dodatka II za osebnosti iz NOB, marveč naj bi se članki o teh osebnostih vključevali redno v prihodnje zvezke SLB. Dokončno pa to vprašanje še ni rešeno.

III. Popis inkunabul LRS

Na seji Inštituta je bilo sklenjeno, da profesor A. Gspan z univ. prof. J. Badalićem iz Zagreba popiše vse inkunabule na ozemlju LRS in popis pripravi za tisk. Popis je zaključen, šteje okoli 720 bibliografskih enot, med njimi tudi doslej še neznanе tiske in obravnava nad 800 primerkov iz naslednjih 28 hranilišč:

Ljubljana: Narodna in univerzitetna knjižnica, Knjižnica Slovenske akademije znanosti in umetnosti, Narodnega muzeja, frančiškanskega samostana, semenišča, škofijskega arhiva, anti-kvariata Cankarjeve založbe, iz knjižnic Matije Bravničarja in dr. Milka Kosa;

Maribor: Študijska knjižnica, Lavantinski škofijski arhiv, Državni arhiv LRS podružnica Maribor;

Ptuj: Študijska knjižnica;

Celje: knjižnica nekdanjega kapucinskega samostana;

Krško: knjižnica kapucinskega samostana;
 Brežice: Posavski muzej;
 Pleterje: knjižnica kartuzijanskega samostana;
 Novo mesto: Študijska knjižnica in knjižnica frančiškanskega samostana;
 Kamnik: knjižnica frančiškanskega samostana in Sadnikarjev muzej;
 Komenda: knjižnica Petra Pavla Glavarja;
 Škofja Loka: knjižnica kapucinskega samostana;
 Strahinj: zbirka pok. mr. ph. Bohuslava Lavičke;
 Nova Gorica: knjižnica frančiškanskega samostana;
 Koper: Mestna knjižnica in
 Piran: Mestna knjižnica.

Delo obsega tri stopnje: identifikacijo vsakega tiska, njega individualni opis ter sestavo uvoda, kataloga, opomb, konkordanc, kazal in končno redakcijo rokopisa.

Z identifikacijo se je spočetka ukvarjal samo prof. Badalić. To je opravil večinoma na podlagi različnih že obstoječih seznamov, in sicer za NUK na podlagi Likavčevega kataloga in Glonarjevih dostavkov k temu katalogu, za ljubljansko frančiškansko knjižnico po dr. Aljančičevih in Krajnikovih podatkih, za gradivo iz mariborskega škofijskega arhiva na podlagi seznama ravnatelja Fr. Hrastelja, za Novo Gorico na podlagi podatkov iz obstoječega kataloga. Gradivo iz ostalih zbirk je identificiral prof. A. Gspan, a kontrolo kartotečnih listkov je izvršil prof. Badalić. Njegova pomoč je bila nujno potrebna zlasti spočetka, ker je NUK zelo slabo založena z neobhodno potrebnimi bibliografskimi pripomočki. V Ljubljani so bili na razpolago le: zastareli Panzer, Hain, doslej izišli 8 zvezkov Gesamtkatalog der Wiegendrucke, Accurtijeva dopolnila k Hainu, Colinjinov katalog upsalskih in linköpinških inkunabul, Holterjev popis kremsmünstrskih in Lamplov vorauskih inkunabul. Za reševanje težjih primerov si je biblioteka izposodila iz zagrebške Sveučilišne knjižnice Haeblerjev Typenrepetorium in Verzeichniss der Einblattdrucke, medtem ko so bila prof. Badaliću na razpolago poleg teh še naslednja temeljna dela: British Museum Catalog, suplementi k Hainu (Copinger, Reichling), Polain, Pellechet i. dr.

Individualni popis vsakega primerka posebej je izvršil profesor Gspan sam in pri tem kontroliral tudi identifikacijo, ki jo je bilo treba v precej primerih popraviti. Pri tem delu je polagal

posebno važnost na problem migracije teh tiskov in na razne kulturnozgodovinske in jezikovno pomembne marginalije in druge vpise. Ker naj bi imelo delo namen, čim izčrpneje ugotoviti nekdanji in sedanji fond inkunabul ne le na ozemlju LRS, marveč na vsem slovenskem jezikovnem ozemlju ter tako dopolniti sliko kulturnega stanja ob koncu srednjega veka v Sloveniji, navezujoč na delo Kos-Stelè: Srednjeveški rokopisi v Sloveniji, so nastale nekatere ovire. Medtem ko je slika o stanju inkunabul na nekdanjem Kranjskem, deloma v Istri in na Goriškem precej jasna, nam manjkajo podatki o našem kulturnem patrimoniju s področja inkunabulistik za Štajersko in Koroško. Ker bi bilo treba o tem spregovoriti v uvodu, bi bilo torej nujno, ogledati si zlasti celovške in graške zbirke, ker je v njih nedvomno mnogo gradiva, ki je bilo pred razpustom samostanov za Jožefa II. na naših tleh.

Trenutno je stanje priprav za objavo popisa naših inkunabul naslednje: katalog, ki obsega bibliografske podatke in gradivo za opombe, je sestavljen in šteje okrog 800 kartotečnih listkov. Izdeluje se čistopis tega dela rokopisa. Doslej so obdelane črke A—Q, to je 574 številčk. Eno kopijo dobiva prof. Badalič v korekturo. Hkrati zbirata avtorja gradivo za uvod. Delo sta si razdelila tako, da bo Gspanov del uvoda obravnaval kulturnozgodovinski del, Badaličev pa vsebinsko in tipografsko klasifikacijo tiskov. Ostalo je le nekaj malega še nerešenih problemov, glede teh pa se obračata na specialiste v Nemčiji in Italiji (München, Göttingen, Köln, Rim). Računata, da bosta rokopis lahko predložila do srede septembra 1955.

IV. *Zbiranje gradiva za primerjalno književnost in literarno teorijo.* V letu 1954 so bile pregledane naslednje periodične publikacije:

Dom in svet od 1888—1920,

Ljubljanski Zvon od 1881—1920,

Slovan 1881—1886.

Ekscerpiranje poteka po načelih, ki omogočajo, da pridejo v evidenco omembe in razprave o vseh tujih avtorjih in njih prevodi ali citati iz njihovih del. Vendar pa postopek ni mehaničen, ker se ekscerptorji ravnajo po pravilu, da je treba upoštevati pri tem splošni kulturni razvoj na Slovenskem, ter pomen, ki so ga imeli posamezni tuji avtorji za zgodovino naše književnosti. Vzporedno s tem delom poteka tudi zbiranje gradiva o zgodovini slovenske literarne teorije, to je registriranje vseh teoretičnih razprav in pomembnih načelnih izjav o umet-

nosti v naših periodikah. Ekscerptorsko delo opravljata dva honorarna sodelavca, preverjanje zbranega gradiva pa vrši strokovni sodelavec Dušan Pirjevec.

Načrt za leto 1955

Vrsto del, ki so bila predvidena za leto 1954 ni bilo mogoče izvršiti. To velja zlasti za publikacije, omenjene v Letopisu za leto 1954, str. 519. Zato bo v letu 1955 poleg načrtov navedenih v poročilih in nadaljevanja opisanega dela, Inštitut posebej skrbel za pripravo omenjenih publikacij.

INŠTITUT ZA SLOVENSKO NARODOPISJE

V letu 1954 je mogel Inštitut tudi dejansko razširiti svoj delokrog. S 1. septembrom 1954 je namreč nastopil službo rednega strokovnega sodelavca dotedanji honorarni strokovni sodelavec prof. Niko Kuret. To je omogočilo v Inštitutu delitev dela. Dosedanji edini strokovni sodelavec Milko Matičetov je prevzel področje ljudskega slovstva, strokovni sodelavec Niko Kuret pa področje ljudskih običajev in iger.

Pred leti začeto načrtno zbiranje gradiva iz periodičnega tiska se je nadaljevalo. Bibliografsko in s kratkimi vsebinskimi navedki so bili izpisani: *Učiteljski tovariš* 1901—1941, *Vrtec* 1871—1945, *Slovenski Gospodar* 1874, 1876—1895, 1897—1899, 1901, 1903—1904, 1906—1941. Pravljice in pripovedke so bile obenem tudi prepisane. Število listkov znaša: 1786 malih, 517 večjih in 237 prepisov tekstov. To delo je opravila nameščenska Albina Štrubelj.

Ker je odziv na vprašalnico št. 2 (otroške igre in igrače) med osnovnošolskim učiteljstvom in otroškimi vrtnaricami skoraj popolnoma prenehal (prim. Letopis SAZU 5, 1954, str. 322), je razpisal Inštitut v dogovoru s »Pionirskim listom« od 3. februarja do 10. marca 1954 nagradni natečaj za zapise otroških iger med pionirji samimi. Tako je prejel do konca natečaja iz vrst šolske mladine neposredno 298 zapisov iger. Proti koncu šolskega leta je razposlal preostale izvode vprašalnice nižjim gimnazijam. To je dalo pobudo še nekaterim osnovnim šolam na sedežih nižjih gimnazij, da so se naknadno oglasile. Odziv je bil zadovoljiv. Tako je do konca leta 1954 poslalo 34 osnovnih šol 328 iger, 20 nižjih gimnazij pa 331 iger. To da skupno s pionirskimi zapisi v zvezi z nagradnim natečajem 957 zapisov otroških iger (z inačicami in dubletami). Igre se sproti pretipkajo na liste. Zbiranje se nadaljuje.

Vprašalnica št. 3 — *O prekopavanju mrličev* — je bila dne 26. oktobra razposlana v približno 230 primerkih po vsem Gorenjskem in samo deloma na notranjsko, štajersko in koroško stran, za poizkuse, ali ni tudi tam morda ohranjena navada umivanja lobanje. Do konca 1954 je prišlo 150 odgovorov, to je 65 odstotkov.

Dne 22. decembra 1954 je razposlal Inštitut vprašalnico št. 4 glede dveh božično-novoletnih običajev, »mladega žita« ter zim-zelenega ali umetnega papirnatega hišnega okrasja (z drevescem, kotnim prtičkom itd.). Prejele so jo nižje gimnazije, učiteljišča in župnijski uradi na območju LRS v skupaj 838 izvodih. Do konca 1954 je prispelo 31 odgovorov.

Dela v terenskih skupinah drugih ustanov se redni sodelavci inštituta letos niso udeležili, ker so bili zadržani. Pač pa je inštitut tudi letos gmotno podprl terensko delo Etnografskega muzeja iz Ljubljane na Cerkljanskem in pa delo skupine Celjskega muzeja, ki je raziskovala v okolici Šmarja pri Jelšah pod vodstvom honorarnega znanstvenega sodelavca dr. Fr. Kotnika.

Ker zahteva Enciklopedija Jugoslavije prispevek o maskah na Slovenskem in so v doslej zbranem gradivu o tem velike vrzeli, je strokovni sodelavec Niko Kuret obiskal konec septembra 1954 Ptujsko polje ter dopolnil doslej znane podatke o »korantiji«, v začetku oktobra 1954 pa Bohinj ter tam zapisal podatke o doslej komaj po imenu znanih novoletnih »šemah« v Zgornji Bohinjski dolini; dne 26. in 31. decembra 1954 pa je izvedel fotografiranje obhodov »šem« po vseh vaseh Zgornjega Bohinja. Ob obisku Ptujkega polja je imenovani zapisal in fotografiral svojevrstno ljudsko lutkovno igro (»Pravda za mejo«).

Upravnik in sodelavci inštituta so v letu 1954 objavili naslednje spise:

Akademik dr. Ivan Grafenauer: Matija Murko, Letopis SAZU 5, 1954, 168—177. »Blagor ubogim« v slovenski narodni pesmi, Koledar Slovenske Koroške, 1955, 105—115.

Strokovni sodelavec Niko Kuret je napisal za »Naše razglede« (III, št. 3, 6. feb. 1954) članek »Ljudska kultura in učiteljstvo«. Bil je povabljen k sodelovanju pri radiu in je prispeval tri oddaje v šolskih urah (Nastanek naših ljudskih pregovorov, Kaj nam povedo naše ljudske uganke, Odlomki iz našega ljudskega humorja) ter dve predavanji za radijsko univerzo (Junaki-silaki v našem ljudskem izročilu, Junaki-razbojniki v našem ljudskem izročilu). S »Pregledom slovenske ljudske kulture« je sodeloval pri publikaciji Turistične zveze Slovenije.

Strokovni sodelavec M. Matičetov je objavil v letu 1954: Narrativa popolare in prosa. Quesiti dalla sua storia in Italia, »La lapa«, II, n. 2, 27—8; K prekopavanju mrličev pri Slovanih, Slovenski etnograf VI—VII, 195—6; Ime Kentavrov in konji v robíški pravljici, Slovenski etnograf VI—VII, 239—240; Ljudska kultura in učiteljstvo, Naši Razgledi III, št. 3, 6. marca 1954; predgovor k srbohrvatskemu prevodu Bolharjeve zbirke »Slo-

venske narodne pravljice«, ki je izšel v Sarajevu pri založbi »Svjetlost«.

Honorarni strokovni sodelavec dr. Sergij Vilfan: Kako so v Podgorju rezali na palico župana, Koledar Kmečke knjige 1955, 115—120.

Zbirka, ki jo je honorarni strokovni sodelavec Alojzij Bolhar izdal pri Mladinski knjigi v Ljubljani 1952, je v letu 1954 izšla v srbohrvatskem prevodu pri založbi »Svjetlost« v Sarajevu, izbor 15 pravljic iz iste zbirke pa v Beogradu pri založbi »Dečja knjiga«. Prevoda sta medsebojno neodvisna. Urednik zbirke ni naveden ne v beograjski ne v sarajevski izdaji, kar je obsojanja vredno.

Inštitut je udeležen pri urejevanju »Slovenskega etnografa« po strokovnem sodelavcu M. Matičetovem.

Inštitut si prizadeva navezati čim tesnejše stike s sorodnimi inštituti in z znanstvenimi delavci doma in v zamejstvu. Doslej so bile že vzpostavljene trdne zveze — z izmenjavo misli, izkušenj, literature ipd. — v mnogih naših mestih (razen Ljubljane, Celja, Maribora in dr. v Sloveniji še v Beogradu, Sarajevu, Skopju in Zagrebu) in v naslednjih tujih državah: Avstrija, Finska, Francija, Holandska, Irska, Italija, Nemčija, Švedska, Švica, ZDA.

Študijsko potovanje strokovnega sodelavca Matičetovega v Zahodno Nemčijo — v decembru 1954 — je bilo namenjeno predvsem seznanitvi z notranjo organizacijo dve inštitutov: Deutsches Volksliedarchiv v Freiburgu i. Br. in Zentralarchiv der deutschen Volkserzählungen v Marburgu a. d. Lahn. Posebno v tem zadnjem, kjer se je Matičetov tudi zadržal malo dlje, smo dobili precej pobud in vzorcev, ki jih bo mogoče z malenkostnimi prilagoditvami uporabiti pri nas.

Delovni načrt za leto 1955

V oddelku za ljudsko slovo je najnujnejša naloga priprava »Kazala slovenskih pravljic« po Aarne-Thompsonovem sistemu. Za to bo potrebno:

1. pospešiti pregled periodičnega tiska;
2. poiskati (dobiti v last ali na posodo) in prepisati čim več zapisov tekstov, ki leže — neizkoriščeni in včasih celo v nevarnosti, da se pogube — v raznih zasebnih zbirkah;
3. opremiti s potrebnimi podatki čim več pripovedi iz raznih pravljicnih poljudnih zbirk živih avtorjev (J. Brinar, M. Komanova, T. Ljubič, J. Tomažič, L. Zupanc in drugi).

Za delo pod točko 2 nameravamo objaviti poseben razglas za javnost v časopisju, za delo po točko 3 pa obiskati avtorje in dobiti zaželeno podatke od njih osebno. Delo pod točko 1 pa je v veliki meri odvisno od kredita, če bo omogočil pritegnitev novih moči k sodelovanju.

Oddelek za običaje in igre bo moral z novo vprašalnico in s terenskimi obiski zbrati gradivo o ostankih morebitnih šemskih običajev z vsega slovenskega ozemlja. Skrbel bo tudi za dopolnjevanje zbirke otroških iger.

Sicer pa čaka inštitut izpopolnitev in ureditev listkovne »Slovenske narodopisne bibliografije« za leta 1942—1945.

Ako bodo na razpolago v proračunskem načrtu za 1955 predvidena sredstva, bo Inštitut oskrbel prepis narodopisnega gradiva za Slovensko Štajersko v zbirki nadvojvode Ivana v Gradcu.

TERMINOLOŠKA KOMISIJA

Pravna sekcija

1. Delo v letu 1954

Sekcija je nadaljevala z zbiranjem gradiva za pravno terminologijo in je izpisovala pravne vire in pravno slovstvo iz zadnjih let. To delo sta opravljala poleg strokovnega sodelavca še dva honorarna izpisovalca. Dne 31. decembra 1954 je znašalo število vseh dotlej oddanih listkov 231.926. Pravnih izrazov (izpisanih besed) pa je dejansko precej več, ker je na številnih listkih po več izrazov.

Pravna sekcija je imela v letu 1954 16 sej. V teh sejah je najprej ponovno obravnavala besedišče za črke A, B, C in Č, ki je bilo leta 1953 ustanovljeno v prvem osnutku; nato je na podlagi referatov, izdelanih od članov oziroma od strokovnega sodelavca sekcije, določila v prvem osnutku besedišče za črke E, F in H. Člani sekcije in njen strokovni sodelavec so v letu 1954 izdelali referate za črke D, G, I, M, Š, Ž in deloma P. Kratak pregled o vsem do konca leta 1954 izvršenem delu daje naslednjo sliko:

1. doslej so bili izdelani referati za naslednjih 15 črk: A, B, C, Č, D, E, F, G, H, I, J, L, M, Š in Ž;
2. v sejah pravne sekcije je bilo ustanovljeno besedišče za naslednjih 7 črk: A, B, C, Č, E, F in H;
3. v delu je referat za črko P.

Načelnik sekcije univ. prof. dr. Rudolf Sajovic je objavil s podporo Sveta za prosveto in kulturo LRS v posebni prilogi št. 7—9 »Pravilnika« iz leta 1954 tri manjše že obdelane črke (B, C in Č), ki naj pokažejo, kako si zamišlja sekcija oblike in vsebino nameravane nove slovenske pravne terminologije. Ta objava je bila združena z vabilom vsemu slovenskemu pravništvu, da podpre sekcijo pri bodočem delu s kritičnimi pripombami in predlogi k priobčenemu načrtu tako glede oblike kakor tudi vsebine. Sekcija je prejela doslej le nekaj drobnih pripomb.

2. Načrt dela za leto 1955

Sekcija bo nadaljevala z izpisovanjem novega pravnega gradiva (virov in slovstva), ki bo izšlo v letu 1955; dalje bo skušala ustanoviti v prvem osnutku besedišče vsaj dela onih črk, za katere so že izdelani referati in ki še niso bile obravnavane na sekijskih sejah (črke D, G, I, J, L, M, Š in Ž). Hkrati bo po svojih članih in ostalih sodelavcih pripravila referate vsaj za nekaj nadaljnjih črk.

Tehniška sekcija

Tehniška sekcija Terminološke komisije je v februarju 1954, potem ko je dokončno formirala svojo sestavo in dobila jezikovnega sodelavca, aktivirala stalno zasedeno pisarno, ki jo vodi začasno zaposleni honorarni uslužbenec in je smotrneje uredila svoje notranje poslovanje. V tem letu je imela 20 plenarnih sej, na katerih je obravnavala terminološko problematiko nasploh, v glavnem pa prečiščevala in odločevala o predloženem spornem besedju, delno v okviru rednega napredovanja dela pri sestavljanju centralne kartoteke (okoli 4500 listkov), delno pa tudi na željo ali po potrebi drugih interesentov, predvsem iz vrst članstva.

Mimo strogo strokovne dejavnosti z zbiranjem, urejanjem in dokončnim sestavljanjem terminološkega gradiva za izdelavo rokopisa za Splošni tehniški slovar se je sekcija posvečala tudi splošnim problemom terminološkega značaja, predvsem vzdrževanju stikov s Savezno komisijo za standardizacijo v Beogradu zaradi čim ustrežnejše ureditve jugoslovanskih standardov, hkrati pa tudi vzpostavitvi zvez z mednarodnimi terminološkimi ustanovami. V tej težnji se je njen načelnik s pooblastilom Savezne komisije za standardizacijo kot opazovalec udeležil II. zasedanja ISO/TC 37 (Organisation Internationale de Normalisation, Comité Technique), kjer je navezal neposredne stike še z drugimi terminološkimi ustanovami, predvsem z UNESCO in raznimi terminološkimi strokovnjaki. Ta dejavnost ima že — in bo še več imela v naslednjih fazah našega slovarskega dela — dragocene koristi pri zbiranju izkustev in praktičnih prijemov.

V domači dejavnosti delo sekcije še ni prodrlo preko nekaterih objav v dnevnem tisku (sestavki »Brusimo tehniško besedo« v »Slovenskem poročevalcu«), ki pa so spričo nerednega izhajanja in omejenega prostora izgubljale na vrednosti, ter priložnostnega sodelovanja z nekaterimi podjetji in ustanovami, ki so

bile neposredno zainteresirane na pravem in pravilnem tehniškem jeziku. Posebno težavno je bilo delo v kemijskem sektorju, kjer je bilo mogoče šele proti koncu leta doseči stalno sodelovanje strokovnjaka, ki pa še ni moglo nadomestiti medtem nastalih zaostankov. V ostalem pa se je morala sekcija spričo omejenih finančnih možnosti — zlasti v drugi polovici proračunskega leta — samoiniciativno prebijati do vsaj za silo zadovoljivih rešitev, pri čemer je pokazala naša industrija priznanja vredno zanimanje.

Delo v sekciji je v tem letu nedvomno napravilo velik korak naprej. Prečiščevanje osnovnih gesel je dospelo približno do polovice in za ta del gradiva sta v glavnem tudi že pripravljena po dva izvornika za vsako geslo, ostala polovica pa bo — po vsej priliki — zaključena v letu 1955. Seveda je treba pred sestavo rokopisa računati še s precej zahtevnimi dodatnimi posli (ekscerpiranje raznih še na novo dobljenih posebnih virov, dokončna prireditve obeh izvornikov kartoteke, dopolnjevanje z morebitnimi pripombami iz sektorja kemije itd.) in pa — s primernimi ukrepi za večjo ekspanzivnost nasploh, saj so bile po dosedanji metodi dela skoraj vse seje sekcije vse preveč obremenjene z detajlnim študijem, namesto da bi bile predvsem namenjene dokončnemu reševanju spornega ali pa različnega in še vedno odprtega izrazja iz raznih tehniških panog.

V danih okoliščinah je sekcija ob prehodu v leto 1955 sprožila neogibno potrebno akcijo, da po možnosti izposluje odpravo poglobitvinih zadržkov za plodnejše delo, med njimi predvsem zasedbo mesta jezikovnega sodelavca in ojačenje stalno zaposlene delovne sile v sekciji pisarni.

Načrt dela za leto 1955

obsega:

1. nadaljnje zbiranje, urejanje in dokončno sestavljanje gradiva za izdelavo rokopisa za Splošni tehniški slovar;
2. posebna obdelava spornega izrazja in občasno objavljanje rezultatov tudi v javnosti preko dnevnega ali drugega periodičnega tiska;
3. vzdrževanje stikov s Savezno komisijo za standardizacijo in mednarodnimi terminološkimi ustanovami (UNESCO, ISO itd.), z morebitno vključitvijo v vseh primerih, s katerih pomočjo bi lahko izpopolnjevali metode lastnega dela in si olajšali pot do našega slovarskega prvenca iz tehnike.

Medicinska sekcija

Delo v letu 1954

Medicinska sekcija je nadaljevala z ekscerpiranjem slovenskih strokovnih medicinskih (fizikalnih in bioloških) izrazov.

Ekscerpirali smo knjige dr. Antona Breclja: Čuda in tajne življenja, O zdravju in boleznih ter Ob viru življenja, ki imajo lep zaklad slovenskih strokovnih izrazov iz biologije, za katere se seveda zanimajo tudi medicinci in zdravniki. Nadalje smo ekscerpirali Mirka Derganca Prvo pomoč, Debevčevo Splošno in diferencialno diagnostiko začetne jetike, Župančičevo Patofiziologijo II ter Černičev Klinični besednjak. Končno smo zbrali strokovne izraze iz Jenčkovega Fizikalnega praktikumuma I ter Adlešič-Sajevčeve Fizike II.

S tem delom se je precej obogatila deloma že kartotečno urejena zbirka strokovnih izrazov.

Delo za leto 1955

Nadaljevali bomo z ekscerpiranjem še nadaljnjih strokovnih knjig, poleg tega pa bomo v najkrajšem času začeli s komisijским pregledom že nabranih izrazov, pri čemer bosta v glavnem sodelovala dr. Smerdu in dr. Košir. Tako bo nastala po strokovnjakih sestavljena medicinska kartoteka.

BIBLIOTEKA SLOVENSKE AKADEMIJE ZNANOSTI IN UMETNOSTI

Poročilo o delu v letu 1954

1. *Stari knjižni fond.* Končali smo vpisovanje Robidove biblioteke v signaturni katalog. Ta biblioteka ostane corpus separatum s signaturnimi številkami 1—5323. Knjige in revije smo razdelili med posamezne akademijske inštitute, pretežno večino pa je dobil Inštitut za literature SAZU; v centralni biblioteki smo obdržali poleg splošnih knjig in revij še redke in dragocene knjige. V centralni biblioteki smo uredili poseben safe, kjer so shranjene inkunabule, tuji tiski do začetka 17. stoletja in domači do začetka 18. stoletja. Poleg teh so v safu še redkejše knjige iz kasnejšega časa. Vseh knjig, ki jih hranimo v safu, je 96 in predstavljajo največjo knjižno dragocenost naše biblioteke, zbrano na enem mestu in priročno urejeno za študij in ogled.

Od ostalih še neurejenih fondov smo skupno s Sekcijo za občo in narodno zgodovino Inštituta za zgodovino SAZU uredili in katalogizirali knjižnico, ki smo jo prejeli od Kmetijskega znanstvenega zavoda.

Od knjig in revij, ki jih je Akademija prejela iz inozemstva pred letom 1949, smo mogli urediti in katalogizirati le prav majhen del. Prav tako smo tudi katalogizirali majhen del astronomske knjižnice pokojnega inšpektorja Ivana Tomca. Vsa knjižnica bivšega Znanstvenega društva za humanistične vede in okoli 2000 knjig, ki so shranjene v Inštitutu za raziskovanje krasa v Postojni kot dediščina po bivšem italijanskem Speleološkem zavodu, pa še čaka ureditve. Zbirka »Dela članov Akademije« je zasilno urejena le toliko, da je uporabna, medtem ko je rokopisni oddelek še popolnoma neurejen.

2. *Akcesija.* Vsa literatura, ki je prispela v letu 1954, je urejena in inventarizirana ter bibliotekarsko popolnoma obdelana v centralnem abecednem imenskem katalogu in v centralnem sistematičnem katalogu ter postavljena ozir. dodeljena

inštitutskim bibliotekam. V centralnih katalogih Akademije so upoštevani vsi inštituti in sekcije, 17 po številu, razen Inštituta za elektriško gospodarstvo in Inštituta za turbinske stroje, katerih knjižnega fonda doslej še nismo mogli vpisati v kataloge.

Knjižna akcesija se je v letu 1954 znatno povečala in znaša 6614 knjig oziroma letnikov revij, ki smo jih prejeli bodisi v zameno, kot nakup ali kot dar. Vse knjige in revije, ki smo jih prejeli v zameno, smo knjižili še v posebni kartoteki, urejeni po naslovih ustanov.

3. *Celotni knjižni fond* je potemtakem znašal konec leta 1954 okoli 38.500 zvezkov (33.329 zvezkov, izkazanih po inventarnih knjigah + okoli 5000 zvezkov še neurejene zaloge).

4. *Mesečni sezname*. Centralna biblioteka je vsak mesec izdelala seznam novodošle literature, ki jo je obdelala. Vsak tak seznam je razmnožila v 67 izvodih in ga poslala v vednost vsem akademiskim inštitutom, vsem rednim in dopisnim članom Akademije v Ljubljani ter raznim znanstvenim knjižnicam in ustanovam v Ljubljani. Ti lanskoletni sezname obsegajo skupaj 221 strani.

5. *Krediti*. Za nabavo znanstvene literature je bilo odobrenega kredita za leto 1954 1.500.000 din. Ta kredit smo morali med letom povečati za 601.719 din, tako da je znašal celotni razpoložljivi kredit na poziciji »Nabava znanstvene in umetniške literature« v letu 1954 2.101.719 din. Potrošnja je znašala 2.101.463 din. Če prištejemo še vsoto 4.683.079 din, ki so jo potrošili inštituti s posebnim proračunom (Fizikalni, Kemični, za elektriško gospodarstvo in za turbinske stroje), pa je znašala celotna potrošnja za nabavo knjig in revij v letu 1954 6.784.542 din.

6. *Zamena*. V letu 1954 je biblioteka zamenjavala akademijske publikacije skoraj z vsemi akademijami sveta in z raznimi drugimi važnimi znanstvenimi ustanovami. Ob koncu leta 1954 smo vršili redno knjižno zameno s 513 ustanovami (103 v Jugoslaviji in 410 v inozemstvu). Zamene z raznimi državami v vzhodni Evropi, ki so bile v preteklih letih prekinjene, so bile lani večidel spet vzpostavljene.

7. *Ekspedit*. Biblioteka je poslala v zameno, prodala ali darovala 6772 akademijskih publikacij. Stanje zaloge akademijskih publikacij v skladišču je znašalo na zadnji dan preteklega leta 40.481 publikacij. Večina starejših akademijskih

izdaj je že razprodana, prav tako pa tudi že nekatere publikacije zadnjih let (Bajec: Besedotvorje slovenskega jezika I, Melik: Planine v Julijskih Alpah, Slovenski biografski leksikon 7. zvezek, Letopis V. knjiga, Ramovš: Biblioteka in publikacije SAZU v letih 1938—1951). Vsega skupaj je razprodanih 32 akademijskih publikacij.

8. *Administracija.* Biblioteka je v letu 1954 rešila 2222 spisov. V zvezi s prodajo akademijskih publikacij je izstavila 433 računov v skupni vrednosti 825.081 din.

9. *Izposojevanje.* Centralna biblioteka je lani posodila na dom 892 zvezkov. Evidence za število obiskovalcev čitalnice nismo vodili. Biblioteke inštitutov in sekcij pa izposojajo knjige same.

10. *Stanje prostorov in opreme.* Delovni prostori biblioteke na Novem trgu 5/I so spričo izredno povečanega prometa v zadnjem letu postali pretesni in za delo dokaj neprimerni. V dveh sobah dela 7 oseb; v njih je nameščena tudi še znanstvena pisarna. Zlasti pa so še neprimerni prostori za študij v čitalnici, ki ni samostojen prostor, in čitatelji zato ne morejo imeti potrebnega miru pri svojem delu. Če upoštevamo hitro in stalno naraščanje vsega prometa v biblioteki, postaja nujno vprašanje novih in primernejših prostorov.

Po razdelitvi Robidove biblioteke smo na knjižnih policah pridobili toliko prostora, da nam bo ta zadoščal predvidoma še za leto dni. Biblioteka je tudi dobila novo veliko skladišče v pritličju stavbe Novi trg 4, kamor je preselila zalogo lastnih publikacij iz dosedanjih skladišč. Novi skladiščni prostori bodo zadostovali potrebam še za dve do tri leta.

11. *Personalia.* V centralni biblioteki je bilo vse leto isto število uslužbencev: 2 bibliotekarja, 2 knjižničarja, 1 administrator in ena honorarna moč. Personal biblioteke je s tekočim delom polno zaposlen in bo treba v primeru povečanja prometa misliti na nove uslužbence.

12. *Razno.* Da bi uslužbenci centralne biblioteke dobili čim popolnejšo strokovno razgledanost, smo v lanskem letu organizirali 6 ekskurzij, kjer so mogli uslužbenci dobiti točen vpogled v knjižni fond, organizacijo in poslovanje Narodne in univerzitetne knjižnice ter najvažnejših znanstvenih bibliotek; prav tako smo si tudi ogledali delo v Triglavski tiskarni in njeni knjigoveznici.

Zaradi lažjega pregleda o porastu prometa biblioteke prilagamo statistično tabelo z najvažnejšimi podatki zadnjih let.

Statistična tabela biblioteke SAZU
za leta 1949—1954

		1949	1950	1951	1952	1953	1954	Skupaj
Akcesija		1640	1362	1926	3541	4479	6614	19.562
Potrošnja		99.236.—	406.375.—	555.129.—	1.749.818.—	2.715.250.—	6.784.542.—	12.310.350.—
Zamena	FLRJ	34	53	61	77	93	103	103
	inozemstvo	218	223	258	291	336	410	410
	skupaj	252	276	319	368	429	513	513
Ekspedit		8449	5669	8166	5576	8087	6772	42.719
Računi	število	405	181	274	252	283	433	1827
	vrednost	545.070.—	308.944.50	714.647.50	432.051.50	668.431.50	825.081.—	3.494.226.—
Število spisov		1189	1511	2454	1667	2187	2222	11.230

Delovni načrt za leto 1955

Poleg vsega rednega tekočega dela si je biblioteka Akademije za leto 1955 postavila še naslednje naloge, ki jih bo skušala čimbolj izpolniti:

1. predvsem nameravamo vsaj delno urediti še neobdelane stare knjižne fonde;
2. skušali bomo še razširiti zameno na razne znanstvene ustanove po vsem svetu;
3. biblioteka si bo prizadevala, da v največji možni meri plasira akademijske publikacije na domači, zlasti pa na inozemski knjižni trg.

FOTO-LABORATORIJ

Z nastavitvijo lastnega fotografa, ki je nastopil službo 1. junija 1954, je bila dana možnost, urediti foto-laboratorij, ki bi ustrezal potrebam inštitutov Akademije. Za foto-laboratorij sta bila določena dva prostora v dvoriščni zgradbi Akademije ob Gosposki ulici. Od teh je bil eden opremljen za foto-delavnico, drugi pa za temnico. Za laboratorij so bili nabavljeni razni tehnični pripomočki; nekatere je pa dal na posodo oziroma razpolago vodja foto-laboratorija sam. S prvimi deli v laboratoriju je bilo mogoče začeti sredi julija 1954. Medtem ko je foto-laboratorij dobro in lepo opremljen, je teže s snemalno aparaturo. Delo se mora vršiti povečini z izposojenimi aparati, tako da je potreba po nabavi zlasti lastnih kamer velika. Težave so tudi z nabavo foto-materiala.

Mimo dela v foto-laboratoriju je bilo uspešno opravljenega tudi mnogo dela na terenu. Tudi za terensko delo bi bila potrebna nabava večjega števila ustreznih pripomočkov. Največ dela v laboratoriju in terenu je bilo opravljenega za Arheološko sekcijo, za Sekcijo za zgodovino umetnosti in za Inštitut za slovensko narodopisje.

VI

IZVLEČKI IZ FINANČNIH POROČIL
IN ZAKLJUČNI RAČUNI

IZVLEČEK IZ FINANČNEGA POROČILA ZA LETO 1953

ki ga je sprejel nadzorni odbor dne 24. junija 1954
in odobrila skupščina dne 30. junija 1954

I

AKADEMIJA

Proračunski dohodki

1. od prodaje publikacij	675.525.—	
2. razni dohodki	<u>46.150.—</u>	721.655.—

Proračunski izdatki

A.

Rednega proračunskega kredita je Akademija porabila

1. za osebne izdatke	9.851.546.—	
2. za operativne izdatke	2.228.915.—	
3. za funkcionalne izdatke	<u>8.752.562.—</u>	20.812.821.—

B.

Izrednega kredita je Akademija porabila 3.746.763.—

Izvenproračunska sredstva

Izvenproračunska sredstva Akademije na depozitnem računu pri Narodni banki FLRJ so izkazovala:

1. na računu »lastna imovina«, kreditni saldo 31. decembra 1952		70.512.—
---	--	----------

Dohodki v letu 1953:

a) za prodane publikacije SAZU	2.548.—	
b) refundacije	<u>50.961.—</u>	55.509.—
Skupaj		<u>124.021.—</u>

Izdatki:

a) stvarni izdatki	2.440.—	
b) začasna izplačila	<u>92.017.—</u>	94.457.—
kreditni saldo 31. decembra 1953		<u>29.564.—</u>
Skupaj		<u>124.021.—</u>

Kreditnemu saldu v znesku	29.564.—	
pa je treba še prišteti vrednost 100 obveznic mestnega notranjega posojila za zidanje stanovanjskih hiš in šolskih poslopij v skupni nominalni vrednosti	50.000.—	
zato znaša dejansko stanje lastne imovine		79.564.—
2. na računu »razni depoziti«, kreditni saldo 31. decembra 1952		105.597.—

D o h o d k i :

a) začasni pologi	192.696.—	
b) prodaja pisalnega stroja	80.000.—	
c) subvencije OLO Ljubljana za arheološka izkopavanja	400.000.—	672.696.—
Skupaj		<u>776.293.—</u>

I z d a t k i :

a) vračilo ostanka subvencije Sveta za znanost in kulturo FLRJ za Archaeologia Jugoslavica		
b) izplačilo začasno deponiranih prejemkov in denarnih zalog	276.861.—	
c) izplačilo subvencije za arheološka izkopavanja	400.000.—	769.133.—
kreditni saldo 31. decembra 1953		7.160.—
Skupaj		<u>776.293.—</u>

5. na računu »Akademijski domovi«, debetni saldo 31. decembra 1952		14.978.—
--	--	----------

D o h o d k i :

nočnine		22.060.—
Skupaj		<u>7.082.—</u>

I z d a t k i :

razne manjše nabave in usluge		1.935.—
kreditni saldo 31. decembra 1953		5.149.—
Skupaj		<u>7.082.—</u>

4. na računu »razne subvencije«, kreditni saldo 31. decembra 1952		59.730.—
---	--	----------

D o h o d k i :

a) vračilo začasnih izplačil	67.972.—	
b) subvencije:		
MLO Maribor Geološkemu inštitutu	50.000.—	
LOMO Kranj Geol. inštitutu	40.000.—	
Odnos	90.000.—	67.972.—
		<u>59.730.—</u>

Prenos	90.000.—	67.972.—	59.730.—
Svet za prosveto in kulturo LRS Zavodu za raziskova- nje krasa	20.000.—		
Mestni arhiv v Ljubljani Geo- loškemu inštitutu	1.250.—	111.250.—	179.222.—
		Skupaj	<u>238.952.—</u>

Izdatki:

začasna izplačila in posojila, izplačila za predavanja, potni stroški za geološka raziskovanja na terenu in za udeležbo I. kongresa speleologov			188.380.—
kreditni saldo 31. decembra 1953			50.572.—
		Skupaj	<u>238.952.—</u>

5. na računu »subvencija Sekretariata za gospodarstvo LRS«

Dohodki:

subvencija Sekretariata za gospodarstvo LRS	<u>4.000.000.—</u>
---	--------------------

Izdatki:

a) plačilo avtorskih honorarjev, klišejev in tiska publikacij	3.828.438.—	
b) nabava inventarja	85.560.—	
c) ekscerpiranje strokovnega gradiva za Inštitut za literature	7.600.—	
č) poštnina za publikacije	50.000.—	
d) bančni manipulativni stroški	445.—	3.972.043.—
kreditni saldo 31. decembra 1953		27.957.—
	Skupaj	<u>4.000.000.—</u>

**ZAKLJUČNI RAČUN PRORAČUNSKIH IZDATKOV
za leto 1953**

Redni proračunski kredit

7. razdelek — Svet za prosveto in kulturo LRS

2. del — Prosveta in ljudska kultura

Poglavje 2 — Slovenska akademija znanosti in umetnosti

Osebni izdatki

Plače in dodatki	Odobreno	Izvršeno
1. Osnovne plače	4.913.010.—	4.911.457.—
2. Posebni dodatki	50.760.—	50.760.—
3. Funkcijski dodatki	742.800.—	742.800.—
4. Honorarji	4.126.394.—	4.126.329.—
Skupaj partija 2—70	<u>9.832.964.—</u>	<u>9.831.346.—</u>

Materialni izdatki

Operativni izdatki	Odobreno	Izvršeno
1. Pisarniške potrebščine	177.981.—	177.981.—
2. Kurjava	528.715.—	528.715.—
5. Razsvetljava	241.915.—	241.915.—
4. Potni in selitveni stroški	49.788.—	49.788.—
5. Čiščenje, vzdrževanje in zavarovanje zgradb in inventarja	510.004.—	509.981.—
6. Poštni, telefonski in telegrafski stroški	300.000.—	300.000.—
7. Dopolnitev inventarja	278.727.—	278.727.—
8. Vzdrževanje prevoznih sredstev	132.676.—	132.612.—
9. Najemnina	4.500.—	4.500.—
10. Transportni stroški	4.694.—	4.694.—
Skupaj partija 2—71	2.229.000.—	2.228.915.—
Funktionalni izdatki		
1. Nabava znanstvene literature	1.503.070.—	1.503.065.—
2. Sekcija za občo in narodno zgodovino	99.220.—	99.188.—
3. Sekcija za zgodovino umetnosti	81.170.—	81.159.—
4. Sekcija za arheologijo	735.200.—	727.618.—
5. Pravna sekcija terminološke komisije	50.000.—	50.000.—
6. Tehniška sekcija terminološke komis.	40.980.—	40.980.—
7. Medicinska sekcija terminol. komisije	25.185.—	25.185.—
8. Inštitut za slovenski jezik	194.757.—	194.757.—
9. Inštitut za literature	14.528.—	14.528.—
10. Inštitut za slov. narodopisje	147.961.—	147.961.—
11. Inštitut za biologijo	273.578.—	273.501.—
12. Odbor za urejanje favne, flore in geje	50.422.—	50.422.—
13. Inštitut za geologijo	377.500.—	377.187.—
14. Inštitut za geografijo	100.270.—	100.237.—
15. Kartografski zavod	233.500.—	232.649.—
16. Zavod za raziskovanje krasa	388.730.—	388.524.—
17. Inštitut za medicinske vede	262.900.—	262.900.—
18. Stroški za izdajo in tisk znanstvenih in umetniških publikacij	3.928.131.—	3.928.131.—
19. Stroški za svečanosti in obiske tujih akademikov in znanstvenikov	254.600.—	254.574.—
Skupaj partija 2—72	8.761.500.—	8.752.562.—
Skupaj partije 2—70, 71 in 72	20.823.464.—	20.812.821.—

D o h o d k i :

Izredni kredit

1. od Ministrstva za finance LRS	1.000.000.—
2. od Izvršnega sveta Ljudske skupščine LRS	5.500.000.—
Skupaj	6.500.000.—

I z d a t k i :

1. za pisarniške potrebščine	70.837.—
2. za kurjavo	138.923.—
3. za razsvetljavo	6.634.—
Odnos	216.394.—

	Prenos	216.594.—
4. za potne stroške		54.084.—
5. za čiščenje in vzdrževanje poslopij		895.702.—
6. poštni, telegrafski in telefonski stroški ter bančni manipulativni stroški		37.516.—
7. dopolnitev inventarja		1,713.949.—
8. vzdrževanje prevoznih sredstev		25.000.—
9. znanstvena raziskovanja		209.100.—
10. stroški za izdajo publikacij		247.442.—
11. ostali izdatki (nagrade, znanstvena predavanja, pod- pore itd.)		567.776.—
	Skupaj	5,746.765.—
Saldo 31. decembra 1953		2,753.257.—
	Skupaj	6,500.000.—

II

KEMICNI INSTITUT »BORISA KIDRIČA«

A.

Redni proračunski kredit

1. V razdobju od 1. januarja do 31. avgusta 1953 je posloval inštitut kot proračunska ustanova.

Proračunskih dohodkov

inštitut v tem razdobju ni imel.

Proračunski izdatki

Rednega proračunskega kredita je porabil inštitut

a) za osebne izdatke	6,122.012.—	
b) za operativne izdatke	2,148.974.—	
c) za funkcionalne izdatke	13,722.136.—	21,993.122.—

2. V razdobju od 1. septembra do 31. decembra 1953 je posloval inštitut kot ustanova s samostojnim finansiranjem in je imel tele dohodke in izdatke:

Dohodki

1. Lastni dohodki	14,227.357.—
2. Subvencija	7,066.000.—
	<hr/>
Skupaj	21,293.357.—

Izdatki

1. Osebni izdatki	3,766.926.—
Materialni izd.:	
2. Operat. izdatki	1,204.012.—
3. Funkcion. izdatki	6,882.722.—
4. Presežek	9,439.697.—
	<hr/>
Skupaj	21,293.357.—

B.

Investicijski kredit

Investicijskega kredita iz proračuna LRS je inštitut porabil
v razdobju od 1. januarja do 31. decembra 1953

1. za poravnavo obveznosti iz leta 1952 (gradnje)	5,063.185.—
2. za gradnje v letu 1953	23,113.183.—
3. za opremo v letu 1953	1,921.406.—
4. za ostalo (študij, raziskovanja in načrti)	273.240.—
5. za opremo (inštrumente) — izredni kredit	806.472.—
Skupaj	31,177.484.—

ZAKLJUČNI RAČUN PRORAČUNSKIH IZDATKOV

za razdobje od 1. januarja do 31. avgusta 1953

7. razdelek — Svet za prosveto in kulturo LRS

2. del — Prosveta in ljudska kultura

Poglavje 3 — *Kemični inštitut »Borisa Kidriča« SAZU*

Osební izdatki

Plače in dodatki	Odobreno	Izvršeno
1. Osnovne plače	5,736.347.—	5,736.347.—
2. Posebni dodatki	100.975.—	100.975.—
3. Funkcijski dodatki	85.000.—	85.000.—
4. Honorarji	201.690.—	201.690.—
Skupaj partija 2—73	6,122.012.—	6,122.012.—

Materialni izdatki

Operativni izdatki

1. Pisarniške potrebščine	69.665.—	69.665.—
2. Kurjava	800.000.—	800.000.—
3. Razsvetljava	277.065.—	277.065.—
4. Potni in selitveni stroški	193.435.—	193.435.—
5. Čiščenje, vzdrževanje in zavarovanje zgradb in inventarja	334.636.—	334.636.—
6. Poštni, telegrafski in telefonski stroški	162.190.—	162.190.—
7. Izpopolnitev inventarja	32.893.—	32.893.—
8. Vzdrževanje prevoznih sredstev	250.000.—	250.000.—
9. Transportni stroški	29.090.—	29.090.—
Skupaj partija 2—74	2,148.974.—	2,148.974.—

Funkcionalni izdatki

1. Študij in raziskovanja	13,388.213.—	13,388.213.—
2. Gostovanje tujih predavateljev in študij v tujini	123.661.—	123.661.—
3. Nabava znanstvene literature	210.262.—	210.262.—
Skupaj partija 2—75	13,722.136.—	13,722.136.—
Skupaj partije 2—73, 74 in 75	21,993.122.—	21,993.122.—

Bilanca na dan 31. decembra 1953

Kemičnega inštituta »Borisa Kidriča« SAZU

Aktiva

Pasiva

	din		din
I. Osnovna sredstva		I. Viri osnovnih sredstev	
1. Zgradba z inst. 201,500.000.—		1. Fond osnovnih sredstev . . .	272,694.713.—
2. Inventar . . . 18,374.970.—		2. Dobavitelji za investicije . .	3,439.905.—
3. Prev. sredstva 2,920.000.—		3. Lastno finansiranje	2,871.982.—
4. Aparature . . . 56,211.630.—	279,006.600.—		279,006.600.—
II. Obratna sredstva		II. Viri obratnih sredstev	
1. Material	27,992.093.22	1. Obratna sredstva	27,855.023.22
2. Narodna banka	6,391.335.—	2. Upniki	137.070.—
3. Dolžniki	2,855.887.—	3. Pasivne časovne razmejitev	2,693.500.—
4. Aktivne časovne razmejitev	13.995.—	Presežek	9,439.697.—
5. Terjatev do proračuna . .	2,871.982.—		
	319,131.890.22		319,131.890.22
	319,131.890.22		319,131.890.22

Obračun dohodkov in izdatkov

za čas od 1. septembra do 31. decembra 1953

D o h o d k i	I z d a t k i
Lastni dohodki 14,227.357.—	Osební izdatki 3,766.926.—
Subvencija 7,066.000.—	Materialni izdatki 8,086.734.—
	Presežek 9,439.697.—
Skupaj 21,293.357.—	Skupaj 21,293.357.—

Presežek din 9,439.697.— se je delil:

1. za pokritje iz lastnega finansiranja izvršenih investicij na dan 31. decembra 1953	2,871.982.—
2. za poravnavo obveznosti za izvršene investicije na dan 31. decembra 1953	3,439.905.—
3. skladu na nagrade	811.170.—
4. skladu za dopolnitev in nadomestitev	2,316.640.—
Skupaj	9,439.697.—

III

FIZIKALNI INŠTITUT »JOŽEFA STEFANA«

Od 1. januarja 1953 dalje je prejemal inštitut finančna sredstva predvsem iz zveznega proračuna preko Komisije za pomoč pri znanstvenih raziskovanjih Zveznega izvršnega sveta.

A.

Zvezni kredit

1. Osební izdatki	11,648.826.—
2. Operativni izdatki	5,404.656.—
3. Funkcionalni izdatki	34,053.434.—
4. Investicije:	
a) gradnje 68,196.223.—	
b) oprema 9,599.382.—	77,795.605.—
5. Dinarsko kritje za devize (nabava znanstvene literature, znanstvena raziskovanja in potni stroški)	35,950.085.—
Skupaj	164,852.606.—

B.

Investicijski kredit LRS

1. Gradnje	6,000.000.—
2. Oprema	1,829.965.—
3. Ostalo (izdelava načrtov in projektov)	429.996.—
Skupaj	8,259.961.—

C.

Vračila iz prejšnjega leta

Plačilo uvoznih faktorjev z vračilom podjetju »Slovenija impex« v Ljubljani	623.853.—
---	-----------

Č.

Dobroimetje bivše Zvezne uprave
za pospeševanje proizvodnje —
zastopstva v Ljubljani

Dinarsko kritje za devize za nabavo opreme (inštrumentov, aparatov itd.)	3.527.001.—
Skupaj	<u>177.263.401.—</u>

ZAKLJUČNI RAČUN PRORAČUNSKIH IZDATKOV

za leto 1953

Osebni izdatki

	Odobreno	Izvršeno
1. Osnovne plače	7.905.515.—	7.905.141.—
2. Posebni dodatki	1.746.622.—	1.746.622.—
3. Funkcijski dodatki	164.100.—	164.100.—
4. Honorarji	777.888.—	777.888.—
5. Prispevek za socialno zavarovanje	1.055.075.—	1.055.075.—
Skupaj partija	<u>11.649.000.—</u>	<u>11.648.826.—</u>

Materialni izdatki

Operativni izdatki

1. Pisarniške potrebščine	408.655.—	408.509.—
2. Kurjava s prevozom	1.207.600.—	1.207.600.—
3. Razsvetljava	571.464.—	571.464.—
4. Potni stroški	751.269.—	751.269.—
5. Stroški čiščenja, vzdrževanja in zavarovanja zgradb	555.595.—	555.595.—
6. Poštni, telegrafski in telefonski stroški	292.778.—	292.778.—
7. Izpopolnitev inventarja	817.028.—	817.028.—
8. Vzdrževanje prevoznih sredstev	925.475.—	925.475.—
9. Transportni stroški	77.140.—	77.140.—
Skupaj partija	<u>5.405.000.—</u>	<u>5.404.656.—</u>

Funkcionalni izdatki

1. Nabava znanstvene literature	543.569.—	543.569.—
2. Znanstvena raziskovanja	29.155.461.—	29.059.895.02
3. Stroški za svečanosti in obiske tujih znanstvenikov in akademikov	234.427.—	234.427.—
4. Nabava delovnih oblek	189.595.—	189.595.—
5. Inštitutsko glasilo	250.528.—	250.528.—
6. Uvozni faktorji	5.975.820.—	5.975.820.—
Skupaj partija	<u>34.149.000.—</u>	<u>34.053.434.02</u>

Investicije	Odobreno	Izvršeno
1. Gradnje	68,197.000.—	68,196.223.—
2. Oprema	9,600.000.—	9,599.382.—
Skupaj partija	<u>77,797.000.—</u>	<u>77,795.605.—</u>

Dinarsko kritje za devize

1. Znanstvena literatura	11.571.—	11.571.—
2. Predplačilo za nabavo literature . . .	219.480.50	219.480.50
3. Znanstvena raziskovanja	1,575.518.87	1,527.803.40
4. Predplačilo inozemskim dobaviteljem	32,590.066.45	32,590.066.45
5. Obračunani potni stroški	981.181.23	981.181.23
6. Predujmi na potne stroške v tujini . .	624.181.95	619.981.95
Skupaj partija	<u>36,000.000.—</u>	<u>35,950.084.53</u>
Skupaj vse partije	<u>165,000.000.—</u>	<u>164,852.605.53</u>

IV

INŠTITUT ZA ELEKTRIŠKO GOSPODARSTVO

1. V razdobju od 1. januarja do 31. avgusta 1953 je posloval inštitut kot proračunska ustanova.

A.

Redni proračunski kredit

Proračunskih dohodkov inštitut v tem razdobju ni imel.

Proračunski izdatki

Rednega proračunskega kredita je inštitut porabil

a) za osebne izdatke	3,359.322.—
b) za operativne izdatke	1,370.732.—
c) za funkcionalne izdatke	416.805.—
Skupaj	<u>5,146.857.—</u>

B.

Investicijski kredit

Investicijskega kredita iz proračuna LRS je inštitut porabil

1. za gradnje	16,090.939.—
2. za opremo	623.949.—
Skupaj	<u>16,714.888.—</u>

2. V razdobju od 1. septembra 1953 do 31. decembra 1953 je posloval inštitut kot ustanova s samostojnim finansiranjem in je imel tele dohodke in izdatke:

Dohodki		Izdatki	
1. Lastni dohodki	35.022.—	1. Osební izdatki	2.043.687.—
2. Subvencija	3.554.445.—	2. Mater. izdatki:	
3. Primanjkljaj	2.064.035.—	Operat. izdatki	1.183.198.—
		Funkcion. izdatki	2.426.615.—
<u>Skupaj</u>	<u>5.653.500.—</u>	<u>Skupaj</u>	<u>5.653.500.—</u>

Izvenproračunsko poslovanje

Za izvenproračunsko poslovanje je imel inštitut poseben depozitni račun pri Narodni banki FLRJ.

Dne 31. decembra 1953 je znašal saldo 14.975.—

ZAKLJUČNI RAČUN PRORACUNSKIH IZDATKOV

za razdobje od 1. januarja do 31. avgusta 1953

7. razdelek — Svet za prosveto in kulturo

2. del — Prosveta in ljudska kultura

Poglavje 5 — *Inštitut za elektriško gospodarstvo SAZU*

Osební izdatki

Plače in dodatki	Odobreno	Izvršeno
1. Osnovne plače	3.017.722.—	3.017.722.—
2. Posebni dodatki	75.000.—	75.000.—
3. Funkcijski dodatki	140.000.—	140.000.—
4. Honorarji	126.600.—	126.600.—
<u>Skupaj partija 2—79</u>	<u>3.359.322.—</u>	<u>3.359.322.—</u>

Materialni izdatki

Operativni izdatki

1. Pisarniške potrebščine	118.515.—	118.515.—
2. Kurjava	296.695.—	296.695.—
3. Razsvetljava	398.925.—	398.925.—
4. Potni in selitveni stroški	89.988.—	89.988.—
5. Čiščenje, vzdrževanje in zavarovanje zgradb ter inventarja	250.912.—	250.912.—
6. Poštni, telegrafski in telefonski stroški	112.475.—	112.475.—
8. Vzdrževanje prevoznih sredstev	89.235.—	89.235.—
10. Transportni stroški	33.989.—	33.989.—
<u>Skupaj partija 2—80</u>	<u>1.370.732.—</u>	<u>1.370.732.—</u>

Funkcionalni izdatki

1. Nabava strokovne literature	117.719.—	117.719.—
2. Znanstvena raziskovanja	299.084.—	299.084.—
<u>Skupaj partija 2—81</u>	<u>416.803.—</u>	<u>416.803.—</u>
<u>Skupaj partije 2—79, 80, 81</u>	<u>5.146.857.—</u>	<u>5.146.857.—</u>

Balanca na dan 31. decembra 1953

Inštituta za elektriško gospodarstvo SAZU

Aktiva

Pasiva

	din		din
Osnovna sredstva	99,973.502.—	Sklad osnovnih sredstev	99,973.502.—
Gotovina v blagajni	7.500.—	Dobavitelji	4,105.595.—
Narodna banka — redni račun . .	503.005.—	Obveznosti do proračuna	2.711.—
Narodna banka — depozitni račun	14.975.—	Obveznosti do soc. zavarovanja .	414.—
Dolžniki	319.670.—	Pasivne časovne razmejitev . .	403.568.—
Lastno finansiranje investicij . .	313.856.—	Obveznosti do depozitne imovine .	42.825.—
Zaloga potrošnega in pisarniškega materiala ter drobnega inventarja	3,701.139.—	Sklad obratnih sredstev	5,973.880.—
Knjižnica	1,604.613.—		
Primanjkljaj	2,064.035.—		
	108,502.295.—		108,502.295.—
	108,502.295.—		108,502.295.—

Obračun dohodkov in izdatkov

(brez investicij)

za razdobje od 1. septembra 1953 do 31. decembra 1953

D o h o d k i	I z d a t k i
Lastni dohodki 35.022.—	Osební izdatki 2.043.687.—
Dotacija	Materialni izdatki 5.609.815.—
iz proračuna 3.554.443.—	
Primanjkljaj 2.064.035.—	
Skupaj 5.653.500.—	Skupaj 5.653.500.—

V

INSTITUT ZA TURBINSKE STROJE

Inštitut je posloval v letu 1953 kot ustanova s samostojnim financiranjem v okviru proračuna LRS in je imel naslednje dohodke in izdatke (brez investicij):

D o h o d k i	I z d a t k i
1. Lastni dohodki 8.294.915.—	1. Osební izdatki 4.977.690.—
2. Plačilo terjatev iz leta 1952 2.893.532.—	2. Mater. izdatki:
3. Prodaja mater. 2.535.800.—	Operat. izdatki 1.399.031.—
4. Subvencija 6.446.000.—	Funkcion. izdatki 3.121.217.—
Skupaj 20.170.247.—	3. Presežek 10.672.309.—
	Skupaj 20.170.247.—

Investicije

Inštitut je izvršil v letu 1953 v novogradnji v Šentvidu naslednje investicije:

Gradnje in oprema — iz kredita za investicije LRS	9.275.373.—
Gradnje in oprema — lastno financiranje investicij	
iz obratnih sredstev	9.382.712.—
Za dobavo elektromotorja in transformatorja	7.812.339.—
Skupaj	26.470.424.—

Presežek v znesku din 10.672.309.— se je dodelil:

1. Za kritje lastnega financiranja investicij na dan 31. decembra 1953	9.382.712.—
2. Skladu za nagrade:	
a) 70 % mesečnega fonda plač s 45 % prispevkom za socialno zavarovanje 582.655.—	
Ze izplačane nagrade 186.765.—	395.890.—
b) za izplačilo premij	200.000.—
3. Skladu za dopolnitev in nadomestitev	693.707.—
Skupaj	10.672.309.—

Balanca na dan 31. decembra 1953

Inštituta za turbinske stroje SAZU

Aktiva

Pasiva

	din		din
Osnovna sredstva	138,447.881.—	Sklad osnovnih sredstev	130,655.542.—
Blagajna	—	Upniki investicij	7,812.359.—
Narodna banka — tekoči račun	1,075.273.—	Upniki	354.154.—
Dolžniki	1,048.478.—	Razmejitve subv. 54	500.000.—
Lastno finansiranje	9,582.712.—	Sklad obratnih sredstev	17,905.428.78
Zaloga materiala	17,905.428.78	Presežek	10,672.309.—
	167,857.772.78		167,857.772.78
	167,857.772.78		167,857.772.78

IZVLEČEK IZ FINANČNEGA POROČILA ZA LETO 1954

ki ga je pregledal in sprejel nadzorni odbor dne 8. junija 1955
in odobrila skupščina Akademije dne 24. junija 1955

V letu 1954 sta poslovala Akademija (predsedstvo in manjši inštituti) ter Fizikalni inštitut »Jožefa Stefana« kot proračunski ustanovi, medtem ko so bili Kemični inštitut »Borisa Kidriča«, Inštitut za elektriško gospodarstvo in Inštitut za turbinske stroje finančno samostojni zavodi, ki so v okviru proračuna Akademije prejeli dotacije iz republiškega proračuna. Fizikalni inštitut pa je prejel finančna sredstva iz zveznega proračuna preko Komisije za pomoč pri znanstvenih raziskovanjih Zveznega izvršnega sveta.

I

AKADEMIJA

(predsedstvo in manjši inštituti)

Proračunski dohodki

1. od prodaje publikacij	841.511.—	
2. razni dohodki	<u>113.750.—</u>	955.261.—

A.

Proračunski izdatki

Rednega proračunskega kredita je Akademija porabila

1. za osebne izdatke	20.920.065.—	
2. za materialne izdatke:		
a) za operativne	6.653.286.—	
b) za funkcionalne	<u>18.525.696.—</u>	46.079.047.—

B.

Investicijski kredit

Investicijskega kredita je Akademija potrošila

1. za obnovo stavbe v Ljubljani, Novi trg 4	4.583.451.—	
2. za obnovo stavbe v Postojni, Titov trg 2	2.223.564.—	
3. za obnovo strehe na stavbi v Ljubljani, Gosposka 13 a	729.424.—	
4. za velika popravila doma na Bledu-Mlino	699.632.—	
5. za opremo inštitutov in pisarn	<u>2.850.000.—</u>	10.886.071.—

Izvenproračunska sredstva

Izvenproračunska sredstva Akademije na depozitnem računu pri Narodni banki FLRJ so izkazovala:

1. na računu »lastna imovina«, kreditni saldo 31. decembra 1953 29.564.—

D o h o d k i v l e t u 1954:

a) refundacija Akademijskega sveta FLRJ	260.—	
b) refundacija uslužbencev SAZU za delovne knjžice	560.—	820.—
Skupaj	560.—	820.—
	30.384.—	

I z d a t k i:

začasna izplačila	1.200.—	
kreditni saldo na dan 31. decembra 1954	29.184.—	29.184.—
Skupaj	29.184.—	29.184.—
	30.384.—	

Kreditnemu saldu v znesku	29.184.—	
pa je treba še prišteti vrednost 100 obveznic mestnega notranjega posojila za zidanje stanovanjskih hiš in šolskih poslopij v skupni nominalni vrednosti	50.000.—	79.184.—
zato znaša dejansko stanje lastne imovine	79.184.—	79.184.—

2. na računu »razni depoziti«, kreditni saldo 31. decembra 1953 7.160.—

D o h o d k i v l e t u 1954:

a) začasni pologi razni	12.960.—	
b) začasni pologi najemnin	27.570.—	141.730.—
c) začasni polog protivrednosti za pohištvo	101.200.—	141.730.—
Skupaj	141.730.—	141.730.—
	148.890.—	

I z d a t k i:

a) izplačila začasnih depozitov	16.680.—	
b) prenos najemnin	27.570.—	44.250.—
kreditni saldo na dan 31. decembra 1954	7.160.—	104.640.—
Skupaj	104.640.—	104.640.—
	148.890.—	

3. na računu »akademijski domovi«, kreditni saldo na dan 31. decembra 1953 5.149.—

D o h o d k i v l e t u 1954:

a) nočnine	41.550.—	
b) vračilo 45 % prispevka ZSZ Jesenice	2.853.—	44.403.—
debetni saldo 31. decembra 1954	15.220.—	15.220.—
Skupaj	44.403.—	44.403.—
	64.772.—	

I z d a t k i :

a) poraba toka	23.551.—	
b) poraba vode	1.041.—	
c) nabava drv	14.265.—	
č) odškodnina za rabo pohištva	8.370.—	
d) odškodnina za oskrbniške posle in mala popravila	15.331.—	
e) drobne nabave	2.234.—	64.772.—

4. na računu »subvencije«, kreditni saldo 31. dec. 1953
»razne subvencije«, sestojč iz postavk:

a) subvencija MLO Maribor Geološkemu inštitutu	9.322.—	
b) subvencija Mestnega arhiva v Ljubljani Geološkemu inštitutu	1.250.—	
c) subvencija LOMO Kranj Geološkemu inštitutu	40.000.—	50.572.—
in kreditni saldo 31. decembra 1953		
»subvencija Sekretariata za gospodarstvo LRS«		27.957.—

Na računu »subvencije« so bile v letu 1954 združene vse subvencije, ki pa so se vodile ločeno na posebnih podračunih:

*I. Subvencija MLO Maribor
Geološkemu inštitutu SAZU*

kreditni saldo 31. decembra 1953 9.322.—

I z d a t k i v letu 1954:

a) razne nabave	4.860.—	
b) potni stroški	373.—	5.235.—
kreditni saldo 31. decembra 1954		4.089.—
Skupaj		<u>9.322.—</u>

*II. Subvencija Mestnega arhiva v Ljubljani
Geološkemu inštitutu SAZU*

kreditni saldo 31. decembra 1953 1.250.—

Dohodkov in izdatkov v letu 1954 ni bilo.

*III. Subvencija LOMO Kranj
Geološkemu inštitutu SAZU*

kreditni saldo 31. decembra 1953 40.000.—

I z d a t k i v letu 1954:

a) fotopovečave	38.387.—	
b) potni stroški	1.613.—	40.000.—

IV. Subvencija Izvršnega sveta LS LRS

kreditni saldo 31. decembra 1953	2,676.915.—	
Dohodki v letu 1954	20.—	
Skupaj	<u>2,676.935.—</u>	

Izdatki:

a) oprema doma na Bledu	1,720.294.—	
b) oprema inštitutov	134.994.—	
c) nabava in montaža telefonskih aparatov	265.695.—	
č) bančni stroški	1.969.—	
d) manjši tekoči in vzdrževalni stroški za domova na Bledu in v Planici	19.554.—	
e) radio naročnine	11.250.—	
f) potni stroški	14.376.—	
g) honorar za gradbeno nadzorstvo in načrte	52.950.—	
h) subvencija speleološkemu kongresu	60.000.—	
i) podpora Blagajni vzajemne pomoči	20.000.—	
j) nagrade uslužbencem Triglavске ti-skarne za izredna dela	11.000.—	
k) razni honorarji in nagrade	153.564.—	2,443.444.—
kreditni saldo 31. decembra 1954		<u>235.491.—</u>
Skupaj		<u>2,676.935.—</u>

V. Subvencija Državnega sekretariata za gospodarstvo LRS

kreditni saldo 31. decembra 1953	<u>27.957.—</u>
--	-----------------

Izdatki v letu 1954:

nagrada za obračunavanje avtorskih honorarjev	23.175.—	
kreditni saldo 31. decembra 1954	4.782.—	
Skupaj	<u>27.957.—</u>	

VI. Subvencije Tehniški sekciji Terminološke komisije

Dohodki v letu 1954:

a) subvencija tovarne »Iskra«, Kranj	10.000.—	
b) subvencija podjetja »Petrol«, Ljubljana	10.000.—	
c) subvencija elektrarne »Sava«, Kranj	15.000.—	
č) subvencija Tovarne glinice, Kidričevo	30.000.—	
d) subvencija tovarne »Induplati«, Jarše	20.000.—	
e) subvencija tovarne »Litostroj«, Ljublj.	21.000.—	
f) subvencija Soških elektrarn, Doblarji	15.000.—	
g) subvencija hidrocentrale »Vüzenica«	20.000.—	141.000.—

I z d a t k i:

a) honorarji sodelavcem sekcije	78.125.—	
b) potni stroški	32.437.—	
c) bančni stroški	150.—	110.712.—
kreditni saldo 31. decembra 1954		30.288.—
Skupaj		<u>141.000.—</u>

*VII. Subvencija Komisije za znanstvena raziskavanja
Biološkemu inštitutu SAZU*

D o h o d k i v l e t u 1954:

subvencija	<u>149.600.—</u>
----------------------	------------------

I z d a t k i:

a) nabava kartotečnega papirja	36.150.—	
b) nabava kemikalij	59.567.—	
c) potni stroški	22.932.—	
č) nagrade za izredna dela	23.850.—	142.499.—
kreditni saldo 31. decembra 1954		7.101.—
Skupaj		<u>149.600.—</u>

*VIII. Subvencije
Inštitutu za raziskovanje krasa*

D o h o d k i v l e t u 1954:

a) subvencija »Kraških jam Slovenije«, Postojna	25.000.—	
b) subvencija »Vodnega gospodarstva«, Lj.	20.000.—	45.000.—

I z d a t k i:

honorarji za izredna dela	25.000.—
kreditni saldo 31. decembra 1954	20.000.—
Skupaj	<u>45.000.—</u>

*IX. Subvencija Mestnega muzeja v Ljubljani
Arheološki sekciji SAZU*

D o h o d k i v l e t u 1954:

subvencija	<u>25.900.—</u>
----------------------	-----------------

I z d a t k i:

denarna zaloga za raziskovanje na Ljubljanskem gradu	<u>25.900.—</u>
---	-----------------

ZAKLJUČNI RAČUN PRORAČUNSKIH IZDATKOV

za leto 1954

9. razdelek — Slovenska akademija znanosti in umetnosti

3. del — Negospodarske investicije

Poglavje 1 — Slovenska akademija znanosti in umetnosti

Investicije in večja popravila zgradb
v administraciji:

	Odobreno	Izvršeno
1. Poslopje Novi trg 4 v Ljubljani	4,800.000.—	4,385.451.—
2. Poslopje Titov trg 1 v Postojni	2,550.000.—	2,223.564.—
3. Oprema sekcij in pisarn	2,850.000.—	2,850.000.—
4. Inštitut za elektriško gospodarstvo	22,500.000.—	22,499.510.—
5. Kemični inštitut	20,000.000.—	18,150.109.—
6. Inštitut za turbinske stroje	50,000.000.—	50,000.000.—
7. Dom na Bledu	700.000.—	699.652.—
8. Poslopje v Gosposki ulici 13 a	900.000.—	729.424.—
Skupaj 3. del, pogl. 1 (3—133)	84,100.000.—	81,535.690.—

4. del — Prosveta in kultura

Poglavje 1 — Slovenska akademija znanosti in umetnosti

Osebni izdatki

	Odobreno	Izvršeno
Plače in dodatki		
1. Osnovne plače	6,501.459.—	6,488.511.—
2. Posebni dodatki	1,455.960.—	1,452.960.—
3. Funkcijski dodatki	1,029.000.—	1,028.800.—
4. Honorarji	5,485.000.—	5,457.555.—
5. Prispevek za socialno zavarovanje	6,512.081.—	6,492.439.—
Skupaj partija 4—134	20,985.500.—	20,920.065.—

Materialni izdatki

Operativni izdatki

1. Pisarniške potrebščine	546.149.—	546.139.—
2. Kurjava	1,246.967.—	1,246.967.—
3. Razsvetljava	555.835.—	555.835.—
4. Potni in selitveni stroški	105.261.—	105.261.—
5. Čiščenje, vzdrževanje in zavarovanje zgradb in inventarja	2,252.671.—	2,252.671.—
6. Poštni, telegrafski in telefonski stroški	570.964.—	570.964.—
7. Dopolnitev inventarja	1,314.189.—	1,308.189.—
8. Vzdrževanje prevoznih sredstev	429.260.—	429.260.—
9. Najemnina	18.000.—	18.000.—
Skupaj part. 4—135	6,639.296.—	6,633.286.—

Funkcionalni izdatki

1. Nabava znanstvene literature	2,101.719.—	2,101.463.—
2. Odkup umetnin	135.000.—	135.000.—
3. Znanstvena raziskovanja	6,555.151.—	6,340.710.—

Odnos 8,791.870.— 8,577.173.—

	Odobreno	Izvršeno
Prenos	8,791.870.—	8,577.173.—
4. Stroški za izdajo publikacij	9,557.834.—	9,557.834.—
5. Stroški za svečanosti, obiske in znanstvena predavanja	391.000.—	390.689.—
6. Subvencija finančno samostojnim zavodom	54,873.760.—	54,873.760.—
Skupaj part. 4—136	73,614.464.—	73,599.456.—
Skupaj pogl. 1 (part. 134—136), 4. del	101,257.260.—	100,952.807.—
Skupaj 9. razdelek	185,537.260.—	182,488.497.—

II

KEMIČNI INŠTITUT »BORISA KIDRIČA«

Inštitut je posloval kot finančno samostojen zavod.

Investicije

Inštitut je v letu 1954 izvršil naslednje investicije:

a) instalacije zgradbe, nabava strojev in naprav ter inventarja in instrumentov po nabavni ceni	17,492.955.—
b) naprave in instrumentarij v lastni režiji po lastni ceni	471.656.—
c) investicije v teku na dan 31. decembra 1954, vodovod in dograditev delavnic	5,272.270.—
Skupno investiranje v letu 1954	23,236.879.—

Te investicije so bile financirane:

a) iz investicijskega kredita, odobrenega v višini din 20,000.000.—	18,150.109.—
b) iz fonda za dopolnitev in nadomestitev	2,668.286.—
c) iz obratnih sredstev	2,418.484.—
	23,236.879.—

Obračun dohodkov in izdatkov

Dohodki	Izdatki
Dohodki 44,751.807.—	Osební izdatki 25,128.375.—
Subvencija 28,193.000.—	Materialni izdatki 43,730.293.—
	Presežek 4,086.139.—
Skupaj 72,944.807.—	Skupaj 72,944.807.—

Presežek din 4,086.139.— se je delil na:

a) sklad za nagrade	1,667.655.—
b) pokritje lastnega financiranja investicij iz obratnih sredstev za 31. december 1954	2,418.484.—
Skupaj	4,086.139.—

Balanca na dan 31. decembra 1954

Kemičnega inštituta »Borisa Kidriča« SAZU

Aktiva

Pasiva

	din		din
I. Sklad osnovnih sredstev		I. Sklad osnovnih sredstev	
1. Zgradba inštituta . . .	205,633.227.—	1. Sklad osnovnih sredstev . .	302,298.952.—
2. Inventar . . .	20,199.339.—	2. Lastno finansiranje	2,418.484.—
3. Aparature . . .	70,692.600.—		
4. Prev. sredstva . . .	2,920.000.—	II. Sklad obratnih sredstev	304,717.436.—
5. Nedovršene investicije . . .	5,272.270.—	1. Sklad obratnih sredstev . .	22,839.955.17
	299,445.166.—	2. Dobavitelji	2,564.154.—
	504,717.436.—	3. Dolžniki	10,431.300.—
II. Sklad obratnih sredstev		4. Obveznosti družb. skupnosti	63.893.83
1. Zaloga blaga . . .	24,476.915.50	5. Pasivne razmejitev	2,000.000.—
2. Narodna banka . . .	6,343.156.—		
3. Blagajna	158.50	Presežek	4,086.139.—
4. Dolžniki	6,498.860.—		
5. Upniki	521.762.—		
6. Akt. razmejitev . . .	1,526.106.—		
7. Terjatev do proračuna . . .	2,418.484.—		
	41,785.442.—		
	346,502.878.—		346,502.878.—

III

FIZIKALNI INŠTITUT »JOZEFA STEFANA«

Inštitut je v letu 1954 prejemal finančna sredstva iz zveznega proračuna preko Komisije za pomoč pri znanstvenih raziskovanjih Zveznega izvršnega sveta.

Proračunski dohodki

1. za razna dela	245.610.—	
2. dohodki iz prejšnjih let	789.959.—	1.035.569.—

Izdatki

A.

Investicije

1. Gradnje	29.240.526.—	
2. Oprema	7.698.531.—	
Skupaj	36.939.057.—	

B.

Redni proračunski izdatki

1. Osební izdatki	24.159.704.—	
2. Operativni izdatki	6.806.931.—	
3. Funkcionalni izdatki	36.484.710.28	
4. Izdatki v devizah	30.871.576.72	
5. Uvozni faktorji in davek na promet proizvodov	9.280.021.—	
Skupaj	107.602.943.—	

ZAKLJUČNI RAČUN PRORAČUNSKIH IZDATKOV

za leto 1954

Investicije	Odobreno	Izvršeno
Gradnje	29.240.526.—	29.240.256.—
Oprema	7.698.531.—	7.698.531.—
Skupaj partija 1—2	36.939.057.—	36.939.057.—
Osební izdatki		
1. Osnovne plače	10.708.977.—	10.708.977.—
2. Osební dodatki	62.018.—	62.018.—
3. Funkcijski dodatki	174.700.—	174.700.—
4. Dopolnilne plače in inštitutski dodatki	3.956.351.—	3.956.351.—
5. Honorarji	1.176.367.—	1.176.367.—
6. Nadurno delo	220.437.—	220.437.—
7. Nagrade	375.700.—	375.700.—
8. Prispevek za socialno zavarovanje	7.485.154.—	7.485.154.—
Skupaj pozicija 1—8	24.159.704.—	24.159.704.—

Materialni izdatki

Operativni izdatki	Odobreno	Izvršeno
1. Pisarniške potrebščine	485.458.—	485.458.—
2. Kurjava	1.032.519.—	1.032.519.—
3. Razsvetljava	518.170.—	518.170.—
4. Potni stroški	632.382.—	632.382.—
5. Vzdrževanje zgradb in inventarja	2.550.797.—	2.550.797.—
6. PTT stroški	374.272.—	374.272.—
7. Izpopolnitev inventarja	308.206.—	308.206.—
8. Vzdrževanje prevoznih sredstev	1.127.147.—	1.127.147.—
9. Transportni stroški	—	—
Skupaj pozicija 1—9	6.806.931.—	6.806.931.—

Funkcionalni izdatki

1. Nabava znanstvene literature	1.793.384.—	1.793.384.—
2. Znanstvena raziskovanja	34.350.637.28	34.350.637.28
3. Stroški za svečanosti	51.854.—	51.854.—
4. Nabava delovnih oblek	99.087.—	99.087.—
5. Inštitutsko glasilo	189.748.—	189.748.—
Skupaj pozicija 1—5	36.484.710.28	36.484.710.28

Izdatki v devizah

1. Ostali material iz uvoza	29.696.546.27	29.696.546.27
2. Potni stroški	1.175.030.45	1.175.030.45
Skupaj pozicija 1—2	30.871.576.72	30.871.576.72

Uvozni faktorji in davek na promet proizvodov

1. Uvozni faktorji in davek 55	4.097.046.—	4.097.046.—
2. Uvozni faktorji in davek 54	5.182.975.—	5.182.975.—
Skupaj pozicija 1—2	9.280.021.—	9.280.021.—

Rekapitulacija

Investicije	36.939.057.—	36.939.057.—
Osební izdatki	24.159.704.—	24.159.704.—
Operativni izdatki	6.806.931.—	6.806.931.—
Funkcionalni izdatki	36.484.710.28	36.484.710.28
Izdatki v devizah	30.871.576.72	30.871.576.72
Uvozni faktorji	9.280.021.—	9.280.021.—
Skupaj	144.542.000.—	144.542.000.—

IV

INSTITUT ZA ELEKTRISKO GOSPODARSTVO

Inštitut je v letu 1954 posloval kot finančno samostojen zavod v okviru proračuna LRS.

Investicije
inštituta so znašale

a) za nabavo osnovnih sredstev (stroji, inventar itd.)	3,280.688.—
b) za dovršena osnovna sredstva (gospodarska stavba)	7,938.714.—
c) za investicije v teku — investiranje v letu 1954 . . .	13,254.618.—
č) 150 % režija na produktivne bruto plače lastnega finansiranja investicij	1,628.640.—
Skupaj	26,102.660.—

Obračun dohodkov in izdatkov
(brez investicij)

Lastni dohodki	453.710.—	Osební izdatki	7,458.059.—
Izredni dohodki	387.793.—	Materialni izdatki	4,070.456.—
Subvencija	15,216.000.—	Presežek	4,528.988.—
Skupaj	16,057.503.—	Skupaj	16,057.503.—

Presežek v znesku din 4,528.988.— se deli na:

a) Sklad za nagrade:		
v letu 1954 že izplačano	394.400.—	
ostane za izplačilo	22.649.—	417.049.—
b) odvod v republiški proračun		1,189.000.—
c) sklad za dopolnitev in nadomestitev		2,922.939.—
Skupaj		4,528.988.—

Bilanca na dan 31. decembra 1954

Inštituta za elektriško gospodarstvo SAZU

Aktiva

Pasiva

	din		din
00 Osnovna sredstva	106,404.581.—	90 Sklad osnovnih sredstev . .	106,404.581.—
041 Invest. material 455.593.—		Finansiranje investicij	
042 Invest. v teku . 19,746.543.—	20,202.156.—	947 Iz proračuna . 17,320.696.—	
100 Gotovina v blagajni	20.000.—	949 Iz drugih virov 2,881.440.—	20,202.156.—
101 NB — tekoči račun	2,441.523.—	22 Dobavitelji	240.017.—
19 Razmejitve	394.400.—	249 Obveznosti do proračuna . .	743.—
02 NB — depozitni račun	832.516.—	290 Časovne razmejitve	691.752.—
12 Dolžniki 109.225.—		934 Obveznosti do dep. imovine .	832.516.—
22 Dobavitelji		935 Sklad lastnih obrat. sredstev	2,794.360.—
kot dolžniki . . . 134.748.—	243.973.—	840 Presežek	4,528.988.—
Druge terjatve			
1390 Dolžniki, ostali . 76.657.—			
150 Predujmi 16.000.—			
1391 Lastno finansiranje investicij . . 2,881.440.—	2,974.097.—		
Zaloge materiala in drugega inventarja			
310 Pisarn. material 262.517.—			
311 Potrošni material 1,009.803.—			
360 Drobni inventar na zalogi 209.708.—			
361 Drobni inventar v uporabi 699.839.—	2,181.867.—		
	135,695.093.—		135,695.093.—

V
INSTITUT ZA TURBINSKE STROJE

Inštitut je posloval v letu 1954 kot finančno samostojen zavod v okviru proračuna LRS.

Investicije

Nabavo osnovnih sredstev in ostale investicije je inštitut leta 1954 finansiral:

a) iz investicijskega kredita	30,000.000.—	
b) iz sklada za dopolnitev in nadomestitev	2,607.972.—	
c) iz sklada za dopolnitev in nadomestitev za nekrte investicije iz leta 1953 v znesku din 7,812.339.—	1,837.664.—	<u>34,445.636.—</u>

in so znašale nekrte investicije 31. decembra 1954 5,974.675.—

Obračun dohodkov in izdatkov
(brez investicij)

D o h o d k i		I z d a t k i	
Realizacija	10,050.644.	Osební izdatki	6,618.073.—
Subvencija		Materialni izdatki	3,773.836.—
iz proračuna	<u>9,697.000.—</u>	Presežek	<u>9,335.735.—</u>
Skupaj	<u>19,727.644.—</u>	Skupaj	<u>19,727.644.—</u>

Presežek din 9,335.735.— se deli na:

1. sklad za nagrade:		
izplačano v letu 1954	417.600.—	
ostane za izplačilo	402.630.—	820.230.—
2. sklad za dopolnitev in nadomestitev		5,846.484.—
3. odvod v republiški proračun		<u>2,669.021.—</u>
	Skupaj	<u>9,335.735.—</u>

Bilanca na dan 31. decembra 1954

Inštituta za turbinske stroje SAZU

	Aktiva din	Pasiva din
000 Osnovna sredstva	53,629.152.—	
02 NB — izločena sredstva . . .	3,562.728.—	
043 Investicije in popravila . . .	153,308.507.—	
101 NB — tekoči račun	3,745.375.—	
190 Aktivne razmejivke		552.400.—
120 Dolžniki	2,832.565.—	
159 Druge terjatve (lastno finansiranje)	1,394.344.—	
220 Dobavitelji		37.712.—
239 Ostale obveze		520.000.—
240 Obveznost do skupnosti (prometni davek)	34.159.—	
310 Zaloga materiala	9,795.973.—	
361 Drobní inventar v uporabi . . .	639.551.—	
520 Produkcija	2,146.344.—	
954 Sklad za dopolnitev in nadomestitev		3,562.728.—
955 Sklad obratnih sredstev		10,160.464.—
940 Finansiranje		153,308.507.—
900 Sklad osnovnih sredstev		53,629.152.—
Presežek		9,335.735.—
Zgradbe družb. standarda	8,047.398.—	8,047.398.—
	198,933.896.—	198,933.896.—
	198,933.896.—	198,933.896.—

VII

PUBLIKACIJE
IN ZAMENJAVA PUBLIKACIJ

PUBLIKACIJE

Slovenske akademije znanosti in umetnosti v letu 1954

SPLOŠNE IZDAJE

Letopis Slovenske akademije znanosti in umetnosti. Peta knjiga 1952 do 1953. (Uredil *Milko Kos.*) V Ljubljani 1954. 417 + (II) str. 8°.

IZDAJE RAZREDA ZA ZGODOVINSKE IN DRUŽBENE VEDE

Dela 9. Sekcija za arheologijo 7. *France Starè*: Ilirske najdbe železne dobe v Ljubljani. Ljubljana 1954. 135 str. + (IV) str. slik + LXXXV tab. + (I) str. + 2 plana + 2 pril. 8°.

Dela 10. Inštitut za zgodovino, Sekcija za občo in narodno zgodovino 2. *Ljudmil Hauptmann*: Staroslovenska družba in obred na knežjem kamnu. Ljubljana 1954. 161 + (II) str. 8°.

Viri za zgodovino Slovencev. Knjiga tretja. Srednjeveški urbarji za Slovenijo. Zvezek tretji. Urbarji Slovenskega Primorja. Drugi del. Objavil *Milko Kos.* V Ljubljani 1954. 410 + (II) str. + 1 zvd. 4°.

Arheološki vestnik V/1. Ljubljana 1954. 205 str. + 4 pril. 8°.

Vsebina:

Josip Korošec: Novi stratigrafski podatki kolišč na Ljubljanskem barju.

France Starè: K problemu najstarejših čolničastih fibul iz Slovenije.

Josip Korošec: Pomen nekaterih nakitnih predmetov, najdenih v Detti v Banatu.

Zlata Dolinar-Osoletova: Staroslovanska okostja iz Dobrače pri Kragujevcu.

Mitja Brodar: Izkopavanje v Parski golobini.

Stasko Jesse: Poročilo o sondiranju v okolici Iga pri Ljubljani.

France Starè: Dva ilirska grobova iz Kranja.

France Starè: Topografsko raziskovanje v okolici Dobove.

Stane Gabrovec: Poročilo o slučajnih najdbah v Sloveniji.

Jaroslav Šašel: Arheološko-topografske novice s področja Colatia in Atransa.

Josip Korošec: Staroslovanski grobovi na Selah pri Dobovi. Knjižna in druga poročila.

Arheološki vestnik V/2. Ljubljana 1954. Str. 209—425 + (I). 8°.

Vsebina:

Josip Korošec: Ali smo upravičeni na temelju predzgodovinskih statuet rasno in etnično opredeljevati prebivalstvo neolitičnega časa.

- Milutin Garašanin*: Ostava iz Kladova i problem stepskih uticaja u kasnom neolitu Donjeg Podunavlja.
- Stanko Pahič*: Nekaj najdb iz žarnega grobišča na Pobrežju pri Mariboru.
- Draga Garašanin*: Nalaz iz Celja i njegov položaj prema ostavama od skupocenih metala u Panoniji.
- Josip Klemenc*: Nekaj kronoloških podatkov rimskega pokopališča v Sempetru v Savinjski dolini.
- Mirko Šeper*: Jedan nalaz keramike iz Siska.
- Stanko Pahič in Vlado Lorber*: Arheološka najdišča pri Cerkvenjaku v Slovenskih goricah. Topografski ogledi 1954.
- Rudolf Bratanič*: Nove najdbe iz Ptuja.
- Tatjana Bregant*: Keltski grob iz Brežic.
- Josip Korošec*: Datacija in etnična opredelitev grobišča v Sieghartskirchenu.
- Knjižna in druga poročila.

IZDAJE RAZREDA ZA FILOLOSKE IN LITERARNE VEDE

- Dela 7.** Inštitut za literature 2. *Mirko Rupel*: Nove najdbe naših protestantik XVI. stoletja. Ljubljana 1954. 89 + (V) str. 8°.
- Dela 8.** Inštitut za slovenski jezik 5. Staroruski ep Slovo o polku Igofevč. Slovensko izdajo priredil *Rajko Nahtigal*. Ljubljana 1954. 137 + (I) str. + 2 pril. 8°.

IZDAJE RAZREDA ZA MATEMATIČNE, FIZIKALNE IN TEHNIČNE VEDE

- Razprave.** Serija A: Matematične, fizikalne in kemične vede. VI. Ljubljana 1954. 138 str. + 7 pril. 8°.
- Vsebina:*
- Branko Spiridon Brčić*: K sintezi svinčenega kromata iz PbO. II.
- Franjo Ivan Havliček*: Sistematična raziskovanja mikroobjektov. II. Listerjevi objektiv.
- Dušan Hadži*: Osnovni procesi tvorbe koksa.
- Marjan Plaper*: Problematika naravne moči v tehniki prenašanja električne energije.

IZDAJE RAZREDA ZA PRIRODOSLOVNE IN MEDICINSKE VEDE

- Razprave II.** Ljubljana 1954. 425 str. + VII tab. 8°.

Vsebina:

- Ernest Mayer*: Kritični prispevki k flori slovenskega ozemlja II.
- Ernest Mayer*: Pripravljalna dela za floro Slovenije I. *Gentiana* L. sect. *Endotricha* Froel.
- Jovan Hadži*: Morfološki značaj pnevmatofora pri sifonoforah.
- Jovan Hadži*: Nadaljnja raziskavanja o ishiropsalidih (Opiliones).
- Max Beier*: Die jugoslawischen Arten der Oholidopterini (Orthoptera-Tettigoniidae-Decticinac).
- Ivan Rakovec*: O fosilnih slonih iz Slovenije.

Ivan Rakovec: *Libralces aff. gallicus* Azzaroli z viškega Brda pri Ljubljani.

Ivan Rakovec: Povodni konj iz Pivške kotline.

Anton Ramovš: *Edmondia permiana bisulcata* n. subsp. iz belerofonskih skladov pri Žažarju.

Vanda Kochansky-Devidé in Anton Ramovš: *Palaeofusulina nana* Licharew iz belerofonskih skladov v Volaki in primerjava z mikrofosili drugih krajev v Sloveniji.

Cveto Germošek: Zgornjejurski hidrozoji iz okolice Novega mesta.

Othmar Kühn: *Cephalopoden der Trias in Unterkrain.*

Srečko Brodar: Historičen in kritičen pregled domnevnih paleolitskih najdišč na jugu Jugoslavije.

Dela 6. Inštitut za medicinske vede 1. *Valter Krušič*: *Karies pri Starih Slovanih.* Ljubljana 1954. 104 str. 8°.

Geografski zbornik II. Ljubljana 1954. 251 str. + 3 pril. 8°.

Vsebina:

Anton Melik: Nova glaciološka dognanja v Julijskih Alpah.

Igor Vrišer: Goriška Brda. Gospodarska geografija.

Slava Lipoglavšek-Rakovec: Tržič. Mestna geografija.

Janez Planina: Soča. Monografija vasi in njenega področja.

ZAMENJAVA PUBLIKACIJ

Biblioteka Slovenske akademije znanosti in umetnosti je v letu 1954 redno pošiljala akademijske publikacije spodaj navedenim ustanovam in v zameno prejela naslednje:

La Bibliothèqne de l'Académie Slovène des sciences et des arts entretenait dans l'année 1954 un service régulier d'échange de publications avec les Institutions ci-dessous mentionnées; elle en a reçu en échange:

Beograd: JUGOSLAVIJA — YOUGOSLAVIE

Arheološki inštitut Srpske akademije nauka:

Astronomska opservatorija Srpske akademije nauka:

Zbirka numeričkih radova. Knjiga I/4.

Bulletin de l'Observatoire Astronomique XVIII/1—4.

Društvo matematičara i fizičara NRS:

Vesnik Društva matematičara in fizičara NR Srbije V/3—4.

Geografski inštitut Srpske akademije nauka:

Geološki inštitut Srpske akademije nauka:

Inštitut za ekologiju i biogeografiju Srpske akademije nauka:

Inštitut za fiziologiju razvića, genetiku i selekciju:

Inštitut za nuklearne nauke — »Boris Kidrič«:

Recueil de travaux de l'Institut de recherches sur la structure de la matière II.

Bulletin of the Institute of Nuclear Sciences »Boris Kidrič« III.

Institut za zaštitu bilja:

Zaštita bilja 1953—1954/20—25.

Posebna izdanja 1954/1.

Istorisko društvo N. R. Srbije:

Istoriski glasnik 1953/3—4, 1954/1—2.

Matematički institut Srpske akademije nauka:

Zbornik Radova XXXV.

Publications de l'Institut mathématique I, II, VI.

Narodni muzej:

Deroko, A.: Monumentalna i dekorativna arhitektura u srednjevekovnoj Srbiji.

Srpska umetnost XVIII. veka.

Prirodnjački muzej srpske zemlje:

Glasnik Prirodnjačkog muzeja srpske zemlje. Serija A, V.

Glasnik Prirodnjačkog muzeja srpske zemlje. Serija B, V—VI.

Redakcija »Naš jezik«:

Savezna uprava hidrometeorološke službe FNRJ:

Savezni institut za zaštitu spomenika kulture:

Srpska akademija nauka:

Godišnjak LII, LIII, LIV, LV, LVI, LVII, LVIII.

Glasnik Srpske akademije nauka V/1—2.

Glas Srpske akademije nauka CCXI, CCXII, CCXIII.

Bulletin de l'Académie Serbe des Sciences, Nouvelle série XII/5.

Naš jezik, nova serija V/1—10.

Istoriski časopis IV.

Zbornik radova XXVIII, XXX, XXXIII, XXXIV, XXXV, XXXVI, XXXVII.

Posebna izdanja Srpske akademije nauka CCXIV, CCXV, CCXVI, CCXVII, CCXVIII, CCXIX, CCXX, CCXXI, CCXXII, CCXXIII, CCXXIV, CCXXV, CCXXVI.

Srpski etnografski zbornik LXVII.

Godišnjak našeg neba za god. 1954.

Publications de l'Institut Mathématique VI.

Južnoslovenski filolog XX/1—4.

Parry M. & Lord, A. B.: Srpskohrvatske junačke pjesme I.

Klasični naučni spisi V.

Bulletin de l'Observatoire Astronomique de Beograd XVIII/1-2.

Sahović, K.: Opšta i specijalna patološka anatomija III/1, 2.

Dušanov zakonik po prizrenskom rukopisu.

Srpsko hemisko društvo:

Glasnik Hemiskog društva 18/10, 19/1—7.

Srpsko lekarsko društvo:

Srpski arhiv za celokupno lekarstvo LXXXI/12, LXXXII/1—8.

Tehnička velika škola. Gradjevinski fakultet:

Universitetska biblioteka »Svetozar Marković«:

Zbornik Mašinskog fakulteta 1952—1953.

Zbornik Gradjevinskog fakulteta 1952—1953.

Zbornik Elektrotehničkog fakulteta 1952—1953.

Zbornik radova Arhitektonskog fakulteta 1951—1952.

Zbornik radova Poljoprivrednog fakulteta I/1—2, II/1.

Anali Pravnog fakulteta u Beogradu I/2—4, II/1—3.

Godišnjak Poljoprivrednog fakulteta 1, 2, 3, 4.

Glasnik Šumarskog fakulteta 1, 2, 3, 4, 5, 6.
Pregled predavanja za školsku 1953/54 godinu.
Pregled predavanja za letnji semestar školske 1953—1954 godine.

Bilten. Referati o prijavljenim kandidatima za izbor nastavnog i pomoćnog nastavnog osoblja.

Prova međuuniverzitetska konferencija, održana 13 i 14 februara 1954 god. u Beogradu.

Godišnji izveštaj Medicinske velike škole o radu u toku 1951/52 školske godine.

Doktorske disertacije na beogradskom univerzitetu 1905—1950. Nastavni program Prirodno-matematičkog fakulteta u Beogradu.

Acta veterinaria IV/1—3.

Zavod za geološka i geofizička istraživanja NRS:

Godišnjak III.

Vesnik, Knjiga X.

Brežice:

Posavski muzej.

Celje:

Družba sv. Mohorja:

Meško, Ks.: Izbrano delo, I. knjiga.

Kramolc, L.: Lisičjakove pesmi.

Cetinje:

Istoriski institut Crne gore:

Naučno društvo:

Bešić, Z. M.: Geologija severozapadne Crne gore.

Medicinski zbornik 3.

Dubrovnik:

Državni arhiv:

Naučna biblioteka:

Slavljanska antologija iz rukopisih dubrovačkih pjesnikah.

Gentilizza, G.: Nova & vetera della Dalmazia.

Bazala, V.: Dubrovčanin dr. Luka Stulić (Stulli).

Uspomeni Ivana Franjina Gundulića i njegovu rodnomu mjesti »kruni hrvatskih gradova« Dubrovniku posvećuje akademjsko društvo »Zvonimir« u Beču.

Koper:

Mestna knjižnica:

Zgodovinsko društvo:

Ljubljana:

Arheološki seminar Univerze:

Starè F.: Predzgodovinske Vače.

Elektrotehniški vestnik:

Elektrotehniški vestnik XXI/11—12, XXII/1—8.

Etnografski muzej:

Slovenski etnograf VI—VII.

Geografsko društvo:

Geologija. Razprave in poročila.

Gozdarski inštitut Slovenije:

Narodni muzej:

Prirodoslovno društvo:

Proteus XVI/6—10, XVII/1—3.

Biološki vestnik II.

Slovenska Matica:

Shakespeare, W.: Kakor vam drago.

Izbrani eseji in razprave Ivana Prijatelja II.

Melik, A.: Slovenski alpski svet.

Škofijska knjižnica:

Catalogus cleri diocesis Labacensis. Anno 1827, 1828, 1831, 1832, 1835, 1842, 1844, 1845, 1847, 1848, 1850, 1854, 1855, 1856, 1867, 1868, 1872, 1875, 1878, 1882, 1884, 1885, 1888, 1889, 1891, 1892, 1895, 1895, 1897, 1898, 1900, 1901, 1902, 1904, 1905, 1908, 1912, 1915.

Letopis ljubljanske škofije za leto 1935, 1944, 1947.

Šematizem ljubljanske nadškofije l. 1788.

Lokal- und Personal-Stand der Diözese von Laibach 1815, 1825.

Uprava »Planinskega vestnika«:

Planinski vestnik LIV/1—12, LV/1.

Zavod za statistiko in evidenco:

Mesečni statistični pregled LR Slovenije III/1—12.

Finansiski razhodi škola u FNRJ u 1951 budžetskoj godini.

Učenci osnovnih i srednjih škola.

Strokovne in umetniške šole ob koncu šolskega leta 1952—53.

Slušatelji fakultet, akademij in višjih šol v LRS — v polletnem semestru šolskega leta 1952/53.

Osnovne i više osnovne škole na kraju 1952/53 školske godine.

Niže i srednje umetničke škole na kraju 1952/53 školske godine.

Srednje stručne škole na kraju 1952/53 školske godine.

Škole za obrazovanje nastavnog kadra i verske škole, na kraju 1952/53 školske godine.

Splošno izobraževalne šole ob koncu šolskega leta 1952/53.

Niže stručne škole na kraju 1952/53 godine.

Osmogodišnje škole i gimnazije na kraju 1952/53 školske godine.

Osnovne i srednje škole u FNRJ na početku 1953/54 školske godine.

Škole i zavodi za defektnu decu na kraju 1952/53 školske godine.

Škole za odrasle na kraju 1952/53 školske godine.

Apsolvirani studenti visokih škola u FNRJ, 1) u toku školske godine 1952/53, 2) ukupan broj apsolviranih krajem 1952 i 1953 godine.

Diplomirani studenti visokih škola u 1953 godini.

Popis živine, perutnine in čebelnih panjev po stanju 15. I. 1953. Splošni in razširjeni del.

Rudarstvo v LR Sloveniji 1953.

Izdavačka delatnost i štampa u FNRJ Jugoslaviji u 1953 godini.

Reports of the »J. Stefan« Institute of Physics Slovenian. Academy of Sciences and Arts. 1.

Statistično poročilo. Industrija št. 8.

Statistično poročilo. Gradbeništvo št. 8.

Statistično poročilo. Cene na drobno št. 7.

Statistično poročilo. Finance št. 6.

Zgodovinsko društvo:

Znanstveni bilten:

Bulletin Scientifique I/5.

Maribor:

Pokrajinski muzej.

Novi Sad:

Matica Srpska:

Letopis Matice Srpske. God. 129 — knjiga 372, sv. 6. God. 130 knjiga 373, sv. 1—6. God. 150 — knjiga 374, sv. 3—6.

Zbornik Matice Srpske. Serija prirodnih nauka 5.

Zbornik Matice Srpske. Serija društvenih nauka 5.

Leskovac, M.: Antologija starije srpske poezije.

Vojvodjanski muzej:

Rad Vojvodjanskih muzeja 2.

Veselinović, R.: Starosrpsko naselje Bostaništu kod Mošorina u Bačkoj.

Osijek:

Muzej Slavonije:

Ptuj:

Mestni muzej:

Blätter für Heimatkunde. I—XV.

Mittheilungen des historischen Vereines für Steiermark 20, 22, 28, 36, 38, 40.

Stele, F.: Politični okraj Kamnik.

Arhiv za zgodovino in narodopisje I.

Voprosy istorii 1949/1.

Saria, B.: Začasno poročilo o izkopavanjih na Gradišču pri Vel. Malenci.

Spominski listi ob tridesetletnici Muzejskega društva v Ptujju 1895—1925.

Pula:

Arheološki muzej Istre:

Rovinj:

Institut za biologiju mora:

Sarajevo:

Biološki institut:

Godišnjak Biološkog instituta u Sarajevu. God. V/1—2.

Institut za naučna šumarska istraživanja NR BiH:

Godišnjak 2.

Panov, A.: Putevi i stranputice botaničke i dendrološke nomenklature.

Institut za proučavanje folkloru:

Bilten Instituta za proučavanje folkloru u Sarajevu 2.

Institut za savremeni jezik:

Istorisko društvo Bosne i Hercegovine:

Naučno društvo NR Bosne i Hercegovine:

Orientalni institut:

Prilozi za orientalnu filologiju i istoriju jugoslovenskih naroda pod turskom vladavinom III—IV.

Zemaljski muzej:

Glasnik Zemaljskog muzeja u Sarajevu. Istorija i etnografija.

Nova serija IX.

Glasnik Zemaljskog muzeja u Sarajevu. Arheologija. Nova serija IX.

Zemaljski zavod za zaštitu spomenika kulture i prirodnih rijetkosti NR BiH:

Srednjevjekovni nagrobni spomenici Bosne i Hercegovine V.

Skopje:

Arheološki muzej:

Filozofski fakultet:

Posebni izdanija. Istorisko-filološki odel. Kniga 1, 2, 3.

Bilten na društvo na matematičarite i fizičarite od narodna republika Makedonija. Kniga IV.

Materijali. Historisko-filološki odel. Kniga 1.

Folkloren institut:

Institut za geografija na Univerzitetot:

Institut za matematika na Univerzitetot:

Godišen zbornik. Prirodno-matematički odel 5.

Institut za šumarski eksperimentalni ispitivanja na NRM:

Muzejsko-konzervatorsko društvo na NR Makedonija:

Vesnik. God. I/1, 2. God. II/1—2.

Naučen institut za nacionalna istorija na makedonskiot narod:

Apostolski, M.: Završnite operaciji na N. O. V. za osloboduvanje na Makedonija.

Andonovski, H.: Prilog kon bibliografijata.

Dimić, N.: Bibliografija na statii i knigi za N. O. V. vo Makedonija.

Turski dokumenti za makedonskata istorija II. 1803—1808.

Jagić, V.: Kiril i Metodi i nivnite učenici.

Martulkov, A.: Moeto učestvo vo revolucionernite borbi na Makedonija.

Mojsov, L.: Okolu prašanieto na makedonskoto nacionalno malcinstvo vo Grcija.

Izveštaj od 1903 godina na srpskite koncili, mitropolit i učilišni inspektori vo Makedonija.

Zografski, D.: Makedonskiot taen revolucioneren komitet i »Otm'štenie«.

Prirodonaučeni muzej:

Annales Musei Serbiae Meridionalis I/1—7.

Fragmenta Balcanica I/1—6.

Acta Musei Macedonici Scientiarum Naturalium I/1—11, II/1.

Seminarot na makedonski jazik i literatura na Univerzitetot:

Makedonski jazik IV/8—10.

Godišen zbornik. Istorisko-filološki oddel. Kniga 6.

Literaturen zbor I/1—2.

Godišen zbornik. Prirodno-matematički oddel. Kniga 6.

Posebni izdanija Instituta za makedonski jazik. Kniga 1.

Seminarot za istorija na Univerzitetot:

Godišen zbornik. Istorisko-filološki oddel. Kniga 6.

Seminarot za jugoslavenska kniževnost na Univerzitetot.

Zemjodjelsko-šumarski fakultet na Univerzitetot Skopje:

Godišen zbornik na Zemjodjelsko-šumarskiot fakultet na Univerzitetot Skopje. Šumarstvo IV.

Godišen zbornik na Zemjodjelsko-šumarskiot fakultet na Univerzitetot Skopje. Zemjodjelstvo IV.

Pet godini od osnivanjeto na Zemjodjelsko-šumarskiot fakultet vo Skopje.

Split:

Arheološki muzej.

Etnografski muzej.

Galerija umjetnina:

Prijatelj, K. & Tripković, M.: Prilozi o slikama splitske galerije.

Gradska biblioteka.

Institut za oceanografiju i ribarstvo:

Acta Adriatica V/5, 6, 7, 8, 9; VI/1.

Bilješke 6, 7, 8, 9.

Izvoješća-Reports. Vol. II/2; V/2B, 2C; VI/2—5.

Muzej grada Splita:

Izdanje Muzeja grada Splita 4.

Povremene izložbe muzeja grada Splita I.

Muzej hrvatskih starina u Splitu.

Zadar:

Arheološki muzej:

Muzeji i zbirke Zadra.

Državni arhiv.

Etnografski muzej:

Muzeji i zbirke Zadra.

Zagreb:

Arheološki muzej.

Arheološki zavod.

Botanički zavod Prirodoslovnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu.

Društvo matematičara i fizičara:

Glasnik matematičko-fizički i astronomski. Serija II. VIII/3—4, IX/1.

Društvo muzejsko-konzervatorskih radnika NRH:
Vijesti Društva muzejsko-konzervatorskih radnika NRH
III/1—5.

Državni arhiv.

Geofizički zavod:

Radovi. III. serija 3, 4.

Motrenja sunčevih pjega 1950/Januar—December.

Meteorološki izvještaj 1950/3—12.

Maksić, B.: Prilozi teoriji i praksi psihometrijskih tablica.

Geografsko društvo Hrvatske.

Hrvatsko prirodoslovno društvo.

Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti:

Rječnik hrvatskoga ili srpskoga jezika. Svezak 57, 58, 59.

Zbornik za narodni život i običaje Južnih Slavena 37.

Rad Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti. Knj. 292, 293, 294, 295, 296, 297, 298, 299.

Gradja za povijest književnosti Hrvatske. Knjiga 24.

Bulletin International de l'Académie Yougoslave des Sciences et des Beaux Arts. Nouvelle Série. Livre 9, 10, 11.

Ljetopis Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti za 1951—1952. Knjiga 58.

Posebno izdanje odjela za prirodne nauke III.

Predavanja održana u Jugoslavenskoj akademiji XI, XII.

Hrvatska bibliografija. Niz A, knjiga 4; Niz B, knjiga 5; Niz C, knjiga 4, 5.

Djela Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti 47.

Izvještaj o radu Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti za 1955 godinu.

Marulić, M.: *Davidias*.

Jagić, V.: *Korespondencija I*.

Djela Vatroslava Jagića IV.

Babić, I.: *Nametnici i nametničke bolesti konja*.

Kogoj, F.: *Spolne bolesti*.

Katičić, N.: *More i vlast obalne države*.

Muzej grada Zagreba.

Naučna misao. Društvo za unapredjivanje i širenje nauke:

Naučna misao 1, 2.

Povijesno društvo Hrvatske:

Historijski zbornik V/3—4; VI/1—4.

Speleološka sekcija Planinarskog društva »željezničar«:

Speleolog. *Casopis za speleologiju* I/1; II/1—2.

Staroslavenski institut:

Slovo III.

Šumarski institut.

Zavod za geološka iztraživanja:

Geološki vjesnik V—VII.

EVROPA — EUROPE

Aarau (Suisse):

Aargauische Naturforschende Gesellschaft.

Aarhus (Danemark):

Slavisk Institut.

Statsbiblioteket:

KUML. Arbog for Jysk Arkaologisk Selskab 1951, 1952, 1953.

Aberdeen (Grande Bretagne):

University Library.

Amersfoort (Pays-Bas):

Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek:

Berichten van de Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek in Nederland. IV/2.

Amsterdam (Pays-Bas):

Archaeologisch-historisch Instituut der Universiteit:

Archaeologisch-historische Bijdragen I, II, VIII, IX, X, XI, XII.
Algemeene Gids 1957.

Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen:

Verhandelingen der Kon. Nederl. Akademie van Wetenschappen, Afdeling Natuurkunde, Eerste Reeks XX/4, 5.

Verhandelingen der Kon. Nederl. Akademie van Wetenschappen, Afdeling Natuurkunde, Tweede Reeks XLIX/4; L/1.

Verhandelingen der Kon. Nederl. Akademie van Wetenschappen, Afdeling Letterkunde, Nieuwe Reeks LIX/2, 3; LX; LXI/1.

Nederlandsche Entomologische Vereeniging:

Entomologische Berichten Deel 15/1—12.

Aquileia (Italie):

Associazione Nazionale per Aquileia:

Aquileia nostra XXIV, XXV.

Athènes (Grèce):

Akadimia Athinon:

Praktika tes Akadimias 22, 23, 24, 25, 26.

American School of Classical Studies:

Hesperia. Journal of the American School of Classical Studies at Athens. XXII/4, XXIII/1—3.

École Française d'Athènes:

Bibliothèque des Ecoles Françaises d'Athènes et de Rom 150, 169/I, II, 172.

Études crétoises I, II, IV, V, VI, VII, VIII, IX.

Launey, M.: Études Thasiennes I.

Travaux et Mémoires IV.

Bad Godesberg bei Bonn (Allemagne):

Deutsche Forschungsgemeinschaft:

Bericht der Deutschen Forschungsgemeinschaft über ihre Tätigkeit vom 1. April 1953 bis zum 31. März 1954.

*Gnomon. Kritische Zeitschrift für die gesamte klassische Altertums-
wissenschaft* 25/6, 7, 8; 26/1—6.
Aufbau und Aufgaben der Deutschen Forschungsgemeinschaft.

Bad Homburg (Allemagne):

Staatliches Saalburgmuseum:

Saalburg Jahrbuch XIII.

Mitteilungen des Vereins für Geschichte und Landeskunde
XXIII.

Barcelona (Espagne):

»Afinidad«. Asociación de Químicos:

Afinidad XXXI/133—134, 135—136, 137—138, 139—140.

Museo Arqueológico.

Basel (Suisse):

Geographisch-ethnologische Gesellschaft:

*Korrespondenzblatt der Geographisch-ethnologischen Gesell-
schaft* Basel III/1, 2.

Historische und antiquarische Gesellschaft:

Basler Zeitschrift für Geschichte und Altertumskunde 52.

*Beilage zur Basler Zeitschrift für Geschichte und Altertums-
kunde* 51.

Institut für Ur- und Frühgeschichte der Schweiz:

Ur-Schweiz XVIII/1—5.

Schweizerische medizinische Wochenschrift 84/35.

Monographien zur Ur- und Frühgeschichte der Schweiz III, IX.

Naturforschende Gesellschaft:

Verhandlungen der Naturforschenden Gesellschaft in Basel.
Band 64/1—2.

Belfort (France):

Société Belfortaine d'Émulation.

Bergen (Norvège):

Universitetsbiblioteket:

Annual Report 1 (1950—51), 2 (1951—52), 3 (1952—53).

Arbok, Naturvitenskapelig Rekke 1952—1953.

Berlin (Allemagne):

Deutsche Akademie der Wissenschaften.

Institut für Ur- und Frühgeschichte der Humboldt-Universität.

Institut für Vor- und Frühgeschichte der Deutschen Akademie
der Wissenschaften:

Schriften der Sektion für Vor- und Frühgeschichte. Band 1, 2, 5.

Bern (Suisse):

Naturforschende Gesellschaft:

*Verhandlungen der Schweizerischen Naturforschenden Gesell-
schaft* 133.

Schweizerische entomologische Gesellschaft:

Mitteilungen der schweizerischen entomologischen Gesellschaft
XXVI/4, XXVII/1.

Besançon (France):

Université de Besançon:

- Annales Littéraires de l'Université de Besançon VIII.*
Annales Scientifiques de l'Université de Besançon. Géologie VIII.
Annales Scientifiques de l'Université de Besançon. Zoologie VIII/1—2.
Annales Scientifiques de l'Université de Besançon. Botanique VIII/1—3.

Birmingham (Grande Bretagne):

Birmingham & Midland Institute:

- Proceedings of the Birmingham Natural History and Philo-
sophical Society XVIII/IV.*

Blindern (Norvège):

Norwegian Geographical Society:

- Norsk Geografisk Tidsskrift XIII/5—8, XIV/5—6.*

Det Norske Meteorologiske Institutt.

Bologna (Italie):

Istituto di Archeologia dell'Università:

- Emilia Preromana 3.*
Studi e ricerche I, II, III, IV, V.
*Catalogo della Mostra bibliografica del 1948 bolognese, a cura
della Biblioteca universitaria di Bologna.*

Bonn (Allemagne):

Geographisches Institut der Universität.

Institut für Vor- und Frühgeschichte der Universität:

- Rheinische Vierteljahrsblätter 18/3—4.*

Naturhistorischer Verein der Rheinlande und Westfalens:

- Decheniana. Verhandlungen des Naturhistorischen Vereins der
Rheinlande und Westfalens 107.*

Verein von Altertumsfreunden in Rheinlande:

- Bonner Jahrbücher des Rheinischen Landesmuseums in Bonn
und des Vereins von Altertumsfreunden im Rheinlande 152, 153.*

Bordighera (Italie):

Istituto Internazionale di Studi Liguri:

- Rivista di studi Liguri XIX/104, XX/1—2.*
Atti del I° Congresso internazionale di studi Liguri 1952.

Bratislava (République Tschécoslovaque):

Knižnica Slovenskej univerzity:

- Slovenská kniha IV.*

Brno (République Tschécoslovaque):

Archeologický ústav Československé akademie věd:

- Průvodce po výzkumech na Žuráni u Brna.*
Průvodce po slovanských výzkumech u Dolních věstonic.
*Průvodce po výzkumech na staroslovanském hradisku Staré
Zámky u Líšně.*

Tihelka, K.: Průvodce po výzkumech pravěkých sídlišť na cezavacích u Blučiny u Zidlochovic.

Poulik, J.: Jižní Morava země dávných Slovanů.

Poulik, J.: Staroslovanská Morava.

Československá společnost biologická.

Děkanát Filosofické Fakulty Masarykovy University v Brně:

Spisy Masarykovy University v Brně 48, 49.

Sborník Prací Filosofické Fakulty Brněnské University I/1—2; II/1, 2—4; III/1, 2.

Faculté des Sciences de l'Université Masaryk:

Scripta Medica XXIII, XXIV, XXV, XXVI/1, 2, 3, 4—5.

Práce Moravskoslezské Akademie věd přírodních XXIV.

Spisy vydávané Přírodovědeckou fakultou Masarykovy University 339-1952/7, 340-1952/8, 341-1952/9, 343-1953/1, 346-1953/4, 347-1953/5, 348-1953/6, 349-1953/7—8.

Prokš, J. & Olšanský, C.: Pokusy s kontinuální výrobou másla podle Fritze.

Kratochvíl, J.: O Potravě a rasách tchoře tmavého.

Moravské museum. Oddělení pro diluvium.

Moravský Národní Museum:

Casopis Moravského zemského musea XXIV, XXV, XXVI—XXVII, XXVIII—XXIX, XXX, XXXI, XXXIII/I, XXXIV/II, XXXV/I, II, XXXVI/II, XXXVII, XXXVIII.

Bruxelles (Belgique):

Association des Conservateurs d'Archives, de Bibliothèques et de Musées de Belgique:

Archives, Bibliothèques et Musées de Belgique XXIV/2, XXV/1.

Institut Royal des Sciences naturelles de Belgique:

Bulletin d'Institut royal des Sciences naturelles de Belgique XXVIII/52, 55, 59, 62, 65, 69; XXIX/1—49.

Discours prononcés à la manifestation d'hommage à Victor Van Straelen 1925—1954.

Volume jubilaire Victor Van Straelen 1925—1954. I, II.

Koninklijke Vlaamse Academie:

Verhandelingen van de Koninklijke Vlaamse Academie voor Wetenschappen, Letteren en Schone Kunsten van België. Klasse der Wetenschappen 40, 42, 45.

Verhandelingen van de Koninklijke Vlaamse Academie voor Wetenschappen, Letteren en Schone Kunsten van België. Klasse der Schone Kunsten 8.

Mededelingen van de Koninklijke Vlaamse Academie voor Wetenschappen, Letteren en Schone Kunsten van België. Klasse der Wetenschappen XV/8, 9, 10, 11, 12, 13; XVI/1, 2, 3, 4, 6.

Mededelingen van de Koninklijke Vlaamse Academie voor Wetenschappen, Letteren en Schone Kunsten van België. Klasse der Schone Kunsten XV/5; XVI/1, 2.

Mededelingen van de Koninklijke Vlaamse Academie voor Wetenschappen, Letteren en Schone Kunsten van België. Klasse der Letteren XVI/1, 2, 3.

Jaarboek. Vijftiende Jaar.

Internationaal colloquium over Biochemische Problemen der

Lipiden te Brussel op 11, 12, 13 juni 1953.

Nicolaas Beets-en Rembert Dodoens-hulde op 16 en 17 October 1953.

Verlagen en Voorstellen van de Koninklijke Vlaamse Academie voor Wetenschappen, Letteren en Schone Kunsten van België Nr. 4.

Laboratoire de Physique Nucléaire:

Reinharz M. & Vanderhaeghe G.: Application of the Capillary Tube Method to the Determination of Radiocarbon.

Hirschberg D. & L.: Analyse de deux événements.

Les Musées Royaux d'Art et d'Histoire:

Bulletin des Musées Royaux d'Art et d'Histoire XXIV/4-6.

Secrétariat de la Revue »La Nouvelle Clio«:

La Nouvelle Clio VI/1-6.

Service des Fouilles:

Archaeologia Belgica 6, 8, 10, 11, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19.

Société Belge de Géologie, de Paléontologie et d'Hydrologie:

Bulletin de la Société Belge de Géologie, de Paléontologie et d'Hydrologie LXI/1.

Société Royale zoologique de Belgique:

B u d a p e s t (Hongrie):

Institut géologique hongrois:

Évkönyve XLI/4; XLII/1, 2.

Annales Instituti Geologici Publici Hungarici XLI/1, 2, 3.

Magyar Tudományos Akadémia Könyvtára:

Acta orientalia I/1-3; II/1-3; III/1-2.

Acta antiqua I/1-4; II/1-2.

Acta chimica 4/1-4; 5/1-2.

Acta agronomica IV/1-2.

Acta ethnographica I/1-4, II/1-4, III/1-4.

Acta mathematica I/1-4, II/1-4, III/1-4, IV/1-4, V/1-2.

Acta historica I/1-3, II/1-3.

Acta medica I/1, II/1-4, III/1-4, IV/1, 3-4, V/1-4, VI/1-4.

Acta microbiologica I/1-4.

Acta linguistica I/1-4, II/1-4, III/1-4, IV/1-4.

Acta physiologica VI/1-3.

Acta veterinaria IV/1-5.

Acta morphologica IV/1-4.

Acta technica IX/1-4.

Acta geologica I/1-4, II/1-4.

Acta biologica I/1-4, II/1-4, III/1-4, IV/1-4, V/1-2.

Acta archaeologica III/1-4.

Acta physica IV/1, 2.

Acta historiae artium I/1-4.

Philosophisches Jahrbuch 1952.

Országos Természettudományi Múzeum Könyvtára:

Országos Természettudományi Múzeum Évkönyve I, II, III, IV.

Leben und Briefe ungarischer Naturforscher I, III, IV.

Naturwissenschaftliche Monographien II, III, IV, V.

Cambridge (Grande-Bretagne):

University Library:

- Beet, E.*: A text-book of Elementary Astronomy.
Clark, J.: The Mesolithic Age in Britain.
Droop, J.: Archeological Excavation.
Edington, A.: The Expanding Universe.
Frazer, J.: Questions of the Customs, Beliefs, and Languages of Savages.
Gardiner, A.: The Altitude of the Ancient Egyptians to Death & the Dead.
Glanville, S.: The Growth and Nature of Egyptology.
Hill, J.: Practical Geometry.
Leakey, L.: The Stone Age Cultures of Kenya Colony.
Priestley, J.: Tom Moore's Diary.
Sampson, G.: English for the English.
Budge, E. A. Wallis: A Catalogue of the Egyptian Collection in the Fitzwilliam Museum Cambridge.
Report of the Library Syndicate for the Year 1952—53.

Cardiff (Grande-Bretagne):

- National Museum of Wales; Departement of Archaeology:**
Annual Report 1952—53.

Charlottenlund (Danemark):

- Danmarks Geologiske Undersøgelse.

Coimbra (Portugal):

- Museu zoológico da Universidade de Coimbra:**
Memórias e estudos do Museu zoológico da Universidade de Coimbra 219, 220, 221, 222, 223, 224, 225.

Sociedade Broteriana:

- Boletim da Sociedade Broteriana* XXVII.
Memórias da Sociedade Broteriana Vol. IX.

Cremona (Italie):

Biblioteca Governativa di Cremona:

- Annali della Biblioteca Governativa e Libreria Civica di Cremona* V/1.
Bassi Costa, M.: Microindex delle pubblicazioni straniere entrate nella Biblioteca di Cremona 1951.

Debrecen (Hongrie):

- Section de l'archéologie.

Den Helder (Pays-Bas):

Nederlandsche Dierkundige Vereeniging:

- Archives Néerlandaises de Zoologie* X/2, 3, 4, Supplément 1, 2.

Dublin (Irlande):

Royal Dublin Society:

- The Scientific Proceedings of the Royal Dublin Society*
26/13—23.

Royal Irish Academy:

Proceedings of the Royal Irish Academy. Section A.

Vol. 56/1—5.

Proceedings of the Royal Irish Academy. Section B.

Vol. 56/1—5.

Proceedings of the Royal Irish Academy. Section C.

Vol. 56/1—6.

Proceedings of the Royal Irish Academy. Minutes of Proceedings. Session 1952—1953.

The Royal Society of Antiquaries of Ireland:

The Journal of the Royal Society of Antiquaries of Ireland.
LXXXIV/1.

Durham (Grande-Bretagne):

Durham University Library:

The Durham University Journal XLVI/2.

Coulson, C.: Christianity in an Age of Science.

Taylor, T. M.: The Disciplin of Virtue.

Edinburgh (Grande-Bretagne):

Royal Society of Edinburgh:

Proceedings of the Royal Society of Edinburgh. Section A. 64/1.

Proceedings of the Royal Society of Edinburgh. Section B. 65/2.

Year Book of the Royal Society of Edinburgh 1954. Session 1952—1953.

Eisenstadt (Autriche):

Burgenländisches Landesmuseum:

Burgenländische Heimatblätter XV/3—4, XVI/1—2.

Sauerzopf, F.: Liste der bisher im Burgenland aufgefundenen freilebenden Säugetiere.

Sauerzopf, F.: Fossile Säugetierreste aus dem Südburgenland.

Berg, F.: Ein Steinkistengrab der älteren Urnenfelderkultur aus Siegendorf.

Erlangen (Allemagne):

Slawisches Seminar der Universität:

Bach, A.: Deutsche Mundartforschung.

Kronasser, H.: Handbuch der Semasiologie.

Vetter, E.: Handbuch der italischen Dialekte I.

Scherer, A.: Gestirnnamen bei den indogermanischen Völkern.

Ferrara (Italie):

Istituto Ferrarese di Paleontologia Umana:

Pubblicazioni dell'Istituto Ferrarese di paleontologia umana
1950, 1951—1953.

Pubblicazioni dell'Istituto di geologia e mineralogia della Università di Ferrara. I, II, III.

Firenze (Italie):

Accademia della Crusca:

Studi di filologia italiana. Volume XII.

Accademia Toscana di Scienze e Lettere:

Atti e Memorie dell'Accademia Toscana di Scienze e Lettere.
XVIII. Nuova Serie IV.

Rivista di Scienze Preistoriche:

Rivista di Scienze Preistoriche VI/1—2.

Frankfurt a. M. (Allemagne):

Deutsches Archäologisches Institut. Römisch-Germanische Kommission:

Germania 31/3—4, 32/1—4.

34. Bericht 1951—1953.

Mitteilungsblatt der Römisch-Germanischen Kommission des Deutschen Archäologischen Instituts 5, 6.

Senckenbergische Naturforschende Gesellschaft:

Senckenbergiana Biologica 34/4—6, 35/1—4.

Senckenbergiana Lethaea 35/1—2.

Senckenberg-Buch 32.

Frauenfeld (Suisse):

Schweizerische Gesellschaft für Urgeschichte:

Bay, R.: Die Magdalenienstation am Hollenberg bei Arlesheim.
Jayet, A. & Sauter, M.: Observations géologiques et archéologiques récentes sur les terres rouges.

Freiburg i. Brg. (Allemagne):

Badische Geologische Landesanstalt.

Historisches Seminar der Universität:

Beiträge zur Freiburger Wissenschafts- und Universitätsgeschichte 2.

Institut für Ur- und Frühgeschichte.

Universitäts-Bibliothek:

Berichte der Naturforschenden Gesellschaft zu Freiburg i. Br.
43, 44.

Genève (Suisse):

Archives Suisses d'Antropologie Générale:

Archives Suisses d'Antropologie Générale: 14, 15, 16, 17, 18, 19.
Sauter, M.: Préhistoire du Valais des Origines aux Temps Mérovingiens.

Bibliothèque, Nations Unies.

Musée d'Art et d'Histoire:

Genava I/1—4, II/1—4.

Société de Physique et d'Histoire Naturelle:

Archives des Sciences 6/5—6, 7/1—4.

Société Entomologique de Genève.

Société genevoise de linguistique:

Cahiers Ferdinand de Saussure 12.

Genova (Italie):

Accademia Ligure di Scienze e Lettere:

Atti della Accademia Ligure di Scienze e Lettere IX/1, 2.

Museo Civico di Storia Naturale »Giacomo Doria«:

Annali del Museo Civico di Storia Naturale »Giacomo Doria«.
Vol. LXVI.
Doriana I/41—50.
Memorie del Museo Civico di Storia Naturale »Giacomo Doria« 1.

Gent (Belgique):

Koninklijke Vlaamse Academie voor Taal- en Letterkunde:

Jaarboek 1954.
Verslagen en Mededelingen 1954/1, 2, 3.

Seminarie voor Archaeologie:

Dissertationes Archaeologicae Gandenses II.

Giessen (Allemagne):

Universitätsbibliothek:

Bericht der Oberhessischen Gesellschaft für Natur- und Heilkunde zu Giessen 23, 24, 25, 27.
Nachrichten der Giessener Hochschulgesellschaft 18, 19, 20, 21, 22.
Hessische Blätter für Volkskunde XLI, XLII, XLIII, XLIV.
Mitteilungen des Oberhessischen Geschichtsvereins. Neue Folge 39.

Göteborg (Suède):

Göteborgs Stadtsbibliotek:

Acta Universitatis Gotoburgensis. Göteborgs Högskolas Årsskrift LIX—1953/2—5, LX—1954/1—7.
Göteborgs Högskolas Årsredogörelse 1951—1952.
Göteborgs Kungl. Vetenskaps- och Vitterhets-Samhälles Handlingar. Sjätte Följden. Ser. A. Band 4/7, 8.
Göteborgs Kungl. Vetenskaps- och Vitterhets-Samhälles Handlingar. Sjätte Följden. Ser. B. Band 6/9.
Bihang till Göteborgs Kungl. Vetenskaps- och Vitterhets-Samhälles Handlingar 72/1953.

Göttingen (Allemagne):

Akademie der Wissenschaften:

Göttingische Gelehrte Anzeigen 208/1—2.
Nachrichten der Akademie der Wissenschaften in Göttingen. Philologisch-Historische Klasse 1953/3, 4; 1954/1.
Nachrichten der Akademie der Wissenschaften in Göttingen. Mathematisch-Physikalische Klasse. II a. Mathematisch-Physikalisch-Chemische Abteilung 1953/5, 6, 7, 8, 9, 10; 1954/1, 2, 3.
Nachrichten der Akademie der Wissenschaften in Göttingen. Mathematisch-Physikalische Klasse. II b. Biologisch-Physiologisch-Chemische Abteilung 1954/1, 2, 3.
Abhandlungen der Akademie der Wissenschaften in Göttingen. Philologisch-Historische Klasse. Dritte Folge. 34.

Geographisches Institut der Universität:

Göttinger geographische Abhandlungen 15.
Forschungen zur deutschen Landeskunde. Band 56.

Slavisches Seminar der Universität:

Trautmann, R.: Die slavischen Völker und Sprachen.

Lokotsch, K.: Etymologisches Wörterbuch der europäischen Wörter orientalischen Ursprungs.

Graz (Atriche):

Historischer Verein für Steiermark:

Mitteilungen des steiermärkischen Landesarchivs 1953, 1954.

Zeitschrift des Historischen Vereins für Steiermark XLV.

Blätter für Heimatkunde 27/3, 4; 28/1—2, 3.

Wichner, J. & Krause, A.: Aus Albert von Muchars Briefen an seinen Freund Benno Kreil.

Institut für allgemeine und vergleichende Sprachwissenschaft.

Landesmuseum »Joanneum«:

Mitteilungen des Museums für Bergbau, Geologie und Technik 7, 8, 9.

Schild von Steier. Beiträge zur steierischen Vor- und Frühgeschichte und Münzkunde, Heft 2, 4.

Mitteilungsblatt 1954/1.

Naturwissenschaftlicher Verein für Steiermark.

Seminar für alte Geschichte der Universität:

Vorbeck, E.: Militärinschriften aus Carnuntum.

Seminar für slawische Philologie der Universität:

Matl, J.: Grundprobleme der slawischen Literatur- und Geistesgeschichte.

Matl, J.: Der deutsche Anteil am Kulturbau Ost- und Südosteuropas.

Steiermärkische Landesbibliothek:

Jahrbuch der Naturwissenschaftlichen Abteilung am Joanneum.

Universitätsbibliothek:

Archiv für Orientforschung XV/1—6, XVI/I, II.

Adamovich, L.: Handbuch des österreichischen Verwaltungsrechts II.

Pfrogner, H.: Die Zwölfordnung der Töne.

Hattingberg, M.: Wolf Hugo.

Wolfram, R.: Die Volkstänze in Österreich und verwandte Tänze in Europa.

Buchowiecki, W.: Die gotischen Kirchen Österreichs.

Zingerle, H.: Die Harmonik Monteverdis und seiner Zeit.

Tremel, F.: Der Frühkapitalismus in Innerösterreich.

Denkmäler der Tonkunst in Österreich XXXVI/2. Band 70.

Oesterreichisches Biographisches Lexikon 1.

Grenoble (France):

Société Scientifique du Dauphiné:

Bulletin de la Société Scientifique du Dauphiné 62/1, 2; 66/1, 2, 3, 4, 5, 6; 68/2, 3, 4, 5, 6.

Groningen (Pays-Bas):

Biologisch-Archaeologisch Instituut:

Palaeohistoria II. 1954.

Halle/Saale (Allemagne):

Landesmuseum für Vorgeschichte:

Jahresschrift für Mitteldeutsche Vorgeschichte, Band 33, 34, 35, 36, 37.

Jahresschrift für Vorgeschichte der sächsisch-thüringischen Länder, Band XI/1, XII/1, 2, XIII, XIV, XV, XVII, XVIII, XIX.

Hallstatt (Autriche):

Museum in Hallstatt:

Morton, F.: Hallstatt.

Hallstatt (Allemagne):

Geologisches Staatsinstitut:

Mitteilungen aus dem Geologischen Staatsinstitut in Hamburg 17, 23.

Museum für hamburgische Geschichte.

Museum für Völkerkunde und Vorgeschichte.

Staats- und Universitätsbibliothek:

Mitteilungen aus dem Hamburgischen Zoologischen Museum und Institut. Band 48, 49, 50, 51, 52.

Abhandlungen aus dem Gebiet der Auslandskunde 1, 17, 21, 23, 38, 44, 47, 52.

Hamburger Universitätsreden 17.

Jürgens, O.: Spanische Städte.

Bötticher, E.: Die Gleichheit vor dem Richter.

Hannover (Allemagne):

Naturhistorische Gesellschaft:

Jahresbericht. 99. bis 101., 102.

Heidelberg (Allemagne):

Universitäts-Bibliothek:

Sitzungsberichte der Heidelberger Akademie der Wissenschaften. Philosophisch-historische Klasse. Jahrgang 1953—54/1, 2, 3.

Sitzungsberichte der Heidelberger Akademie der Wissenschaften. Mathematisch-naturwissenschaftliche Klasse. Jahrgang 1953—54/2.

Helsinki (Finlande):

Societas pro Fauna et Flora Fennica:

Acta Zoologica Fennica 71, 72—75, 76.

Societas Zoologica-Botanica Fennica »Vanamo«:

Suomen Eläimet 8.

Archivum Societatis Zoologicae-Botanicae Fennicae »Vanamo« 8/2, 9/1.

Annales Botanici Societatis Zoologicae-Botanicae Fennicae »Vanamo« 26/2, 3; 27/3; 28/2.

Annales Zoologici Societatis Zoologicae-Botanicae Fennicae »Vanamo« 16/2, 3, 4, 5, 6, 7, 8.

Suomalainen Tiedekatemia:

Suomalaisen Tiedekatemian Toimituksia, Sarja A. I. *Mathematica-Physica* 145—162.

Corrigatur:

pag. 219. Hallstatt (Allemagne)

in: Hamburg (Allemagne)

*Suomalaisen Tiedeakatemia*n Toimituksia. Sarja A. II. *Chemica* 46—50, 51—59.

*Suomalaisen Tiedeakatemia*n Toimituksia. Sarja A. III. *Geologica-Geographica* 30—38.

*Suomalaisen Tiedeakatemia*n Toimituksia. Sarja A. IV. *Biologica* 21.

*Suomalaisen Tiedeakatemia*n Toimituksia. Sarja B. T. 63/1, 5; 64; 65/1; 66/1; 67/1, 2, 3; 69; 70; 82/2; 83/2; 84; 85; 87/1, 2; 88/1; 90/2.

Sitvonen, L.: Some Essential Features of Short-Term Population Fluctuation.

Sitzungsberichte der Finnischen Akademie der Wissenschaften 1955.

FF Communications 1—4, 13—16, 146, 147, 148, 149, 150.

Suomen Hyönteistieteellinen Seura:

Suomen Hyönteistieteellinen Aikakauskirja 19/5, 4.

Suomen Muinaismuistoyhdistys:

Suomen Museo LX—1955.

Suomen Muinaismuistoyhdistyksen Aikakauskirja 53, 54.

Suomen Riistanhoito-säätiö:

Riistatieteellisiä Julkaisuja 6, 7.

Suomen Tiedeseura:

Commentationes Biologicae. Tomus XI/1—11, XIII/1—18.

Innsbruck (Aulriche):

Osterreichische humanistische Gesellschaft:

Anzeiger für die Altertumswissenschaft VI/1—4; VII/1, 2.

Karlsruhe (Allemaone):

Naturwissenschaftlicher Verein:

Beiträge zur naturkundlichen Forschung in Südwestdeutschland XII/2, XIII/1.

Kiel (Allemaone):

Seminar für Ur- und Frühgeschichte der Universität.

Klagenfurt (Aulriche):

Geschichtsverein für Kärnten:

Carinthia I. 143/5—4, 144/1—5.

Carinthia II. 63/1, 2.

Der Karinthin. Beiblatt der Fachgruppe für Mineralogie und Geologie des Naturwissenschaftlichen Vereins für Kärnten zur *Carinthia II.* Register der Folgen 24—26, 27—28.

Archiv für vaterländische Geschichte und Topographie. Band 38, 39, 40, 41/42.

København (Danemark):

Botanisk Centralbibliotek:

Botanisk Tidsskrift 50/2, 3.

Dansk Naturhistorisk Forening.

Det Kongelige Danske Videnskabernes Selskab:

- Arkaeologisk-Kunsthistoriske Meddelelser* III/1, 2, 3; IV/1.
Biologiske Meddelelser XVIII/1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13,
14, 15, 16, 17, 18, 19; XIX/1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12; XX/1,
2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14; XXI/1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9;
XXII/1, 2, 3, 4.
Matematisk-fysiske Meddelelser XXI/1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9,
10, 11; XXII/1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17,
18, 19; XXIII/1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14; XXIV/1,
2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 20; XXV/1,
2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20;
XXVI/1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16; XXVII/1,
2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16; XXVIII/2, 3, 4, 5,
6, 7, 8, 9, 10, 11.
Historisk-filologiske Meddelelser XXX/1, 2, 3, 4, 5; XXXI/1, 2,
3, 4, 5, 6; XXXII/1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8; XXXIII/1, 2, 3, 4, 5, 6;
XXXIV/2.
Biologiske Skrifter I/1, 2, 3, 4; II/1, 2, 3, 4, 5, 6, 7; III/1, 2, 3, 4;
IV/1, 2, 3, 4, 5, 6, 7; V/1, 2, 3, 4, 5; VI/1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9;
VII/1, 2, 3, 4.
Historisk-filologiske Skrifter I/1, 2, 3, 4; II/1; III/1.
Arkaeologisk-kunsthistoriske Skrifter I/1, 2; II/1.
Oversigt over Selskabets Virksomhed 1945—1946, 1946—1947,
1947—1948, 1948—1949, 1949—1950, 1950—1951, 1951—1952,
1953—1954.

Det Kongelige Nordiske Oldskriftselskab:

- Aarbøger for nordisk Oldkyndighed og Historie* 1951, 1952.

Entomologisk Forening:

- Entomologiske Meddelelser* XXVI/6, 7, 8.

Nationalmuseet.

Köln (Alleagne):

- Geographisches Institut der Universität Köln.

Kraków (Pologne):

Institut Ochrony Przyrody:

- Chrońmy przyrodę ojczystą* X/1—5.

Polska akademia nauk:

- Archivum filologiczne* III.
Słownik staropolski I/2, 3, 4.

Polskie Towarzystwo Geologiczne:

- Rocznik Polskiego towarzystwa geologicznego* XXII/2, 3, 4.

Studium Słowiańskie Uniwersytetu Jagiellońskiego:

- Pamiętnik Słowiański* III.
Zeleński, T.: *Mędrca okiem*.

Towarzystwo miłośników historii i zabytków Krakowa.

Towarzystwo miłośników języka polskiego:

- Język polski. Rocznik* XXXIII/4, 5; XXXIV/4.

Krefeld (Alleagne):

Verein Linker Niederrhein e. V. — V. L. N.:

- Der Niederrhein* 21/1—4.
Der junge Niederrhein 2/1, 2.

Lausanne (Suisse):

Société Vaudoise des Sciences naturelles:

Bulletin de la Société Vaudoise des Sciences naturelles 65/284, 285.

Leiden (Pays-Bas):

Bibliotheek van het Kamerlingh Onnes Laboratorium:

Communication from the Kamerlingh Onnes Laboratory 290, 291.

Communications from the Kamerlingh Onnes Laboratory of the University of Leiden. Supplement No. 105, 106, 107, 108.

Koninklijke Nederlandsche Botanische Vereeniging:

Acta Botanica Neerlandica Vol. III/1, 2, 3.

Rijksmuseum van Natuurlijke historie:

Zoologische Verhandelingen No. 20; 21, 22, 25, 24.

Zoologische Mededelingen XXXII/16—24; XXXIII/1—5.

Rijksmuseum van Oudheden:

Oudheidkundige Mededelingen uit het Rijksmuseum van Oudheden te Leiden. Nieuwe Reeks XXXV.

Massart, A.: *The Leiden Magical Papyrus.*

Leipzig (Allemagne):

Deutsches Institut für Länderkunde:

Wissenschaftliche Veröffentlichungen des Deutschen Instituts für Länderkunde. Neue Folge 11, 12 und Kartenbeilagen.

Sächsische Akademie der Wissenschaften:

Abhandlungen der Sächsischen Akademie der Wissenschaften zu Leipzig. Philologisch-historische Klasse. Band 46/2.

Abhandlungen der Sächsischen Akademie der Wissenschaften zu Leipzig. Mathematisch-naturwissenschaftliche Klasse. Band 44/4.

Berichte über die Verhandlungen der Sächsischen Akademie der Wissenschaften. Philologisch-historische Klasse 101/2, 3.

Berichte über die Verhandlungen der Sächsischen Akademie der Wissenschaften. Mathematisch-naturwissenschaftliche Klasse 100/8, 101/1—4.

Liberec (République Tschécoslovaque):

Severočeské Museum:

Zprávy památkové péče XIII/6, 7, 8, 9—10.

Lin z (Autriche):

Christliche Kunstblätter:

Christliche Kunstblätter 59/1—12; 60/1—11; 61/1—4, 11—12; 62/1—12; 63/1—12; 64/4—12; 65/1—12; 66/1—9; 67/1—12; 68/7—9, 11—12; 69/7—10; 70/1—12; 73/1—12; 75/1—5, 7—9; 76/2—4; 77/1—4; 78/1—4; 79/1—4; 80/1—4; 81/1—2, 4; 82/1, 4; 83/2—4; 85/1—4; 86/1—2; 87/1—4; 88/1—4; 89/1—4; 90/1—2; 91/2, 3; 92/1, 3.

Oberösterreichisches Landesmuseum:

Jenny, W. & Veters, H.: *Forschungen in Lauriacum* I.

Lisboa (Portugal):

Museu e Laboratório Mineralógico e Geológico:

Boletim do Museu e Laboratório Mineralógico e Geológico
20—21. 6. a Série 1952—1953.

Serviços Geológicos de Portugal:

Comunicações dos Serviços geológicos de Portugal XXXIII,
XXXIV.

Serviços Geológicos de Portugal. Catálogo 1865—1948.

Teixeira, C.: *Nymphéacées Fossiles du Portugal.*

Zbyszewski, G.: *Les Vertébrés du Burdigalien Supérieur de*
Lisbonne.

Sociedade Portuguesa de Ciências Naturais:

Boletim da Sociedade Portuguesa de Ciências Naturais IV/2.

Naturalia II/5—4.

Bulletin de la Société Portugaise des Sciences Naturelles
XIII/2, 4, 5.

Bulletin de la Société Portugaise des Sciences Naturelles. Sup-
plément Tom XIII/1, II, III.

Liverpool (Grande-Bretagne):

The Prehistoric Society:

Proceedings of the Prehistoric Society for 1953, New Series
Vol. XIX/1.

Łódź (Pologne):

Łódzkie Towarzystwo Naukowe.

London (Grande-Bretagne):

British Institute of Archaeology at Ankara:

Anatolian Studies IV.

The Department of Scientific and Industrial Research:

Chemistry Research 1938—1946, 1947, 1948, 1949, 1950, 1951,
1952, 1953.

Chemistry Research. Special Report No. 5, 6.

National Physical Laboratory. Report for the Years 1940—1945,
1946, 1947, 1950, 1952, 1953.

Safety Measures in Chemical Laboratories.

Handbook of Chemical Methods for the Determination of
Uranium in Minerals and Ores.

Geologist's Association.

Institute of Archaeology:

Tenth Annual Report 1954.

Joint Library of the Hellenic and Roman Societies.

The Linnean Society of London:

Proceedings of the Linnean Society of London Vol. 162/2; 163/1,
2, 3; 164/1, 2.

The Royal Anthropological Institute:

Man. A monthly record of antropological science. Vol. LIII/9,
10, 11, 12; LIV/1, 2, 3, 4, 5.

The Royal Institution of Great Britain:

Proceedings of the Royal Institution of Great Britain XXXV/
III—160.

The Royal Society:

Proceedings of the Royal Society. Series A. Vol. 221/1144—1147, 222/1148—1151, 225/1152—1155, 224/1156—1160, 225/1161—1165.

The Science Library, Science Museum:

Weekly List of Accessions to the Library. Nos. 1197, 1198, 1199, 1200.

School of Slavonic and East European Studies:

The Slavonic and East European Review. Vol. XXXII/78, 79.

Victoria & Albert Museum:

Fifty Masterpieces of Pottery, Porcelain, Glass Vessels, Stained Glass, Painted Enamels.

Masterpieces in the Victoria & Albert Museum.

Baroque Sculpture.

Reynolds, G.: Nicholas Hillard and Isaac Oliver.

Pope-Hennessy, J.: Italian Gothic Sculpture in the Victoria & Albert Museum.

Early Christian and Byzantine Art.

English Prehistoric Pottery.

English Medieval Silver.

Louvain (Belgique):

Centre International de Dialectologie Générale près Université

Catholique de Louvain:

Orbis. Bulletin International de Documentation Linguistique
Tome III—1954/1.

Lublin (Pologne):

Acta microbiologica polonica:

Acta microbiologica polonica III/1—4.

Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej:

Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska. Sectio A. Mathematica. Vol. VI. 1952.

Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska. Sectio AA. Physica et Chemica. Vol. VI. 1951; VII. 1952.

Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska. Sectio B. Geographia, Geologia, Mineralogia et Petrographia. Vol. VI. 1951; VIII. 1953.

Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska. Sectio D. Medicina. Vol. VII/11—21; VIII/1.

Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska. Sectio DD. Medicina veterinaria. Vol. VII. 1952.

Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska. Sectio E. Agricultura. Vol. VII/10—16; VIII/1—9.

Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska. Sectio G. Ius. Vol. I.

Lund (Suède):

Universitetsbiblioteket:

Acta Universitatis Lundensis. Band 49, 50.

Proceedings of the Royal Physiographic Society at Lund. Band 25.

Lyon (France):

Société Géographique de Lyon. Institut des Études Rhodaniennes:
Revue de Géographie de Lyon. Vol. XXIX/1—4; XXX/1.

Société Linnéenne de Lyon:

Bulletin Mensuel de la Société Linnéenne de Lyon 22/1—10.

Madrid (Espagne):

Comisaria General de Excavaciones Arqueologicas.

Real Academia Española:

Boletín de la Real Academia Española. Año XLII. Tomo XXXIII—1953.

Boletín de la Real Academia Española. Año XLIII. Tomo XXXIV—1954.

Seminario de historia primitiva.

Mainz (Allemagne):

Akademie der Wissenschaften und der Literatur:

Jahrbuch 1953.

Abhandlungen der Klasse der Literatur. Jg. 1953/1—4.

Abhandlungen der Mathematisch-naturwissenschaftlichen Klasse. Jg. 1953/6, 7, 8.

Abhandlungen der Geistes- und Sozialwissenschaftlichen Klasse. Jg. 1953/8, 9, 10, 11; 1954/4.

Römisch-Germanisches Zentralmuseum:

Jahrbuch des Römisch-Germanischen Zentralmuseums Mainz 1. Jg. 1954.

Festschrift des Römisch-Germanischen Zentralmuseums in Mainz zur Feier seines hundertjährigen Bestehens. Band I, II, III.

Menzel, H.: *Antike Lampen im Römisch-Germanischen Zentralmuseum zu Mainz.*

Manchester (Grande-Bretagne):

Manchester Geographical Society:

The Journal of the Manchester Geographical Society. Vol. 56.

Marburg/Lahn (Allemagne):

Universitäts-Bibliothek:

Sitzungsberichte der Gesellschaft zur Beförderung der gesamten Naturwissenschaften zu Marburg. Band 65/1—6; 66/1—5, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74; 75/1—2; 76/1, 2, 3.

Vorgeschichtliches Seminar der Universität.

Westdeutsche Bibliothek:

Jahresbericht 1953/54.

Marseille (France):

Bibliothèque de l'Université d'Aix-Marseille:

Annales de la Faculté des Sciences de Marseille XXI/1, 2, 3; XXII/1, 2.

Milano (Italie):

Università degli Studi:

ACME. Vol. VI/5, VII/1, 2.

Modena (Italie):

»Emilia Preromana«. Rivista del Centro Emiliano Studi Preistorici:

Emilia Preromana 5.

Moskva (Russie):

Gosudarstvennaja biblioteka SSSR imeni V. I. Lenina:

Izvestija Akademii nauk SSSR. Otdelenie literatury i jazyka XIII/1—5.

Sovetskaja etnografija 1954/1, 2, 3.

Vestnik drevnej istorii 1954/1, 2, 3.

Vestnik Akademii nauk SSSR 1954/1—10.

Voprosy istorii 1954/1—11.

Voprosy jazykoznanija 1954/1—4.

München (Allemagne):

Bayerische Akademie der Wissenschaften:

Sitzungsberichte der mathematisch-naturwissenschaftlichen Klasse der Bayerischen Akademie der Wissenschaften, Jg. 1955.

Bayerische Biologische Versuchsanstalt.

Institut für Erforschung der Geschichte und Kultur der UdSSR e. V.:

Vestnik Instituta po izučeniju istorii i kul'tury SSSR 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12.

Issledovanija i materialy. Ser. 1-ja 11, 12, 14, 16.

Issledovanija i materialy. Ser. 2-ja 7, 8, 9, 10, 11, 13, 14, 16, 17, 18, 19, 20.

Bjulleten' Instituta po izučeniju istorii i kul'tury SSSR 1954.

Bjulleten' Nos. 1, 2, 3, 4—5.

Valenskij, J.: Akademik E. A. Kosminskij i voprosy interpretacii istorii Srednih vekov v sovetskoj škole.

Academic Freedom Under the Soviet Regime.

Bulletin of the Institute for the Study of the History and Culture of the USSR Vol. I/6, 7.

Slawisches Seminar der Universität:

Veröffentlichungen des Osteuropa-Institutes München, Band Nr. IV.

Südost-Institut:

Südost-Forschungen. Band XII. 1955.

Wissenschaftlicher Dienst Südosteuropa. Jg. II/10—12, Jg. III/1 bis 10.

Universitäts-Institut für Vor- und Frühgeschichte:

Bayerische Vorgeschichtsblätter, Heft 20.

Materialhefte zur Bayerischen Vorgeschichte, Heft 3, 4.

Coblenz, W.: Arbeits- und Vorschungsberichte zur Sächsischen Bodendenkmalpflege. Band III.

Zoologische Sammlung des Bayerischen Staates.

Münster i. Westfalen (Allemagne):

Landesmuseum für Vor- und Frühgeschichte:

Bodenaltertümer I, II, III, IV, V, VI, VII.

Westfälisches Landesmuseum für Naturkunde:

Abhandlungen aus dem Landesmuseum für Naturkunde zu Münster in Westfalen. Jg. 16/1.

Natur und Heimat. Blätter für den Naturschutz und alle Gebiete der Naturkunde. Jg. 13/2, 3.

Napoli (Italie):

Seminario di Slavistica:

Annali II, III, IV, V, VI, VII.

Annali. Nuova serie. Vol. I, II, III, IV.

Jovkov, J.: Scibil.

Damiani, E.: Corso di lingua Bulgara.

Onatsky, E.: Grammatica Ucraina.

Artti, P.: Il cammino dei Finni verso l'indipendenza.

Barbiellini, A.: Elementi per uno studio linguistico e politico del Caucaso.

Società Nazionale di Scienze, Lettere ed Arti:

Rendiconti dell'Accademia di Archeologia, Lettere e Belle Arti. Nuova serie. Vol. XXVII.

Neuchâtel (Suisse):

Société Neuchâteloise des Sciences Naturelles:

Mémoires de la Société Neuchâteloise des Sciences Naturelles. VIII/II.

Nice (France):

Association des Naturalistes de Nice et des Alpes Maritimes.

Nürnberg (Allemagne):

Germanisches National Museum:

Hundertjahrfeier des Germanischen Nationalmuseums am 9. und 10. August 1952.

Deutsche Kunst und Kultur im Germanischen National-Museum.

Anzeiger des Germanischen National-Museums 1940 bis 1953. NORIS. Zwei Reden.

Opava (République Tschécoslovaque):

Slezské Museum:

Casopis Slezského Musea v Opavě. Series A — Historia naturalis. III/1.

Casopis Slezského Musea v Opavě. Series B — Historia. II/1—2, III/1.

Oslo (Norvège):

The Faculty of Mathematics and Sciences:

Nordisk Matematisk Tidsskrift I/2—3, 4; II/1—2, 3.

Archiv for Matematik og Naturvidenskab. B. LII/1—2.

Universitetets Oldsaksamling.

Oxford (Grande Bretagne):

Ashmolean Museum:

Report of the Visitors. 1951, 1952.

Proceedings of the Prehistoric Society. New Series. Vol. XIX/1.

Bodleian Library:

Carré, M.: Phases of Thought in England.

Shetelig, H. & Falk, H.: Scandinavian Archaeology.

Leakey, M. & Leakey, S.: Excavations at the Njoro River Cave.

Plucknett, T.: Legislation of Eduard I.

Brown, U.: Thorgils Saga ok Hafliðha.

Mitton, C.: The Epistle to the Ephesians.

Sommerhoff, G.: Analytical Biology.

Taylor Institution:

Oxford Slavonic Papers. Vol. IV, V.

Padova (Italie):

Istituto di antropologia.

Istituto di filologia slava:

Pettazzoni, R.: Miti e leggende III.

Bertoni, G.: Profilo linguistico d'Italia.

Marchetti, G.: Lineamenti di grammatica Friulana.

Hubschmid, J.: Alpenwörter romanischen und vorromanischen Ursprungs.

Pizzinini, F.: I Ladins dla Val Badia.

Battisti, C.: Studi di storia linguistica e nazionale del Trentino.

Minach-Gruber: La Rusneda de Gherdëida.

Baccetti-Poli, R.: Saggio di una bibliografia dei gerghi Italiani.

Bottiglioni, G.: Dizionario delle parlate corse.

Romanica Helvetica. Vol. II, XL.

Cocchiara, G.: Storia degli Studi delle Tradizioni popolari in Italia.

Pazzini, A.: La medicina popolare in Italia.

L'EDDA. Carmi norreni.

Baldi, S.: Studi sulla poesia popolare d'Inghilterra e di Scozia. Studi e testi 159.

Cocchiara, G.: Il linguaggio della poesia popolare.

Chronia, A.: Nel centocinquantesimo anniversario della morte di Alberto Fortis.

Biblioteca delle tradizioni popolari Calabresi II, III, IV, V, VI, VII.

Biblioteca dell'»Archivum Romanicum«. Serie II.

Linguistica. Vol. 8.

Istituto di geologia della Università.

Paris (France):

Académie des Inscriptions et Belles-Lettres:

Comptes rendus des séances de l'année 1952, 1953.

Académie des Sciences:

Comptes rendus hebdomadaires des séances de l'Académie des Sciences. 237/23, 24, 25; 238/1—26; 239/1—23.

Bulletin bibliographique des publications périodiques reçues pendant l'année 1953.

Bibliothèque Centrale du Muséum National d'Histoire Naturelle:
Bulletin du Muséum National d'Histoire Naturelle XXV/5, 6;
XXVI/1—4.

Bibliothèque Nationale:

Mémorial des Sciences Mathématiques. Fasc. CXXV, CXXVII.
Mémorial des Sciences Physiques. Fasc. LVI, LVII, LVIII.

Centre National de la Recherche Scientifique:

Bulletin Analytique du C. N. R. S. Mathématiques pures et
appliquées. Mécanique — Physique mathématique. Vol. XV/1
do 12.

L'Institut d'Éthnologie.

Institut d'Études Slaves.

Société Française de Minéralogie et de Cristallographie:

Bulletin de la Société Française de Minéralogie et de Cristallographie. Vol. 76/10—12, 77/1—9.

Société Géologique de France:

*Compte rendu. Sommaire des Séances de la Société Géologique
de France.* 1954/1—12.

Société Préhistorique Française.

Union Géodesique et Géophysique International:

Bulletin d'Information de l'U. G. G. I. 2/4, 3/5, 6.

P a v i a (Italie):

Athenaeum:

Athenaeum. Vol. 52/I—II.

Istituto di Geologia dell'Università degli Studi.

P i n o T o r i n e s e (Italie):

Osservatorio Astronomico di Torino.

P i s a (Italie):

Società Toscana di Scienze Naturali:

Atti della Società Toscana di Scienze Naturali. Memorie. A.
Vol. 59.

Atti della Società Toscana di Scienze Naturali. Memorie. B.
Vol. 59.

P o n t e v e d r a (Espagne):

Museo de Pontevedra:

El Museo de Pontevedra VII/25—28.

P o r t o (Portugal):

Associação da Filosofia Natural:

Boletim da Associação da Filosofia Natural. Vol. III/1, 2, 3, 4.

Faculdade de Ciências:

Anais da Faculdade de Ciências do Porto. Vol. XXIV/1—2,
XXXVI/3, 4; XXXVII/1.

Trabalhos de Antropologia e Etnologia. Vol. XIV/1—4.

Poznań (Pologne):

Muzeum Archeologiczne:

Fontes Praehistorici. Annales Musei Archaeologici Posnaniensis.
Vol. III.

Polskie Towarzystwo Antropologiczne:

Przegląd antropologiczny. Tom XX.

Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk:

Czasopismo prawnohistoryczne. Tom VI/1.

Bulletin de la Société des amis des sciences et des lettres de
Poznań. Série C. Médecine. IV. Livraison.

Prace Komisji matematyczno-przyrodniczej VII/2.

Prace Komisji filologicznej XV/5.

Prace Komisji biologicznej XV/1, 2.

Prace Komisji nauk rolniczych i leśnych II/5.

»Slavia Antiqua«:

Slavia Antiqua IV.

»Studia Logica«:

Studia Logica I.

Praha (République Tschécoslovaque):

Archeologický ústav Československé akademie věd:

Anthropozoikum III.

Památky archeologické XLIV/2.

Archeologické rozhledy V/6, VI/1—6.

Botanický ústav University Karlovy:

Československé botanické listy I/1—10, II/1—10, III/1—10, IV/1
do 10, V/1—5.

Spisy vydávané přírodovědeckou fakultou Karlovy university
1923/1, 4; 1924/8, 9, 14, 21, 24; 1925/28, 29, 31, 35, 41, 45; 1926/50,
51, 59, 71; 1927/76; 1928/80, 88; 1929/89, 92, 98, 99, 100, 101;
1930/104, 105, 106, 107, 109, 110; 1931/115; 1932/120, 122; 1934/127,
128; 1935/141.

Acta Botanica Bohemica I, II, III, IV—V, VI—VII, VIII, IX, X,
XI, XII.

Rohlena, J.: Beitrag zur Flora von Montenegro I, II, III, IV,
V, VI, VII, VIII, IX, X, XI, XII.

Botanisch-phaenologische Beobachtungen in Böhmen für das
Jahr 1907, 1909, 1911, 1916, 1917.

Acta Instituti et Horti Botanici Universitatis Carolinae Pra-
gensis I/1—8, II/1—10.

Bornmüller, J.: Iter Persico-turcicum 1892—1893. Beiträge zur
Flora von Persien, Babylonien, Assyrien, Arabien.

Jirásek, V.: Průvodce po botanické zahradě Karlovy Uni-
versity.

Vilhelm, J.: Troisième compte-rendu sur les Charophytes bal-
caniques.

Vývoj České přírodovědy. Jubilejní sborník na pamět 60 letého
trvání Přírodovědeckého klubu v Praze.

Rohlena, J.: O některých míšencích černohorských divizen.

Müller, F.: Paläofloristische Untersuchung zweier Moore des
Adlergebirges.

Gilli, A.: Die Vegetationsverhältnisse der subalpinen Stufe des
Atna.

- Rohlena, J.: Additamenta in floram peninsulae Balcanicae.
 Egger, J.: Flaumeichenbestände bei Gráz.
 Rohlena, J.: Additamenta ad floram dalmaticam.
 Mikolaschek, K.: Die Niederschlags- und Abflussverhältnisse im Egergebiete.
 Šámal, J.: Studie o obaleči Woerberově.
 Vilhelm, J.: Le maximum de température pour quelques algues marines.
 Vilhelm, J.: Étude morphologique de quelques anomalies de la fleur et du fruit.
 Rohlena, J.: Beitrag zur Flora des Gebirges Sar planina.
 Rohlena, J.: Beitrag zur Flora Albanien.
 Zohary, M.: Die Verbreitungsökologischen Verhältnisse der Pflanzen Palästinas.
 Pascher, A.: Alpine Algen I.
 Rohlena, J.: Příspěvek ku květeně dalmatské.
 Rohlena, J.: O vegetačních rozdílech mezi severní a jižní expozicí v Čechách.
 Skarnitzl, E.: O morfologii plodu *Asclepias syriaca*.

Historický ústav Československé akademie věd:

Československý časopis historický II/1—4.

Kabinet pro kartografii Československé akademie věd:

Kartografický přehled VI/7—12, VII/1—4, VIII/1—5.

Národní Museum:

Sborník Národního Musea v Praze. A. Historia. IV/1, V/1, VI/1, VII/2.

Sborník Národního Musea v Praze. B. Přírodovědy. VI/1, 2, 3, 4; VII/1, 2, 3, 4, 5; VIII/1, 2, 3, 4, 5, 6; IX/1, 2, 3; X/1, 2, 3.

Časopis Národního Musea. Oddíl věd společenských CXXII/1, 2; CXXIII/1.

Časopis Národního Musea. Oddíl přírodovědný. CXXII/1, 2; CXXIII/1.

Průvodce sbírkami Hudebního oddělení.

Pravěké náměty v umění.

Ústav technické fyziky Československé akademie věd:

Czechoslovak Journal of Physics III/4; IV/1, 2, 3.

Ústřední ústav geologický:

Mineralogicko-geologická bibliografie ČSR za rok 1952.

Základní knihovna Československé akademie věd:

Časopis pro pěstování matematiky 78/1—4, 79/1—3.

Časopis pro pěstování fyziky 3/1—6.

Časopis pro pěstování matematiky a fyziky 77/5.

Nový Orient VIII/1—10, IX/1—7.

Časopis Československých ústavů astronomických 3/2—6, 4/1 do 4.

Bjulleten' Vsemirnoj federacii naučnych rabotnikov 1953/1—9.

Československá fyziologie II/1—4, III/1—3.

Český lid 40/1—6, 41/1—4.

Historický sborník I.

Slovo a slovesnost XIV/1—4, XV/1—3.

Věstník 62/1—8, 63/1—8.

Časopis pro moderní filologii 35/1—4, 36/1—3.

Filologický časopis 1/1—4, 2/1—3.

Památky archeologické XLIV/1, 2.
 Matematicko-přírodovědecké rozhledy 52/1—6, 53/1—5.
 Naše řeč 36/1—10, 37/1—8.
 Archeologické rozhledy V/6, VI/1—6.
 Československá biologie 2/1, 2, 5, 6; 3/1—4.
 Politická ekonomie 1/1—4, 2/1—4.
 Kartografický přehled 7/1, 3, 4; 8/1—3.
 Česka mykologie 7/1—4, 8/1—5.
 Československá morfologie 1/1—4, 2/1—3.
 Preslia 25/1—4, 26/1—5.
 Československá ethnografie 1/1—4, 2/1—5.
 Chemické listy 47/1—12, 48/1—8.
 Česká literatura 2/1, 2.
 Archiv orientální 22/1—3.
 Živa II/1—4.
 Vesmír 53/1—7.
 Umění 2/1—2.
 Lidé a země 3/1—7.
 Slavia XXIII/1—4.
 Zoologické a entomologické listy III/1—2.
 Věstník Ústředního ústavu geologického XXIX/1—4.
 Sborník Československé společnosti zeměpisné 1954/1—2.
 Chemické listy 47/1—12, 48/1—8.
 Československý časopis pro fyziku 4/1—3.
 Československý časopis historický II/1—4.
 Věstník Československé společnosti zoologické XVIII/1—3.
 Listy filologické II/1.
 Byzantinoslavica XV/1.

Rennes (France):

Société scientifique de Bretagne:

Bulletin de la Société scientifique de Bretagne XXVIII/1, 2, 3, 4.

Reykjavík (Islande):

Societas Scientiarum Islandica.

Roma (Italie):

Accademia Nazionale dei Lincei.

Atti della Accademia Nazionale dei Lincei VI/7—12, VII/1—12..

Consiglio Nazionale delle Ricerche:

La Ricerca scientifica 25/12, 24/1—11.

Journées de la science. 4ème session — 1954.

Convegno sulle vitamine.

Istituto di Archeologia dell'Università:

Archeologia classica V/1—2, VI/1.

Istituto di filologia slava:

Ricerche slavistiche I, II.

Istituto Nazionale d'Archeologia e Storia dell'Arte:

Annuario Bibliografico di Archeologia 1952.

Bolletino del Reale Istituto di Archeologia e Storia dell'Arte in Roma I/I; VIII/I—VI; VIII/I—VI, parte I, II; IX/I—VI, parte I, II.

Servizio geologico d'Italia:

Bolletino del Servizio geologico d'Italia LXXIII/2; LXXIV/1, 2;
LXXV/1.

Sabadell (Espagne):

Museo de la Cuidad de Sabadell:

Arrahona 1—2.

Santander (Espagne):

Museo Prehistorico:

La Cueva de Altamira y otras cuevas con pinturas en la provincia de Santander.

Andérez, V.: El cráneo prehistórico de Santián.

La caverna de las Monedas y sus interesantes pinturas.

Schleswig (Allemagne):

Schleswig-Holsteinisches Landesmuseum für Vor- und Frühgeschichte:

Vor- und frühgeschichtliche Untersuchungen aus dem Museum vorgeschichtlicher Altertümer in Kiel. Neue Folge 2, 5.

Forschungen zur Vor- und Frühgeschichte aus dem Museum vorgeschichtlicher Altertümer in Kiel. Band 6.

Festschrift für Gustav Schwantes zum 65. Geburtstag dargebracht von seinem Schülern und Freunden.

Festschrift zur Hundertjahrfeier des Museums vorgeschichtlicher Altertümer in Kiel.

Schwabedissen, H.: Die Federmesser-Gruppen des nordwesteuropäischen Flachlandes.

Schleswig-Holsteinisches Museum vorgeschichtlicher Altertümer in Schleswig, Heft 2, 3, 4, 5.

Schaffhausen (Suisse):

Naturforschende Gesellschaft.

Seckau bei Knittelfeld (Autriche):

Abtei.

Sevilla (Espagne):

Museo Arqueologico Provincial:

Fernandez-Chicardo y de Dios Concepcion: El Museo archeologico provincial de Sevilla.

Garcia y Bellido, A.: Catálogo de los retratos romanos.

Sintes y Obrador, F.: Trajano o el militar.

Memoria de los Museos arqueológicos provinciales. Vol. XI—XII.

Siena (Italie):

Accademia Musicale Chigiana:

Bolletino dell'Accademia Musicale Chigiana VII/1, 2.

Sofija (Bulgarie):

Blgarska Akademija na nauki:

Pejčeva R. & Krüsteva E.: Katalog na izdaniyata na BAN 1870—1952.

Comptes Rendus de l'Académie Bulgare des Sciences. Sciences Mathématiques et Naturelles. Tome 2/2—3, 3/1—3, 4/2—3, 5/1—3, 6/1.

Blgarski arheologiĉeski institut.

Stockholm (Suède):

Kungl. Vetenskaps Akademien:

Arkiv för Fysik. Band 7/1—6, 8/1—3.

Handlingar. Fjärde Serien. Band 4/1, 4, 5; 5/1, 2.

Kungl. Vitterhets Historie och Antikvitets Akademien:

Historiskt arkiv 1, 2.

Antikvariskt arkiv 1, 2.

Antikvariska serien 1 + Tafeln.

Handlingar 79/2, 83, 87.

Ryska Institutet:

Bibliografiska meddelanden från Ryska Institutet vid Stockholms högskola 2, 3.

Filologiska meddelanden från Ryska Institutet vid Stockholms högskola 1, 2.

Trudy po slavjanskoj filologii 4, 5.

Kaper, E. & Bork, E.: Dansk-tysk Ordbog.

Ahldén, T.: Svensk-tysk lexikon.

Forsund, R. & Balk, N.: Norsk-tysk.

Katara, P.: Suomalais-saksalainen taskusanakirja.

Strasbourg (France):

Société pour la Conservation des Monuments Historiques d'Alsace:

Cahiers d'archéologie et d'histoire d'Alsace 135.

Forrer, R.: L'Alsace romaine.

Stuttgart (Allemagne):

Verein für vaterländische Naturkunde in Württemberg:

Jahreshefte des Vereins für vaterländische Naturkunde in Württemberg 109—1954.

Württembergisches Landesmuseum.

Swider (Pologne):

Obserwatorium geofizyczne.

Tarragona (Espagne):

Real Sociedad Arqueológica Tarraconense:

Boletín arqueológico. Año LI. Época IV. Fasc. 34.

Tilff (Belgique):

Institut Archéologique Liégeois:

Chronique archéologique du Pays de Liège 42, 43, 44.

Toruń (Pologne):

Towarzystwo Naukowe.

Trier (Allemagne):

Rheinisches Landesmuseum:

Trierer Zeitschrift für Geschichte und Kunst des Trierer Landes und seiner Nachbargebiete 21/1—2, 22/1—2.

Trieste (Italie):

Istituto di Geografia dell'Università:

Pubblicazioni dell'Istituto di Geografia dell'Università di Trieste 12.

Museo Civico di Storia Naturale:

Atti del Museo Civico di Storia Naturale di Trieste. Vol. XIX/2, 3, 4.

Società Adriatica delle Scienze naturali.

Università degli studi di Trieste:

Annali Triestini. Sezione I^a Vol. XXIII. 1953.

Problemi del Risorgimento Triestino.

Congresso di diritto penale, tenuto dall'8 all'11 aprile 1953 in Trieste.

Tromsø (Norvège):

Tromsø Museum.

Trondheim (Norvège):

Det Kgl. Videnskabers Selskab:

Forhandlinger XXV.

Skrifter 1952.

Arbok for 1951.

Tübingen (Allemagne):

Oberrheinischer Geologischer Verein.

Udine (Italie):

Società Alpina Friulana.

Società Filologica Friulana »G. I. Ascoli«:

Ce fastu? XXVII—XXVIII, XXIX/1—6.

Uppsala (Suède):

Universitetsbiblioteket:

Uddholm, A.: *Formulae Marculfi*.

Rudberg, S.: *Études sur la tradition manuscrite de saint Basile*.
Arsbok 1945, 1944, 1945, 1946, 1947, 1948, 1949—1950, 1951, 1952, 1953.

Publications de l'Institut Slave d'Upsal IX.

Bibliotheca Ekmaniana Universitatis regiae Upsaliensis 60/2.

Bulletin of the Geological Institution of the University of Upsala XXXIV.

Falk, P.: *Pir-+ suff.* 'fuseau' à la lumière du celtique*.

Skrifter utgivna av Kgl. Humanistiska Vetenskapssamfundet 41.

Monografier utgivna av Kgl. Humanistiska Vetenskapssamfundet i Uppsala 1.

Vaduz (Liechtenstein):

Historischer Verein für das Fürstentum Liechtenstein:

Jahrbuch des Historischen Vereins für das Fürstentum Liechtenstein. 53. Band.

Valletta (Malta):

The Royal University of Malta:

Melita Historica. Journal of the Malta Historical Society
1952—1955/1—3.

Venezia (Italie):

Istituto Veneto di Scienze Lettere ed Arti:

Atti. Tomo CXI — 1953.

Museo Civico di Storia Naturale.

Warszawa (Pologne):

Instytut Geografii P. A. N.:

Przegląd geograficzny 25/3, 4; 26/1, 2.

Atlas Polski 1.

Mały atlas Polski.

Janiszewski, M.: Geograficzny atlas Polski.

Państwowe muzeum archeologiczne:

Kowalski, K.: Jaskinie Polski II.

Sprawozdania P. M. A. Tom V/3—4.

Materiały Wczesnośredniowieczne III—1951.

Wiadomości Archeologiczne Tom XIX/2—4, XX/1—3.

Polskie Towarzystwo Archeologiczne:

Towarzystwo Naukowe Warszawskie:

Nauka Polska II/1—5.

Bulletin de l'Académie Polonaise des Sciences. Classe quatrième. Vol. II/1—2.

Sprawozdania z czynności i prac II/1—2.

Rocznik Towarzystwa Naukowego Warszawskiego XXXI—XXXVIII, XLV.

Modrevis, A. F.: Opera omnia I.

Joliot-Curie, I.: Prace Marii Skłodowskiej-Curie.

Zakład Parazytologii Polskiej Akademii Nauk:

Acta Parasitologica Polonica I/1—18, II/1—6.

Wien (Autriche):

Amt der niederösterreichischen Landesregierung:

Jahrbuch für Landeskunde von Niederösterreich. Neue Folge. XXXI.

Liebl, H.: Altertümer österreichischer Strafrechtspflege.

Meisinger, A.: Naturdenkmale Niederösterreichs.

Kostbarkeiten aus Carnuntum.

Vorbeck, E.: Militärinschriften aus Carnuntum.

Carnuntum. Seine Geschichte und seine Denkmäler.

Liebl, H.: Die Folterkammer im Schloss Pöggstall.

Führer durch das niederösterreichische Landesmuseum.

Anthropologische Gesellschaft:

Mitteilungen der Anthropologischen Gesellschaft in Wien. Band LXXX/1—3, LXXXI/1—3, LXXXII/1—3, LXXXIII/1.

Anthropologisches und Urgeschichtliches Institut der Universität:

Archaeologia Austriaca H. 13, 14.

Bundesdenkmalamt:

Osterreichische Zeitschrift für Kunst und Denkmalpflege VII/5—6, VIII/1—2.

Wiener Jahrbuch für Kunstgeschichte. Band XII/XIII (XVI/XVII), XIV (XVIII).

Geographische Gesellschaft:

Mitteilungen der Geographischen Gesellschaft Wien Band 95/7—12, 96/1—4.

Geologische Bundesanstalt:

Verhandlungen der Geologischen Bundesanstalt 1953/3, 4; 1954/1—3.

Jahrbuch der Geologischen Bundesanstalt 1953—XCVI/2, 1954—XCVII/1.

Geologische Gesellschaft:

Mitteilungen der Geologischen Gesellschaft in Wien 45, 46.

Historisches Museum der Stadt Wien:

Neumann, A.: Ausgrabungen und Funde im Wiener Stadtgebiet 1948/49.

Neumann, A.: Die römischen Ruinen unter dem Hohen Markt.

Naturhistorisches Museum:

Annalen des Naturhistorischen Museums in Wien 59. Band.

Niederösterreichische Landesbibliothek:

Unsere Heimat. Monatsblatt des Vereines für Landeskunde von Niederösterreich und Wien. Jhg. 25—1954/1—12.

Österreichische Akademie der Wissenschaften:

Fontes rerum Austriacarum 76. Band.

Bayerische Akademie der Wissenschaften. Jahrbuch 1953.

Anzeiger 90—1953/1—15 (Mathematisch-naturwissenschaftliche Klasse).

Anzeiger 90—1953/1—24 (Philosophisch-historische Klasse).

Verzeichnis der vom 1. Jänner 1952 bis 1. Jänner 1958 veröffentlichten und an die mathematisch-naturwissenschaftliche Klasse der Akademie der Wissenschaften gelangten periodischen Druckschriften.

Verzeichnis der vom 31. Dezember 1955 bis 31. Dezember 1940 an die philosophisch-historische Klasse der Akademie der Wissenschaften in Wien gelangten periodischen Druckschriften. Sitzungsberichte. Abt. I. Biologie, Mineralogie, Erdkunde und verwandte Wissenschaften 151. Band/1—10, 153. Band/1—10, 162. Band/1—10.

Sitzungsberichte. Abt. II a. Mathematik, Astronomie, Physik, Meteorologie und Technik 162. Band/1—10.

Sitzungsberichte. Philosophisch-historische Klasse 225. Band/1—4, 226. Band/1.

Sitzungsberichte der Bayerischen Akademie der Wissenschaften. Philosophisch-historische Klasse. Jhg. 1953/6, 7, 8, 9; Jhg. 1954/1, 2, 3, 4.

Almanach für das Jahr 1953, 103. Jhg.

Österreichische Nationalbibliothek:

Biblos Jhg. II/3—4, III/1—4.

Mitteilungen der Vereinigung österreichischer Bibliothekare
Jhg. 6/3, 7/1, 2.

König, F.: Christus und die Religionen der Erde I—III.

Biblos-Schriften Band 6.

Die österreichische Furche. Jhg. 7/17, 8/26, 9/15.

Österreichisches Archäologisches Institut:

Spoboda, E.: Carnuntum. Seine Geschichte und seine Denkmäler.

Österreichisches Museum für angewandte Kunst.

Seminar für slavische Philologie:

Wiener slavistisches Jahrbuch. 3. Band, 1955. Ergänzungsband 2.

Speläologisches Institut beim Bundesministerium für Land- und Forstwirtschaft.

Zoologisch-Botanische Gesellschaft:

Verhandlungen der Zoologisch-Botanischen Gesellschaft in Wien. 95. Band.

Wiesbaden (Allemagne):

Hessisches Landesamt für Bodenforschung:

Abhandlungen des Hessischen Landesamtes für Bodenforschung, Heft 2.

Notizblatt des Hessischen Landesamtes für Bodenforschung zu Wiesbaden, VI. Folge, Heft 5.

Wrocław (Pologne):

Polski Związek entomologiczny:

Polskie pismo entomologiczne T. XX—1950, XXI—1951, XXIII/1—1953.

Polskie Towarzystwo Antropologiczne:

Materiały i prace antropologiczne 1, 2.

Dawna kultura 1954/1—5.

Prace Wrocławskiego Towarzystwa Naukowego. Seria B. N. 17.

Polskie Towarzystwo Ludoznawcze:

Atlas polskich strojów ludowych II/5, V/15.

Lud. *Organ Polskiego Towarzystwa Ludoznawczego.* Tom XL. 1952—1953.

Polskie Towarzystwo Zoologiczne.

Wrocławskie Towarzystwo Miłośników Historii:

Bibliografia historii Śląska za lata 1959—1946.

Zürich (Suisse):

Geobotanisches Forschungsinstitut Rübel:

Bericht über das Geobotanische Forschungsinstitut Rübel in Zürich für das Jahr 1953.

Lüdi, W.: Die 10. Internationale Pflanzengeographische Exkursion (I. P. E.) durch Spanien 25. Juni bis 23. Juli 1953.

Lüdi, W.: Experimental Investigation into the Sub-Alpine Nardetum.

Naturforschende Gesellschaft:

Vierteljahrschrift der Naturforschenden Gesellschaft in Zürich
87/5—4; 95/5—4, Beiheft 2/5; 98/5, 4, Beiheft 2/5.

Frey-Wyssling, A.: Elektronen Mikroskopie.

Schweizerisches Landesmuseum:

Jahresbericht 1952, 1953.

Zeitschrift für Schweizerische Archäologie und Kunstgeschichte, Band 14/1—4.

AMERIKA — AMÉRIQUE

Alabama (États-Unis):

Alabama Museum of Natural History.

Albuquerque (États-Unis):

The University of New Mexico:

Publications in Anthropology 1—8.

Bulletin, Archaeology Series, Vol. 1/1, 5/1.

Bulletin, Anthropological Series, Vol. 1/3, 4, 5; 2/1, 3, 4, 5; 3/4, 5; 4/1, 2, 3.

Bulletin, Bibliographical Series, Vol. 1/2.

Baltimore (États-Unis):

The Library, The Johns Hopkins University.

Berkeley (États-Unis):

University of California:

Folklore Studies 1, 2.

Publications in Botany, Vol. 26/3, 27/1, 2, 3.

Publications in History, Vol. 45, 46.

Publications in Modern Philology, Vol. 40/1.

Publications in Geological Sciences, Vol. 29/7, 8; 30/1.

Publications in Zoology, Vol. 52/4, 61/1.

Publications in American Archaeology and Ethnology, Vol. 40/8.

Publications in Entomology, Vol. 9/6; 10/1, 2.

English Studies, Vol. 7.

Anthropological Records, Vol. 12/6.

Lowers, J.: Mirrors for Rebels.

Bogotá (Colombie):

Academia Colombiana de Ciencias Exactas, Físico-Químicas y Naturales:

Boletín de la Sociedad Geográfica de Colombia, Vol. XI/2—4, XII/1.

Revista de la Academia Colombiana de Ciencias Exactas, Físicas y Naturales, Vol. IX/35.

Instituto Colombiano de Antropología.

Buenos Aires (Argentine):

Academia Argentina de Letras:

Boletín de la Academia Argentina de Letras, Tomo I/4; II/7, 8; III/9; IV/15; VII/27; XI/41—44; XII/43; XIII/46—49; XIV/50 do 53; XV/54—57; XVI/58—62; XVII/63—66; XVIII/67—70; XIX/71 do 74; XX/75—78.

Biblioteca de la Academia Argentina de Letras. Serie Clásicos Argentinos, Vol. I, II, III/1, IV/2, V/1, VI/2, IX/1, X/2.

Biblioteca de la Academia Argentina de Letras. Serie Estudios Académicos, Vol. III, IV, V.

Discursos Académicos I, II, III, IV.

Acuerdos Acerca del Idioma I.

Archivos Ethnos.

Instituto de Antropología.

Sociedad Científica Argentina:

Anales de la Sociedad Científica Argentina, Tomo 153/1—6, 154/7—12, 155/1—6, 156/1—6, 157/1—3.

Cambridge (États-Unis):

Peabody Museum of Archaeology and Ethnology:

Papers of the Peabody Museum of American Archaeology and Ethnology XLI/2, XLVIII/1, XLIX/1.

Old World Bibliography 7.

Hencken, H.: Beitzsch and Knossos.

Hencken, H.: A Two-looped Socketed Axe of the Seventh Century B. C.

Caracas (Venezuela):

Academia Nacional de la Historia:

Boletín de la Academia Nacional de la Historia, Tomo XXXVI/142.

Facultad de Ciencias Matemáticas y Naturales:

Boletín de la Academia de Ciencias Físicas, Matemáticas y Naturales, Tomo XV/47, 48; XVI/49.

Chicago (États-Unis):

The John Crerar Library.

Cincinnati (États-Unis):

Lloyd Library and Museum:

Lloydia, Vol. 16/2, 3, 4.

The Library. University of Cincinnati.

Columbia (États-Unis):

Archaeology:

Archaeology Vol. 6/4, 7/1—3.

Columbus (États-Unis):

Ohio State Museum:

Museum Echoes Vol. 26/12, 27/1—10.

Detroit (États-Unis):

Wayne University Libraries:

Industrial Training Abstracts Vol. I, II, III, IV, V, VI, VII/1—3.

Wayne University Studies in Air Transport 1, 2, 3, 5.

Eva Perón (Argentine):

Facultad de Ciencias Físicomatemáticas:

Revista. Publicaciones de la Facultad de Ciencias Físicomatemáticas Vol. IV/5, Separata 2; 5/1, Separata 1, 2.

Indianapolis (États-Unis):

Butler University Library.

Indiana State Library:

Proceedings of the Indiana Academy of Sciences Vol. 62.

Ithaca (États-Unis):

Albert R. Mann Library:

Memoir 315, 319, 320, 321, 322, 323, 324, 325, 326.

Bulletin 890, 891, 892, 894, 895, 896, 897, 898, 899, 900, 901, 902, 904.

Cornell University Library:

Frick, C.: The Dramatic Criticism of George Jean Nathan.

Cornell University Studies in Romance Languages and Literature 1.

Report of the Director of the University Library 1952—53.

Kansas City (États-Unis):

Linda Hall Library:

Proceedings of the American Academy of Arts and Sciences Vol. 80/4, 82/7, 83/1—4.

Lawrence (États-Unis):

University of Kansas:

The University of Kansas Science Bulletin Vol. XXXV/3, XXXVI/1.

University of Kansas Publications. Museum of Natural History. Vol. 5/31—37, 7/2—3.

Los Angeles (États-Unis):

Southwest Museum:

The Masterkey Vol. XXVII—1953/5, XXVIII—1954/1—3.

The University of California Library.

Minneapolis (États-Unis):

Laboratory of Physiological Hygiene.

Morgantown (États-Unis):

Southern Appalachian Botanical Club:

Castanea Vol. 18/4, 19/1, 2.

New Haven (États-Unis):

Yale University Library:

Yale University Publications in Anthropology Nr. 35—36, 37, 38—39, 49—50.

New York (États-Unis):

American Geographical Society:

Geographical Review XLIV/1—4.

The American Museum of Natural History:

American Museum Novitates 1953/1627—1650, 1954/1651—1667.
Our Heritage in the Pacific.

Columbia University in the City of New York:

Economic Security for Americans.

Economic Security for Americans 1. A study guide. 2. Final edition.

The New York Academy of Sciences:

Annals of the New York Academy of Sciences Vol. 56/7, 57/5, 6, 58/1—7, 59/1—2, 60/1.

Transactions of the New York Academy of Sciences, Ser. II, Vol. 16/1—8.

The New York Public Library.

Ottawa (Canada):

National Research Council:

Canadian Journal of Chemistry, Vol. 31/12, 32/1—11.

Philadelphia (États-Unis):

The Academy of Natural Sciences of Philadelphia:

Notulae Naturae 1953/247—255.

Proceedings of the Academy of Natural Sciences of Philadelphia Vol. CV—1953.

Department of Slavic and Baltic Languages.

The Franklin Institute Library:

Journal of the Franklin Institute Vol. 256/6, 257/1—8, 258/3—5.

University Museum:

University Museum Bulletin Vol. 15/1—4, 16/1—4, 17/1—4, 18/1 do 3.

Transactions of the Department of Archaeology Vol. I/3, II/1.

The Museum Anthropological Publications Vol. III/2, 3; VII/1.

Publications of the Palestine Section of the Museum of the University of Pennsylvania Vol. II/2.

Legrain, L.: Luristan Bronzes in the University Museum.

Schmidt, E.: Excavations at Tepe Hissar Damghan.

Archaic Chinese Jades.

University of Pennsylvania:

Wilson, R.: Double Star Observations—Summer 1951.

Wood, F.: Photometric Observations of 31 Cygni in the 1951 Eclipse.

American Quarterly Vol. VI/1—3.

The Library Chronicle Vol. XIX/2, XX/1.

Bibliography of Faculty Publications for the Year 1952.

Publications of the University of Pennsylvania. Astronomical Series. Vol. VIII.
Poetry Awards 1949, 1950, 1951, 1952, 1953.
Chymia. Annual studies in the history of chemistry, Vol.1, 2, 3, 4.

Pittsburgh (États-Unis):

The Carnegie Museum:

Annals of the Carnegie Museum Vol. 35—1953—1954/5—10.

Princeton (États-Unis):

American Journal of Archaeology:

American Journal of Archaeology Vol. 58/1—4.

Rio de Janeiro (Brésil):

Academia Brasileira de Ciencias:

Anais da Academia Brasileira de Ciencias Vol. 25/5—4, 26/1.

Biblioteca da Serviço Florestal:

Arquivos do Jardim Botânico do Rio de Janeiro Vol. XII/1952.

Instituto Brasileiro de Geografia e Estatística.

Santa Fé (États-Unis):

Museum of International Folk Art:

Museum Records 1.

El Palacio. Vol. 60.

The New Mexican. Section B. Sunday, August 30, 1953.

Santiago (Chili):

Instituto de Geografía:

Mostny, G.: Peine un pueblo atacameño.

St. Andrews (Canada):

Atlantic Biological Station:

Journal of the Fisheries Research Board of Canada Vol. X/8, XI/1—5.

Annual Report of the Fisheries Research Board of Canada, 1953.

Bulletin No. 99, 100.

Progress Reports of the Atlantic Coast Stations No. 57, 59.

Progress Reports of the Pacific Coast Stations No. 96, 97, 98, 99.

Studies 1952, 1953.

Fishes Research Board of Canada No. 24.

Washington (États-Unis):

American Geophysical Union:

Transactions of the American Geophysical Union. Vol. 35/1—4.

Library, National Academy of Sciences:

Proceedings of the National Academy of Sciences Vol. 39/11, 21; 40/1—11.

Library of Congress:

Information Bulletin Vol. XI/44; XII/8, 40, 48—52; XIII/1—7, 9—49.

Quarterly Journal of Current Acquisitions Vol. 11/1—4.

Annual Report of the Librarian of Congress 1955.

The United States Quarterly Book Review Vol. 9/4, 10/1—3.

Black, C. E.: Challenge in Eastern Europe.

United States National Museum. Smithsonian Institution:

Bulletin 202, 203, 204.

Proceedings of the United States National Museum, Vol. 101/3271 do 3281, 3289; 103/3511—3533; Vol. 98/Index.

Contributions from the United States National Herbarium, Vol. 29/10, 11; 30/5; 31/2.

Ankara (Turquie): AZIJA — ASIE

Türk Dil Kurumu:

Türk Dili III/28—36, IV/37—39.

Unaydin, R.: Atatürk.

Uzluğ, F.: Seyfi serayi Gülistan Tercümesi.

Çelebi, S.: Vesiletü'n-necâ mevlid.

Atalay, B.: Arapça ile Türkçe nin karşılaştırılması.

Bağdad (Irak):

Iraq Museum Library:

Sumer. A Journal of Archaeology in Iraq. Vol. IX/2, X/1.

Bangalore (Inde):

The Indian Academy of Sciences:

Proceedings of the Indian Academy of Sciences, Section A. Vol. XXXVIII/5, 6; XXXIX/1—6; XL/1—4.

Proceedings of the Indian Academy of Sciences, Section B. XXXVIII/5, 6; XXXIX/1—6; XL/1—4.

Calcutta (Inde):

Zoological Survey of India:

Records of the Indian Museum, XLV/1—3, XLVII/2, XLVIII/2 do 4; XLIX/1—4, L/1—4, LI/1, 3.

Haifa (Israel):

Israel Institute of Technology:

In the Field of Building, Bulletin No. 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18. *Scientific Publications*, Vol. 5.

Hiroshima (Japon):

Hiroshima Botanical Club.

Istanbul (Turquie):

Istanbul Arkeoloji Müzeleri Müdürlüğü:

Guide illustré des sculptures Grecques, Romaines et Byzantines.

Istanbul Arkeoloji Müzeleri Yilligi 6.

Jerusalem (Israel):

Department of Antiquities:

Snija, M.: Quisri Mdrik qrc lhurbut hghir.

Kefar-Malal (Israel):

Independent Biological Laboratories:

Bulletin of the Independent Biological Laboratories, Vol. 5/4, 6/2, 7/1, 8/2, 9/2, 3, 4, 10/1, 2, 3.

Kyoto (Japan):

The Phytogeographical Society:

Acta Phytotaxonomica et Geobotanica, Vol. XV/3, 4, 5.

Sapporo (Japan):

Tensor Society:

Tensor, New Series, Vol. III/2, 3.

Sendai (Japan):

Tohoku University Library.

Tokyo (Japan):

Anthropological Society of Nippon:

Zinruigaku Zassi, Vol. LXIII/699—701.

Kobayasi Institute of Physical Research:

Bulletin, Vol. I/1—4; II/1, 3—4; III/2, 3, 4.

National Sciences Museum:

Bulletin of the National Science Museum No. 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35.

Natural Science and Museum, Vol. 19/1—12, 20/1—12, 21/1—6.

AFRIKA — AFRIQUE

Alger (Algérie):

Société d'Histoire Naturelle de l'Afrique du Nord:

Bulletin de la Société d'Histoire Naturelle de l'Afrique du Nord, Tome 44/7—8, 45/1—4.

Bloemfontein (Union Sud-Africaine):

Nasionale Museum:

Navorsinge van die Nasionale Museum, Vol. I/4, 5.

Dakar (Sénégal):

Institut Français d'Afrique Noire:

Bulletin de l'Institut Français d'Afrique Noire, Série A. Tome XVI/1—4.

Bulletin de l'Institut Français d'Afrique Noire, Série B. Tome XVI/1—4.

Jinja (Uganda):

East African Fisheries Research Laboratory.

Le Caire (Égypte):

Institut d'Égypte:

Bulletin de l'Institut d'Égypte, Tome XXXIV, 1951/52; XXXV, 1952/53.

Lourenço Marques (Afrique Orientale Portugaise):

Museu Dr. Alvaro de Castro.

Nairobi (Kenya):

The East Africa Natural History Society:

Journal of the East Africa Natural History Society 1953, XXII/2, 3, 4.

Pretoria (Transvaal):

Transvaal Museum:

Verslag van die Raad van Kuratore vir die Jaar geëinding 31 Mart 1954.

Rabat (Maroc):

Société des Sciences Naturelles du Maroc:

Comptes rendus des séances mensuelles, Vol. 19/7, 8; 20/1—6.
Bulletin de la Société des Sciences Naturelles et Physiques du Maroc, Tome 33/1—4, 34/1.

Travaux de la Section de Pédologie 1953/6, 7.

Kossovitsch, N.: Anthropologie et groupes sanguins des populations du Maroc.

Tunis (Tunisie):

Société des Sciences Naturelles de Tunisie:

Bulletin de la Société des Sciences Naturelles de Tunisie. Tome VI, 1—4.

Mémoires de la Société des Sciences Naturelles de Tunisie. No. 2.

**AVSTRALIJA, INDONEZIJA IN OCEANIJA —
AUSTRALIE, INDONÉSIE ET OCÉANIE**

Bandung (Indonésie):

Faculty of Mathematics and Natural Sciences:

O. S. R. Publication 39, 40, 41.

Bulletin No. 16, 18, 19.

Journal for Scientific Research, Vol. II/1—2, III/1—2.

Koninklijke Natuurkundige Vereeniging in Indonesie:

Madjalah Ilmu Alam Untuk Indonesia, Vol. 109/4—6, 110/1—3.

Brisbane (Australie):

Royal Society of Queensland:

Proceedings of the Royal Society of Queensland 1951—LXIII, 1952—LXIV.

H o b a r t (Tasmanie):

The Royal Society of Tasmania.

J o c j a k a r t a (Indonésie)

Gadjah Mada University.

M e l b o u r n e (Australie):

Commonwealth Scientific and Industrial Research Organisation:

Australian Journal of Biological Sciences, Vol. 6/4, 7/1—3.

Australian Journal of Physics, Vol. 6/4, 7/1—3.

Australian Journal of Zoology, Vol. 1/3, 2/1—2.

Australian Journal of Botany, Vol. 2/1—2.

Royal Society of Victoria:

Proceedings of the Royal Society of Victoria. New Series.
Vol. 65/2.

S y d n e y (Australie):

Fisher Library.

Nicholson Museum of Antiquities:

Handbook to the Nicholson Museum 1948.

VSEBINA

I. <i>Pravilniki</i>	
Pravila Kemičnega inštituta »Borisa Kidriča«	7
Pravilnik Fizikalnega inštituta »Jožefa Stefana«	12
Pravila Inštituta za turbinske stroje	18
Pravilnik Inštituta za slovenski jezik	25
Pravilnik za tisk publikacij	28
II. <i>Organizacija</i>	
Predsedstvo	33
Vodilni uslužbenci uprave Akademije	34
Uprava inštitutov in komisij	34
III. <i>Člani</i>	
Častni člani	49
Redni in dopisni člani	49
Novi član	
Razred za prirodoslovne in medicinske vede	
Pavel Lunaček	61
IV. <i>Umrli člani</i>	69
V. <i>Poročilo o delu Akademije</i>	
Poročilo glavnega tajnika na skupščini 24. junija 1955	75
Delo v inštitutih v letu 1954 in delovni načrt za leto 1955	
Kemični inštitut »Borisa Kidriča«	84
Fizikalni inštitut »Jožefa Stefana«	91
Inštitut za elektriško gospodarstvo	96
Inštitut za turbinske stroje	101
Inštitut za raziskovanje krasa	105
Inštitut za geografijo	105
Kartografski zavod	107
Inštitut za geologijo	109
Biološki inštitut	116
Odbor za urejevanje flore, favne in geje Slovenije	119
Inštitut za medicinske vede	122

Inštitut za zgodovino	
Sekcija za občo in narodno zgodovino	127
Sekcija za zgodovino umetnosti	129
Sekcija za arheologijo	131
Inštitut za slovenski jezik	138
Inštitut za literature	146
Inštitut za slovensko narodopisje	153
Terminološka komisija	
Pravna sekcija	157
Tehniška sekcija	158
Medicinska sekcija	160
Biblioteka	161
Foto-laboratorij	166
VI. Izlečki iz finančnih poročil in zaključni računi	167
VII. Publikacije in zamenjava publikacij	197

LETOPIS
SLOVENSKE AKADEMIJE ZNANOSTI IN UMETNOSTI

Šesta knjiga
1954

Izdala
Slovenska akademija znanosti in umetnosti
v Ljubljani

Natisnila
Triglavska tiskarna v Ljubljani
v septembru 1955

Obseg 15¾ pole

Naklada 1000 izvodov

